

219 NOLU MÜHİMME DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Nurullah NEHİR

219 NOLU MÜHİMME DEFTERİNİN TRANSKİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Yazar:

Nurullah NEHİR

Editörler:

Dr.Kazım KARTAL

Serpil SEVİM KARTAL

Copyright © 2019 by iksad publishing house
All rights reserved. No part of this publication may be reproduced,
distributed, or transmitted in any form or by
any means, including photocopying, recording, or other electronic
or mechanical methods, without the prior written permission of the
publisher, except in the case of
brief quotations embodied in critical reviews and certain other
noncommercial uses permitted by copyright law. Institution Of
Economic Development And Social
Researches Publications®

(The Licence Number of Publicator: 2014/31220)
TURKEY TR: +90 342 606 06 75
USA: +1 631 685 0 853
E mail: iksadyayinevi@gmail.com
www.iksad.net

It is responsibility of the author to abide by the publishing ethics rules.

Iksad Publications – 2019©
ISBN: 978-625-7029-05-6
Cover Design: İbrahim Kaya
December / 2019
Ankara / Turkey
Size = 16 x 24 cm

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	1
GİRİŞ 1. ANAHTLARIYLA DİVAN-I HÜMAYUN	3
BİRİNCİ BÖLÜM	9
3. SELİM DÖNEMİ (1789- 1807)	9
1.1. OSMANLI-RUS SAVAŞLARI	10
1.2. NİZAM-I CEDİD.....	11
1.3. OSMANLI DEVLETİ, MİSİR VE FRANSA	13
1.4. KABAKÇI MUSTAFA İSYANI VE 3.SELİM'İN TAHTTAN İNDİRİLMESİ ...	14
İKİNCİ BÖLÜM	17
219 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİNİN ÖZELLİKLERİ	17
2.1. DEFTERİN FİZİKİ DURUMU	17
2.2. DİPLOMATİK VE TEKNİK ÖZELLİKLERİ	18
2.3. DİL ÖZELLİKLERİ	20
2.4. TARİHLER	20
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	21
DEFTERİN MUHTEVA ÖZELLİKLERİ	21
3.1. MORA YARIMADASI VE İNEBAHTI KALESİNİN KORUNMASI	21
3.2. EŞKIYALIK OLAYLARI	24
3.3. VERGİ TOPLANMASI	26
3.4. MUHTELİF KONULARDAKİ HÜKÜMLER.....	26
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	27
DEFTERLERİN ÖZETİ VE TRANSKRİPSİYONU	27
4.1. HÜKÜMLERİN ÖZETİ	27
4.2. 219 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU	64
SONUÇ	236
KAYNAKÇA	237
EKLER	241

ÖNSÖZ

Tarih araştırmalarının güvenilirliği sunulan bilgilerin birinci elden kaynak teşkil eden arşiv belgelerine dayanması ile mümkündür. Bu amaçla son dönemlerde belgeye ulaşım imkânı sağlayacak araştırmaların giderek arttığı görölmektedir. Ancak hem Türkiye hem de birçok devlet için önem arz eden Osmanlı Arşivlerindeki belgelerin çoğunun henüz tasnif edilmemiş ve dijital ortama atılmamış olması bu alanda daha çok çalışılması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Belgeye yönelik bu tür çalışmaların arttırılmasının gerekliliği Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivindeki belgelerin çokluğunun yanında belgeye ulaşmada ön hizmeti vermek ve araştırmacılara kolaylık sağlamak açısından önem arz etmektedir. Osmanlı Devleti'nin en üst idari birimi olan Divan-ı Hümayun'da alınan kararların kaydedildiği defterlerin en önemlilerinden biri hiç şüphesiz Mühimme defterleridir. Mühimme defterlerinin içinde bulunan bilgilere baktığımızda Osmanlı devletinin toplumsal yapısı, siyasi yapısı gibi birçok yönüne değinmesi bakımından önemli oldukları görülecektir. Mühimme defterleri çeşitli araştırmalara kaynak olmuşlardır. Ayrıca ana kaynak olma özellikleri Mühimme defterlerinin tertip edilmeleri hakkında bilgi sahibi olmayı gerektirmiş, bu nedenle Mühimmeler ile ilgili müstakil çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmaların odak noktasını Mühimme defterlerinin ilk görüldüğü dönem olan XVI. yy. teşkil etmektedir. Bu yüzyıla ait yapılan çalışmalar daha sonraki dönemlerde görölen Mühimme defterleri hakkında yol gösterici olmakla birlikte kalemlerde görölen değişimler her yüzyılı kendi içinde değerlendirmeyi zorunlu kılmaktadır. XVII. yüzyıla ait Mühimme defterlerinin büyük çoğunluğu

Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivinde yer almaktadır. Bu çalışmaya inceleme konusu olmuş olan defter ve belgelere Cumhurbaşkanlığı arşiv aracılığıyla ulaşılmıştır. XVII. yy. Mühimme defterleri Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivinde çeşitli tasniflere dağılmış durumda olduğundan bu çalışma kapsamında, Mühimme defter serileri taranmış ve tespit edilen defterler kendi içerisinde kronolojik olarak yeniden düzenlenerek ekler kısmında verilmişlerdir. Bu çalışmada 219 numaralı mühimme defterinin 1-60 sayfaları arası transkribe edilip, İncelemenin giriş bölümünde Dîvân-ı Hümâyûn işleyişi ve mühimme defterleri genel olarak tanıtılmıştır. Birinci bölümde 3. Selim döneminden kısaca bahsedilmiştir. İkinci bölümde defterin fiziki ve teknik özellikleri değerlendirilmiştir. Üçüncü bölümde defterin muhtevası, dördüncü bölümde transkripsiyon ve hüküm özetleri, son bölümde ise bibliyografya ve ekler yer almaktadır. Bu çalışma 3. Selim dönemi araştırmaları için çok önemli bir kaynak hükmündedir. İmparatorluğun en uzun yüzyılında yaşanan iç ve dış gelişmeleri birinci elden sunması bakımından çalışma dönemin sosyal yapı, askeri olaylar, iç olayların araştırılmasında birincil kaynak hükmündedir.

Dr. Kazım KARTAL
Serpil Sevim KARTAL

GİRİŞ

I. ANAHATLARIYLA DİVAN-I HÜMAYUN

Osmanlı Devleti'nde özellikle kuruluş yıllarında en önemli devlet organı olarak ön plana çıkan ve resmi işlerin konuşulup karara bağlandığı Dîvân-ı Hümâyûn, XVII. Yüzyılın ilk yarısına kadar bu önemini korumuştur. Türkçe olmayan Dîvân kelimesi, Türkçe'ye Farsça ve Arapça yoluyla geçmiştir. Köken itibariyle “Aramice” olan sözcüğün Farsça'ya bu dilden geçtiği düşünülmektedir. Divânın Farsça ilk, Arapça da ikinci anlamı “kurul” veya “toplantı”dır. Osmanlılar döneminde ise Dîvân kelimesi Farsça'da ki sözcük anlamından daha da ileri derece de “toplantı, kurul, kurul-organ” karşılığında kullanılmıştır.¹ Osmanlı merkez teşkilatında icraatçı makamlarda bulunan devlet ricalinden oluşan ve padişah adına kararlar alınan Dîvân-ı Hümâyûn'da genel olarak devletin siyasi, idari, mali ve askeri konularıyla ilgili işler görüşülür, her türlü dava ve şikâyete bakılırdı. Başvuru yapmak için herhangi bir ön şart bulunmayan kurula ırk, din, millet fark etmeksizin herkes başvurabilirdi. İdari konuları görüşme yetkisinin yanında hukuki konularda müzakere edilirdi. Kısaca ifade etmek gerekirse devletin Önem arz eden işleri burada konuşulur ve karara bağlanırdı.²

Orhan Bey zamanında varlığı bilinen Dîvân Klasik döneme doğru devletin büyümesiyle beraber, paralel bir şekilde genişlemiştir. Fatih Sultan Mehmed zamanına kadar, Dîvân toplantılarına padişah

¹ Ahmet Mumcu, “Dîvân-ı Hümâyûn”, *DİA*, İstanbul 1994, IX, 430

² Recep Ahışhalı, “Dîvân-ı Hümâyûn Teşkilatı”, *Osmanlılar*, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 1999, VI, 24-33.

başkanlık yaparken zamanla bu usûl değişmiş ve Dîvân'a Vezîriâzam başkanlık etmeye başlamıştır. Padişah ise Dîvân-ı Hümâyûn toplantılarını kafes arkasından izleyerek bir nevi devlet erkânını kontrol altında tutmuştur.³ Devletin kuruluş döneminde hergün toplanan Dîvân, 1454'ten itibaren haftada dört gün toplanmıştır. XVII. Yüzyıldan sonra ise toplantılar haftada iki güne indirilmiş, XVIII. Yüzyılın başlarında ise haftada bir gün olarak uygulanmıştır. II. Mahmut⁴ zamanında ise yönetim anlamında esaslı değişikliklere gidilmiş ve Batılı tarz da Bakanlıklar kurulmuştur. Her Bakanlığın yetki alanları belirlenerek teşkilatların başına bakanlar atanmıştır. XIX. Yüzyıl'ın başları itibariyle işlevini kaybetmeye başlayan Dîvân-ı Hümâyûn zaman içerisinde Sadrazamın ikamet ettiği Paşa Kapısı'nda toplanmıştır. Dîvân-ı Hümâyûn toplantılarından başka Acil işlerin görüşüldüğü Ayak Divânı, ve yabancı elçilerin kabul edildiği, Kapıkulu Ocaklarına maaş verildiği Galebe Divanları da mevcuttu.⁵

³ Yusuf Halaçoğlu, *XIV-XVII. Yüzyıllarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2007, 8.

⁴ II. Mahmut dönemi ile ilgili yapılan reformlar ve düzenlemeler ile ilgili bkz; Kazım Kartal & Serpil Sevim Kartal, "H.1256/M.1840-41 Tarihli Müslim Nüfus Defterlerine Göre Karahisar-ı Develi (Yeşilhisar) Kazası: Sosyo ekonomik ve Demografik Yapısı", *Sosyal Beşeri ve İdari Bilimler Alanında Yenilikçi Yaklaşımlar*, C.2, Gece Akademi, Ankara 2018, s.113; Kazım Kartal, "Tanzimat Süresince Diyarbakır'ın Sosyal ve Ekonomik Yapısı Üzerine bir Değerlendirme (1847/1848)", Edit: Oktay Bozan & Hakan Asan vd., *Tanzimat'tan Günümüze Diyarbakır*, C.1, Manas Yay., Ankara 2019, s.191-225; Şeyhmus Bingöl, "(H 1252/M.1836) yılı Nüfus Sayımına Göre Van Kazasına bağlı Müslüm Köylerin Demografik Yapısı", *Tarih Okulu Dergisi*, Sayı XXVI, 2016, s.87-115; Şeyhmus Bingöl, "(H.1252/M.1836) Yılı Nüfus Sayımına Göre Van Kazasına Bağlı Gayrimüslim Köylerin Demografik Yapısı", *Journal Of History and Future*, S.3, 2016, s.101-116.

⁵ Ahışalı, *Dîvân-ı Hümâyûn Teşkilatı*, 24.

Günümüz Bakanlar Kurulu'nun üstlendiği yürütme görevini üstlenen Dîvân, Temyiz görevi gören Danıştay, Yargıtay gibi üst düzey mahkemelerin de görevlerini üstlenmiştir. Çıkarılan kanunların ya da verilen fetvaların hukuka uygunluğunu Şeyhülislamın verdiği Dîvan dönemin en önemli yasama ve yürütme organı olarak ön plana çıkmıştır.⁶ Dîvân-ı Hümâyûn kendi içinde de belirli bir bürokratik teşkilatlanmaya sahipti. Dîvân'da alınan kararları yazmak, saklamak, göndermek gibi görevleri bulunan

“*Dîvân-ı Hümâyûn Kalemleri*” tahvil, beylikçi, ruûs, teşrifatçılık ve vak'anüvislik isimli kalemlerden oluşan alt birimlerden oluşurdu. Klasik dönemde dîvân kalemleri şunlardı:

Tahvil Kalemi: Vezir, kaptan-ı derya, beylerbeyi, vali, sancakbeyi, kazasker, timar ve zeamet sahiplerinin tayin, tevcih, ve nakil kayıtlarını tutmakla görevli olan Tahvil Kaleminin amiri ise Tahvil Kîse-dârı'dır.

Amedi Kalemi: Reisülküttab'ın özel kalemi görevini gören kalem sadaret ile saray arasındaki iletişimi sağlardı. Günümüz Dışişleri Bakanlığı'nın ilk hali olan Kalemde ayrıca harici meseleleri ilgilendiren yazışmalarda muhafaza edilirdi.

Ruûs Kalemi: Yüksek rütbeli devlet görevlilerinin haricinde kalan ikinci derece devlet memurlarının memuriyet işleriyle ilgilendirildi.

Vakanüvislik Kalemi: Divânın ilk kuruluş yıllarında olmayıp yaklaşık XVII. Yüzyıl'da kurulan bu kalemde resmi evrakların kayıtları yapılırdı.

⁶ Yusuf Halaçoğlu, “Klasik Dönemde Osmanlı Teşkilatı”, *Türkler*, Ankara 2002, IX, 797.

Teşrifatçılık Kalemi: Kanuni Sultan Süleyman zamanında ihdas edilen bu kalemin başlıca görevleri arasında Padişah'ın cülusu, saray merasimleri, bayram ve özel günlerde yapılan törenlerin organize edilmesi gibi görevler başlıcalarıydı. Bu faaliyetlerin organizasyonunu yapan teşrifatçı, bunları düzenli olarak deftere kaydedirdi.⁷

Dîvân-ı Hümâyûn kalemlerinin farklı konular hakkında defterler vardı. Bu defterlerin en önemlilerinden biri de Mühimme Defterleridir. Dîvân-ı Hümâyûn toplantılarında harici ve dâhili bir çok konunun kaydedildiği Mühimme Defterlerinin ilk olarak ne zaman tutuldukları bilinmemektedir. XVI. Yüzyılın ortalarından XX. Yüzyılın ilk yarısına kadar ulaşan bir zaman dilimi içerisinde, aradaki kısmi kesintiler dikkate alınmazsa yaklaşık 350 yıllık bir dönemin kayıtları bulunmaktadır.⁸

Mühimme Defterleri hükümlerin sâdır oldukları dîvânlar bakımından dört grupta incelenebilir:

1- Padişahın pây-i tahtta bulunduğu sırada, Veziriazamın başkanlığındaki divan toplantısından çıkan emirlerin kaydolunduğu defterler.

2- *Rikâb Mühimesi:* Veziriâzamın sefer veya başka bir sebeple payitahttan ayrılırken, yerine vekil olarak bıraktığı Rikâb Kaymakamı veya Sadâret Kaymakamı denilen görevli başkanlığında toplanan dîvânda alınan kararların yazıldığı defterler.

⁷ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı*, TTK Yay., Ankara 1988, 58-⁶⁴

⁸ Tefik Temelkuran, "Divân-ı Hümâyûn Mühimme Kalemi", *TED*, 5, İstanbul 1975, 136-155.

3- *Kaymakamlık Mühimmesi*: Padişah ve Veziriâzamın aynı anda Der-sââdet'ten ayrıldığında, devlet işlerini tedvir etmek üzere tayin edilen Sadaret Kaymakamının müstakil olarak akdettiği dîvânlarda alınan önemli kararların yazıldığı defterlerdir.⁹

XVII. yüzyıldan sonra devletin bürokratik işleyişinde farklılaşmaların yaşanmasından dolayı Dîvân-ı Hümâyun önemini yitirmeye başlamıştır. Modern anlamda bakanlıkların tesis edilmesiyle beraber devlet işleri artık buralarda görülmeye başlanmış ve Dîvân zaman içerisinde seramonik törenlerin yapıldığı bir kurum haline dönüşmüştür.

⁹ Uzunçarşılı, 8

BİRİNCİ BÖLÜM

3. SELİM DÖNEMİ (1789- 1807)

Sultan 3. Selim, 24 Aralık 1761 tarihinde İstanbul'da doğdu. 28. Osmanlı padişahı. Babası Sultan 3. Mustafa, annesi Mihrişah Sultan'dır. Amcası Sultan Birinci Abdülhamid'in ölümü üzerine 7 Nisan 1789 günü 28 yaşındayken Osmanlı tahtına oturmuştur.

Sultan 3. Selim edebiyata ve güzel yazı yazmaya çok meraklıydı. Yazmış olduğu hat ve levhalardan bazıları cami ve türbelere asılmıştır. Arapça ve Farsça dillerini çok iyi konuşurdu. Çok merhametli bir insan olan Sultan 3. Selim dinine, vatanına ve milletine çok düşküdü. Ciddi bir eğitim görerek yetişen 3. Selim iyi bir şair, tamburi, neyzen ve hanende idi. Bestekar da olan Sultan 3. Selim, güzel sanatlara düşkün, ayrıca açık fikirliydi. Ancak zaafa varacak kadar yumuşak karakterli olan 3.Selim, Osmanlı Devleti'nde batıcılığın yerleşmesini istiyor ve bu doğrultuda siyaset güdüyordu.¹⁰

Sultan 3. Selim, 29 Mayıs 1807 tarihinde Osmanlı padişahlığını Şehzade Mustafa'ya terk ettikten sonra 1 yıl 2 ay daha yaşadı. Alemdar Mustafa Paşa Olayı sırasında yeni padişahın adamları tarafından 28 Temmuz 1808 tarihinde öldürüldü. Cenazesi, Laleli Camii avlusunda babası Sultan 3. Mustafa'nın yanına defnedildi.

¹⁰ Kemal Beydilli, "Selim III", *DİA*, XXXVI, 425.

1.1. OSMANLI-RUS SAVAŞLARI

Sultan 3. Selim tahta çıktığında Osmanlı Devleti Rusya ve Avusturya ile savaş halindeydi. Sultan 3. Selim bu iki devlete karşı mücadeleye devam etti. Bu savaşın temel sebepleri Kırım'ı kurtarmak ve Osmanlı topraklarını aralarında paylaşma hesapları yapan Avusturya ve Rusya'ya engel olmaktı. Kırım'ın jeopolitik konumu İstanbul'un güvenliği için çok önemliydi. Bu savaşlar sırasında Avusturya'ya karşı İsmail Zaferi gibi bazı başarılar kazanılmışsa da Ruslara karşı aynı başarı gösterilememişti. Ruslarla yapılan Fokşan (1 Ağustos 1789) ve Boze Savaşlarında (22 Eylül 1789) Osmanlı kuvvetleri büyük kayıplar verdi.¹¹ Akkerman kalesi Ruslara geçti ve Baserabya bölgesi Rus işgaline uğradı. Sebeş, Muhadiye, Lazarethane ve Pançova'yı işgal eden Avusturyalılar ise önce Belgrad'ı (8 Ekim 1789) daha sonra ise Semendire'yi ele geçirdiler.

Ziştovi Barışı: Savaş devam ederken siyasi faaliyetler de devam ediyordu. 11 Temmuz 1789 tarihinde Osmanlı Devleti ile İsveç arasında bir dostluk antlaşması imzalanmıştı. Sultan 3. Selim, Rusya ve Avusturya'nın kendileri için de bir tehlike olacağını düşünen Prusya Kralı ile bir ittifak antlaşması yaptı (31 Ocak 1790). Ancak bu antlaşmalar yürürlüğe girmedi. İç işlerinde meydana gelen karışıklıklar, Avusturya'yı Osmanlılarla Ziştovi Barış Antlaşması imzalamaya mecbur bıraktı (4 Ağustos 1791). Ziştovi Barış Antlaşmasıyla Avusturya, savaş sırasında aldığı toprakları Osmanlı Devletine geri verdi. Orsova ile Unna suyu taraflarındaki küçük bir arazi ise

¹¹ Enver Ziya Karal, *Osmanlı Tarihi*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1947, V, 18.

Avusturya'ya bırakıldı. Avusturya, Rusya'ya açık ya da gizli hiçbir yardımda bulunmayacağını dair bir garanti vermişti¹².

Yaş Antlaşması: Avusturya'nın bu savaştan çekilmesi sonucunda yalnız kalan Rusya, bir yıl sonra barış istedi. İki devlet arasında imzalanan Yaş Antlaşması ile savaş sona erdi (1792). Bu antlaşma ile Kırım'ın Rus hakimiyetine geçişi onaylanmış oldu. Buğ ve Dinyester ırmakları arasında kalan bölge ve Özi kalesi Rusya'ya bırakıldı. Dinyester ırmağı iki devlet arasında sınır kabul edildi. Karlofça Antlaşmasından sonra başlayan gerileme süreci, yerini dağılma ve parçalanma dönemine bıraktı.¹³

1.2. NİZAM-I CEDİD

Sultan 3.Selim devrinde ise belirli bir anlam kısıtlaması içinde herhangi bir alanda yapılan düzenlemelere işaret eden bir tabir olmaktan ziyade sivil ve askerî bütün kurumların geniş kapsamlı olarak çağdaş ihtiyaçlara cevap verebilecek şekilde yenilenmesi, yeni bir düzene kavuşturulması ve eski konumlarına son verilmesi mânasında kullanılan Nizamı Cedid hareketi¹⁴ bizzat padişah tarafından yürürlüğe konulan dar manada askeri, geniş manada ise askeri, idari, ekonomik, bürokratik ve ilmiye sınıflarında yapılması planlanan yenileşme hareketini ifade ediyordu. Nizamı Cedid yenileşme hareketine hız veren olay ise Osmanlı- Rus savaşında alınan ağır mağlubiyet olmuştu. 3.Selim şehzadeliği sırasında, Avrupa ordularındaki ilerlemeleri izlemiş, Prusya ordusunda, eğitime verilen önemi görmüştü. Askerlerin

¹² Karal, 20.

¹³ Yılmaz Öztuna, *Büyük Türkiye Tarihi*, Ötüken Yayınevi, İstanbul 1983, 388-389.

¹⁴ Kemal Beydilli, “Nizam-ı Cedid”, *DİA*, İstanbul 2007, XXXIII, 176.

düzenli eğitim görmeleri gerektiğini düşünüyordu. Sultan 3.Selim bu yenilik düşüncesini temellendirmek ve Avrupa’da ki yenilikleri yerinde tetkik etmesi amacıyla Ratıb Efendiyi Viyana’ya gönderdi.¹⁵ Ratıb Efendiden gelen layıhayı dikkatlice inceleyen 3.Selim diğer devlet erkânından da devletin nizamı hakkında birer layiha yazmalarını emretti. Düşüncelerinden dolayı kimsenin eleştirilmeyeceği hatırlatılarak herkesin görüşlerinin açıkça yazması istendiği bu emirde, layihaların incelenmesiyle beraber kanunların yapılacağı ve bundan sonra yeni kanunlar çerçevesinde hareket edileceği belirtilmiştir.¹⁶ Yapılan etraflı çalışmalar neticesinde , "yeni usul asker" anlamına gelen "Nizam-ı Cedid" adlı askeri örgütü kurulmuştur.(24 Şubat 1793).

Nizam-ı Cedid ocağının masraflarını karşılamak için İrad-ı Cedid adında yeni bir de hazine kuran Sultan 3. Selim, bu yeni askeri örgütün eğitim ve öğretim işlerini de Avrupa'dan getirttiği yabancı subaylara verdi. Selimiye kışlalarını kurdu, mevcut Kara ve Deniz Mühendishanelerini de yeniledi. Özellikle Yaş Antlaşması'ndan sonra ıslahatlara yönelen Sultan 3. Selim, Nizam-ı Cedid'i oluşturmakla yetinmeyip, Paris, Londra, Viyana ve Berlin gibi kentlerde elçilikler açtı. Fransızca, Osmanlı Devletinin ilk resmi yabancı dili olarak kabul edildi. Yabancı dil eğitimine ve kültür hareketlerine önem verildi, bazı teknik eserler Türkçe'ye çevrildi.¹⁷

¹⁵ Faik Reşit Unat, *Osmanlı Sefirleri ve Sefaretnameleri*, Ankara 1987, 155.

¹⁶ Ahmet Cevat Eren, *Selim III 'ün Biyografisi*, İstanbul 1964, 12.

¹⁷ Öztuna, 390-391.

1.3. OSMANLI DEVLETİ, MISIR VE FRANSA

Osmanlı-Fransız İlişkileri 16.yy'da başlamış, Lale Devrinde gelişmişti. Fransa, Venedik ve Avusturya ile yapılan savaşlarda Osmanlı Devletine destek olmuştu. Kanuni Sultan Süleyman döneminde başlayıp, Sultan Birinci Mahmud zamanında genişletilerek devamlı hale getirilen kapitülasyonlar Osmanlı-Fransız dostluğunu pekiştirmişti. Bu ilişkiler 18.yy'ın sonlarına doğru bozulmaya başladı.¹⁸

1789 yılında çıkan ihtilal sonucu Fransa'da krallık devrilmiş ve cumhuriyet ilan edilmişti. Bu durumu kendileri için tehlike olarak gören Avrupalı devletler, Fransa'ya karşı birleşmiş, ancak yaptıkları savaşlarda Fransa'ya karşı başarılı olamamışlardı.

Fransa ordularının başında ünlü komutan Napolyon Bonapart vardı. Tüm Avrupa'ya üstünlüğünü kabul ettiren Napolyon Bonapart sadece İngiltere'yi yenememişti. Fransa'nın amacı İngiltere'yi Akdeniz'den uzak tutmak ve Hindistan'a giden ticaret yollarını denetimine almaktı. Bu amaçla Mısır Seferine çıkan Napolyon Bonapart, İskenderiye'yi işgal etti (2 Temmuz 1798). Kahire'nin de Napolyon Bonapart'ın eline geçmesi (22 Temmuz 1798) üzerine Osmanlı Devleti 2 Eylül 1798 günü Fransa'ya karşı savaş açtı. Akka önlerinde karşılaştığı Cezzar Ahmed Paşa komutasındaki Osmanlı

¹⁸ Fahir Armaoğlu, *Siyasi Tarih Dersleri (1789- 1919)*, Ankara 1961, 75. Osmanlı Fransa ilişkileri için bkz; Nihat Karaer, "Paris'te ilk İkamet Elçiliğimiz kuruluncaya kadar (1797) Osmanlı –Fransız Diplomasi ilişkilerinin genel seyri", OTAM, S.28, Ankara 2010, s.65-85; Nihat Karaer, "Fransa'da İlk İkamet Elçiliğinin Kurulması Çalışmaları Ve İlk İkamet Elçimiz Seyyid Ali Efendinin Paris Büyükelçiliği (1797-1802) Sürecinde Osmanlı-Fransız Diplomasi İlişkileri", Tarih Araştırmaları Dergisi, C.XXXI, S.51, Ankara 2012, s.63-92; Nihat Karaer, "Abdürrahim Muhip Efendi'nin Paris Büyükelçiliği (1806-1811) ve döneminde Osmanlı-Fransız diplomasi ilişkileri", OTAM, S.30 Ankara 2011, s.1-26.

kuvvetleri karşısında yenilgiye uğrayan (18 Mart 1799) Napolyon Bonapart, gizlice Fransa'ya kaçtı ve hayatını zor kurtardı (22 Ağustos 1799). Fransa'nın 27 Haziran 1801 tarihinde Mısır'dan çekilmesi üzerine Osmanlı Devleti ile Fransa arasında El-Ariş antlaşması imzalandı (25 Haziran 1802). Bu antlaşma ile Mısır, Osmanlı devletine geri verildi.¹⁹ Osmanlı-Rus ilişkileri 1789'da ve 1805'te imzalanan antlaşmalar ile düzelmeye başlamıştı. Ancak Ruslar, izledikleri yayılma politikalarından vazgeçemediler. Balkanlarda Rus baskısından kurtulmak isteyen Osmanlılar, boğazları Rus gemilerine kapadı. Rus yanlısı Eflak ve Boğdan Beyleri değiştirildi. Ancak alınan bu kararlar, İngiliz ve Rusların baskıları sonucu yürürlüğe konamadı.

1.4. KABAKÇI MUSTAFA İSYANI VE 3.SELİM'İN TAHTTAN İNDİRİLMESİ

Osmanlı Devleti'nin en ıslahatçı padişahlarından biri olan Sultan 3. Selim, Osmanlı Devletinde bugüne kadar gerçekleştirilememiş bir düzenleme yaparak Nizam-ı Cedid ordusunu kurmuştu. Bu köklü yeniliklerden memnun olmayan ve önemli görevlerde bulunan bazı devlet adamları Osmanlı-Rus Savaşı'nın devam ettiği yıllarda İstanbul'da bulunan Yeniçeri Ağaları ile Nizam-ı Cedid'i ortadan kaldırma planları yapıyorlardı.²⁰

Kendilerine Nizam-ı Cedid kıyafeti giydirmekle görevlendirilmiş olan Raif Mahmud Efendi'yi öldüren yeniçeriler, Kabakçı Mustafa'nın liderliğinde ayaklandılar. Osmanlı hükümeti bu gelişmeler üzerine

¹⁹ Karal, 44; Öztuna, 396.

²⁰ Stanford J.Shaw, "Sultan 3.Selim ve Sultan 2. Mahmud Dönemleri", *Türkler*, Ankara 2002, XII, 614-615

derhal toplanarak ayaklanma ile ilgili kararlar almak istedi. Ancak Sadaret Kaymakamı Köse Musa Paşa ayaklanmanın ciddi bir hadise olmadığını, Nizam-ı Cedid birliklerinin de olaya müdahale etmesinin yersiz olacağını bildirdi. Bu sayede meydana boş bulan asiler, daha fazla taraftar topladılar.²¹

Başlarında Kabakçı Mustafa'nın olduğu ve Nizam-ı Cedid'in kaldırılmasını isteyen asilere müdahalede çok geciken, Sultan 3. Selim, Nizam-ı Cedid'i ocağını kapatmak zorunda kaldı. İstekleri yerine getirilen asiler buna rağmen ayaklanmaya son vermediler. Sultan 3. Selim'e olan yakınlıkları ile tanınan 11 devlet adamının kendilerine teslim edilmesini isteyen asiler, Şehzade Mustafa ve Şehzade Mahmud'un da hayatlarının tehlikede olduğunu öne sürerek kendilerine yollanmasını ve Sultan 3. Selim'in tahttan inmesini istediler. Şeyhülislam Ataullah Efendi tarafından verilen “ Dini ihlal ettiği” gerekçeli fetva gereğince Sultan 3. Selim, padişahlıktan ayrıldığını açıkladı (29 Mayıs 1807).²²

Sultan 3. Selim, tahttan indikten sonra sarayda bir yıl daha yaşadı. Alemdar Mustafa Paşa'nın kendisini tekrar tahta çıkarmak için ayaklandığı sırada, Sultan Dördüncü Mustafa tarafından öldürüldü. Başladığı ilerleme hareketlerinde başarısızlığa uğramakla beraber, Osmanlı İmparatorluğunda Avrupa'ya yönelişin ilk temelleri sayılabilecek önemli işler gördü. Avrupa askerlik örgütünü ve bilgilerini ülkeye sokması, müsbet bilimlere önem veren teknik okullar açması başarılı işlerindedir.²³

²¹ Karal, 85.

²² Alaaddin Yalçınkaya, “3.Selim ve 2. Mahmud Dönemleri Osmanlı Dış Politikası”, *Türkler*, Ankara 2002, XII, 640

²³ Karal, 92.

İKİNCİ BÖLÜM

219 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİNİN ÖZELLİKLERİ

2.1. DEFTERİN FİZİKİ DURUMU

Cumhurbaşkanlığı Arşiv Başkanlığına bağlı Osmanlı Arşivinde A.DVN.MHM.d.219 koduyla kayıtlı olan defter 149 varak 298 sayfadan ibarettir. 219 numaralı defterin tamamında 1199 hüküm bulunmaktadır. Çalışmamıza konu olan bölüm ise defterin 30 varaklık kısmıdır. Bu kısım 1- 58 numaralı sayfalar arası olup bu bölümde toplamda 223 hüküm bulunmaktadır.

219 numaralı mühimme defterinde Dîvânî kırma yazı çeşidi kullanılmıştır. Defterde kullanılan yazı genel anlamda okunaklı olup üzeri çizilmiş ya da iptal edilmiş hüküm yoktur. Defterde sayfa numaraları defter yazılırken verilmiş olup hüküm numaraları sonradan eklenmiştir. Numaralandırma işleminde ise baştan sona doğru bir yol izlenmiştir.

Defterin, tasnif ve ciltlenmesindeki olası hatalardan dolayı defterin tarihi kronoloji ve hüküm numaraları arasında belirgin bir uyumsuzluk bulunmaktadır.

Defterin ilk hükmü *Fî 9 Şaban 1218*²⁴ iken son hükmü *Fi Evâhiri 1218* tarihlidir. Çalışmamıza konu olan bölümdeki ilk hüküm İnebahtı Muhafızı Seyyid Musa Paşa'ya gönderilen *Fî evâsıtı Ca 1218* tarihli hüküm iken son hüküm ise Hasköy âyanına gönderilen *Fi Evâhiri B 1218* tarihli hükümdür.²⁵ Ayrıca defterde yarım bırakılmış hüküm bulunmamaktadır.

²⁴ Hüküm 1

²⁵ Hüküm 223

2.2. DİPLOMATİK VE TEKNİK ÖZELLİKLERİ

Mühimme defterlerindeki kayıtlar, muhatap makama gönderilen dönemin resmi yazışmaları hüvviyetinde olan ferman, name, beratların kopyalarıdır. Osmanlı diplomatik usulüne göre padişah tuğrasını taşıyan emir, ferman, berat, name, mülkname, ahidname, sınırname gibi belgelerde bulunması gereken rükün ve şartlar şunlardır.²⁶

- 1-Davet
- 2-Tuğra
- 3-Elkab
- 4-Dua
- 5-Nakil-İbلاغ
- 6-Emir-Hüküm
- 7-Te'kid-Tedid
- 8-Tarih
- 9- Mahal-i Tahrir

Belgelerin en üstünde “b” ya da arapça Allah lafzının kısaltılmış hali olan “ hüve” sözcüklerinden oluşan davet formülü bulunurdu. Davet formülünden sonra ki aşama ise padişahın hükümdarlık alameti olan tuğra'nın Nişancı tarafından çekilmesi idi. Padişah farklı bir ülkenin hükümdarına bir nâme gönderecekse çeşitli terkiplerle kendisini tanıtır ve hakim olduğu ülkeleri sayardı. Bu nâmelerin bir suretlerinin kayıtlı olduğu mühimme defterlerinde ise padişahın unvan ve elkabları bulunmazdı.²⁷ Padişahın kendi unvan ve elkabları

²⁶ Mübahat S.Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, Kubbealtı Neş. Yay., İstanbul 1994, 99-105.

²⁷ Tayyib Gökbilgin, *Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmî*, 57.

sayıldıktan sonra nâme'nin gönderildiği muhatabın kendi rütbesi, ünvanı ve makamına göre elkablar kullanılırdı. Hükmün başlangıcıyla beraber muhatabın rütbesi ve makamı sayılarak doğrudan hükmün konusuna geçilirdi. Bazen hükümlerde şahsın ismi ve eski görevleri de verilirdi. Elkab faslının bitimiyle beraber dua ve hayır cümleleri gelirdi. İlgili yöneticiler hakkında dua konulması oturmuş bir Osmanlı diplomatik geleneği idi.²⁸ Defterlerde yer alan dua cümleleri ve hangi yöneticiye ait olduklarına örnek olarak şunları gösterebiliriz:

edâma ' llâhu te'âlâ iclâlehu: Veziriâzâm ve Vezir

dâme ikbâlühû: Beylerbeyi

dâme İzzühû: Sancak Beyi

dâme mecdühû: Yeniçeri Ağası, kapıcılar kethüdâsı, sağ ulûfeciler ağası, dergâh-ı mu'allâ yeniçerileri.

dâme ulüvvühû: Sâbık sancakbeyleri, defterdâr.

zîde kadriühû: Dergâh-ı mu'allâ çavuşları, sancak zü'âmâsı.

Dua cümlelerinin bitmesiyle beraber hükmün giriş kısmı biter ve asıl mevzuya girilir. Nakil ve İblâğ diye adlandırılan kısımda hükmün yazılış nedenleri açıklanır. Akabinde gelen bölümde ise “*Buyurdum ki*” ile başlayan emir kısmı gelir ki bu kısımda genel anlamda muhataba nasıl davranması gerektiği ve ne yapması gerektiği izah edilirdi. Emir cümlesinin bitimiyle beraber öğüt mahiyetinde “*şöyle bilesiz*”, “*alâmet-i şerife i'timât kılasız*” gibi formüllerle beraber *te'kid ve tehdid* kısmı işlenirdi. Hükmün yazılışı bittikten sonra ise tarih atılarak hüküm bitirilir.

²⁸ Mübahat S. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, 110.

2.3. DİL ÖZELLİKLERİ

219 numaralı Mühimme defteri'nin dili; sâde, anlaşılır bir Türkçe'dir; Dönem dahilinde kullanılan kelime, cümle ve deyimlerin günümüzde kullanılmamasından dolayı okuma ve anlamada çeşitli zorluklarla karşılaşmaktadır. Defterde kullanılan Arapça ve Farsça kelimeler genellikle elkâb ve dúa cümlelerinde klişeleşmiş bir şekilde bulunmaktadır.

2.4. TARİHLER

219 numaralı mühimme'de tarihler önceki mühimme örneklerinin aksine baş kısımlarda yer almamıştır. Hükmün bitmesiyle beraber tarih en son olarak zapt altına alınmıştır. Tarihlerin bazılarında gün, ay, yıl formülü kullanılmasına karşın, hükümlerin önemli bir kısmında ayın kaçı olduğunun bildirilmesine ihtiyaç duyulmamıştır. İlk on gün için evâil, ikinci on gün için evâsıt, üçüncü on gün ise evâhir tabirleri kullanılmıştır.²⁹ Hükmün tarihleri atılırken Yıllar rakamla, aylar ise hicri ayların rumuzuyla yazılmıştır. Gün tayininde ise tam hangi gün yazıldığından ziyade yukarıda belirtildiği gibi ayın başı, ortası, ya da sonu yazıyla yazılmıştır. Defterdeki hükümlerin genelinde dikkat çeken diğer bir husus da hükümler arasında kronolojik bir sıra olmamasıdır.

²⁹ Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili*, 69.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DEFTERİN MUHTEVA ÖZELLİKLERİ

Defterin muhtevasında geçen olaylar hicri 1218 yılının Recep ve Şaban aylarını kapsamaktadır. Bu dönem Osmanlı Devletinin Akdeniz ve Ege denizinde cereyan eden ve uluslararası bir mesele haline gelen Napolyon Bonapart'ın Mısır'ı işgalinden sonraki süreçte Osmanlı Devleti'nin özellikle Mora Yarımadası ve İnebahtı üzerinden bölgedeki toprak bütünlüğünü korumak için aldığı askeri tedbirlerin içeriği hakkındadır. Dış siyasette dönemin önemli devletleriyle mücadele eden Osmanlı Devleti içeride de eşkıyalık sorunuyla karşılaşmıştır. Rusçuk Ayanı Tirsiniklioğlu İsmail Ağa aracılığıyla bölgedeki eşkıyaları etkisiz hale getiren Osmanlı Devleti, öte taraftan da Edirne de ortaya çıkan diğer bir eşkıya Kara Feyzi ile mücadele etmiştir. Defterin içerdiği önemli başlıklardan biri de ülkenin çeşitli yerlerinde tahsil edilen vergilerin usulüne uygun bir şekilde toplanması için yapılan uyarılardır. Nüzul, avarız, tekalif, ve mübâya'a vergilerinin herkesin gücü ölçüsünde toplanması gerektiği yönünde uyarılar yapan devlet böylece vergi adaleti sağlamaya çalışmıştır.

3.1. MORA YARIMADASI VE İNEBAHTI KALESİNİN KORUNMASI

1789 Fransız İhtilalinden sonra Fransa, yayılmacı bir politika izlemeye başladı. Bu politika sonucu İtalya ve Avusturya ile yaptığı savaşları kazandı. Campo Formio Antlaşması ile Venedik ve Arnavutluk'tan yedi adaları alan Fransa böylece Osmanlı Devletinin komşusu oldu. Mora Yarımadasına komşu olan Fransa buradan mora

ve Arnavutluk halkının bağımsızlık arzularını tahrik etmeye başladı.³⁰ Akdeniz'in egemenliğinde söz sahibi olmak isteyen Fransa Mısır'ı ele geçirmek istiyordu. Bunun asıl sebebi ise İngiltere'nin sömürgesi olan Hindistan'a giden yolları kontrol altına almak ve önceleri Yedi Yıl Savaşlarında kaybettiği sömürgeleri Mısır sayesinde telafi etmekte.³¹ Böylece Fransa İngiltere'ye hammadde akışını engelleyecek ve İngiliz ekonomisine darbe vuracaktı. Bu amaçla 1798 'de Mısır'a asker çıkaran Fransa, Kahire'yi ele geçirdi. Fransa'nın bu harekâtına, İngiltere ve Rusya çıkarları doğrultusunda karşı çıkarak donanmalarını Osmanlı Devletine destek için Akdeniz'e gönderdi. Amiral Nelson komutasındaki İngiliz donanması Fransız donanmasını Ebukır önlerinde yaktı. Bu durum karşısında zor duruma düşen Napolyon Osmanlı Devletini barışa zorlamak için Suriye'ye yöneldi. Suriyede Akka önlerinde Cezzar Ahmet Paşa'ya yenilen Napolyon 1801 yılında imzalanan El-Ariş Antlaşmasıyla Mısırdan çekildi.³²

Mısır seferinin en önemli sonucu Osmanlı- Fransız ilişkilerinin kopması ve 3. Selim'in 1798 sonunda Rusya ve 1799 başlarında İngiltere yani Fransa'nın düşmanları ile ittifak antlaşması yapmasıdır. İmparatorluk içerisinde Fransızlara karşı siyasi ve ticari alanlarda sıkı tedbirler alındı. Fransızların mal varlıkları dondurularak 16. Yüzyıldan beri levant bölgesinde en imtiyazlı olan Fransa, sonraki zamanlarda bu imtiyazından yoksun kaldı. Boğazlardan geçmesine izin verilen Rus

³⁰ Armaoğlu, 77.

³¹ Alaaddin Yalçınkaya, *3.Selim ve 2.Mahmut Dönemleri Osmanlı Dış Politikası*, 635.

³² Karal, 40-42; Öztuna, 394-396.

donanmasının Osmanlı donanması ile birleşerek Adriyatik'te Fransızlara karşı ortak harekate katılmasının hemen akabinde Kasım 1798'de Fransızlar Yunan Adalarından atıldılar. Ancak Osmanlı İmparatorluğu şimdi de müttefikleriyle uğraşmak zorunda kalıyordu. Osmanlılar, Rusların Fransızlardan alınan Yunan adaları ile eski Venedik'e ait Adriyatik'deki adalara yerleşmek istemeleriyle Mora'daki Rumları kışkırtmalarına şiddetle karşı gelmekteydi. Müttefiklerinin bu tavırları üzerine 3. Selim Fransa'ya tekrardan yakınlaştı. Osmanlı Devletinin Fransa'ya tekrar yaklaşmasından rahatsız olan İngiltere 1802 deki Amiens Barışıyla Mısırı tekrar Osmanlı egemenliğine bıraktı.³³ Yaşanan bu olaylardan sonra Osmanlı Devletine kalan en büyük problem özellikle Mora'daki Rumların Ruslar tarafından kışkırtılmasıydı. 219 numaralı mühimme defterinin hükümlerinin önemli bir kısmı Mora yarımadası'nın tahkimi ve muhafazası hakkındadır. Civardaki askeri birimlerden Mora ve İnebahtı Kalesine asker tahkimatı yönünde hükümler çoğunluktadır. Salina, İzdin, Ülündürük, Kulhızır, Sarıgöl, Yenişehir-i Fener, Çatalca, gibi sancaklardan belirli miktarlarda asker temin edilip Mora Valisi Mustafa Paşa'nın emrine girilmesi hükümleri defterin ilk kısımlarını oluşturmaktadır.

Mora Yarımadası ve İnebahtı Kalesi'nin korunmasıyla ilgili hükümler:

9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52,53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71,

³³ Yalçınkaya, 638.

72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94,95.

3.2. EŞKİYALIK OLAYLARI

Arapça “ Şeka” kelimesinden türeyen Eşkîya sözcüğü sözlüklerde; şekavette bulunan haydut, asi, günahkâr anlamlarında kullanılmıştır. Eşkîyalık hukuki anlamda ise malı gasp etmek, zapt etmek, suikastta bulunmak, oç almak, ülkelerin iç huzurunu bozmak için ev, çiftlik, köy kasaba, ağıl, değirmen vs yerleri basarak veya yakıp yıkarak, tahrip ederek, insanları öldürerek, yollarda ve geçitlerde soygunlar yaparak, adam kaçırmak karşılığı olarak kullanılmaktadır.³⁴ Ruscuk Ayanı olan Tirsiniklioğlu İsmail Rumelide devlete karşı olan isyanlarda önemli görevler üstlenmişti. Ayanlık görevinin başlarında devlet lehine önemli işler gören Tirsiniklioğlu İsmail Ağa, Pazvantoğlu Osman aleyhine alınan önlemlere katılarak göze girmiştir. Yaptığı hizmetlerden ötürü vezirlik rütbesine eşit olan kapıcıbaşılığı göreviyle taltif edilen Tirsiniklioğlu, ilerleyen zaman diliminde merkezi otorite aleyhine çalışmalarla başlayınca devlet için önemli bir gaileye

³⁴ Ahmet Mumcu, *Osmanlı Devletinde Siyaseten Katl*, (2.b), Birey ve Toplum Yay., Ankara 1985, 8.; Kazım Kartal; “XVIII. Yüzyılda Sivas’da Eşkîyalık Faaliyetleri (1735-1780)”, *SOBİDER*, Yıl 6, s.33, Ocak 2019, s.341-350; Fehminaz Çabuk, “Osmanlı Devleti’nin Eşkîyalık Faaliyetlerini Önlemeye Yönelik Aldığı Tedbirler: Hemavend Aşireti Örneği (1880)”, *Tarih Okulu Dergisi*, Mart 2018, s.519-550; Fehminaz Çabuk, 19. Yüzyılda Diyarbakır Vilayeti’nde Yaşayan Bazı Kürt Aşiretleri: Aşiret, Din ve Eşkîyalık Meseleleri Üzerinden Bir Değerlendirme”, Edit. İbrahim Özcoşar Ali Karakaş Mustafa Öztürk Ziya Polat, Ensar Yay, *Osmanlıdan Günümüze Diyarbakır*, Ensar yay. s.103 -134. Şeyhmus Bingül, Şeyhmus, "Tanzimat Dönemi Diplomasisi Çerçevesinde Osmanlı-İran Hududunun Belirlenme Çabaları ve Derviş Paşanın Tahkikatı”, *Tanzimat’tan Günümüze Olaylar ve Kişiler Ekseninde Türk Hariciyesi*, Editörler: İrşad Sami Yuca, Hidayet Kara, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2019; Şeyhmus Bingül, *Tanzimat Döneminde Devlet ve Aşiret: Van’da Modernleşme Çabaları ve Aşiretler*., Dünyada Van, Ed. Ercan Çağlayan, İletişim Yayınları, İstanbul, 2019, s. 157-169.

dönüşmüştür.³⁵ Bu isyanların bastırılması için için civar sancaklardan asker yardımı alan Tirsiniklioğlu İsmail'in emrine giren askerlerin ulufelerinin temini için gerekli tedbirlerin alınması yönünde, defterde hükümler bulunmaktadır. Bir diğer eşkıyalık vakası da Tekfurdağı civarlarında ortaya çıkan Kara Feyzi olayıdır. Kara Feyzi önderliğindeki çetelerden oluşan eşkıya taburu çeşitli kereler Edirneye saldırmış ve Sofya ile Belgrad arasında kalan bölgeyi yalnızca yağmalamakla kalmamış, aynı zamanda Balkanlardaki tüm muharebat ağını da işlemez hale getirmiştir.³⁶ Defterde yer alan hükümlere göre önemli bir yer tutan Kara Feyzi vakası, devleti oldukça uğraştırmıştır. Kendisinden “Dağlı Eşkıya” olarak söz edilen Kara Feyzi’yi durdurmak için yine civar sancaklardan yardım istenmiş, kendisiyle karşılaşıldığı zaman mücadele edilmesi emri verilmiştir.

Eşkiyalık ile ilgili hükümler

1, 2, 7, 122, 123, 125, 128, 129, 135, 138, 140,151, 158, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169,170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178,183, 186,187,188,189, 190, 191,192, 193, 194, 195, 196, 197,198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218,223.

³⁵ Kemal Beydilli, “Tirsiniklioğlu İsmail Ağa”, *DİA*, İstanbul 2012, XLI, 204

³⁶ Stanford J. Shaw, “Sultan 3. Selim”, Kapı Yayınları, İstanbul 2008, 406.

3.3. VERGİ TOPLANMASI

Osmanlı Devletinin en önemli gelir kaynağı olan vergi toplama işi devletin hizmetlerinin devamı için büyük bir önem arz etmekteydi. Çeşitli kalemlerden tahsil edilen verginin herkesin gücüne göre ve adil bir şekilde toplanması için divan da çeşitli hükümler alınarak ilgililerine gönderilmiştir.

Vergi Toplanması ile ilgili hükümler:

99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111,112, 113, 114.

3.4. MUHTELİF KONULARDAKİ HÜKÜMLER

İstanbul'un odun ihtiyacının karşılanması: 3, 137, 152, 185

Hilât Verilmesi: 4

Çalışma Saatleri: 5

Yapağı ihtiyacı: 6

Hüküm İptali: 7

Köle Ticareti: 96, 97

Görevlendirme: 98, 121, 146, 159, 179,

Mukataa: 115, 116,147

Edirne'nin Muhafazası: 117, 118, 220, 221, 222

Kayık tamiri: 130, 180,

Yol güvenliği: 131, 145

Asker Ocağı: 132, 133, 141, 142, 143, 219

Tophane: 134

Surre Eminliği: 136

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DEFTERLERİN ÖZETİ VE TRANSKRİPSİYONU

4.1. HÜKÜMLERİN ÖZETİ

Min evâili Receb sene 1218 ilâ evâsıtı Muharremi'l-harâm sene

[1-1]

Yanya vâlisi Ali Paşa'nın kovaladığı haydutlardan bazılarının firâr ederek Cezâyir-i Seb'a Cumhûru adalarına saklandıkları, istendiğinde geri verilmediği, ancak bundan sonra bunların bir zararlarının dokunmayacağı.

[1-2]

Korfa Nazırı Mustafa Reşid'in Goraf dağları ahalisi, Suloz, Noviçe ve Humara'dan Cezâyir-i Seb'a Cumhûru adalarına firâr edip saklanan haydutların iade edilmemekle beraber komşuluğa zarar verecek hareketlerde bulunmayacakları.

[2-3]

İskelelere odun indirilmesi ve İstanbul'un odun ihtiyacının temini için çenber ve çekeleve tabir edilen on üç gemiyi inşa edeceklere kolaylıklar sağlanması.

[3-4]

Padişah'dan Gâzî Yusuf Paşa'ya: Kapıkullarının mevâciblerini verilmesinden memnuniyet duyduğu, kendisine samûr kürk ve mücevher hançer gönderdiği, bundan böyle ahalinin rahatı, memleketin huzuru için elinden geleni yapması.

[3-5]

Devlet memurlarının sabahleyin sâat iki buçukta memûriyet mahallerinde bulunmalarının temini.

[4-6]

Azalmasından dolayı müste'men tâifesine yapağı satılmayıp elde olanın İstanbul'a gönderilmesi

[4-7]

Dağlı eşkiyâ Manav İbrahim'in Kuruçay kazâsı Kamuhi karyesinde mukim babası akrabalarına çok miktarda para ve mücevherât ve eşyâ gönderdiğinin haber alındığı ve arama yapılması hususunda verilen hükmün iptali.

[5]

Sadrazam Gazi Yusuf Paşa zammında tutulmuş kayıtlar.

[5-8]

Mora vâlisi Mustafa Paşa'ya: Mora'nın korunması için elden geleni yapması, Türk uşağı, evlad-ı fatihan ve eşkinci asker tertîb edip bunların ulufe ve tayinlerini verip vazife yerlerine göndermesi, ahaliye adaletle muamele etmesi ve olup bitenleri İstanbul'a yazması.

[7-9]

İnebahtı muhâfızı Seyyid Musa Paşa'ya: burada bulunan kale ve diğer yerlerin muhafazası, asker ulûfe ve tayinlerinin verilmesi, tayin edilen eşkinci, zu'amâ ve erbâb-ı imârî bayrakları altında toplaması, bir tecavüz vukuunda karşı koyması ve muhafaza hizmetinden gafil olmaması hükmü.

[7-10]

Paşa sancağında sağ kol alaybeyine: uyanık olması, askeriyle Mora Valisi Mustafa Paşa'nın sancağı altına girmesi, verilen emri yerine getirmesi hükmü.

[8-11]

(Yukarıdaki emir aynen sol kol alaybeyine)

[8-12]

Rumeli vâlîsi ma'iyetine me'mûriyetleri için emr-i şerîf yazılmışdır. Evâil-i R. sene [121]9

Bir sûreti,

(Aynı emir Tırhala sancağı alaybeyisine)

[8-13]

(aynı emir Mora sancağı alaybeyisine)

[8-14]

(Aynı emir Mizistre sancağı alaybeyisine)

[8-15]

(Aynı emir İnebahtı sancağı alaybeyisine)

[8-16]

Köstendil sancağı alaybeyisine, İnebahtı muhâfızı maiyetine tayin olduğu.

[8-17]

Daha önce verilen emirlerin yerine getirildiği hakkında şerhler.

Salina ve İzdin ve Ülündürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir-i Fener taraflarındaki kazâların kadı ve naiplerine, hâssa silahşörü Gördoslu Mehmed Nuri, İstanbul'dan mübâşir tayîn olunana, ayân ve memleketin ileri gelenlerine: uyanık olup ihtiyatı elden bırakmamaları, Mora ve havâlîsini muhâfaza etmeleri, ulûfe ve tayînâtları vermeleri,

bahadır Türk uşığı asker tertîb edip Mora vâlîsi ma'iyetine irsâl etmeleri ve gereken haberlerin İstanbul'a ulaştırılması.

[9-18]

Kayıtta: gerekli askerin tedarik edildiği.

Dergâh-ı âlî kapıcıbaşısı Arnavudzâde Mustafa'nın Salina, İzdin, Ülündürük, Kulhızır, Sarıgöl ve Yenişehir-i Fener havâlîlerinden iki yüz elli nefer tertîb edip başbuğ maiyyetine vermesi.

[9-19]

(daha önce verilmiş emirlerin yerine getirildiği kaydı)

Salina, İzdin, Ülündürük, Kulhızır, Sarıgöl ve Yenişehir havâlîlerindeki kazâlardan başbuğ maiyyetine iki yüz elli nefer toplanması.

[9-20]

(daha önce verilmiş emirlerin yerine getirildiği kaydı)

Mora vâlîsi Mustafa Paşa'ya: Salina, İzdin, Ülündürük, Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir havâlîlerinde kazâlar ve münâsib mahallerden yedi yüz elli asker tertîbi hükmü.

[9-21]

Bu dahi.

Yenişehir-i Fener mollâsına, a'yân ve memleketin ileri gelenlerine: Mora ve havâlîsinin muhâfaza edilmesi, ulûfe ve tayinlerin verilmesi, Mora vâlîsi Mustafa Paşa'ya zahire gönderilmesi, iki yüz Türk uşığı tertîbiyle Mora vâlîsi ma'iyetine irsâli ve gereken haberlerin İstanbul'a ulaştırılması.

[10-22]

Çatalca kazâsından elli askerin tertîbi ve Mora vâlîsi ma'iyetine irsâli.

[10-23]

Alasonya kazâsından elli asker tertîbi ve Mora vâlîsi ma'iyetine irsâli.

[10-24]

(daha önce verilmiş emirlerin yerine getirildiği kaydı)

Katrin kazâsından elli asker tertîbi ve Mora vâlîsi ma'iyetine irsâli.

[10-25]

Tırhala kazâsından yüz asker tertîbi ve Mora vâlîsi ma'iyetine irsâli.

[10-26]

Bir sûreti,

Karaferye kazâsından elli asker tertîbi ve Mora vâlîsi ma'iyetine irsâli.

[10-27]

Bir sûreti,

Manastır kazâsından iki yüz asker tertîbi ve Mora vâlîsi ma'iyetine irsâli.

[10-28]

Drama kazâsından elli asker tertîbi ve Mora vâlîsi ma'iyetine irsâli.

[10-29]

Nevrekop kazâsından otuz asker tertîbi ve Mora vâlîsi ma'iyetine irsâli.

[11-30]

Rumeli vâlîsi Mehmed Paşa'ya: Mora ve İnebahtı havâlîsinin muhafazasında Mora vâlîsi Mustafa Paşa, İnebahtı muhâfızı Seyyid Musa Paşa emrine tayin edilmiş neferlerin paşaların ma'iyetlerine erişmeleri için gerekenler yapması.

[11-31]

Bu dahi.

Üsküb sancağı kazâlarının kadı ve naiplerine, Üsküb nâzırı Ali Bey, mübâşire, a'yân ve ileri gelenlere: İnebahtı ve Kastel kal'alarının muhâfazası, ulûfe ve tayinlerin verilmesi, İnebahtı muhâfızına zahire gönderilmesi, Üsküb kazâlarından üç yüz nefer asker tertîbiyle İnebahtı muhâfızı ma'iyetine irsâli hükmü.

[12-32]

Köprülü kazâsından yüz nefer tertîbi ve İnebahtı muhâfızı ma'iyetine irsâli.

[12-33]

Sarıgöl kazâsından yüz nefer tertîbi ve İnebahtı muhâfızı ma'iyetine irsâli.

[12-34]

Hurpeşte kazâsından elli nefer tertîbi ve İnebahtı muhâfızı ma'iyetine irsâli.

[13-35]

Yenişehir-i Fener mollâsı, a'yânı, zâbitânı ve vücûh-ı memlekete: Mora vâlîsi Mehmed Paşa ma'iyetine istendiği kadar asker tertip edip göndermeleri hükmü.

[13-36]

Aynı hüküm Alasonya kâdîsı ve a'yânına

[13-37]

Aynı hüküm Serfiçe kâdîsına ve a'yânına

[13-38]

Aynı hüküm Sarıgöl kâdîsına

[13-39]

Aynı hüküm Göllükesri kâdîsına

[13-40]

Aynı hüküm Hurpeşte kâdısına

[13-41]

Aynı hüküm Manastır kâdısına

[13-42]

Aynı hüküm Filorina kâdısına

[13-43]

Aynı hüküm Katrin voyvodası kapıcıbaşı Halil'e ve Katrin kadısına

[14-44]

Dergâh-ı mu'allâ kapıcıbaşılarından Sirozlu İsmail Bey ve mübâşire: Mora ve havâlîsinin muhâfazası, ulûfe ve tayinlerin verilmesi, üç yüz Türk uşağı piyâdenin Mora vâlisi ma'iyetine gönderilmesi Aynı hüküm

[14-45]

Üsküb kazâlarının kadı ve naipleri, Üsküb nâzırı Ali Bey ve mübâşire, a'yân ve vücûh-ı memlekete: İnebahtı ve Kastel kal'alarının muhâfazası için ulûfe ve tayinlerin verilmesi, İnebahtı muhâfızına zahire irsali, Üsküb kazâlarından üç yüz asker tertîbiyle İnebahtı muhâfızı ma'iyetine irsali.

[15-46]

Köprülü kazâsından yüz asker tertîb ve İnebahtı muhâfızı ma'iyetine irsâli.

[15-47]

Sarıgöl kazâsından yüz asker tertîb ve İnebahtı muhâfızı ma'iyetine irsâli.

[15-48]

Hurpeşte kazâsından elli askerin tertîb ve İnebahtı muhâfızı ma‘iyyetine irsâli.

[15-49]

Paşa sancağındaki sağ kol alaybeyisine: livâdaki eşkinci, zu‘amâ ve erbâb-ı timârını Mora vâlîsi Mustafa Paşa ma‘iyyetine götürüp hizmete girmesi.

[15-50]

Paşa sancağındaki sol kol alaybeyisine: livâdaki eşkinci, zu‘amâ ve erbâb-ı timârını Mora vâlîsi Mustafa Paşa ma‘iyyetine götürüp hizmete girmesi.

[15-51]

Tırhala sancağı alaybeyine, Mora’daki eşkinci, zu‘amâ ve erbâb-ı timârını Mora vâlîsi Mustafa Paşa ma‘iyyetine götürüp hizmete girmesi.

[15-52]

Mora sancağı alaybeyisine, Mora’daki eşkinci, zu‘amâ ve erbâb-ı timârını Mora vâlîsi Mustafa Paşa ma‘iyyetine götürüp hizmete girmesi.

[15-53]

Mizistre sancağı alaybeyisine, sancağındaki eşkinci, zu‘amâ ve erbâb-ı timârını Mora vâlîsi Mustafa Paşa ma‘iyyetine götürüp hizmete girmesi.

[15-54]

İnebahtı sancağı alaybeyisine, sancağındaki eşkinci, zu‘amâ ve erbâb-ı timârını İnebahtı muhâfızı ma‘iyyetine götürüp hizmete girmesi.

[15-55]

Köstendil sancağı alaybeyisine, sancağındaki eşkinci, zu‘amâ ve erbâb-ı timârını İnebahtı muhâfızı ma‘iyyetine götürüp hizmete girmesi.

[15-56]

Rumeli vâlîsi Mehmed Paşa'ya:

Mora ve İnebahtı havâlîsinin korunması için Tırhala ve Paşa sancaklarının sağ ve sol kol alaybeyilerinin sancaklarının eşkinci, zu‘amâ ve erbâb-ı timârıyla Mora vâlîsi Mustafa Paşa ma‘iyyetine; Köstendil sancağıninkiler ise İnebahtı muhâfızı Seyyid Musa Paşa ma‘iyyetine verildiği.

[16-57]

Yenişehir-i Fener mollâsına ve mübâşire: ulûfelerin zamanında verilmesi, Yenişehir-i Fener kazâsından Türk uşağı iki yüz nefer asker tertîbi ve Mora vâlîsi ma‘iyyetine sevki.

[16-58]

Çatalca kazâsından elli asker tertîb ve Mora vâlîsi ma‘iyyetine irsâli.

[16-59]

Alasonya kazâsından elli asker tertîb ve Mora vâlîsi ma‘iyyetine irsâli.

[16-60]

Katrin kazâsından elli asker tertîb ve Mora vâlîsi ma‘iyyetine irsâli.

[16-61]

Tırhala kazâsından yüz asker tertîb ve Mora vâlîsi ma‘iyyetine irsâli.

[16-62]

Karaferye kazâsından elli asker tertîb ve Mora vâlîsi ma‘iyyetine irsâli.

[16-63]

Manastır kazâsından iki yüz asker tertîb ve Mora vâlisi ma'yyetine irsâli.

[17-64]

Drama kazâsından elli asker tertîb ve Mora vâlisi ma'yyetine irsâli.

[17-65]

Nevrekop kazâsından otuz asker tertîb ve Mora vâlisi ma'yyetine irsâli.

[17-66]

Mora'daki askerın ulûfe ve ta'yînâtlarının verilmesi, Türk uşığı olarak iki yüz elli nefer asker tertîb ve Mora vâlisi müşârunileyh ma'yyetine irsâli hususundaki hükmün teyidi.

[17-67]

Salina ve İzdin ve Ülündürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir-i Fener havâîlerinden iki yüz elli nefer tertîbi

[17-68]

(Üstteki hükmün sureti)

[17-69]

Salina ve İzdin ve Ülündürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir-i Fener havâîlerinden yedi yüz elli nefer asker tertîbi

[18-70]

Mora'daki askerın tayin ve ulûfelerinin Siroz ve Timurhisar ve Petriç ve Menlik ve Usturumca kazâları taraflarından verilmesi, tertîb olunan zehâyirin Mora vâlisi Mustafa Paşa'ya verilmesi, kazâlardaki askerden üç yüz nefer Türk uşığı piyâdenin Mora vâlisi ma'yyetine irsâli hususundaki emrin tekidi.

[18-71]

(Üstteki hükmün sureti)

[19-72]

Paşa sancağı sağ kolu eşkinci, zu'amâ ve erbâb-ı timârın Mora vâlîsi Mustafa Paşa ma'iyetine derhâl hareketi.

[19-73]

Paşa sancağı sol kolu eşkinci, zu'amâ ve erbâb-ı timârın Mora vâlîsi Mustafa Paşa ma'iyetine derhâl hareketi.

[19-74]

Tırhala sancağı alaybeyisinin Mora vâlîsi ma'iyetine me'mûriyeti

[19-75]

Mora sancağı alaybeyisinin askeriyle Mora vâlîsi ma'iyetine me'mûriyeti

[19-76]

Mizistre sancağı alaybeyisinin askeriyle Mora vâlîsi ma'iyetine me'mûriyeti

[19-77]

İnebahtı sancağı alaybeyisine, İnebahtı muhâfızı Musa Paşa ma'iyetine me'mûriyeti

[19-78]

Köstendil sancağı alaybeyisinin İnebahtı muhâfızı ma'iyetine me'mûriyeti

[20-79]

Üsküb sancağı kazâlarından üç yüz nefer askerin tertîb ve İnebahtı muhâfızı Seyyid Musa Paşa ma'iyetine irsâli

[20-80]

Köprülü kazâsından yüz neferin tertîb ve İnebahtı muhâfızını ma‘iyyetine irsâli.

[20-81]

Sarıgöl kazâsından yüz neferin tertîb ve İnebahtı muhâfızını ma‘iyyetine irsâli.

[20-82]

Hurpeşte kazâsından elli neferin tertîb ve İnebahtı muhâfızını ma‘iyyetine irsâli.

[21-83]

Salina ve İzdin ve Ülüdürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir-i Fener kazâlarından Mora vâlîsi Mustafa Paşa ma‘iyyetine tertîb olunan iki yüz elli asker derhâl irsâli

[21-84]

Salina ve İzdin ve Ülüdürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir kazâlarından iki yüz elli neferin tertîb ve Mora vâlîsi Mustafa Paşa ma‘iyyetine irsali

[22-85]

Salina ve İzdin ve Ülüdürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir havâflilerindeki kazâlardan iki yüz elli neferin Mora vâlîsi Mustafa Paşa ma‘iyyetine irsali

[22-86]

Salina ve İzdin ve Ülüdürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir havâflilerinde vâki‘ kazâlar ve münâsib mahallerinden Mora vâlîsi emrine yedi yüz elli nefer asker tertîbi

[22-87]

Yenişehir-i Fener kazâsından Mora vâlisî Mustafa Paşa ma'iyetine tertîb olunan iki yüz neferin acilen irsalî.

[22-88]

Çatalca kazâsından elli nefer askerî tertîb ve Mora vâlisî ma'iyetine acilen irsâli

[22-89]

Alasonya kazâsından elli nefer askerî tertîb ve Mora vâlisî ma'iyetine irsâli

[23-90]

Katrin kazâsından elli neferî tertîb ve Mora vâlisî ma'iyetine irsâli.

[23-91]

Tırhala kazâsından yüz neferî tertîb ve Mora vâlisî ma'iyetine irsâli

[23-92]

Karaferye kazâsından elli neferî tertîb ve Mora vâlisî ma'iyetine irsâli

[23-93]

Manastır kazâsından iki yüz neferî tertîb ve Mora vâlisî ma'iyetine irsâli

[23-94]

Drama kazâsından elli neferî tertîb ve Mora vâlisî ma'iyetine irsâli

[23-95]

Nevrekop kazâsından otuz neferî Mora vâlisî ma'iyetine irsâli

[23-96]

Osmanlı topraklarından Mısır'a gizli veya açık nefer veya köle götürülmesinin yasak olduğu. İstisnai olarak bir gulâmın İstanbul'dan Karaosmanzâde İsmail Bey'e irsâline izin verilmesi.

[23-97]

Karaosmanzâde İsmail Bey için mübâya'a ve irsâl olunan gulâmın murûruna izin verilmesi.

[24-98]

Hanya ve Resmo muhâfızı vezîrim Abdullah Paşa'ya Hanya ve Resmo kal'alarının muhâfazası hükmü

[24-99]

Yenişehir-i Fenar kazâ ve nâhiyelerinde emlâk sahiplerine konan nüzul, avâriz, tekâlîf ve mübâya'anın herkesin gücüne göre ve adil olarak tahsîl olunması.

[25-100]

Selanik'te Kazâ ve nâhiyelerinde emlâk sahiplerine konan nüzul, avâriz, tekâlîf ve mübâya'anın herkesin gücüne göre ve adil olarak tahsîl olunması.

[25-101]

Tırhala kazâ ve nâhiyelerinde emlâk sahiplerine konan nüzul, avâriz, tekâlîf ve mübâya'anın herkesin gücüne göre ve adil olarak tahsîl olunması.

[25-102]

Alasonya Kazâ ve nâhiyelerinde emlâk sahiplerine konan nüzul, avâriz, tekâlîf ve mübâya'anın herkesin gücüne göre ve adil olarak tahsîl olunması.

[25-103]

Veletsin’de kazâ ve nâhiyelerinde emlâk sahiplerine konan nüzul, avâriz, tekâlîf ve mübâya‘anın herkesin gücüne göre ve adil olarak tahsîl olunması.

[25-104]

Çatalca kazâ ve nâhiyelerinde emlâk sahiplerine konan nüzul, avâriz, tekâlîf ve mübâya‘anın herkesin gücüne göre ve adil olarak tahsîl olunması.

[25-105]

Platimana kazâ ve nâhiyelerinde emlâk sahiplerine konan nüzul, avâriz, tekâlîf ve mübâya‘anın herkesin gücüne göre ve adil olarak tahsîl olunması.

[25-106]

Domnik kazâ ve nâhiyelerinde emlâk sahiplerine konan nüzul, avâriz, tekâlîf ve mübâya‘anın herkesin gücüne göre ve adil olarak tahsîl olunması.

[25-107]

Armiye kazâ ve nâhiyelerinde emlâk sahiplerine konan nüzul, avâriz, tekâlîf ve mübâya‘anın herkesin gücüne göre ve adil olarak tahsîl olunması.

[25-108]

Karaferye kazâ ve nâhiyelerinde emlâk sahiplerine konan nüzul, avâriz, tekâlîf ve mübâya‘anın herkesin gücüne göre ve adil olarak tahsîl olunması.

[25-109]

Avrathisarı Kazâ ve nâhiyelerinde emlâk sahiplerine konan nüzul, avâriz, tekâlîf ve mübâya‘anın herkesin gücüne göre ve adil olarak tahsîl olunması.

[25-110]

Yenice-i Vardar kazâ ve nâhiyelerinde emlâk sahiplerine konan nüzul, avâriz, tekâlîf ve mübâya‘anın herkesin gücüne göre ve adil olarak tahsîl olunması.

[25-111]

Vodine kazâ ve nâhiyelerinde emlâk sahiplerine konan nüzul, avâriz, tekâlîf ve mübâya‘anın herkesin gücüne göre ve adil olarak tahsîl olunması.

[26-112]

Doyran kazâ ve nâhiyelerinde emlâk sahiplerine konan nüzul, avâriz, tekâlîf ve mübâya‘anın herkesin gücüne göre ve adil olarak tahsîl olunması.

[26-113]

Lankaza kazâ ve nâhiyelerinde emlâk sahiplerine konan nüzul, avâriz, tekâlîf ve mübâya‘anın herkesin gücüne göre ve adil olarak tahsîl olunması.

[26-114]

Ağustos kazâ ve nâhiyelerinde emlâk sahiplerine konan nüzul, avâriz, tekâlîf ve mübâya‘anın herkesin gücüne göre ve adil olarak tahsîl olunması.

[26-115]

Rumeli vâlisî Mehmed Paşa'nın, Beyhan Sultân'ın ber-vech-i mâlikâne uhdesinde olan Şhirköyü mukâta'ası mâlının tahsîl olup Dersaadet'e irsâli

[26-116]

Beyhan Sultân'ın ber-vech-i mâlikâne uhdesinde olan Şhirköyü mukâta'ası mâlının tahsîl olup Dersaadet'e irsâli esnasında yolda gerekenlerin yapılması.

[26-117]

Delilbaşı Sarıgöllü Ali'nin Edirne'de kalması ve bu şehrin havâlisini muhâfazası

[27-118]

Edirne ve havâlisî muhâfazasının Vezir Osman Paşa'ya havalesi ve geri kalanların ona uyması.

[27-119]

Edirne'de talîme memûr Levend Çiftliği asker ve zâbitinin Osman Paşa ma'iyetine ta'yîn ve istihdâmı.

[27-120]

Edirne'de ikâmete me'mûr Osman Paşa'ya Bender kal'ası muhâfazası şartıyla Selanik sancağının da tevcih edildiği, Edirne muhafazasına dikkat etmesi hükmü.

[28-121]

Gönye sancağı ilhâkıyla Trabzon vâlisî ve Kaş kal'ası muhâfızı iken bu defa Erzurum eyâleti de kendisine tevcih olunan Seyyid Mahmud Tayyar Paşa'nın Trabzon eyâletine ve Gönye sancağına iyi bir mütesellim nasb etmesi, kendisinin Erzurum'a varıp ikâmet ederek

buraları koruması, firâri Osman Paşa'ya dâir emirleri yerine getirmesi hükmü.

[28-122]

Rakka vâlisi Timur Paşa'ya: Hâricî Abdülaziz'in sergerdelerinden bir Vehhâbî'nin süvâriyle Rakka havâlisindeki Buka aşiretleri içine geldiği ve bunları kendine bağladığı. Aneze ve Kaskan? vesâir Vahhâbîye tâbî' olan urbânı da Rakka ahâlîsi yol kesenleriyle beri yakaya geçtikleri; bu Hârici taifelerinin tedibi hususunda etraftaki vilayetlerin valileriyle iş birliği etmesi.

[29-123]

Hâlâ Diyarbekir vâlisi Seyyid el-Hâc Mehmed Paşa'nın Rakka vâlisi Timur Paşa'ya; Hâricîleri tedib hususunda yardım ve iş birliği etmesi.

[29-124]

Delîl ocağının bozulması neticesinde bu ocağa mensup olanların halka zulmettikleri, bunların hizaya getirilmesi ve gereken cezaların verilmesi, tayin edildikleri yere varıp orada hizmet ettirilmeleri hükmü.

[30-125]

Gümülcine voyvodası ve Ali Mollâ'nın iskânı ile Kara Feyzi gâilesinin defi için maiyetindeki askerle Filibe'ye giden Sirozlu İsmail Bey, Tatarpazarı voyvodası Mehmed Bey ve Filibe a'yânı Hüseyin Bey Filibe'den Edirne'ye giderken, işlerinin bitimine kadar kendilerine gerekli tayin ve zahirenin verildiği, gereğinden fazlasını talep etmeye haklarının olmadığı.

[30-126]

Siroz ayanı tarafından Çirmen mutasarrıfı ma'iyetine me'mûr edilmiş olan başbuğun, Edirne'de bulunan Selanik mutasarrıfı Osman Paşa ma'iyetine tahvil-i memuriyeti.

[31-127]

Selanik sancağı mutasarrıfı Osman Paşa'nın Siroz ayanı tarafından maiyyetine gönderilen başbuğu istihdamı.

[31-128]

Kocaeli mutasarrıfı Seyyid Abdurrahman Paşa'ya: Adapazarı kazâsında eşkıyâ zümresinin zâbite itâ'at etmeyip haksız yere adam öldürdükleri, fakir ve zayıflar zulmettikleri; bu eşkıyanın mazarratlarının defedilip beldelerin bunlardan temizlenmesi hükmü.

[31-129]

Bolu voyvodası Ahmed'in Adapazarı kazâsında eşkıyâ zümresinin mazarratlarının defedilip beldelerin bunlardan temizlenmesi hususunda Kocaeli mutasarrıfı Seyyid Abdurrahman Paşa'ya yardım etmesi.

[32-130]

İnöz memlehası emînine; Ferecik geçidi İnöz memlehasında gidiş gelişte kullanılan kayıkların tamiri ve yenilenmesi hükmü.

[32-131]

Kocaeli sancağı mütesellimi Mehmed Mahir'e: Hacıların Üsküdar'dan Hicâz'a doğru yola çıktıkları, bunların Kocaeli hududunda karşılanarak şehir hududunun diğer tarafına kadar ihtimam ve emniyet içinde geçirmesi hükmü.

[32-132]

Ankara sancağı mütesellimi Mehmed Mesud ve Ankara kazâsı nâibine: Levend Çiftliği ve Üsküdar Ocağı neferlerinin sayılarının artırılması ve

bunların tayin ve diğer haklarının verilmesi, neticenin Dersaadet'e bildirilmesi hükmü.

[33-133]

Kayseriye sancağı mütesellimi ve nâibine: Kayseri ocağı neferlerinin sayılarının artırılması ve bunların tayin ve diğer haklarının verilmesi, neticenin Dersaadet'e bildirilmesi hükmü.

[33-134]

Boğdan voyvodası Kostantinzâde Aleksandır'a: Kalas İskelesi'ne nakl olunan dört yüz kırk kebîr top kundaklığı levhalarının Tophane-i âmire'ye teslîmi hususunda emredilenleri yapması hükmü.

[33-135]

Anadolu vâlisi Alaaddin Paşa'ya: Anadolu eyâleti kendisine tevcîh olduğunda Erzurum'dan çıkarak Kütahya'ya hareket ettiğinde tayin edildiği mahalle giderken yolda ahaliye zulmettiği, haksız olarak aldığı paranın sahiplerine iadesi için onları derhal Dersaadet'e göndermesi hükmü.

[34-136]

Şam ve Trablus-ı Şam vâlisi Gazi Cezzâr Ahmed Paşa'nın Surre emînliği masraflarının karşılanması için gereken paranın surre emîni Mîr Osman'a vermesi için hüküm.

[35-137]

Güğercinlik kâdîsına ve Güğercinlik kazâsında Çelebizâde Hasan'a: İstanbul'da odun kıtlığı olduğu, Türkmen taifesi vasıtasıyla Kemer'e tâbi' Aynderesi civarından gereken odunun kesilip gönderilmesi.

[35-138]

Tekfurdağı a'yânına, nâibine, ileri gelenlerine ve iş erlerine: Tekfurdağı'nın eşkiyadan muhâfazası için Tophane-i âmireden gönderilen sür'at topları ve takımının münâsib mahalle yerleşdirilip topçu ortaları, zâbitânı ve neferâtının yevmiye ve ta'yînâtlarının verilmesi.

[36-139]

Haleb vâlisi İbrahim Paşa'ya, Haleb kâdisına ve mübâşir ta'yîn olunana: Yeniçeriler öteden beri Devletin sadâkatli ve gayretli askerinden olup dîn ve devlet uğurunda baş ve cân ile gayret ettikleri gerçektir. Ancak içlerinde emir sahibi ve zâbitlerine itâat ve şer'-i şerîfe ve ocağın kaidelerine uymayan hareketleri görülenleri, Mısır seferi esnasında firar ve ahali ve ticarete zarar verenlerin yakalayıp zâbitâyâ teslîmi hükmü.

[37-140]

Otuz üç avcıların çorbacısı ve orta-i mezkûrun zâbitânına: Edirne etrâfında bazı dağlı eşkiyâsı gelip geçtiği ve çapulcuların Malkara ve Bergos etrâfındaki köylerin ahalisine zarar verdikleri. Bergos kasabasında bulunan Selanik mutasarrıfı Osman Paşa'nın bunların hakkından gelmesi için ma'iyetine asker tertibi gerektiğinden icab eden hizmetin verilmesi hükmü.

[37-141]

Ankara sancağı mütesellimi Mehmed Mesud'a, Ankara nâibiyle Ankara sancağı kazâlarının kadıları, nüvvâbı ve a'yân ve zâbitânına: Levend Çiftliği ve Üsküdar ocağı neferlerinin artırılması din ve devlet açısında mühim olduğundan, gerekenlerin yapılması hükmü.

[38-142]

Ankara sancağı mütesellimi Seyyid Mehmed Mesud, Ankara nâibi ve Ankara sancağı kazâlarının kadıları ve naiplerine ve a'yân ve zâbitânına: Ankara sancağında Üsküdar ocağı için yazılan neferlerin ta'lîmleri için müteveffâ Abdi Paşazâde Hasan Bey'in Ankara'ya yarım sâ'at mahaldeki çiftliğinin kiralanması ve gereken icraatın yapılması hükmü.

[38-143]

Karaman beylerbeyisi ve asker başbuğu Abdurrahman ve Aksaray nâibi, Aksaray kazâlarının kadıları ve naiplerine... Levend çiftliği ve Üsküdar ocağı neferâtının artırılmasına dikkat dîn ve devlete hizmet olup, ocaklara Anadolu'dan nefer celb ve talîmi gerektiği. Aksaray sancağının Üsküdar ocağına bağlanıp buradan münâsip mikdâr asker yazılması. Bunların tayinatlarını verilmesi, yetiştirilmesi ve ocaklarına gönderilmesi için gerekenlerin icrası hükmü.

[40-144]

Aksaray kazâsı ileri gelenlerinden Zaimzâde Seyyid Mustafa'nın asker yazılması ve çıkarılması hizmeti için Aksaray sancağı mütesellimi tayin edildiği.

[40-145]

Üsküdar'dan Şam'a kadar yol üzerindeki vezirler, kadılar, naipler ve zabıtlere: Mekke şeriflerinden on üç kişinin Şam'a doğru yola çıktıkları, bunların yol emniyeti ve râhatlarının temini ve gidecekleri yere salimen ulaştırılmaları için gerekenin yapılması hükmü.

[41-146]

Anadolu vâlîsi Aliyyüddin Paşa'ya: Kendisine Anadolu eyâleti tevcîh olduğunda Erzurum'dan hareketle doğru Kütahya'ya gelmeyip hâlâ

Eskişehir, Seydigazi ve Karahisar taraflarında zulmüne devam ettiği. Derhal Kütahya'ya gitmesi ve hizmetine başlayıp fakir fukarayı koruması hükmü.

[42-147]

Muhâsebe-i evvel Mîr Mehmed Emin'in uhdesinde olan Ayıntab Mirlivası voyvodalığı, Menbic-i Ravendan voyvodalığı, karye-i Hayam ve Kelbderesi mukâta'alarının bir senelik iltizâmının Maraş beylerbeyisi Seyyid Kalender Paşa'ya verildiği.

[42-148]

Sultan Bayezid-i Veli Evkâfî kâtibi İsmail'e: Ali Mollâ ve arkadaşları Fere'ye iskân olunmuş iseler de, yine arkadaşlarından olan İsaoğlu Seyyid Hüseyin, Vakıflı Seyyid Salih, Koca Musaoğlu Hüseyin ve Kanber adlı sergerdelerin memleketlerine yerleştirilmeleri gerektiği. Bunların bahara kadar Fere'de Ali Mollâ ile ikâmet edip ilk baharda memleketlerinde iskân olunmaları.

[43-149]

Keşan, İbsala ve İnöz kadıları, naipleri, ayanı, voyvodaları ver zabitlerine: Fere taraflarında meydana gelen karışıklıktan dolayı bura ahâlîsinden Keşan, İbsala ve İnöz taraflarına yerleşenlerin geri dönebilecekleri.

[43-150]

İznikmid kâdîsıyla Üsküdar'dan İznikmid'e kadar olan kazâların kadı ve naiplerine, a'yânına ve zâbitlerine: Devlet-i aliyyeden taşraya gidip gelen kapıcıbaşı, zu'amâ, silahşorân ve ocak tatarlarının binmeleri için gereken beygirlerin kendilerine verildiği. Bazen müjde ile gelen ve

bazen de kaçak tatarların cebren menzilhânelerden beygirlere binmeye haklarının olmadığı

[43-151]

İznikmid'den Üsküdar'a kadar olan kazâların kadı, naip, ayan ve zabitlerine: Dağlı eşkıyâsının bertaraf edilmesinde Kocaeli mutasarrıfı Seyyid Abdurrahman Paşa emrine tayin olunmuş olan askere yol üzerindeki Hereke, Gekbuze, Kartal ve Üsküdar merhalelerine vardıklarında yiyecek hususunda zarûret çekdirilmemesi

[44-152]

İznikmid nâibi ve Kocaeli mütesellimine, mübâşire, zabitlere, ileri gelenlere iskele emînine: İstanbul'da odun kıtlığı olup İznikmid, Baş, Sekban, Kazıklı, Taşlıca, Değirmenderesi, Bayramlı ve Yuvacık iskelelerinden lâzım gelen iskelelere mübâşir ve adam tayin edilip dağlardan odun kesilerek İstanbul'a gönderilmesi

[44-153]

İznikmid kazâsı nâibine ve Yuvacık zâbitânına: Yuvacık, Bahçecik ve Yeniköy karyelerindeki Baş, Sekban ve Taşlıca iskelelerinin yukarıda verilen hükümden muaf oldukları.

[44-154]

Kapudân-ı deryâ Gazi Hüseyin Paşa'ya: korunması gereken yerler için gereken gemilerin limanlara bırakılarak Donanma'nın Tersane-i Amire'ye getirilmesi hükmü.

[45-155]

Ma'âdin-i hümâyûn emîni Mîr Abdi'ye: Keban Madeni civârında Kurumekan? mahallinde gümüş, taş ve kum cevheri zuhûr etmiş

olduğu, gönderdiği numunelerin Darbhâne-i âmire'de muayene edildiği ve bu madenin işlemesine devam etmesi hükmü.

[45-156]

Ma'âdin-i hümayûnum emîni Abdi Bey, Çemişgezek kazâsı nâibi, a'yân ve zâbitâna: Çemişgezek Ma'den-i hümayûnu hademesi olan Ermenilere ait kilisenin genişletme ve yükseltme olmaksızın tamirine ruhsat verilmesi.

[46-157]

Kal'a-i Sultaniye kazâsı nâibine, dizdârına, a'yânına ve ileri gelenlerine: Kazadaki Ermeni tâifesine mansus Hızır İlyas Kilisesinin aslı üzere tamirine ruhsat verilmesi.

[46-158]

Dağılmış olan Tırhala sancağı ahâlîsinin evlerinin imar edilip ihtiyaçlarının giderilerek korunmaları kaydı.

Yanya mutasarrıfı olup Tırhala sancağı da tevcîh ve ihsân olunan Tepedelenli Ali Paşa'ya: Tırhala ahâlîsinin perişan düşüp korunmaya muhtaç oldukları, Arnavud eşkıyasından zarar gördükleri, bunların hallerinin iyileştirilip adalet ve emniyetin temini için gerekenlerin yapılması hükmü.

[47-159]

Sâbıkan Tırhala sancağı mutasarrıfı olup Ohri sancağı da tevcîh olunan Palaslı Mehmed Paşa'ya: Tırhala sancağının Ali Paşa'ya ve Ohri sancağının da kendisine tevcîh olunduğu, Ohri'ye varıp gereken hizmeti ifa etmesi hükmü.

[47-160]

Plevne kâdîsı, a'yânı, zâbitâmı ve ileri gelenlerine... Mîrahor-ı evvel, Rusçuk a'yânı ve Tırnovi voyvodası Tirsiniklizâde Seyyid İsmail'in eşkıyayı bertaraf etme hususunda ma'iyyetinde istihdâm eylediği neferlerin ulûfelerinin temin ve itası.

[47-161]

Niğbolu a'yânı kapıcıbaşıya ve Niğbolu kâdîsına: Tirsiniklizâde İsmail'in eşkıyayı bertaraf etme hususunda ma'iyyetinde istihdâm eylediği neferlerin ulûfelerinin temin ve itası.

[47-162]

Lofça kâdîsına ve a'yânına: Tirsiniklizâde İsmail'in eşkıyayı bertaraf etme hususunda ma'iyyetinde istihdâm eylediği neferlerin ulûfelerinin temin ve itası.

[47-163]

Malay? Kâdîsına: Tirsiniklizâde İsmail'in eşkıyayı bertaraf etme hususunda ma'iyyetinde istihdâm eylediği neferlerin ulûfelerinin temin ve itası.

[47-164]

Hezargrad kâdîsına: Tirsiniklizâde İsmail'in eşkıyayı bertaraf etme hususunda ma'iyyetinde istihdâm eylediği neferlerin ulûfelerinin temin ve itası.

[47-165]

Şumnu kâdîsı ve a'yânına: Tirsiniklizâde Seyyid İsmail'in eşkıyayı bertaraf etme hususunda ma'iyyetinde istihdâm eylediği neferlerin ulûfelerinin temin ve itası.

[47-166]

Cuma-i atîk kâdîsı ve a'yânına: Tirsiniklizâde Seyyid İsmail'in eşkıyayı bertaraf etme hususunda ma'iyyetinde istihdâm eylediği neferlerin ulûfelerinin temin ve itası.

[47-167]

Osmanpazarı kâdîsına ve a'yânına: Tirsiniklizâde İsmail'in eşkıyayı bertaraf etme hususunda ma'iyyetinde istihdâm eylediği neferlerin ulûfelerinin temin ve itası.

[47-168]

Yenipazar kâdîsı ve a'yânına: Tirsiniklizâde İsmail'in eşkıyayı bertaraf etme hususunda ma'iyyetinde istihdâm eylediği neferlerin ulûfelerinin temin ve itası.

[47-169]

Prevadi kâdîsına: Tirsiniklizâde İsmail'in eşkıyayı bertaraf etme hususunda ma'iyyetinde istihdâm eylediği neferlerin ulûfelerinin temin ve itası.

[47-170]

Pazarcık kâdîsına: Tirsiniklizâde İsmail'in eşkıyayı bertaraf etme hususunda ma'iyyetinde istihdâm eylediği neferlerin ulûfelerinin temin ve itası.

[47-171]

Mangalya kâdîsı ve a'yânına: Tirsiniklizâde İsmail'in eşkıyayı bertaraf etme hususunda ma'iyyetinde istihdâm eylediği neferlerin ulûfelerinin temin ve itası.

[47-172]

Balçık kādîsına: Tirsiniklizâde İsmail'in eşkıyayı bertaraf etme hususunda ma'yyetinde istihdâm eylediği neferlerin ulûfelerinin temin ve itası.

[47-173]

Köstence kādîsı ve a'yânına: Tirsiniklizâde İsmail'in eşkıyayı bertaraf etme hususunda ma'yyetinde istihdâm eylediği neferlerin ulûfelerinin temin ve itası.

[47-174]

Babadağı kādîsı ve a'yânına: Tirsiniklizâde İsmail'in eşkıyayı bertaraf etme hususunda ma'yyetinde istihdâm eylediği neferlerin ulûfelerinin temin ve itası.

[47-175]

Varna kādîsı ve a'yânına: Tirsiniklizâde İsmail'in eşkıyayı bertaraf etme hususunda ma'yyetinde istihdâm eylediği neferlerin ulûfelerinin temin ve itası

[47-176]

Kozluca kādîsı ve a'yânına: Tirsiniklizâde İsmail'in eşkıyayı bertaraf etme hususunda ma'yyetinde istihdâm eylediği neferlerin ulûfelerinin temin ve itası.

[47-177]

Maçın kādîsı ve a'yânına: Tirsiniklizâde İsmail'in eşkıyayı bertaraf etme hususunda ma'yyetinde istihdâm eylediği neferlerin ulûfelerinin temin ve itası.

[47-178]

Hırsova kādîsı ve a'yânına: Tirsiniklizâde İsmail'in eşkıyayı bertaraf etme hususunda ma'iyyetinde istihdâm eylediği neferlerin ulûfelerinin temin ve itası.

[48-179]

Ahmed Paşa'nın İçel sancağı mutasarrıfı iken Adana eyâletinin de kendisine tevcîh olunduğu.

[48-180]

İnöz Memlehası emînine: Ferecik Geçidi İnöz Memlehasında kullanılan kayıkların tamir ve inşaları.

[48-181]

Boğdan voyvodası Kostantinzâde Aleksandır'a:

Boğdan'ın kereste vesâir mahsûllerinden Devlet-i Aliyye'ye verilecek olan kısmın mikdârının verilmesi, gerekli hizmetlerin yürütülmesinde yardımcı olunması.

[49-182]

Eflak voyvodası İpsilandizâde Kostantin voyvodaya:

Eflak'ın kereste vesâir mahsûllerinden Devlet-i Aliyye'ye verilecek olan kısmın mikdârının verilmesi, gerekli hizmetlerin yürütülmesinde yardımcı olunması.

[50-183]

Haleb vâlisî İbrahim Paşa'ya:

Ayıntab kazâsı civârında Musabeyli aşîreti ahâlîsinden ve maktûl Musli'nin akrabâsından Kel Selim ve Uzun Mehmed oğulları ve Hamid'in Ravendan köylerinden Kürum karyesinde adam öldürme ve gasptan başka Ayıntab köyleri ahâlîlerine ve yolculara da zarar verdikleri, bunların hakkında gelinip adalet ve sükunetin temini.

[51-184]

Kocaeli mutasarrıfı Abdurrahman Paşa'ya, İznikmid'de kereste emîni Nuh Bey'e ve İznikmid nâibine:

İstanbul için gereken kömürün kıt olduğu, gereken kömürün bolca çıkarılarak gönderilmesi.

[51-185]

Kapıdağı kazâsı nâibine, Kapıdağı voyvodasına, mübâşîre, zâbitâna, vücûh-ı memleket ve iskele emînine:

İstanbul'da odun kıtlığı olduğu ve gereken odunun kesilerek gönderilmesi.

[52-186]

Selanik sancağı mutasarrıfı Osman Paşa'ya:

Kendisi Edirne muhâfazasına ta'yîn edilmişken, dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip Malkara kazâsını zapt ettiği, bunların bertaraf edilmesi için gerekenlerin icrası hükmü.

[53-187]

Dergâh-ı mu‘allâm kapıcıbaşlarından Filibe a‘yânı Hüseyin Bey’e:
Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi’nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip Malkara kazâsını zabt ettiği, bunların bertaraf edilmesi için Osman Paşa’yla birlikte hareket etmesi hükmü.

[53-188]

Kapıcıbaşı Kızanlık a‘yânı Mustafa'ya:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi’nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip Malkara kazâsını zabt ettiği, bunların bertaraf edilmesi için Osman Paşa’yla kendisinin veya bir adamının birlikte hareket etmesi hükmü.

[54-189]

Edirne bostancıbaşı es-Seyyid Osman'a:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi’nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip Malkara kazâsını zabt ettiği, bunların bertaraf edilmesi için Osman Paşa’yla birlikte hareket etmesi hükmü.

[54-190]

Edirne a‘yânı ve kapıcıbaşısına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi’nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip Malkara kazâsını zabt ettiği, bunların bertaraf edilmesi için Edirne ayanıyla birlikte Osman Paşa’yla birlikte hareket etmesi hükmü.

[54-191]

Kocaeli mutasarrıfı Seyyid Osman Abdurrahman Paşa'ya:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi’nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip Malkara kazâsını zabt ettiği, bunların bertaraf edilmesi için gereken miktar asker göndermesi hükmü.

[55-192]

Anadolu vâlisi Alaaddin Paşa'ya:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip Malkara kazâsını zabt ettiği, bunların bertaraf edilmesi için gereken miktar askeri göndermesi hükmü.

[55-193]

Tekfurdağı a'yânı Osman'a, Tekfurdağı nâibine, zâbitân ve memleketin ileri gelenlerine:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Tekfurdağı taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-194]

Kırkkilise nâibine ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Kırkkilise taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-195]

Cisr-i Ergene nâibine:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Cisr-i Ergene taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-196]

Bergos nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Bergos taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-197]

Pınarhisarı nâibine:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Pınarhisarı taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-198]

Vize nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Vize taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-199]

Saray-ı Vize nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Saray-ı Vize taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-200]

Baba-yı Atîk nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Baba-yı Atik taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-201]

Hayrabolu nâibi ve a'yânına: Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Hayrabolu taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü

[56-202]

Malkara nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Malkara taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-203]

Gelibolu nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Gelibolu taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-204]

İncik nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, İncik taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-205]

şhirky nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, şhirky taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-206]

İpsala nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, İpsala taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-207]

Keşan nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Keşan taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-208]

İnöz nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, İnöz taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-209]

Havass-ı Mustafa Paşa nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Havass-ı Mustafa Paşa taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-210]

Ahyolu Bergosu nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Ahyolu taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-211]

Misivri nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Misivri taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-212]

Aydos nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Aydos taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-213]

Karinabad nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Karinabad taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-214]

Yanbolu nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Yanbolu taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-215]

İslimye nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, İslimye taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-216]

Silivri nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Silivri taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-217]

Çorlu nâibi ve a'yânına:

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi'nin avanesiyle balkanı beri tarafa geçip etrafa zarar verdiği, Çorlu taraflarına geldikleri takdirde kendilerine karşı konması hükmü.

[56-218]

Edirne a'yânı Mehmed'e:

Edirne'nin savaşa gücü yeter olanlarıyla birlikte delilbaşı Velvele Ahmed ve Sarıgöllü Ali ve Eliyo ile birleşerek dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi ve Deli Kadri'yi takip ve Osman Paşa emrinde hareket etmek üzere acele yola çıkması hükmü.

[57-219]

Selanik sancağı mutasarrıfı olup Bergos'daki Osman Paşa'ya:

Levend Çiftliği ve diğer asker kendisine geldiğinde bir an bile durmayıp etrafa buyuruldu ve kâğıtlar göndererek hep birlikte eşkıyayı bertaraf etmesi hükmü.

[57-220]

Edirne bostancıbaşı ma'iyetine me'mûr başbuğa:

Tahvil-i memuriyetle ve yanındaki askerle Edirne'ye gelip Edirne bostancıbaşı ma'iyetine girmesi.

[57-221]

Edirne'de ta'lîme me'mûr asker zâbitine:

Tahvil-i memuriyetle ve yanındaki askerle Edirne'ye gelip Edirne bostancıbaşı ma'iyetine girmesi.

[58-222]

Rumeli vâlîsi Mehmed Paşa'ya:

Elindeki askeri bir an önce Edirne bostancıbaşı ma'yyetine göndermesi hükmü.

[58-223]

Hasköy a'yânı Emin'e:

Kara Feyzi ve Deli Kadri'nin Edirne ve Malkara taraflarına doğru geldikleri, kendisinin Edirne'nin savaşa gücü yetenleriyle bunların ardına düşmesi ve Edirne a'yânı Mehmed ma'yyetine bir mikdâr asker göndermesi.

4.2. 219 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU

(Sayfa 1)

Min evâili Receb sene 1218 ilâ evâsıtı Muharremi'l-harâm sene 1219

[1-1]

*İşbu kayd Korfa defterine ve bu mahalle bâ-fermân kayd olunmuşdur.
Battâlı sene [121]8 mühimme tobrasında mahfûzdur.*

Devletlü inâyetlü atûfetlü re'fetlü veliyyü'n-ni'am vufûru'l-kerem efendim sultânım hazretleri,

Hâlâ Yanya vâlîsi vezîr-i celîlü's-şân devletlü veliyyü'n-ni'am Ali Paşa hazretlerinin kovaladığı hayâdîd makûlelerinden bazıları firâr ve Cezâyir-i Seb'a Cumhûru adalarına tahassun eden hayâdîd vezîr-i müşârunileyh tarafından matlûb olundukda mukaddemâ cezârelerde ihtilâl hasebiyle o makûleler senato tarafından ahz ve i'âde olunmakda ihtimâm olanamadığına binâen sevâhilde olan bölükbaşılar bazı cumhûr re'âyâsını tevkîf ile mesfûrları taleb eylediklerinde sûret-i hâl taraf-ı çâkerîden ve senato tarafından vezîr-i müşârunileyhe inhâ

olundukda bölükbaşılıları tebdîl ve cumhûr re'âyâsını i'âde etdirmiş olup bu misillü cüz'iyât makûlesi mevâdd bu tarafda mahallinde râbita verilmiş hâlâtдан olmağla Bâbîâlî'ye ifâde ile tasdikden ihtirâz olunmuş idi. Ancak vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin cumhûr ile dostluk ve hemcivârına ri'âyet eylemesi matlûb ve mültezimi olmakdan nâşî fimâ-ba'd bu gûne kîl u kâl vukû'a gelmemek için Narda metropolidini Korfa'ya irsâl ve senato ile söyleşdikde fimâ-ba'd o makûle hayâdîd makûleleri cezîrelerde kabûl ve tevkîf olunmamak üzere senato tarafından hükûmetlere ekîd kağıdlar neşr olunmağla senede rabt olunup bundan böyle dostluk ve hemcivâriyet merâsimine mürâ'ât olunarak hilâf-ı rızâ-yı âlî bir gûne tasdî'ât vâki' olmayacağı me'mûl olmağla ifâde-i hâl siyâkında arîza-i çâkeri tahrîr ve merfû'-ı hâk-i pây-ı devlet-masîrleri kılınmıştır. İnşâllahu te'âlâ sûret-i hâl ma'lûm-ı devletleri buyuruldukda emr u fermân devletlü inâyetlü atûfetlü re'fetlü veliyyü'n-ni'am vufûru'l-kerem efendim sultânım hazretlerindedir.

Fî 9 Ş. sene [1]218

Bende: Mustafa Reşid Nâzır-ı Korfa

[1-2]

Bu dahi. Devletlü inâyetlü atûfetlü re'fetlü veliyyü'n-ni'am vufûrul-kerem efendim sultânım hazretleri, Goraf dağları sekene ve Suloz ve Noviçe ve Humara vesâirden Cezâyir-i Seb'a Cumhûru adalarına firâr ve tahassun eden hayâdîd makûleleri bundan akdem ism ü resmleriyle defter olunarak hâlâ Yanya vâlîsi vezîr-i celîlü's-şân devletlü veliyyü'n-ni'am Ali Paşa hazretleri tarafından bi'l-ihbâr matlûb olundukda cezîrelerde ihtilâl hasebiyle ol vakit şurût üzere senato tarafından o makûleler ahz ve i'âde olunmakda ikdâm ve ihtimâm olunamadığına

binâen Arnabudluk sevâhilinde olan bölükbaşılar bir iki def'a bazı cumhûr re'âyâsını ahz ve tevkîf ederek firâri mesfûrları talep etmeleriyle keyfiyet taraf-ı çâkerîden ve senato tarafından vezîr-i müşârunileyhe tahrîr ve inhâ olundukda bölükbaşılı tekdîr ve me'hûz olan cumhûr re'âyâsını tahliye-i sebîl ile i'âde etdirmiş olup bu husûsun taraf-ı çâkerîden Bâbîâlî'ye inhâ olunmasını bi'l-ihbâr senato iltimâs etmiş ise dahi bu misillü cüz'iyât makûlesi mevâdd bu tarafda mahallinde râbîta verilmiş olmakdan nâşî tekrâr Bâbîâlî'ye ifâde ile tasdîkden ihtirâz olunmuş idi. Ancak vezîr-i müşârunileyh hazretleri tarafından cumhûr ile dostluk ve hemcivâriyet merâsimine ri'âyet matlûb ve mültezimi olmakdan nâşî fimâ-ba'd o misillü kâl ü kâl vukû'a gelmemek için Narda metropolidini Korfa'ya irsâl etmekle husûsât-ı mezkûru şurûta tatbîk ederek râbîta-pezîr olmak için li-ecli'l-müzâkere kulunuzun dahi ilm-i lâhik olarak senato tarafından Korfa cezîresi asilzâdelerinden Kapodistriya Anton Marya ta'yîn ve metropolid-i mersûm ile iktizâsı üzere söyleşdikde fimâ-ba'd o makûle firâri hayâdîd cezîrelerde [2] kabûl ve tevkîf olunmamak üzere senato tarafından hükûmetlere ekîd kağıdlar neşr olunmağla senede rabt olunup bundan böyle tarafından dostluk ve hemcivârına mürâ'ât ve hilâf-ı rızâ-yı âlî bir gûne tasdî'ât vâkî' olmayacağı me'mûl olmağla ifâde-i hâl siyâkında işbu arîza-i çâkerî tahrîr ve merfû' pîşgâh-ı devlet-masîrleri kılınmışdır. İnşâllahu te'âlâ sûret-i hâl muhât-ı ilm-i âlîleri buyuruldukda emr u fermân devletlü inâyetlü atûfetlü re'fetlü veliyyü'n-ni'am ve vufûru'l-kerem efendim sultânım hazretlerinindir.

Fî 9 Ş. sene [1]218

Bende: Mustafa Reşid nâzır-ı Korfa

[2-3]

Bâ-fermân-ı âlî işbu mahalle kayd olunup Re'îsler Kethüdâsı tarafına ilmuhaberi verilmiştir.

Fî 8 M. sene [121]9

Ma'rûz-ı dâ'î-i devletleridir ki,

Bu sene-i mübâreke her tarafa evâmîr-i ekîde neşriyle iskelelere küllî hatab tenzîli tertîbâtında ikdâm olunmuş ise dahi sevâhile nüzûl edecek hatabın hengâm-ı sayfda Dersaadet'e isticlâbı beher hâl müstevfâ çenber ve çekeleve inşâsına muhtâc ve mevkûf olmağla tüccâr-ı rü'esâyâ çenber ve çekeleve inşâsı için defter tertîb ile eğerçi muhkem tenbîh buyurulmuş olup ancak bu def'a cenâb-ı sadâret-penâh-ı âsafânelerine hitâben şeref-efzâ-yı sahîfe-i sudûr olan bir kıt'a hatt-ı hümâyûn-ı kerâmet-makrûn-ı mülûkâne mücebince bu dâ'îlerine hitâben sâdır olan işbu fermân-ı âlîleri meclis-i şer'e da'vet olunan re'îsler kethüdâsı vesâir Kapân-ı dakîk tüccârı mazbûtü'l-esâmî kimesneler muvâcehelerinde kırâ'et ve mazmûn-ı münîfi cümlesine yegân yegân ifhâm ve işâ'at olundukda onlar dahi serîr-i zemîn-i itâ'at olup emr u fermân buyurulduğu üzere Re'îsler Kethüdâsı el-Hâc Abdi bir kıt'a ve Kapan-ı dakîk tüccârından Hasköylü Ali bir kıt'a ve Kalafât İsmail ve şürekâsı Mehmed ve el-Hâc Emin ve Keskin el-Hâc Ali nâm dört nefer kimesneler bir kıt'a ve el-Hâc Ömer ve yeğeni Mustafa ve peksimetçibaşı el-Hâc Ahmed ve es-Seyyid el-Hâc Mustafa ve karındâşı Hasan nâm beş nefer kimesneler bir kıt'a ve Kilili el-Hâc İsmail ve şerîki Kebecizâde Arif ve Yirmibeş Mehmed nâm üç nefer kimesneler bir kıt'a ve Attâr es-Seyyid el-Hâc Mehmed ve Attâr el-Hâc Ömer ve Kırımî el-Hâc İsmail ve es-Seyyid Ömer nâm dört nefer kimesneler bir kıt'a ve es-Seyyid el-Hâc Osman ve el-Hâc Hâfız

Ahmed ve es-Seyyid Ahmed ve es-Seyyid el-Hâc İsmail nâm dört nefer kimesneler bir kıt'a ve Mazlum Ömer ve şerîki Mustafa ve el-Hâc Abdi nâm üç nefer kimesneler bir kıt'a ve Gökçe zâde el-Hâc Osman ve Ellialtı Mustafa ve Cebecizâde İbrahim ve Bezzâzistânî el-Hâc Hüseyin nâm dört nefer kimesneler bir kıt'a ve Sabuncu es-Seyyid el-Hâc Mustafa ve Hatibzâde Hasan ve Sarrac zâde el-Hâc Emin ve Çadircıbaşı el-Hâc Hâfız nâm dört nefer kimesneler bir kıt'a ve el-Hâc Eyüb ve şerîki el-Hâc Veliyyüddin ve el-Hâc Hüseyin nâm üç nefer kimesneler bir kıt'a ve Pehlivanzâde Hüseyin ve Zeytinci el-Hâc Hasan ve es-Seyyid Mustafa ve Kırımî es-Seyyid İbrahim nâm dört nefer kimesneler bir kıt'a ve Dökmeci el-Hâc Ahmed ve Dökmeci Abdullah ve a'yân el-Hâc Hüseyin ve Kettânî Hasan nâm dört nefer kimesneler bir kıt'a ki cem'an on üç kıt'a çekeleve ta'bîr olunur sefâyin inşâ ve binâsına bu günlerde mübâşeret birle ahd-i karîbde tertûbine cümlesi müte'ahhidler olup lâkin sefâyin-i merkûme inşâ edecekleri mahallerde kimesneye mûmâna'at eylemeyip iktizâ eden levâzımına ahâlîsi i'ânet eylemek için arzuhâllerleriyle evâmîr-i aliyye i'tâsına ve bazı bî-vech ta'addî olunmakdan ve değer-i mübâya'asından? ma'füvv buyurulmak ve kapan sefâyinine mahsûs zehâyir kayıklarına küşâd eyledikleri bayrak misillü hatab getirdiklerinde dahi bayrak küşâd eyleyip ancak sefâyin-i merkûme mevsiminde hatab hamûlesine mahsûs olmak üzere fermân-ı âlîleri sudûrunu hirbiri istid'â etmeleriyle vech-i meşrûh üzere olan istid'âlarına müsâ'ade-i aliyyeleri erzânî buyurulup işbu ta'ahhüdleri Dîvân-ı hümâyûn kalemine kayd olunup kaydları bâlâsına şerh verilmek istizâ eylediği huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Bâkî emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 6 Muharrem sene 1219

[3-4]

Sen ki vekîl-i mutlak-ı sûtûde-şiyem Gâzî Yusuf Paşa'sın,
Seni selâm-ı selâmet-encâm-ı şâhânemle taltîf ve vak'-ı şânını terfi'
eylediğimden sonra ma'lûm-ı sadâkat-mersûmun olsun ki, bu def'a
Dergâh-ı mu'allâm kapıkullarımın iki kıst mevâciblerini cem' u tedârik
ve vakt ü zamânıyla ihrâc ve tevzî' ve taksîm eylediğinden müceb-i
mahzûziyet tab'-ı hümâyûnum olup du'â-yı hayriyeme mazhar
olduğundan başka sana ikrâmen hıla'-ı fâhire-i hüsrevânemden bir sevb
sammûr kürk ve bir kabza mücevher hançer silâhdârım ağa ile irsâl
eyledim. Kürkü dûş-ı hamiyetine iksâ ve hançeri miyân-ı gayretine
bend eyleyip devâm-ı ömr ü devlet-i şâhânem da'avâtına muvâtabet ve
muhavvel-i uhde-i sadâkatin olan kâffe-i hıdemât-ı devlet-i aliyeme
gayûrâne ve sâdikâne çalışıp mesâlih-i ibâd-ı müslimîni şer'-i şerîf ve
kânûn-ı devletim üzere merkez-i lâyıkında idâre ve hiç ferde zulm ü
hayf olduğuna rızâ-yı mülûkânem olmadığımı bilip re'âyâ ve fukarâya
her hâlde siyânet ve icrâ-yı ahkâm-ı şerî'at-ı garrâya be-gâyet dikkat
birle zaleme ve ehl-i fesâdı kahr u tenkîl eyleyip istirâhat-ı ibâdullaha
lejl ü nehâr sarf-ı makdûr eyleyesin. Husûsen sekene-i Âsitâne-i
aliyyemin muhtâc oldukları akvât ve erzâklarını vakt ü zamânıyla celb
ve ihzâr ve muhtekirân tâifesini ve ibâdullahı ızrâr eyleyen
mel'ankârânı siyâset ile ihâfe eyleyerek vâsi'an ve dâ'imen
mukayyed olarak ibâdullaha aslâ zahmet çekdirmeyesin, göreyim seni
bu tenbîhât-ı şâhânemle amel eyleyip ve hiç kusûr ve rehâvet etmeyip
ricâl-i devletim ve ocaklarım ricâli kullarımın sadâkat üzere sa'y u
ikdâm eyleyenlerini taltîf ve ihânet ve rehâvet edenleri te'dîb eyleyerek

cümle ile ittifâk ve ittihâd üzere olarak mesâlih-i devlet-i aliyyemi bilâ-kusûr rü'yet ve temşiyetle tahsîl-i rızâ-yı bârî ve rızâ-yı hümâyûnuma ez-cân u dil ikdâm edesin, Hakk te'âlâ seni ve hıdemât-ı devletimde sâdikâne sana mu'în olan bi'l-cümle kullarımı tevfikât-ı aliyyesine mazhar ve dâreynde azîz ve mükerrem eylesin, Amîn yâ mu'în.

Kayd târîhi fi 26 Ş. sene [1]218

[3-5]

İzzetlü Reîsülküttâb Efendi,

Umûr-ı mühimme-i devlet-i aliyye ve mesâlih-i ibâdullahın karîn-i te'hîr olmaması me'mûrların vaktiyle mahallerinde bulunmalarına mevkûf idiği bedîdâr ve hamden lillahi te'âlâ günlere vüs'at gelmekte olduğu zâhir ve âşikâr olmağla imdi sabahleyin sâ'at iki buçukda me'mûrların mahallerinde mevcûd bulunmalarını aklâm-ı kîsedâr ve zâbitânına vesâir lâzım gelenlere gereği gibi tenbîh ve te'kîde mübâderet eyleyesiz deyü. Fî 9 Za. sene [1]218

[4-6]

Rusya ve Nemçe ve İngiltere ve Françe ve İspanya elçileriyle Netherlanda ve Purusya ve İsveç ve Sicillateyn ve Danimarka maslahat-güzârlarına birer kıt'ası verilmiştir.

Memâlik-i mahrûsada hâsıl olan yapağının müste'men' tâifesine bey'î ez-kadîm memnû' iken biraz vakitden beru yapağının kesretine binâen gümrük emînleri bey' ve nakline ruhsat verdikleri ve el-hâletü hâzihî Der'aliyye'de ve memâlik-i mahrûsanın sâir mahallerinde yapağının killeti ve ibâdullahın zarûretleri takrîbiyle fimâ-ba'd diyâr-ı âhara bir dirhem yapağı bey' ve nakil etdirilmeyip husûle gelen yapağının cümlesi Der'aliyye'ne irsâl olunması için Bandırma ve Mihaliç ve

Silivri ve Gelibolu ve Tekfurdağı ve Bahr-i sefid Boğazı'nın Rumeli ve Anadolu sevâhiliyle nihâyetine varınca ve Tuna sevâhilinde vâki' kazâ ve iskelelerin hukkâm ve voyvoda ve a'yân ve zâbitân ve gümrükçülerine ve Eflak ve Boğdan voyvodalarına ve İstanbul Emti'a Gümrüğü emîni ağaya bu def'a bâ-irâde-i seniyye başka başka evâmiri şerife ısdârıyla tenbîh ve te'kîd olunmuş olmağla maslahatgüzâr-ı devletimizin dahi ma'lûmları olup iktizâ eden tüccârîne ifâde ve tenbîh eylemeleri için işbu takrîr ketb u imlâ ve dostâne i'tâ olundu. Fî 12 M. sene [1]219

[4-7]

Dağlı eşkıyâsından iken bundan akdem cezâsı tertîb olunan Manav İbrahim'in maskat-ı re'si olan Kuruçay kazâsına tâbi' Kamuhi? karyesinde mukîm babasına vesâir akrabasına vâfir nükûd ve mücevherât vesâir küllî zî-kıymet eşyâ gönderdiği ihbâr olunmakdan nâşî mahallinde erbâb-ı vukûfdan sırran ve alenen teftîş ve tahrîr olunarak keyfiyeti Dersaadet'ime iş'âr olunmak bâbında Dîvân-ı hümâyûn'dan ısdâr ve devletlü sadr-ı a'zam efendimiz hazretlerinin hazînebaşı yamağı Mehmed Ağa ile tesyâr olunan emr-i âlîşân lede'l-vürûd maktûl-ı merkûmun babası mukaddem Divriği'de müteveffâ Köse Mustafa Paşa'nın indinde vefât etmiş olduğundan merkûmun karındâşı ahz u hats ve hanesinde varılıp tahrîr ve teftîş olundukda yüz elli gurusluk mikdârı zahîre ve eşyâ zuhûr edip emvâl-i matlûbeyeye dâir bir nesne zuhûr etmediği ve gerek karındâşı merkûmu vesâir iktizâ edenleri terhîb ve tergîb ile istintâk ve sırran ve alenen teftîş olunmuşlar dahi ondan mâ'adâ kalîl ve kesîr bir şey olmadığı ve bundan sonra ta'yîn olunsalar dahi yine bir şey mukayyed olunmayacağı hâlâ

Ma'den-i hümâyûn emîni Dergâh-ı âlî kapıcıbaşlarından sa'âdetlü Abdi Bey hazretleri tarafından bu def'a Dersaadet'ime vârid olan tahrîrâtдан müstebân olunmakdan nâşî fimâ-ba'd merkûmânın maktûl-ı merkûmun bir nesnesi zuhûr eder ise te'dîbât-ı lâyikaları icrâ olunmak şartıyla mukaddem Dîvân-ı hümâyûnum tarafından verilen emr-i şerîfin kaydı terkîn olunduğu beyânıyla mübâşir-i mûmâileyhin avdeti için i'lâm-ı hâl siyâkında Mâliye tarafından emîn ve mübâşir-i mûmâileyhe hitâben emr-i âlî verilmekle vech-i meşrûh üzere mukaddem verilen emrin kaydı terkîn olunmak için fermân Başmuhâsebe'den Dîvân-ı hümâyûn kalemine işbu ilmuhaber kâimesi verildi. Fî 11 Ra. sene [1]219

[5]

Hâzâ kuyûd-ı ahkâm-ı mühimme der-zaman-ı sadr-ı sudûrû'l-vüzerâ Hazret-i Gâzî Yusuf Ziya -yesserallahu mâ yeşâ' ve mâ yürîd fî iyâyânı Reîsülküttâb Mahmud Raif Efendi -nâle mâ yetemennâ- el-vâki' fî evâili B: sene 1218

[5-8]

Mektûb tahrîr olunmağla battâlî fî B. sene [1]218 mühimme tobrasındadır. Hâlâ Mora vâlîsi vezîrim Mustafa Paşa'ya -iclâlehû- hüküm ki, Dâimâ merâsim-i teyakkuz u basîret ve lâzım-ı hazm u ihtiyâtın icrâsına ihtimâm u dikkat lâzımeden ve be-tahsîs bu esnâlarda kemâliyle ri'âyet vâcibe-i zimmet idiği bedîdâr ve ber-muktezâ-yı vakt ü hâl Mora ve havâlîsinin muhâfaza ve muhârasesi ehemmi-i mehâmdan olduğu vâzih ve nümûdâr olmakdan nâşî duhûlleri gününden i'tibâr ile Mora'da ikâmet etdikçe iktizâ eden ulûfeleri onu on iki hesâbıyla kendi tahrîr olundukları kazâları taraflarından verilmek ve lâzım gelen nân ve

gûşt ve suvârîsinin şa'îr ta'yînâtları bu def'a tertîb olunan zehâyirden olarak sen ki Mora vâlisî vezîr-i müşârunileyhsin, tarafından i'tâ olunmak üzere Siroz ve Timurhisar ve Petriçe ve Menlik ve Usturumca kazâlarından Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşılarında Sirozlu İsmail Bey -dâme mecduhû- ma'rifetiyle üç yüz ve Yenişehir-i Fener kazâsından iki yüz ve Çatalca kazâsından elli ve Alasonya kazâsından elli ve Katrin kazâsından elli ve Tırhala kazâsından yüz ve Karaferye kazâsından elli ve Manastır kazâsından iki yüz cem'an bin nefer Türk uşâğı olarak asker tertîb ve tesyîr ve işbu bin neferin onu on iki hesâbıyla bin iki yüz kaçâ bâliğ olup îcâb eden ulûfeleri bâlâda beyân olunduğu üzere kendi kazâları taraflarından te'diye ve teslîm olunduktan sonra nân-ı azîz ve gûşt ve suvârîlerine şa'îr ta'yînâtları kâ'ide-i mîriye üzere mikdârî îzâh olunarak tertîb ve her kangı kazâyâ ta'yîn olunurlar ise ma'rifetin ve ol kazânın voyvoda ve a'yânı ma'rifetleriyle ta'yîn olundukları kazâlardan tamâmen i'tâ olunup ve makbûz senedlerini ahz ile tevzî' defterlerine idhâl ve cezîre-i mezkûre kazâlarından [6] tahsîl ve tevzî'âta tatbîk için senedât-ı makbûzanın cümlesi Der'aliyye'ne gönderilmek ve onu on iki hesâbıyla iktizâ eden ulûfe ve ta'yînâtları ma'rifetinle Mora cezîresinin hâvî olduğu kazâlardan verilmek üzere Salina ve İzdin ve Ülüdürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir havâlîlerinden Gördesli Muhammed Nuri -zîde mecduhû- ma'rifetiyle iki yüz elli nefer ve yine zikr olunan kazâlar havâlîlerinden Mora vücûhundan Arnavudzâde Mustafa -zîde mecduhû- ma'rifetiyle iki yüz elli ve yine kazâhâ-i mezkûre ve havâlîlerinden Defter Kethüdâsı Abdi -zîde mecduhû- ma'rifetiyle iki yüz elli ve yine kazâhâ-i mezkûre ve havâlîlerinden vesâir münâsib mahallerden ma'rifetinle yedi yüz elli

nefer ulûfelü asker tertîb ve ma'rifetin ve kapıcıbaşı ve silahşor ve defter kethüdâsı mûmâileyhim ma'rifetleriyle tahrîr ve celb olunacak mevcûd ma'a zam bin sekiz yüz üçünün? iktizâ eden ulûfeleri cezîre-i Mora'nın hâvî olduğu umûm kazâlarının evrâk-ı mukâyeselerine nazaran tanzîm ve neferât-ı mezkûreye mâh be-mâh verilmek ve nân-ı azîz bahâları mübâya'ât-ı mürettebeden tahsîs ve i'tâ olundukça makbûz senedâtı ahz ve Der'aliyye'ne takdîm ve bu vesîle ile neferât celb olundukda ve yine ulûfeleri cezîreden tahsîl ve ekl olunmak lâzım gelir ise ibtidâ sen sonra mûmâileyhim te'dîb olunacağınız zâhir olmağla ona göre hareket olunmak ve Mâliye'den sâdır olan evâmîr-i şerîfemle Anabolu ve Palamuda kal'aları muhâfazalarına tertîb olunan evlâd-ı fâtihân eşkinçiyân neferâtının nân-ı azîz ve şa'îr ve gûşt ta'yînâtlarını kâ'ide-i mîriye üzere tertîb ve Anabolu voyvodası Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşılardan Ayet Efendi'nin -dâme mecduhû- ma'rifetiyle Badra muhâfazasına müretteb evlâd-ı fâtihân mîrîlü neferâtının ta'yînâtları Balyabadra vücûhundan Muhammed Said -zîde mecduhû- ma'rifetiyle i'tâ ve senedât-ı makbûzaları kezâlik tarafından Der'aliyye'ne tesyîr kılınmak ve Paşa sancığının sağ ve sol kol ve Tırhala ve Mora ve Mizistre sancaklarının bi'l-cümle eşkinçi zü'amâ ve irbâb-ı timârî icâleten ma'iyetine varıp emr u re'yin üzere ömr ü hareket eylemek ve bunlardan mâ'adâ Yenişehir-i Fener ve Alasonya ve Serfiçe ve Sarıgöl ve Göllükesri ve Hurpeşte ve Salina ve Filorina ve Katrin kazâlarının hukkâm ve a'yân ve vücûhu tarafından her ne vakit tahrîrât ve buyuruldu vârid olur ise derhâl kazâlarının bi'l-cümle darb u harb erbâsını ihrâc ve ma'iyetine irsâl olunmak husûsuna irâde-i kâtî'a-i cihândârânem ta'alluk edip ol bâbda lâzım gelen vesayâ

ve tenbîhât derciyle me'mûriyetlerini şâmil başka başka evâmîr-i şerîfem ısdâr ve tarafına irsâli lâzım gelenler tarafına ve mûmâileyhim câniblerine gönderilmesi iktizâ edenler mûmâileyhim taraflarına ba's ü tesyâr olmakdan nâşî neferât-ı mürettebe-i mezkûre ma'iyetine lede'l-vusûl Paşa sancağının sağ ve sol kol ve Tırhala sancağının eşkinci zu'amâ ve erbâb-ı timârıyla Rumeli kazâlarından müretteb mârru'z-zikr bin neferi müfredâtta olan mahrûsa-i Trapoliçe'ye ve ulûfeleri cânib-i cezîreden müretteb askerden üç yüz neferi Mora derbendinde vâki' Gördos kal'ası ve iskelesine ve Mora sancağının eşkinci zu'amâ ve erbâb-ı timârını Gördos kal'asına bir buçuk sâ'at mesâfede olan Cehrez? iskelesi ve limanına ve evlâd-ı fâtihin bin yüz nefer eşkinciyanını cezîrenin cüz'-i a'zamı olan Anabolu ve Palamuda kal'alarına ve evlâd-ı fâtihin mîrîlüsü olan bin neferi Balyabadra ve Kastel-i Mora kal'aları ve havâlîsine ve ulûfeleri cânib-i cezîreden müretteb asâkirden üç yüz elli nefer asker ile Mizistre sancağının eşkinci zu'amâ ve erbâb-ı timârını Yanya'ya? kurb ve civâr olan Mizistre kasaba ve encâsına ve yine ulûfeleri cezîre-i Mora'dan müretteb asâkirden iki yüz elli neferi kezâlik Yanya'ya kurb ve civâr olan ...? kazâ ve sevâhiline ve yine ulûfeleri cezîre-i Mora'dan müretteb askerden iki yüz neferi Koron kal'asına ve yine ulûfeleri cezîre-i mezkûreden müretteb askerden iki yüz elli neferi Moton kal'asına ve yine ulûfeleri cânib-i cezîreden müretteb asâkirden yüz elli neferi Anavarin kal'ası muhâfazasına ta'yîn ve istihdâm ederek zâtında merkûz olan cevhergâh-ı âğâhî ve intibâh muktezâsı üzere ale'd-devâm levâzım-ı teyakkuz ve basîretin icrâsıyla cezîre-i Mora ve havâlîsinin hıfz u hirâsetine leyl ü nehâr ikdâm ve gayret ve kemâl-i ihtimâm u

dikkat ve bir taraftan bir gûne tecâvüz ve tahattî sûretleri ihsâs olunur ise bâ-avn ü inâyet-i bârî mukâbele ve müdâfa‘alarına bezl-i tâb u tâkat eylemen fermânım olmağın i‘lâmen ve ifhâmen ve te’kîden ve ilzâmen işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi neferât-ı mezkûre ma‘iyyetine lede'l-vusûl bâlâda beyân olunan mahall-i mukteziyede istihdâm birle dâimâ cevânib ve etrâfa ihâle-i elfâz-ı basîret ve mahall-i mukteziyenin levâzım-ı takviyet ve istihdâmına ve hazm u ihtiyât merâsiminin icrâsına dâmin-i dermeyân-ı gayret ve ihtimâm eylemen ve sen dahi dâiren halkını teksîr ile kuvvetlü bulunman ehass-ı metâlib-i dâverânem idiği ve bir an ve bir dakîka zühûl ve gaflet bir vechile câiz olmadığı ve asâkir-i mürettebe-i mezkûreye cezîre-i Mora'dan müretteb ve mu‘ayyen olandan ziyâde sekene-i memleket ve fukarâ-yı ra‘iyyetden hafî ve celî bir akçe ve bir habbe ziyâde tevzî‘ ve tahsîl olunmak lâzım gelir ise cesâret edenlerin levâzım-ı te’dîbleri icrâ olunacağı muhakkak olmağla bu emr-i ehemme dahi kemâliyle i‘tinâ ve nezâret eylemen matlûb-ı kat‘iyy-i pâdişâhânem olduğu ma‘lûm-ı dirâyet-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve senden me’mûl ve muntazar-ı şâhânem olan gayret ve hamiyet ve kâr-âğâhî ve dirâyet muktezâsını icrâya bezl-i cell-i miknet ve asâkir-i merkûmenin vusûllerini Der‘aliyye’me tahrîr ve işâret ve bir mâddede zühûl ve gaflet ve kusûr ve rehâvet ve hilâf-ı fermân vaz‘ vukû‘unu tecvîzden be-gâyet hazer ve mücânebet eylemen bâbında. Fî evâsıtı Ca. sene [1]218

[7-9]

Bu dahi. Hâlâ İnebahtı muhâfızı vezîrim Seyyid Musa Paşa'ya - iclâlehû- hüküm ki, Dâimâ merâsim-i teyakkuz u basîret ve levâzım-ı hazm u ihtiyâtın icrâsına ihtimâm u dikkat lâzımeden ve be-tahsîs bu esnâlarda kemâliyle ri'âyet vâcibe-i zimmet idiği bedîdâr ve bermuktezâ-yı vakt ü hâl İnebahtı ve Kastel kal'aları ve havâlîsinin muhâfaza ve muhâresesi zımnında münâsib olan mahallerden asker tertîb ve ta'yîni ehemmi-i mehâmdan olduğu vâzih ve nümûdâr olmakdan nâşî İnebahtı'da ikâmet etdikçe dühûlleri gününden i'tibâr ile iktizâ eden ulûfeleri onu on iki hesâbı üzere kendi tahrîr oldukları kazâları taraflarından verilmek ve nân ve gûşt ve suvârîsinin mukayyed ta'yînâtı sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, tarafından i'tâ olunmak üzere Üsküb sancağı kazâlarından münâsib sergerde ile üç yüz ve Köprülü ve Sarıgöl kazâlarından yüzer ve Hurpeşte kazâsından elli nefer asker tertîb ve ta'yîn kılındığından mâ'adâ İnebahtı ve Köstendil sancaklarının alaybeyileri sancaklarının bi'l-cümle eşkinci zu'amâ ve erbâb-ı timârını derhâl bayrakları altına celb ve cem' ve bi'l-istishâb hareket ve serî'an ma'iyetine varıp emr ü re'yin üzere amel ve hareket ve ta'yîn ve istihdâm eylediğin hıdemâtın te'diyesine kıyâm ve müsâra'at eylemek üzere me'mûr ve ta'yîn kılınıp ol bâbda me'mûriyetlerini muhtevî evâmîr-i şerîfem ısdâr ve mübâşirler ile mahallerine nakl ü tesyâr kılınmış olmağla sen dahi asâkir-i mürettebe-i merkûme ma'iyetine lede'l-vusûl iktizâ eden hıdemâtı istihdâma mübâderet ve zâtında merkûz olan cevherkâr-ı âğâhî ve intibâh muktezâsı üzere ale'd-devâm levâzım-ı tayakkuz ve basîretin icrâsıyla İnebahtı ve Kastel ve havâlîsinin hıfz u hırâsetine leyl ü nehâr ikdâm u gayret ve bir cânibden sû' -i kâd ve tahattî ve tecâvüz misillü hâlet ihsâs

olunur ise bâ-avn-i bârî mukābele ve müdâfa‘alarına kemâl-i ihtimâm u dikkat eylemen fermânım olmağın i‘lâmen ve ifhâmen hâsetsen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi bu husûs mevâdd-ı sâireye bir vechile makîs olmayıp be-gāyet ehemm ve akdem umûr-ı mülkiyeden olmağla asâkir-i mürettebe-i mezkûre ma‘iyyetine lede'l-vusûl iktizâ eden hıdemâtda istihdâma mübâderet ve bir taraftan sû’-i kâsd ve tecâvüz sûretleri ihsâs olunur ise der-‘akab mütevekkilen alallahi te‘âlâ mukābele ve müdâfa‘aları esbâbının istihsâline mezîd-i sa‘y u gayret birle leyl ü Nehâr emr-i muhâfaza ve muhâreseye nisâr-ı cehd ü tâkat eylemeniz ehass-ı metâlib-i şâhânem olduğu ve zühûl ve gaflet bir vechile

câiz olmadığı ma‘lûm-ı dirâyet-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve hilâf-ı emr ve mugāyir-i rızâ-yı hümâyûnum bir gûne hâlet ve hareket vukû‘unu tecvîzden mübâ‘adet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı Ca. sene [1]218

[7-10]

Bu dahi.

Mîralay-ı mûmâileyh Rumeli vâlîsi ma‘iyyetine me‘mûr olduğunu nâtık fî evâhiri Za. sene [121]8 târîhinde emr-i şerîf yazılmışdır.

Paşa sancağında vâkî‘ sağ kol alaybeyisine () -zîde mecduhû- hüküm ki, Dâimâ merâsim-i teyakkuz u basîret ve levâzım-ı hazm u ihtiyâtın icrâsına ihtimâm u dikkat lâzımeden ve be-tahsîs bu esnâlarda kemâliyle ri‘âyet vâcibe-i zimmet idiği bedîdâr ve ber-muktezâ-yı vakt ü hâl Mora vâlîsi düstûr vezîrim Mustafa Paşa - iclâlehû- ma‘iyyetine tiz elden külliyetlü asâkirin vücûdu ehemm-i mehâmdan olduğu vâzıh ve nümûdâr olmakdan nâşî sen ki alaybeyi-i mûmâileyhsin, vusûl-i

emr-i şerîfimde livâ-i mezbûrun bi'l-cümle zu'amâ ve erbâb-ı timârını derhâl bayrağın altına celb ve cem' ve bi'l-istishâb hareket ve seyr-i serî' ile vâlî-i müşârunileyhin ma'iyetine varıp emr ü re'yin üzere amel ve hareket ve ta'yîn ve istihdâm eylediği hıdemât-ı mühimmenin te'diye ve tesviyesine ez-dil ü cân kıyâm ve müsâra'at ve kemâl-i ihtimâm u dikkat eylemen husûsuna irâde-i kâtı'a-i pâdişâhânem ta'alluk etmiş iken me'mûriyetini hâvî mahsûsan işbu emr-i şerîfim isdâr ve () ile irsâl olunmuştur. İmdi bu husûs mevâdd-ı sâireye bir vechile makîs olmayıp be-gâyet ehemm ve akdem umûr-ı mülkiyeden olmağla işbu emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu üzere derhâl sancağının eşkinci zu'amâ ve erbâb-ı timârını bayrağının altına celb ve cem' ve bi'l-istishâb icâleten hareket ve seyr-i serî' ile ma'iyet-i müşârunileyhe vusûle müsâra'at ve emr u re'yi üzere amel ve hareket ve ta'yîn ve istihdâm eylediği hıdemâtın te'diyesine sâdikâne ziyâde sa'y u gayret eylemen matlûb-ı kat'ıyy-i pâdişâhânem olduğu ve bu husûsda ma'âzallahu te'âlâ iğmâz ve rehâvet ve öZR ü illet ile ifâte-i vakit olunmak lâzım gelir ise nedâmet fâide vermeyecek ukûbete mazhar olacağıın bî-iştibâh idiği ve bu husûs Mora vâlîsi müşârunileyhe dahi diğER emr-i şerîfimle iş'âr olunduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve bu emr-i ehemm-i dîn ü devlet-i aliyyemde öZR ü illet irâdıyla dakîka-i vâhîde imrâr-ı vakti müceb olur vaz'dan be-gâyet tehâşî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı Ca. sene [1]218

[8-11]

Bu dahi

kezâlik Rumeli vâlisi müşârunileyh ma'iyetine me'mûr olmuştur.

Bir sûreti,

Paşa sancağında vâki' sol kol alaybeyisine Mora vâlisi müşârunileyh ma'iyetine me'mûriyetleri için ber-vech-i meşrûh.

[8-12]

Rumeli vâlisi ma'iyetine me'mûriyetleri için emr-i şerîf yazılmışdır.

Evâil-i R. sene [121]9

Bir sûreti,

Tırhala sancağı alaybeyisine, Mora vâlisi müşârunileyh ma'iyetine me'mûriyetleri için ber-minvâl-i muharrer.

[8-13]

Mora alaybeyisini bi'l-cümle neferâtıyla Görδος'da vâki' Cehrez? limânı muhâfazasına me'mûr olduğunu nâtik müşârunileyhın tahrîrâtı bâ-fermân şerh verildi. Fî 5 L. sene [121]8

Bir sûreti,

Mora sancağı alaybeyisine, Mora vâlisi müşârunileyh ma'iyetine me'mûriyetleri için.

[8-14]

Mizistre alaybeyisi dahi Mizistre ve havâlîsini muhâfazaya ta'yîn olduğunu nâtik müşârunileyhın vâride olan tahrîrâtı bâ-fermân şerh verildi. Fî 5 L. sene [121]8

Bir sûreti,

Mizistre sancağı alaybeyisine, Mora vâlisi müşârunileyh ma'iyetine me'mûriyetleri için ber-siyâk-ı sâbık.

[8-15]

Alaybeyi merkûm bi'l-cümle eşkinci zu'amâ ve erbâb-ı timâriyla ma'iyet-i müşârunileyhin emri üzere amel ve hareket edeceğini nâtik müşârunileyhin vârid olan tahrîrâtı mazmûnu gereği bâ-fermân şerh verildi. Fî 26 C. [1]218

Bir sûreti,

İnebahtı sancağı alaybeyisine, İnebahtı muhâfızı düstûr vezîrim () Paşa -iclâlehû-ma'iyetine me'mûriyetleri için.

[8-16]

Bu dahi kezâlik Rumeli vâlîsi ma'iyetine me'mûrdur.

Bir sûreti,

Köstendil sancağı alaybeyisine, İnebahtı muhâfızı müşârunileyh ma'iyetine me'mûriyetleri için ber-siyâk-ı sâbık.

[8-17]

İsti'câli hâvî vârid olan emr-i âlî mahalle lede'l-vusûl asâkir-i mezkûre ma'iyet-i müşârunileyhe irsâl olunduğunu nâtik vârid olan Mora vâlîsinin tahrîrâtı mazmûnu bâ-fermân şerh verildi. Fî 5 L. sene [121]8 Neferât-ı merkûmeden gayr-ı ez-irsâl bâkî kalan ma'lûmü'l-mikdâr neferi Mora vâlîsi Mehmed Paşa hazretleri âhar mahalden tedârik ve el-ân hizmetinde olduğunu nâtik vârid olan tahrîrât der-i devletim vâlîsinin i'lâmı mazmûnu bâ-fermân şerh verildi. Fî 27 S. sene [121]9 Salina ve İzdin ve Ülüdürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir-i Fener havâlilerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve hâssa silahşorlarımdan Gördoslu Mehmed Nuri ve zikri âtî askeri ihrâc ve savb-ı me'mûrine îsâle Der'aliyye'mden mübâşir ta'yîn olunan () -zîde mecduhumâ-'ya ve a'yân ve vücûh-ı memleket -zîde kadruhumâ-'ya hüküm ki, Dâimâ merâsim-i teyakkuz u basîret ve lâzım-ı hazm u

ihtiyâtın icrâsına ihtimâm u dikkat lâzımeden ve be-tahsîs bu esnâlarda kemâliyle ri'âyet vâcibeden idiği bedîdâr ve ber-muktezâ-yı vakt ü hâl Mora ve havâlîsinin muhâfaza ve muhârasesi ehemmi mehmân olduğu vâzih ve nümûdâr olmakdan nâşî onu on iki hesâbıyla Mora'da ikâmet etdikçe iktizâ eden ulûfe ve ta'yînâtları hâlâ Mora vâlîsi düstûr vezîrim Mustafa Paşa -iclâlehû- ma'rifetiyle Mora cezîresinin hâvî olduğu kazâlar taraflarından verilmek üzere siz ki mevlânâ ve a'yân vesâir-i mûmâileyhimsiz, ma'rifetiniz ve silahşor-ı mûmâileyh ma'rifetiyle zikr olunan kazâlardan gâyet güzîde ve bahâdır Türk uşâğı olarak iki yüz elli nefer asker tertîb ve üzerlerine mücerrebül-etvâr ve zabt u a'mâl-i asâkire liyâkati bedîdâr birini başbuğ ta'yîn ve tahsîsi mübâşir-i mûmâileyh ma'rifetiyle serî'an ihrâc ve Mora vâlîsi müşârunileyh ma'iyetine irsâl ü tesyîre kemâl-i ihtimâm u dikkat ve iki yüz elli nefere onu on iki hesâbıyla mâhiye üç yüz ulûfeye ruhsat verilmesi iki yüz elli nefer gâyet güzîde ve tâmmül-esliha olmak ve bir neferi noksân ve nâ-tuvân olmamak irâdesine mebnî olup asker-i mezkûrun bir neferi noksân ve aceze zümresinden gönderilmek lâzım gelir ise vahâmeti tarafınıza râci' olacağı bedîhî ve ayân olmağla ona göre amel ve harekete kemâl-i sa'y u gayret eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen mahsûsan işbu emri âlişânım ısdâr ve mübâşir-i mûmâileyh ile tesyâr olunmuştur. İmdi bu husûs mevâdd-ı sâireye bir vechile makîs olmayıp be-gâyet ehemmi ve akdem-i umûr-ı mülkiyeden olmağla silahşor-ı mûmâileyh ma'rifetiyle zikr olunan kazâlardan iki yüz elli nefer tuvânâ ve bahâdır Türk uşâğı olarak asâkir tertîb ve üzerlerine zabt u rabt ve a'mâl ü idâre-i asâkire muktedir birini başbuğ nasb u ta'yîn ve serî'an ol tarafdân tahrîk ve mübâşir-i

mûmâileyh ma'iyyetiyle icâleten ma'iyyet-i müşârunileyhe irsâle ziyâde sa'y u gayret eylemeniz matlûb-ı kat'iy-i pâdişâhânem olduğu ve bu husûsda ma'âzallahu te'âlâ iğmâz u rehâvet ve öZR ü illet ile ifâte-i vakt olunmak lâzım gelir ise sonra bu vechile cevâba kâdir olamayıp mazhar-ı mu'âhaze ve ikâb olacağınız bî-iştibâh idiği ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve infâz-ı irâde-i hümâyûnuma bi'l-ittifâk kemâl-i sa'y u gayret ve sizden me'mûl olan rızâ-cûyî ve sadâkat muktezasını bu bâbda dahi ızhâra bezl ü hasl vus' u miknet ve bu emr-i şerîfim dîn-i devlet-i aliyemde öZR ü illet irâdiyla dakîka-i vâhide imrâr-ı vakti müceb olur vaz'dan be-gâyet tehâşî ve mübâ'adet ve asâkir-i merkûmenin ihrâc olduğunu Dersaadet'ime tahrîr ve işâret ve sen ki şilahşor-ı mûmâileyhsin, sen dahi mazmûn-ı emr-i şerîfim üzere amel ve hareket ve asâkir-i matlûbe-i mezkûrenin tertîb ve icâleten ihrâcına ve tenfîz-i emr ve irâde-i hümâyûnuma bi'l-ittifâk dâmin-i dermiyân-ı gayret eylesin ve sen ki mübâşir-i mûmâileyhsin, sen dahi derhâl bu taraftan hareket ve savb-ı me'mûrene varıp asâkir-i matlûbeyi derhâl alıp serî'an savb-ı maksûda îsâl ve vusûllerini müş'ir Mora vâlîsi müşârunileyhden tahrîrât ahzıyla Der'aliyye'ne avdet ve tekmîl-i emr-i mübâşeretine müsâra'at ve hilâf-ı fermân dakîka-i vâhide bir mahalde meks u tevkîf ile imrâr-ı vakti tecvîzden gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylemen bâbında. Fî evâsıtı Ca. sene [1]218

[9-18]

Neferât-ı merkûmeden gayr-ı ez-irsâl bâkî kalan ma'lûmü'l-mikdâr neferi Mora vâlîsi Mehmed Paşa hazretleri âhar mahalden tedârik ve el-yevm hizmetinde müstahdem olduğunu nâtık müşârunileyhin tahrîrât

ve Trapoliçe kâdisının vârid olan i'lâmı mazmûnu bâ-fermân şerh verildi. Fî 27 S. sene [121]9

Bir sûreti,

Dergâh-ı âlî kapıcıbaşlarından Mora vücûhundan Arnavudzâde Mustafa -dâme mecduhû-ya ve Salina ve İzdin ve Ülündürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir-i Fener havâlîlerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve mübâşir vesâire zikr olunan kazâlardan kapıcıbaşı mûmâileyh ma'rifetiyle iki yüz elil nefer tertîb ve başbuğ ma'iyetine ihrâc olunmak üzere asılda olduğu vechile.

[9-19]

İsti'câli hâvî vârid olan emr-i âlî mahalline lede'l-vusûl asâkir-i mezkûre ma'iyet-i müşârunileyhe irsâl olunduğunu nâtik Mora vâlisinin vârid olan tahrîrâtı mazmûnu bâ-fermân şerh verildi. Fî 5 L. sene [121]8

Neferât-ı merkûmeden gayr-ı ez-irsâl bâkî kalan ma'lûmü'l-mikdâr neferi Mora vâlisi Mehmed Paşa âhar mahalden tedârik ve hizmetinde olduğunu mübeyyin müşârunileyhin tahrîrât ve Trapoliçe kâdisının i'lâmı mazmûnu bâ-fermân şerh verildi. Fî 27 S. sene [121]9

Bir sûreti, Salina ve İzdin ve Ülündürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir havâlîlerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve defter kethüdâsı Abdi ve mübâşir vesâire defter kethüdâsı mûmâileyh ma'rifetiyle zikr olunan kazâlardan başbuğ ma'iyetine iki yüz elli nefer için.

[9-20]

Neferât-ı mezbûreyi Mora vâlisi Mehmed Paşa hazretleri Rumeli'de Karacaabad'dan tamâmen tahrîr ve bi'l-ma'iyye cezîre-i mezbûreye irsâle ve sûretlerde muharrer mûmâileyhin me'mûr-ı tahrîrâtı oldukları yedi yüz elli neferden beş yüzünü irsâl ve mâ'adâ iki yüz elli neferi müşârunileyh âhar mahalden tedârik birle cem'an bin beş yüz nefer ma'iyyet-i müşârunileyhde mevcûd olduğunu nâtik müşârunileyhin tahrîrât ve Trapoliçe kâdîsının i'lâmı mazmûnu bâ-fermân şerh verildi. Fî 27 S. sene [121]9

Bir sûreti,

Mora vâlisi Mustafa Paşa'ya -iclâlehû- ve Salina ve İzdin ve Ülüdürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir havâlilerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve mübâşir vesâire zikr olunan kazâlar vesâir münâsib mahallerden Mora vâlisi müşârunileyh ma'rifetiyle yedi yüz elli nefer asker tertîb ve ihrâc olunmak üzere asla tatbîkan iktizâsına göre.

[9-21]

Bu dahi.

Yenişehir-i Fener mollâsına ve zikri âtî asâkiri ihrâc ve savb-ı me'mûrîne îsâle Der'aliyye'mden mübâşir ta'yîn olunan () -zîde mecduhû-'ya ve a'yân ve vücûh-ı memlekete -zîde kadrum- hüküm ki,

Dâimâ merâsim-i teyakkuz u basîret ve levâzım-ı hazm u ihtiyâtın icrâsına ihtimâm u dikkat lâzımeden ve be-tahsîs bu esnâlarda kemâliyle ri'âyet vâcibeden idiği bedîdâr ve ber-muktezâ-yı vakt ü hâl Mora ve havâlîsinin muhâfaza ve muhârasesi ehemmi mehâmdan olduğu vâzıh ve nümûdâr olmakdan nâşî siz ki mevlânâ ve a'yân vesâiri mûmâileyhimsiz, duhûlleri gününden i'tibâr ile Mora'da ikâmet

etdikçe iktizâ eden ulûfeleri onu on iki hesâbayla Yenişehir-i Fener kazâsı tarafından verilmek lâzım gelen nân ve gûşt ve suvârîsinin şa'îr ta'yînâtları dahi bu def'a tertîb olunan zehâyirden olarak Mora vâlisî düstûr vezîrim Mustafa Paşa - iclâlehû- tarafından i'tâ olunmak üzere zikr olunan Yenişehir-i Fener kazâsından iki yüz nefer güzîde ve müntehab Türk uşağı olarak asâkir icâleten tertîb ve üzerlerine mücerrebül-etvâr ve zabt u a'mâl-i asâkire liyâkati bedîdâr birini başbuğ ta'yîn ve tahsîs ve mübâşir-i mûmâileyh ma'îyyetine serî'an ihrâc ve Mora vâlisî müşârunileyh ma'îyyetine irsâl ü tesyîre kemâl-i ihtimâm u dikkat ve iki yüz nefere onu on iki hesâbıyla mâhiye iki yüz kırk ulûfeye ruhsat verilmesi iki yüz nefer gâyet güzîde ve tâmmü'l-esliha olmak ve bir neferi noksân ve nâ-tuvân olmamak irâdesine mebnî olup asker-i mezkûrun bir neferi noksân ve aceze zümresinden gönderilmek lâzım gelir ise vahâmeti zâtınıza râci' olacağı bedîhî ve ayân olmağla ona göre amel ve harekete kemâl-i sa'y u gayret etmeniz fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen mahsûsan işbu emri şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mûmâileyh ile irsâl olunmuşdur. İmdi bu husûs mevâdd-ı sâireye bir vechile makîs olmayıp be-gâyet ehemm ve akdem-i umûr-ı mülkiyeden olmağla kazâ-i mezbûrdan iki yüz nefer tuvânâ ve bahâdır Türk uşağı olarak asker tertîb ve üzerlerine zabt u rabt ve a'mâl ü idâre-i askere muktedir birini başbuğ nasb u ta'yîn ve serî'an ol tarafdân tahrîr ve ihrâc ve mübâşir-i mûmâileyh ma'îyyetiyle icâleten ma'îyyet-i müşârunileyhe irsâle ziyâde sa'y u gayret eylemeniz matlûb-ı kat'îyy-i pâdişâhânem olduğu ve bu husûsda ma'âzallahu te'âlâ iğmâz u rehâvet ve öZR ü illet ile ifâte-i vakt olunmak lâzım gelir ise öZR ü illet bir vechile karîn-i isgâ olmayıp mazhar-ı mu'âhaze

olacağınız bî-iştibâh idiği ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve infâz-ı irâde-i hümâyûnuma bi'l-ittifâk kemâl-i sa'y u gayret ve sizden me'mûl üzere rızâ-cûyî ve sadâkat muktezâsını bu bâbda dahi ızhâr-ı bezl ü hasl vüs' u miknet ve bu emr-i ehemmi-dîn ü devlet-i aliyyemde özl ü illet îrâdıyla dakîka-i vâhide imrâr-ı vakti mûceb olur vaz'dan be-gâyet tehâşî ve mübâ'adet ve asâkir-i merkûmenin ihrâc olduğunu Dersaadet'ime tahrîr ve işâret eylesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâileyhsin, sen dahi derhâl bu taraftan hareket ve kazâ-i mezbûra varıp asâkir-i matlûbeyi derhâl alıp serî'an savb-ı maksuda îsâl ve vusûllerini müş'ir Mora vâlîsi vezîr-i müşârunileyhden tahrîrât ahzıyla Der'aliyye'ne avdet ve tekmîl-i emr-i mübâşeretine müsâra'at ve hilâf-ı fermân dakîka-i vâhide bir mahalde meks u tevkîf ile imrâr-ı vakti tecvîzden gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı Ca. sene [1]218

[10-22]

Ber-mûceb-i emr-i âlî Şa'bân-ı şerîfin evâilinde ihrâc ve savb-ı me'mûrelerine irsâl olduğunu nâtik vârid olan i'lâma bâ-fermân şerh verildi. Fî 14 Za. sene [121]8

Bir sûreti,

Çatalca kâdîsına ve mübâşir ve a'yân ve vücûh-ı memlekete, Çatalca kazâsından münâsib sergerde ile elli nefer asker tertîb ve Mora vâlîsi müşârunileyh ma'iyetine irsâl olunmak üzere asılda olduğu vechile.

[10-23]

Asâkir-i mezkûr Şa'bân-ı şerîfin evâilinde savb-ı me'mûrelerine irsâl olduğunu nâtik vârid olan i'lâma bâ-fermân şerh verildi. Fî 14 Za. sene [121]8

Alasonya kâdîsına ve mübâşir ve a'yân ve vücûh-ı memlekete, Alasonya kazâsından münâsib sergerde ile elli nefer asker tertîb ve Mora vâlîsi müşârunileyh ma'yyetine irsâl olunmak üzere asılda olduğu vechile.

[10-24]

İşbu emr-i âlî lede'l-vusûl kazâ-i mezbûrda ehl-i İslâm olmayıp fakat Katrin kasabasında yirmi beş nefer ehl-i İslâm menzili olup onlar dahi erbâb-ı zirâ'at ve esnâf makûleleri olmağla harb u darbe muktedir bir kimesne olmadığından kapıcıbaşı-yı mûmâileyh kendi adamlarından güzîde olarak altmış hesâbı üzere elli nefer asker tertîb ve üzerlerine idâreye muktedir münâsib sergerde nasb u ta'yîn ve asâkir-i merkûmeyi çend eyyâm murûrunda ihrâc ve savb-ı me'mûrlarına irsâl edeceklerini nâtik Platana kâdîsısın vârid olan i'lâmı mazmûnu bâ-fermân şerh verildi. Fî 11 B. sene [121]8

Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşılardan Katrin a'yânı Halil -dâme mecduhû-'ya ve Katrin kâdîsına ve mübâşir ve vücûh-ı memlekete, Katrin kazâsından münâsib sergerde ile elli nefer asker tertîb ve Mora vâlîsi müşârunileyh ma'yyetine irsâl olunmak üzere asılda olduğu vechile.

[10-25]

Bir sûreti,

Tırhala kâdîsına ve Tırhala mütesellimi -zîde mecduhû-'ya ve mübâşir ve vücûh-ı memlekete, Tırhala kazâsından münâsib sergerde ile yüz nefer asker tertîb ve Mora vâlisi müşârunileyh ma'iyetine irsâl olunmak üzere asılda olduğu vechile.

[10-26]

Bir sûreti,

Karaferye kâdîsına ve mübâşir ve Karaferye voyvodasına ve vücûh-ı memlekete, Karaferye kazâsından münâsib sergerde ile elli nefer asker tertîb ve Mora vâlisi müşârunileyh ma'iyetine irsâl olunmak üzere asılda olduğu vechile.

[10-27]

Bir sûreti,

Rumeli vâlîsine ve Manastır kâdîsına ve mübâşir ve a'yân ve vücûh-ı memlekete, Manastır kazâsından münâsib sergerde ile iki yüz nefer asker tertîb ve Mora vâlisi vezîr-i müşârunileyh ma'iyetine irsâl olunmak üzere asılda olduğu vechile.

[10-28]

Bir sûreti,

Drama kâdîsına ve Drama nâzırı () ve mübâşiri () -zîde mecduhumâ-'ya vesâire, Drama kazâsından münâsib sergerde ile elli nefer asker tertîb ve Mora vâlisi vezîr-i müşârunileyh ma'iyetine irsâl olunmak üzere asılda olduğu vechile.

[10-29]

Bir sûreti,

Nevrekop kâdisına ve mübâşir vesâire, Nevrekop kazâsından münâsib sergerde ile otuz nefer asker tertîb ve Mora vâlîsi müşârunileyh ma'iyetine irsâl olunmak üzere kezâlik.

[11-30]

Bu dahi.

Hâlâ Rumeli vâlîsi vezîrim Mehmed Paşa'ya -iclâlehû- hüküm ki, Dâimâ merâsim-i teyakkuz u basîrete ri'âyet ve levâzım-ı hazm u ihtiyâtın icrâsına ihtimâm u dikkat takaddümeden ve ber-muktezâ-yı vakt ü hâl Mora ve İnebahtı ve havâlîsinin hıfz u hırâseti zımnında hâlâ Mora vâlîsi düstûreyn vezîrim Mustafa Paşa ve İnebahtı muhâfızı vezîrim Seyyid Musa Paşa -iclâlehumâ- ma'iyetlerinde külliyyetlü asâkir vücûdu ehemmi meâm ve vâcibü'l-ihimâmından olmakdan nâşî Tırhala sancağında Paşa sancağının sağ ve sol kol alaybeyileri sancaklarının bi'l-cümle eşkinci zu'amâ ve erbâb-ı timârıyla Mora vâlîsi müşârunileyh ma'iyetine ve Köstendil sancağı dahi İnebahtı muhâfızı müşârunileyh ma'iyetine me'mûr? ve ta'yîn kılınıp ol bâbda me'mûriyetlerini hâvî evâmîr-i şerîfem ısdâr ve mübâşir-i mûmâileyh ile ba's u tesyâr olunmuş ise dahi elviye-i merkûm neferâtının bir an akdem ve bir dakîka mukaddem müşârunileyhimâ ma'iyetlerine erişmeleri vâcibât-ı umûrdan olmağla sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, sen dahi tarafından buyuruldular tahrîriyle icâleten mahallerinden ihrâc ve savb-ı me'mûrlarına sevk u tesyîrlerine ihtimâm u dikkat eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi elviye-i merkûme neferâtının seyr-i serî' ile müşârunileyhimâ ma'iyetlerine vusûlleri ehâss-ı metâlib-i şâhânem

idiği ve avk u te'hîrleri bir vechile câiz olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh tarafından buyurulduklar tahrîriyle icâleten ve müsâra'aten savb-ı me'mûrlarına vusûllerini te'kîd ve tenbîhe ihtimâm u dikkat ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı Ca. sene [1]218

[11-31]

Bu dahi.

Nefs-i Üsküb kazâsının hissesine isâbet eden asâkiri başbuğ ta'yîniyle savb-ı me'mûrelerine irsâl olduğunu nâtık Üsküb kâdîsının i'lâm ve nâzırın arzı mefhûmu bâ-fermân şerh verildi. Fî 14 L. sene [121]8

Kırçova ve Kalkandelen kazâlarından hisselerine isâbet eden asâkiri savb-ı me'mûrelerine irsâl eylemeleri için isti'câli hâvî başka başka emir yazılmışdır. Fî 14 L. sene [121]8

Üsküb sancağında vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve Üsküb nâzırını Ali Bey ve zikri âtî asâkiri ihrâc ve savb-ı me'mûrine îsâle Der'aliyye'mden mübâşir ta'yîn olunan () -zîde kadruhumâ-ya ve a'yân ve vücûh-ı memleket -zîde kadruhum-'a hüküm ki,

Dâimâ merâsim-i teyakkuz u basîret ve levâzım-ı hazm u ihtiyâtın icrâsına ihtimâm u dikkat lâzımeden ve be-tahsîs bu esnâlarda kemâliyle ri'âyet vâcibeden idiği bedîdâr ve ber-muktezâ-yı vakt ü hâl İnebahtı ve Kastel kal'alarının muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehâmdan olduğu vâzıh ve nümûdâr olmakdan nâşî siz ki mevlânâ ve Üsküb nâzırını ve a'yân vesâir-i mûmâileyhimsiz, dühûlleri gününden i'tibâr ile İnebahtı'da ikâmet etdikçe iktizâ eden ulûfeleri onu on iki hesâbıyla Üsküb sancağı kazâları tarafından verilmek ve lâzım gelen nân ve gûşt ve suvârîsinin şa'îr ta'yînâtları dahi bu def'a tertîb olunan

zehâirden olarak İnebahtı muhâfızı düstûr vezîrim Musa Paşa -iclâlehû-cânibinden i'tâ olunmak üzere zikr olunan Üsküb sancağı kazâlarından üç yüz nefer güzîde ve müntehab Arnavud olmayarak asâkir icâleten tertîb ve üzerlerine mücerrebü'l-etvâr ve zabt u a'mâl-i asâkire liyâkati bedîdâr birini başbuğ ta'yîn ve tahsîs ve mübâşir-i mûmâileyh ma'iyyetiyle serî'an ihrâc ve İnebahtı muhâfızı müşârunileyh ma'iyetine tamâmen irsâl ü tesyîre kemâl-i ihtimâm u dikkat ve üç yüz nefere onu on iki hesâbıyla mâhiye üç yüz altmış gurus ulûfeye ruhsat verilmesi üç yüz nefer gâyet güzîde ve tâmmü'l-esliha olmak ve ber neferi noksân ve nâ-tuvân olmamak irâdesine mebnî olup asâkir-i mezkûrun bir neferi noksân ve aceze zümresinden gönderilmek lâzım gelir ise vahâmeti tarafına râci' olacağı [12] bedîhi ve ayân olmağla ona göre amel ve harekete kemâl-i sa'y u gayret eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen mahsûsan işbu emr-i âlîşânım ısdâr ve mübâşir ta'yîn olunan mûmâileyh ile tesyâr olunmuşdur. İmdi bu husûs mevâdd-ı sâireye bir vechile makîs olmayıp be-gâyet ehemm ve akdem [umûr-ı] mülkiyeden olmağla livâ-i mezbûr kazâlarından üç yüz nefer tuvânâ ve bahâdır Arnavud olmayarak asâkir tertîb ve üzerlerine zabt u rabt ve a'mâl u idâre-i asâkire muktedir birini başbuğ nasb u ta'yîn ve serî'an ol tarafdân tahrîk ve mübâşir-i mûmâileyh ma'iyyetiyle müşârunileyhe irsâline ziyâde sa'y u gayret eylemeniz matlûb-ı kat'iyi-pâdişâhânem olduğı ve bu husûsda ma'âzallahu te'âlâ iğmâz u rehâvet ve öZR ü illet ile ifâte-i vakt olunmak lâzım gelir ise sonra bir vechile cevâba kâdir olamayıp nedâmet fâide veremeyecek ukûbete mazhar olacağınız bî-iştibâh idiğı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve infâz-ı irâde-i hümâyûnuma bi'l-ittifâk kemâl-i sa'y u

gayret ve sizden me'mûl olan rızâ-cûyî ve sadâkat muktezâsını bu bâbda dahi ızhâr-ı bezl ü hasl vüs' u miknet ve bu emr-i ehemmi-dîn ü devlet-i aliyyemde özl ü illet îrâdıyla dakîka-i vâhîde imrâr-ı vakti mûceb olur vaz'dan be-gâyet tehâşî ve mübâ'adet ve asâkir-i merkûmenin ihrâc olunduğunu Dersaadet'ime tahrîr ve işâret eylesiz ve sen ki mübâşîr-i mûmâileyhsin, sen dahi derhâl bu taraftan hareket ve savb-ı me'mûra varıp asâkir-i matlûbeyi derhâl alıp serî'an savb-ı maksûda îsâl ve vusûllerini müş'ir muhâfız-ı müşârunileyhimâdan tahrîrât ahzıyla Der'aliyye'ne avdet ve tekmîl ve emr-i mübâşeretine müsâra'at ve hilâf-ı fermân dakîka-i vâhîde bir mahalde meks u tevkîf ile imrâr-ı vakti tecvîzden gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı Ca. sene [1]218

[12-32]

Asâkir-i mezkûr çend rûz zarfında ihrâc ve müşârunileyh ma'iyetine irsâle müte'ahhid olduğunu nâtik vârid olan i'lâma bâ-fermân şerh verildi. Fî 14 Za. sene [121]8

Bir sûreti,

Köprülü kâdısına ve a'yân ve mübâşîre vesâire, Köprülü kazâsından münâsib sergerde ile yüz nefer tertîb ve İnebahtı muhâfız-ı müşârunileyh ma'iyetine irsâl olunmak üzere asıldâ olduğu vechile.

[12-33]

Gayr-ı ez-irsâl bâkî kalan neferâtın dahi irsâli için isti'câli hâvî evâmîr. L. sene [121]8

Bir sûreti,

Sarıgöl kâdîsına ve mübâşire vesâire, Sarıgöl kazâsından münâsib sergerde ile yüz nefer tertîb ve muhâfız-ı mûmâileyh ma'iyetine irsâl olanmak üzere kezâlik.

[12-34]

Asâkir-i mezkûrun nısfı tedârik ve elli gün mukaddem mahall-i me'mûrelerine irsâl olunduğunu nâtık vârid olan i'lâma bâ-fermân şerh verildi. 14 Za. sene [121]8

Hurpeşte kâdîsına ve mübâşire vesâire, Hurpeşte kazâsından münâsib sergerde ile elli nefer tertîb ve muhâfız-ı müşârunileyh ma'iyetine gönderilmek üzere ber-vech-i meşrûh.

[13-35]

Bu dahi.

İsim tasrîhiyle başka başka tertîb olunup emirleri şakk olunmuşdur.

Yenişehir-i Fener mollâsına ve a'yân ve zâbitân ve vücûh-ı memlekete -zîde kadruhum- hüküm ki,

Dâimâ merâsim-i teyakuz u basîrete ri'âyet ve levâzım-ı hazm u ihtiyâtın icrâsına ihtimâm u dikkat lâzımeden ve ve be-tahsîs bu esnâlarda kemâliyle ri'âyet vâcibeden idiği bedîdâr ve ber-muktezâ-yı vakt ü hâl Mora vâlîsi düstûr vezîrim Mehmed Paşa -iclâlehûma'iyetine tiz elden külliyetlü asâkirin vücûdu ehemmi mehâmdan olduğu vâzih ve nümûdâr olmakdan nâşî siz ki mevlânâ ve a'yân vesâiri mûmâileyhimsiz, müşârunileyhin her ne vakit tarafınıza tahrîrât ve buyuruldusu vârid olur ise derhâl kazânızın bi'l-cümle harb u darb erbâbını ihrâc ve ma'iyet-i müşârunileyhe sevk ü îsâle bi'l-ittifâk dâmin-i dermiyân-ı gayret eylemeniz husûsuna irâde-i katı'a-i

pâdişâhânem ta'alluk etmeğin tenbîhen ve ihtimâmen mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile tesyâr olunmuşdur. İmdi bu husûs mevâdd-ı sâireye bir vechile makîs olmayıp be-gâyet akdem ve ehemmi-mülkiyeden olmağla müşârunileyhin her ne vakit tarafınıza tahrîrât ve buyuruldusu vârid olur ise derhâl kazânızın bi'l-cümle harb u darb erbâbını ihrâc ve icâleten ma'iyet-i müşârunileyhe irsâle mezîd-i sa'y u gayret eylemeniz matlûb-ı kat'iyi-pâdişâhânem olduğu ve bu husûsda ma'âzallahu te'âlâ iğmâz u rehâvet ve öZR ü illet ile ifâte-i vakit olunmak lâzım gelir ise müntic-i vahâmet ü nedâmet olacağı ve bu husûs Mora vâlîsi müşârunileyhe dahi diğER emr-i şerîfim iş'âr olunduğu ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve vâlî-i müşârunileyh tarafından her ne vakit buyuruldu ve tahrîrâtı vârid olur ise derhâl kazâların bi'l-cümle harb uf darb erbâbını ihrâc ve ma'iyet-i müşârunileyhe irsâl ve teslîme bi'l-ittifâk mezîd-i sa'y u gayret ve bu emr-i ehemmi-dîn ü devlet-i aliyyemde öZR ü illet îrâdıyla dakîka-i vâhide imrâr-ı vakti mûceb olur vaz'dan be-gâyet tehâşî ve mübâ'adet eylemeniz bâbında. Fî evâsıtı Ca. sene [1]218

[13-36]

Bu dahi.

Bir sûreti,

Alasonya kâdîsına ve a'yân vesâire, ber-vech-i meşrûh.

[13-37]

Bu dahi.

Bir sûreti,

Serfiçe kâdîsına ve a'yân vesâire, kezâlik.

[13-38]

Kezâlik.

Bir sûreti,

Sarıgöl kâdîsına vesâire, kezâlik.

[13-39]

Bu dahi.

Bir sûreti,

Göllükesri kâdîsına vesâire, ber-vech-i muharrer.

[13-40]

Kezâlik.

Bir sûreti,

Hurpeşte kâdîsına vesâire, ber-siyâk-ı sâbık.

[13-41]

Kezâlik.

Bir sûreti,

Manastır kâdîsına vesâire, ber-minvâl-i muharrer.

[13-42]

Kezâik.

Bir sûreti,

Filorina kâdîsına vesâire, kezâlik.

[13-43]

Kezâlik.

Bir sûreti,

Katrin voyvodası kapıcıbaşı Halil'e -dâme mecduhû- ve Katrin kasabasının tâbi' kazânın kâdisına vesâire, ber-siyâk-ı sâbık.

[14-44]

Bu dahi.

Asâkir-i mezkûr ihrâc ve savb-ı maksûda irsâl olunduğunu nâtık vârid olan tahrîrât mazmûnu bâ-fermân şerh verildi. Fî 25 L. sene [121]8

Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından Sirozlu İsmail Bey'e -dâme mecduhû- ve zikri âtî askeri ihrâc ve savb-ı me'mûrine îsâle Der'aliyye'mden mübâşir ta'yîn olunan () -zîde kadruhû-ya hüküm ki, Dâimâ merâsim-i teyakkuz u basîret ve levâzım-ı hazm u ihtiyâtın icrâsına ihtimâm u dikkat lâzımeden ve be-tahsîs bu esnâlarda kemâliyle ri'âyet vâcibeden idiği bedîdâr ve ber-muktezâ-yı vakt ü hâl Mora ve havâlîsinin muhâfaza ve muhâresesi ehem-i mehâmdan olduğu vâzih ve nümûdâr ve âhar taraflarından asker tertîb olursa vakit murûr edeceği bedîhî ve âşikâr olmakdan nâşî sen ki kapıcıbaşı-yı mûmâileyhsin, duhûlleri gününden i'tibâr ile Mora'da ikâmet etdikçe iktizâ eden ulûfeleri onu on iki hesâbıyla Siroz ve Timurhisar ve Petriç ve Menlik ve Ustorumca kazâları taraflarından

verilmek ve lâzım gelen nân ve gûşt ve suvârîsinin şa'îr ta'yînâtları bu def'a tertîb olunan zehâyirden olarak Mora vâlîsi düstûr vezîrim Mustafa Paşa -iclâlehû- tarafından i'tâ olunmak üzere zikr olunan kazâların ma'iyetinde mevcûd olan askerinden üç yüz nefer güzîde ve müntehab Türk uşağı piyâde olarak asâkir ifrâz ve cümlesinin üzerlerine mücerrebül-etvâr ve zabt u a'mâl-i asâkire liyâkati bedîdâr

birini tarafından başbuğ ta'yîn ve tahsîs ve mübâşir-i mûmâileyh ma'iyyetiyle serî'an ihrâc ve Mora vâlîsi vezîr-i müşârunileyh ma'iyyetine irsâl ü tesyîre kemâl-i ihtimâm u dikkat ve üç yüz nefere onu on iki hesâbıyla mâhiye üç yüz altmış ulûfeye ruhsat verilmesi üç yüz nefer gâyet güzîde ve tâmmü'l-esliha olmak ve bir neferi noksân ve nâ-tuvân olmamak irâdesine mebnî olup asker-i mezkûrun bir neferi noksân ve aceze zümresinden gönderilmek lâzım gelir ise vahâmeti tarafına râci' olacağı bedîhî ve ayân olmağla ona göre amel ve harekete kemâl-i sa'y u gayret eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mûmâileyh ile tesyâr olunmuştur. İmdi bu husûs mevâdd-ı sâireye bir vechile makîs olmayıp be-gâyet ehemm ve akdem-i umûr-ı mülkiyeden olmağla zikr olunan kazâların ma'iyyetinde mevcûd olan asâkirinden onu on iki hesâbıyla tâm olarak üç yüz nefer tuvânâ ve bahâdır Türk uşağı olarak asker [tertîb] ve üzerlerine tarafından zabt u rabt ve a'mâl ü idâre-i asâkire muktedir birini başbuğ nasb u ta'yîn ve serî'an ol tarafdân tahrîk ve mübâşir-i mûmâileyh ma'iyyetiyle icâleten ma'iyyet-i müşârunileyhe irsâle ziyâde sa'y u gayret eylemen matlûb-ı kat'iy-i pâdişâhânem olduğu ve bu husûsda ma'âzallahu te'âlâ iğmâz u rehâvet ve özl ü illet ile ifâte-i vakt olunmak lâzım gelir ise müntic-i vahâmet ü nedâmet olacağı bî-iştibâh idiği ve asâkir-i merkûmenin müceddeden kazâhâ-i merkûmeden tertîb olunması için vakit murûr etmemek ve serî'an yetiştirilmek mülâhazasına mebnî olduğu ve bu husûs Mora vâlîsi müşârunileyhe dahi diğerk emr-i şerîfimle iş'âr olunduğu ma'lûm-ı gayret-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve senden me'mûl ve bu ana dek meşhûd olan rızâ-cûyî ve sadâkat

muktezâsını bu bâbda dahi ızhâra bezl ü hasl vus‘ u miknet ve bu emr-i ehemmi-dîn ü devlet-i aliyyemde özr ü illet îrâdıyla dakıka-i vâhide imrâr-ı vakti müceb olur vaz‘dan be-gâyet tehâşî ve mübâ‘adet ve asâkir-i matlûbenin derhâl ihrâc olunduğunu Der‘aliyye’me tahrîr ve işâret ve sen ki şilahşor-ı mûmâileyhsin, sen dahi mazmûn-ı emr-i şerîfim üzere amel ve işâret eylesin ve sen ki mübâşir-i mûmâileyhsin, sen dahi derhâl bu taraftan hareket ve mîr-i mûmâileyhin ma‘iyyetine varıp asâkir-i matlûbeyi derhâl alıp serî‘an savb-ı maksûda îsâl ve vusûllerini müş‘ir Mora vâlîsi müşârunileyhden tahrîrât ahzıyla Der‘aliyye’me avdet ve tekmîl-i emr-i mübâşeretine müsâra‘at ve hilâf-ı fermân dakıka-i vâhide bir mahalde meks u tevkîf ile imrâr-ı vakti tecvîzden gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı Ca. sene [1]218

[14-45]

Bu dahi.

Üsküb sancağında vâki‘ kazâların kuzât ve nüvvâbı ve Üsküb nâzırı Ali Bey ve zikri âtî asâkiri ihrâc ve savb-ı me‘mûrine îsâle mukaddemâ mübâşir ta‘yîn olunan () - zîde mecduhumâ-ya ve a‘yân ve vücûh-ı memlekete -zîde kadrum- hüküm ki,

Ber-muktezâ-yı vakt ü hâl İnebahtı ve Kastel kal‘alarının muhâfaza ve muhâresesi ehemmi-mehâmdan olduğu vâzıh ve nümûdâr olmakdan nâşî siz ki mevlâna ve Üsküb nâzırı ve a‘yân vesâir-i mûmâileyhimsiz, duhûlleri gününden i‘tibâr ile İnebahtı’da ikâmet etdikçe iktizâ eden ulûfeleri onu on iki hesâbıyla Üsküb sancağı kazâları tarafından verilmek ve lâzım gelen nân ve gûşt ve suvârisinin şa‘îr ta‘yînâtı dahi

bu def'a tertîb olunan zehâyirden olarak İnebahtı muhâfızı düstûr vezîrim Musa Paşa - iclâlehû- cânibinnden i'tâ olunmak üzere zikr olunan Üsküb sancağı kazâlarından üç yüz nefer güzîde ve müntehab Arnavud olmayarak asâkir icâleten tertîb ve üzerlerine mücerrebü'l- etvâr ve zabt u a'mâl-i asâkire liyâkati bedîdâr birini başbuğ ta'yîn ve tahsîs ve mübâşir-i mûmâileyh ma'iyyetiyle serî'an ihrâc ve İnebahtı muhâfızı müşârunileyh ma'iyyetine tamâmen irsâl ü tesyîre kemâl-i ihtimâm u dikkat eylemeniz bâbında emr-i şerîfim sâdır olmuştur. Ancak bu husûs mevâdd-ı uhrâya kıyâs olunur şeylerden olmayıp asâkir-i merkûmenin bilâ-tevakkuf ma'iyyet-i müşârunileyhe eriştirilmesi umûr-ı ma'rûzadan olduğu bedîdâr ve bu emr-i ehemde tekâsül ve rehâvet ve imrâr-ı vakti tecvîz edenler haklarında ukûbât-ı şedîde icrâsı mukarrer idiği âşikâr olmağla vusûl-ı emr-i şerîfime kadar tertîb ve ihrâc olunmamış ise kat'â te'hîr ve tevkîfleri tecvîz olunmayarak derhâl tanzîm ve ihrâc ve savb-ı me'mûra sevk u tesyâra dâmin-i dermiyân-ı gayret eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen ve te'kiden ve isti'câlen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuştur. İmdi bu husûs mevâdd-ı sâireye bir vechile makîs olmayıp be-gâyet ehemm ve akdem [umûr-ı] mülkiyeden olub bu bâbda sermû te'ahhur ve tevakkuf câiz olmamağla livâ-i mezbûr kazâlarından üç yüz nefer tuvânâ ve bahâdır Arnavud olmayarak asâkir tertîb ve üzerlerine zabt u rabt ve a'mâl u idâre-i asâkire muktedir birini başbuğ nasb u ta'yîn ve serî'an ol tarafdân tahrîk ve mübâşir-i mûmâileyh ma'iyyetiyle müşârunileyh ma'iyyetine irsâle ziyâde sa'y u gayret eylemeniz matlûb-ı kat'ıyy-i pâdişâhânem olduğu ve bu husûsda ma'âzallahu te'âlâ iğmâz u rehâvet ve öZR ü illet ile ifâte-i vakit

olunmak lâzım gelir ise sonra bir vechile cevâba kâdir olamayıp nedâmet fâide vermeyecek ukûbete mazhar olacağınız bî-iştibâh idiği ma'lûmunuz oldukda işbu emr-i şerîfim tarafınıza vâsıl oluncaya kadar tertîb ve ihrâc olunmamış ise bilâ-tevakkuf derhâl tanzîm ve ihrâc ve savb-ı maksûda tesyâra ve infâz-ı emr u irâde-i hümâyûnuma bi'l-ittifâk bezl u husl vus' u miknet ve bu emr-i ehemmi-dîn ü devlet-i aliyyemden özr

ü illet irâdıyla dakîka-i vâhide imrâr-ı vakti müceb olur vaz'dan be-gâyet tehâşî ve mübâ'adet ve asâkir-i merkûmenin ihrâc olunduğunu Dersaadet'ime tahrîr ve işâret eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâileyhsin, sen dahi muktezâ-yı me'mûriyetin üzere asâkir-i matlûbeyi derhâl alıp serî'an savb-ı maksûda îsâl ve vusûllerini müş'ir muhâfız-

ı müşârunileyhden tahrîrât ahzıyla Der'aliyye'me avdet ve tekmîl-i emr-i mübâşeretine müsâra'at ve hilâf-ı fermân dakîka-i vâhide bir mahalde meks u tevkîf ile imrâr-ı vakti tecvîzden gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî evâili C. sene [1]218

[15-46]

Bir sûreti,

Köprülü kâdisına ve a'yân ve mübâşire vesâire, Köprülü kazâsından münâsib sergerde ile yüz nefer tertîb ve İnebahtı muhâfızını müşârunileyh ma'iyetine irsâl olunmak üzere asılda olduğu vechile.

[15-47]

Bir sûreti,

Sarıgöl kâdîsına ve mübâşire vesâire, Sarıgöl kazâsından münâsib sergerde ile yüz nefer tertîb ve muhâfız-ı müşârunileyh ma'iyetine irsâl olunmak üzere kezâlik.

[15-48]

Bir sûreti,

Hurpeşte kâdîsına ve mübâşire vesâire, Hurpeşte kazâsından münâsib sergerde ile elli nefer tertîb ve muhâfız-ı müşârunileyh ma'iyetine gönderilmek üzere ber-vech-i meşrûh.

[15-49]

Bu dahi.

Paşa sancağında vâki' sol sağ kol alaybeyisine -zîde kadruhû- hüküm ki,

Ber-muktezâ-yı vakt ü hâl Mora vâlîsi düstûr vezîrim Mustafa Paşa - iclâlehû-ma'iyetine külliyetlü asâkirin vücûdu ehemmi mehâmdan olduğu vâzih ve nümûdâr olduğuna binâen sen ki alaybeyi-i mûmâileyhsin, livâ-i mezbûrun bi'l-cümle eşkinici zu'amâ ve erbâb-ı timârını derhâl bayrağın altına celb ve cem' ve bi'l-istishâb hareket ve seyr-i serî' ile vâlî-i müşârunileyhin ma'iyetine varıp emr u re'yi üzere amel ve hareket ve ta'yîn ve istihdâm eylediği hıdemât-ı mühimmenin te'diye ve tesviyesine ez-dil ü cân kıyâm ve müsâra'at eylemen bâbında me'mûriyetini hâvî emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuşdu. Ancak bu mâdde mevâdd-ı uhrâyâ kıyâs olunur şeylerden olmayıp ne derecelerde akdem ve ehemmi umûrdan olduğu bedîdâr ve bu bâbda kusûr ve rehâvet ve imrâr-ı vakte cesâret edenler haklarında ukûbât-ı şedîde icrâsı mukarrer idiği âşikâr olmağla vusûl-ı emr-i şerîfime kadar hareket

ve azîmet olunmamış ise ba‘de-ezîn dakîka-i vâhîde tevakkuf ve imrâr-ı vakti tecvîz etmeyerek derhâl hareket ve ma‘iyyet-i müşârunileyhe vusûle müsâra‘at ve tevakkuf ve ta‘ahhurdan be-gâyet hazer ve mücânebet eylemen fermânım olmağın te‘kîden ve isti‘câlen işbu emri-i şerîfim ısdâr ve () ile tesyâr olunmuştur. İmdi bu husûs mevâdd-ı sâireye bir vechile makîs olmayıp be-gâyet ehemmi ve akdem umûr-ı vâcibeden olub sermû ta‘ahhur ve tevakkuf ve imrâr-ı vakit bir vechile câiz olmamağla eğer şimdiye kadar hareket ve azîmet etmemiş isen derhâl hareket ve livâ-i mezbûrun zu‘amâ ve erbâb-ı timârını bayrağın altına celb ve cem‘ ve bi'l-istishâb icâleten hareket ve seyr-i serî ile ma‘iyyet-i müşârunileyhe vusûle müsâra‘at ve emri u re‘yi üzere amel ve harekete ve ta‘yîn ve istihdâm eylediği hıdemâtın te‘diyesine sâdikâne ziyâde sa‘y u gayret eylemen matlûb-ı kat‘iyy-i pâdişâhânem olduğu ve bu husûsda ma‘âzallahu te‘âlâ iğmâz u rehâvet ve özr ü illet ile

ifâte-i vakit olunmak lâzım gelir ise nedâmet fâide vermeyecek ukûbete mazhar olacağın bî-iştibâh idiği ma‘lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve bu emri-i ehimm-i dîn [ü] devlet-i aliyyemde özr ü illet îrâdiyla dakîka-i vâhîde imrâr-ı vakti müceb olur vaz‘dan tehâşî ve mübâ‘adet eylemen bâbında.

Fî evâili C. sene [1]218

[15-50]

Bir sûreti,

Paşa sancağında vâki' sol kol alaybeyine, Mora vâlîsi müşârunileyh ma'iyetine me'mûriyetleri için ber-vech-i meşrûh.

[15-51]

Bir sûreti,

Tırhala sancağı alaybeyine, Mora vâlîsi müşârunileyh ma'iyetine me'mûriyetleri için.

[15-52]

Bir sûreti,

Mora sancağı alaybeyisine, Mora vâlîsi müşârunileyh ma'iyetine me'mûriyetleri için ber-vech-i meşrûh.

[15-53]

Bir sûreti,

Mizistre sancağı alaybeyisine, Mora vâlîsi müşârunileyh ma'iyetine me'mûriyetleri için ber-vech-i muharrer.

[15-54]

İşbu emr-i âlî lede'l-vusûl der-'akab alaybeyi merkûma irsâl ve henüz vârid olmadıklarını nâtik İnebahtı muhâfızının vârid olan tahrîrâtı mazmûnu bâ-fermân şerh verildi. Fî 9 B. sene [1]218

Bir sûreti,

İnebahtı sancağı alaybeyisine, İnebahtı muhâfızı düstûr vezîrim () Paşa -iclâlehû-ma'iyetine [me'mûriyetleri için ber-vech-i meşrûh].

[15-55]

Bir sûreti,

Köstendil sancağı alaybeyisine, İnebahtı muhâfızı müşârunileyh ma'iyetine me'mûriyetleri için ber-vech-i meşrûh.

[15-56]

Hâlâ Rumeli vâlîsi vezîrim Mehmed Paşa'ya -iclâlehû- hüküm ki, Sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, mukaddem sâdır olan emr-i şerîfimde tafsîl ü beyân olunduğu vechile ber-muktezâ-yı vakt ü hâl Mora ve İnebahtı ve havâlîsinin hıfz u hırâseti zımnında hâlâ Mora vâlîsi düstüreyn vezîrim Mustafa Paşa ve İnebahtı muhâfızı vezîrim Seyyid Musa Paşa -iclâlehû- ma'iyetlerinde külliyyetlü asâkirin vücûdu ehemm-i mehâmm-ı vâcibü'l-ihitimâmdan nâşî Tırhala ve Paşa sancaklarının sağ ve sol kol alaybeyileri sancaklarının bi'l-cümle eşkinci zu'amâ ve erbâb-ı timâriyla Mora vâlîsi müşârunileyh ma'iyetine ve Köstendil sancağı dahi İnebahtı muhâfızı müşârunileyh ma'iyetine muktezâ-yı me'mûriyetleri üzere sevk u irsâl eylemen husûsu te'kîd ve iş'âr kılınmış idi. Ancak bu husûs mevâdd-ı uhrâya makîs olmayıp elviye-i merkûme neferâtının ma'iyeti-müşârunileyhimâya erişmeleri umûr-ı mefrûzadan olduğu beyânıyla şimdiye dek hareket ve azîmet etmemişler ise bilâ-tevakkuf hareket ve savb-ı maksûda vusûle müsâra'at eylemeleri için elviye-i merkûme alaybeyilerine te'kîd ve tevbîhi hâvî mahsûs evâmîr-i şerîfem ısdâr ve tesyâr kılınmağla sen dahi mukaddem sâdır olan [16] emr-i şerîfim mûcebince tarafından buyuruldular tahrîriyle icâleten mahallerden tahrîk ve ihrâc ve savb-ı me'mûrlarına sevk u tesyîrleri ikdâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi elviye-i merkûme neferâtının

seyr-i serî' ile müşârunileyhimâ ma'iyyetlerine vusûlleri vâcibeden olmak mülâbesesiyle avk u te'hîrlerini kat'â tecvîz etmeyerek derhâl yerlerinden tahrîk ve ihrâc ve serî'an ma'iyyet-i müşârunileyhimâya sevk u tesyâra ikdâm ve cehd-i tâm eylemen matlûb-ı kat'iyi-i hüsrevânem olduğu ve iğmâz ve tesâmuh bir vechile câiz olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh tarafından buyuruldular tahrîriyle icâleten ve müsâra'aten savb-ı me'mûrlarına vusûllerini te'kîd ve tenbîhe ihtimâm u dikkat ve hilâfindan hazer eylemen bâbında.

Fî evâili C. sene [1]218

[16-57]

Bu dahi.

Yenişehir-i Fener mollâsına ve zikri âtî asâkiri ihrâc ve savb-ı me'mûrine îsâle bundan akdemce Der'aliyye'mden mübâşir ta'yîn olunup el-yevm ol cânibde olan () - zîde mecduhû-ya hüküm ki, Siz ki mevlânâ ve a'yân vesâir-i mûmâileyhimsiz, duhûlleri gününden i'tibâr ile Mora'da ikâmet etdikçe iktizâ eden ulûfeleri onu on iki hesâbıyla Yenişehir-i Fener kazâsı tarafından verilmek ve lâzım gelen nân ve gûşt ve suvârîsinin şa'îr ta'yînâtları dahi tertîb olunan zehâyirden olarak Mora vâlîsi düstûr vezîrim Mustafa Paşa -iclâlehû- tarafından i'tâ olunmak üzere zikr olunan Yenişehir-i Fener kazâsından Türk uşağı olarak muktedir başbuğ ma'iyyetiyle iki yüz nefer asker tertîb ve ihrâc ve Mora vâlîsi müşârunileyh ma'iyyetine sevk u tesyîre mübâderet eylemeniz bâbında bundan akdem emr-i şerîfim sâdır olmuş idi. Bu mâdde mevâdd-ı uhrâya kıyâs olunacak şeylerden olmayıp ne derecelerde ehemm ve akdem umûrdan olduğu bedîdâr ve bu bâbda

kusûr u rehâvet ve imrâr-ı vakte cesâret edenler haklarında ukûbât-ı şedîde icrâsı mukarrer idiği âşikâr olmağla vusûl-ı emr-i şerîfime kadar asâkir-i merkûme tertîb ve ihrâc olunmamış ise ba'de-ezîn dakîka-i vâhide imrâr-ı vakti tecvîz etmeyerek derhâl ihrâc ve Mora vâlîsi müşârunileyh ma'îyyetine irsâl ü tesyîre bi'l-ittifâk kemâliyle ihtimâm u dikkat ve hilâfından hazer ü mücânebet eylemeniz fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi bu husûs mevâdd-ı uhrâya makîs olmayıp gâyetü'l-gâye ehemm ve akdem umûrdan olub bu bâbda ta'vîk ve te'hîr vechile câiz olmadığı ve asâkir-i mezkûrenin icâleten başbuğ ma'îyyetiyle ihrâc ve vâlî-i müşârunileyh ma'îyyetine irsâl ü tesyîri matlûb-ı mülûkânem idiği ve batiyâne hareket edenlerin öZR ü illetleri karîn-i ısgâ olmayıp haklarında müntic-i vahâmet ü nedâmet olacağı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve asâkir-i matlûbe-i mezkûreyi şimdiye kadar ihrâc ve irsâl olunmamış ise bi-eyyi vechin kâne derhâl ihrâc ve müşârunileyh ma'îyyetine sevk u irsâle bi'l-ittifâk sarf-ı vus' u kudret ve dakîka-i vâhide imrâr-ı vakti tecvîz ile mazhar-ı va'idât olmakdan gâyetü'l-gâye hazer ve

mücânebet eylesiz ve sen ki mûmâileyhsin, mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi ma'lûmun olarak asâkir-i mezkûre icâleten ihrâc etdirilip serî'an savb-ı me'mûra îsâline ihtimâm u dikkat ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî evâili C. sene [1]218

[16-58]

Bir sûreti,

Çatalca kâdîsına ve mübâşir ve a'yân ve vücûh-ı memlekete, Çatalca kazâsından münâsib sergerde ile elli nefer asker tertîb ve Mora vâlîsi müşârunileyh ma'iyyetine irsâl olunmak üzere asılda olduğu vechile isti'câli hâvî.

[16-59]

Bir sûreti,

Alasonya kâdîsına ve mübâşir ve a'yân ve vücûh-ı memlekete, Alasonya kazâsından münâsib sergerde ile elli nefer asker tertîb ve Mora vâlîsi müşârunileyh ma'iyyetine irsâl olunmak üzere asılda olduğu vechile.

[16-60]

Bir sûreti,

Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından Katrin a'yânı Halil'e -dâme mecduhû- ve Katrin kâdîsına ve mübâşir ve vücûh-ı memlekete, Katrin kazâsından münâsib sergerde ile elli nefer asker tertîb ve Mora vâlîsi müşârunileyh ma'iyyetine irsâl olunmak üzere asılda olduğu vechile.

[16-61]

Bir sûreti,

Tırhala kâdîsına ve Tırhala mütesellimi -zîde mecduhû-'ya ve mübâşir ve vücûh-ı memlekete, Tırhala kazâsından münâsib sergerde ile yüz nefer asker tertîb ve Mora vâlîsi müşârunileyh ma'iyyetine irsâl olunmak üzere asılda olduğu vechile.

[16-62]

Bir sûreti,

Karaferye kâdîsına ve mübâşir ve Karaferye voyvodasına ve vücûh-ı memlekete, Karaferye kazâsından münâsib sergerde ile elli nefer asker tertîb ve Mora vâlisi müşârunileyh ma'ıyyetine irsâl [olunmak] üzere asılda olduğu vechile.

[16-63]

Bir sûreti,

Rumeli vâlisine ve Manastır kâdîsına ve mübâşir ve a'yân ve vücûh-ı memlekete, Manastır kazâsından münâsib sergerde ile iki yüz nefer asker tertîb ve Mora vâlisi müşârunileyh ma'ıyyetine irsâl olunmak üzere asılda olduğu vechile.

[17-64]

Bir sûreti,

Drama kâdîsına ve Drama nâzırı () ve mübâşiri () -zîde mecduhumâ-'ya vesâire, Drama kazâsından münâsib sergerde ile elli nefer asker tertîb ve Mora vâlisi müşârunileyh ma'ıyyetine irsâl olunmak üzere asılda olduğu vechile.

[17-65]

Bir sûreti,

Nevrekop kâdîsına ve mübâşir vesâire, Nevrekop kazâsından münâsib sergerde ile otuz nefer asker tertîb ve Mora vâlisi müşârunileyh ma'ıyyetine irsâl olunmak üzere kezâlik.

[17-66]

Bu dahi.

Salina ve İzdin ve Ülüdürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir-i Fener havâlîlerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve hâssa

silahşorlarımdan Gördoslu Mehmed Nuri ve zikri âtî askeri ihrâc ve savb-ı me'mûrine îsâle mukaddemâ mübâşir ta'yîn olunan () -zîde mecduhumâ-'ya ve a'yân ve vücûh-ı memlekete -zîde kadruhum-hüküm ki,

Ber-muktezâ-yı vakt ü hâl Mora vâlîsinin muhâfaza ve muhârasesi ehemmi mehdân olduğu vâzih ve nümûdâr olduğuna binâen onu on iki hesâbıyla Mora'da ikâmet etdikçe iktizâ eden ulûfe ve ta'yînâtları hâlâ Mora vâlîsi düstûr vezîrim Mustafa Paşa -iclâlehû- ma'rifetiyle Mora cezîresinin hâvî olduğu kazâlar taraflarından verilmek üzere siz ki mevlânâ ve a'yân vesâir-i mûmâileyhimsiz, ma'rifetiniz ve silahşor-ı mûmâileyh ma'rifetiyle zikr olunan kazâlardan gâyet güzîde ve bahâdır Türk uşaqı olarak iki yüz elli nefer asker tertîb ve üzerlerine muktedir başbuğ ta'yîn ve tahsîs ve mübâşir-i mûmâileyh ma'iyyetiyle serî'an ihrâc ve Mora vâlîsi müşârunileyh ma'iyyetine irsâl ü tesyîre kemâl-i ihtimâm u dikkat olunmak bâbında emr-i şerîfim sâdır olmuş idi. Ancak bu husûs mevâdd-ı uhrâya kıyâs olunur şeylerden olmayıp asâkir-i merkûmenin bir an akdem erişdirilmesi umûr-ı mefrûzadan olduğu bedîdâr ve bu bâbda kusûr u rehâvet ve imrâr-ı vakte cesâret edenler haklarında ukûbât-ı şedîde icrâsı derkâr olmağla vusûl-ı emr-i şerîfime kadar asâkir-i merkûme tertîb ve ihrâc olunmamış ise sermû te'hîr u tevkîf etmeyerek derhâl tanzîm ve ihrâc ve savb-ı me'mûreye tesyâra bezl-i vüs' u ihtimâm eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen ve te'kîden ve isti'câlen işbu emr-i âlişânım ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi bu husûs mevâdd-ı sâireye bir vechile makîs olmayıp be-gâyet ehemmi ü akdem umûrdan olup bu emr-i ehemde kat'â tevakkuf u ta'ahhur ve imrâr-ı vakit câiz olmamağla silahşor-ı

mûmâileyh ma'rifetiyle zikr olunan kazâlardan iki yüz elli nefer tuvânâ ve bahâdır Türk uşâğı olarak asâkir tertîb ve üzerlerine muktedir başbuğ ma'iyyetiyle mübâşir-i mûmâileyhe tefrîkan ma'iyyet-i müşârunileyhe irsâle bi'l-ittifâk ziyâde sa'y u gayret eylemeniz matlûb-ı kat'iyi-pâdişâhânem olduğu ve bu husûs ma'âzallahu te'âlâ iğmâz u rehâvet ve öZR ü illet ile ifâte-i vakit olunmak lâzım gelir ise sonra bir vechile cevâba kâdir olamayıp mazhar-ı mu'âhaze ve ikâb olacağınız bî-iştibâh idiği siz ki mevlânâ vesâir-i mûmâileyhimsiz, ma'lûmunuz oldukda işbu emr-i şerîfim tarafınıza vâsıl oluncaya kadar asâkir-i merkûme ihrâc olunmamış ise derhâl tertîb ve ihrâc ve savb-ı me'mûra tesyâra ve öZR ü illet îrâdıyla dakîka-i vâhide imrâr-ı vakti müceb olur vaz'dan be-gâyet tehâşî ve mübâ'adet eyleyesiz ve sen ki silahşor-ı mûmâileyhsin, sen dahi mazmûn-ı emr-i şerîfim üzere amel ve hareket ve asâkir-i matlûbe-i mezkûrenin tertîb ve icâleten ihrâca ve tenfîz-i emr-i vâride-i hümâyûnuma bi'l-ittifâk dâmin-i dermeyân-ı gayret eyleyesin ve sen ki mübâşir-i mûmâileyhsin, sen dahi muktezâ-yı me'mûriyetin üzere asâkir-i matlûbeyi derhâl ihrâc etdirip savb-ı maksûda îsâle ve vusûllerini müş'ir Mora vâlîsi müşârunileyhimden tahrîrât ahzıyla Der'aliyye'me avdet ve tekmîl-i emr-i mübâşeretine müsâra'at ve hilâf-ı fermân vaz'ı tecvîzden gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî evâili C. sene [1]218

[17-67]

Bir sûreti,

Dergâh-ı âlî kapıcıbaşlarından Mora vücûhundan Arnavudzâde Mustafa'ya -dâme mecduhû- ve Salina ve İzdin ve Ülündürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir-i Fener havâlîlerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve mübâşir vesâire, zikr olunan kazâlardan kapıcıbaşı-yı mûmâileyh ma'rifetiyle iki yüz elli nefer tertîb ve başbuğ ma'iyyetiyle ihrâc olunmak üzere asılda olduğu vechile.

[17-68]

Bir sûreti,

Salina ve İzdin ve Ülündürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir-i Fener havâlîlerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve defter kethüdâsı Abdi ve mübâşir vesâire, Defter kethüdâsı mûmâileyh ma'rifetiyle zikr olunan kazâlardan başbuğ ma'iyyetiyle iki yüz elli nefer için, ber-vech-i meşrûh.

[17-69]

Bir sûreti,

Mora vâlîsi Mustafa Paşa'ya -iclâlehû- ve Salina ve İzdin ve Ülündürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir-i Fener havâlîlerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve mübâşir vesâire, zikr olunan kazâ vesâir münâsib mahallerden Mora vâlîsi müşârunileyh ma'rifetiyle yedi yüz elli nefer asker tertîb ve ihrâc olunmak üzere asla tatbîkan iktizâsına göre.

[18-70]

Bu dahi.

Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından Sirozlu İsmail Bey'e -dâme mecduhû- ve zikri âtî askeri ihrâc ve savb-ı me'mûrine îsâle mukaddem mübâşir ta'yîn olunan () - zîde kadruhû-'ya hüküm ki,

Sen ki kapıcıbaşı-yı mûmâileyhsin, duhûlleri gününden i'tibâr ile Mora'da ikâmet etdikçe iktizâ eden ulûfeleri onu on iki hesâbıyla Siroz ve Timurhisar ve Petriç ve Menlik ve Usturumca kazâları taraflarından verilmek ve lâzım gelen nân ve gûşt ve suvârîsinin ta'yînâtı bu def'a tertîb olunan zehâyirden olarak Mora vâlisî düstûr vezîrim Mustafa Paşa -iclâlehû- tarafından i'tâ olunmak üzere zikr olunan kazâların ma'iyetinde mevcûd olan asâkirinden üç yüz nefer güzîde ve müntehab Türk uşağı piyâde olarak asâkir ifrâz ve üzerlerine tarafından muktedir başbuğ ta'yîn ve tahsîsini ve mübâşir-i mûmâileyh ma'iyyetiyle serî'an ihrâc ve Mora vâlisî vezîr-i müşârunileyh ma'iyetine irsâl ü tesyîre kemâl-i ihtimâm eylemen bâbında emr-i şerîfim sâdır olmuş idi. Ancak bu husûs mevâdd-ı uhrâyâ makîs olmayıp neferât-ı merkûmenin serî'an ma'iyet-i müşârunileyhe erişdirilmesi umûr-ı mefrûzadan olduğu bedîdâr ve bu bâbda ihtiyâr-ı kusûr u rehâvet ve imrâr-ı vakit bir vechile câiz olmamağla vusûl-ı emr-i şerîfime kadar asâkir-i merkûme tertîb ve ihrâc olunmamış ise kat'â imrâr-ı vakti tecvîz etmeyerek derhâl ihrâc ve ma'iyet-i müşârunileyhe sevk u tesyâra ikdâm ve mübâderet eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen ve te'kîden ve isti'câlen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi bu husûs mevâdd-ı sâireye bir vechile makîs olmayıp be-gâyet ehemmm ve akdem umûrdan olub bu bâbda sermû te'ahhur ve tevakkuf câiz olmadığı ve asâkir-i matlûbe-i

mezkûrenin başbuğ ma'iyyetiyle icâleten ihrâc ve mübâşir-i mûmâileyhe tefrîkan ma'iyyet-i müşârunileyhe irsâl ve sebîlleri matlûb-ı kat'iyi-pâdişâhânem olduğu ve ma'âzallahu te'âlâ iğmâz u rehâvet ve özr ü illet ile ifâte-i vakit olunmak lâzım gelir ise müntic-i vahâmet ü nedâmet olacağı bî-iştibâh idiği ma'lûm-ı gayret-melzûmun oldukda şimdiye kadar asâkir-i merkûme ihrâc olunmamış ise bilâ-tevakkuf derhâl tertîb ve ihrâc ve ma'iyyet-i müşârunileyhe irsâl ü tesyîre ve senden me'mûl ve [bu] ana dek meşhûd olan rızâ-cûyî ve sadâkat muktezâsını bu bâbda dahi izhâra bezl ü hasl vus' u miknet ve özr ü illet îrâdıyla dakîka-i vâhîde imrâr-ı vakti mûceb olur vaz'dan be-gâyet tehâşî ve mübâ'adet eylesin ve sen ki mübâşir-i mûmâileyhsin, sen dahi muktezâ-yı me'mûriyetin üzere asâkir-i matlûbeyi derhâl alıp serî'an savb-ı maksûda îsâl ve vusûllerini müş'ir Mora vâlîsi müşârunileyhden tahrîrât ahzıyla Der'aliyye'me avdet ve tekmîl-i emr-i mübâşeretine müsâra'at ve hilâf-ı fermân vaz'ı tecvîzden gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî evâili C. sene [1]218

[18-71]

Bu dahi.

Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından Sirozlu İsmail Bey'e -dâme mecduhû- ve zikri âtî asâkiri ihrâc ve savb-ı me'mûrîne îsâle mukaddem mübâşir ta'yîn olunan () - zîde kadruhû- hüküm ki, Sen ki kapıcıbaşı-yı mûmâileyhsin, mukaddem ve mu'ahhar şeref-efzâ-yı sudûr olan evâmîr-i şerîfemde tafsîl ü beyân olunduğu üzere Siroz ve Timurhisar ve Petriç ve Menlik ve Usturumca kazâlarının ma'iyyetinde mevcûd olan asâkirinden üç yüz nefer güzîde ve müntehab Türk uşadı

piyâde olarak asâkir ifrâz ve üzerlerine tarafından muktedir başbuğ ta'yîn ve tahsîs ve mübâşir-i mûmâileyh ma'iyyetiyle serî'an ihrâc ve Mora vâlisi düstûr vezîrim Mustafa Paşa -iclâlehû- ma'iyyetine irsâl ü tesyîre kemâl-i ihtimâm eylemen husûsu her ne kadar tenbîh ve te'kîd olunmuş ise dahi bu husûs mevâdd-ı uhrâya ve bu vakit evkât-ı sâireye makîs olmayıp neferât-ı merkûmenin serî'an ma'iyyet-i müşârunileyhe eriştirilmesi umûr-ı mefrûzadan olup bu bâbda ihtiyâr-ı kusûr u rehâvet ve imrâr-ı vakit bir vechile câiz olmamağla asâkir-i merkûme şimdiye kadar tertîb ve ihrâc olunmamış ise kat'â imrâr-ı vakti tecvîz etmeyerek derhâl tertîb ve ihrâc ve ma'iyyet-i müşârunileyhe sevk u tesyâra ikdâm ve mübâderet eylemen fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve alâ cenâhi't-ta'cîl () ile irsâl olunmuşdur. İmdi bu husûsu mevâdd-ı sâireye kıyâs etmeyerek asâkir-i matlûbe-i mezkûrenin başbuğ ma'iyyetiyle icâleten ihrâc ve mübâşir-i mûmâileyhe tefrîkan ma'iyyet-i müşârunileyhe tefrîkan irsâl ü tesbîlleri senden matlûb-ı kat'ıyy-i pâdişâhânem olduğu ve bu emr-i ehemde iğmâz u rehâvet ve özr ü illet ile ifâte-i vakit olunmak misillü vaz'a bir vechile rızâ-yı dâverânem olmadığı ma'lûm-ı gayret-melzûmun oldukda şimdiye kadar asâkir-i merkûme ihrâc olunmamış ise vusûl-ı emr-i şerîfimde bilâ-tevakkuf derhâl tertîb ve ihrâc ve ma'iyyet-i müşârunileyhe irsâl ü tesyîre

ve senden me'mûl [19] ve bu ana dek meşhûd olan rızâ-cûyî ve sadâkat muktezâsını bu bâbda dahi ızhâra bezl ü hasl vus' u miknet ve özr ü illet îrâdıyla dakîka-i vâhîde imrâr-ı vakti müceb olur vaz'dan be-gâyet tehâşî ve mübâ'adet eyleyesin ve sen ki mübâşir-i mûmâileyhsin, sen dahi muktezâ-yı me'mûriyetin üzere asâkir-i matlûbeyi derhâl ihrâc

etdirip bi'l-istishâb serî'an savb-ı maksûda îsâl ve vusûllerini müş'ir Mora vâlîsi müşârunileyhden tahrîrât ahzıyla Der'aliyye'ne avdet ve tekmîl-i emr-i mübâşeretine müsâra'at ve hilâf-ı fermân vaz'ı tecvîzden gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı C. sene [1]218

[19-72]

Bu dahi.

Paşa sancağında vâki' sağ kol alaybeyisine () -zîde mecduhû- hüküm ki,

Sen ki mîralay-ı mûmâileyhsin, mukaddem ve mu'ahhar sâdır olan evâmir-i şerîfemde tafsîl ü beyân olduğu üzere livâ-i mezbûrun bi'l-cümle eşkinci zu'amâ ve erbâb-ı timârını hâlâ Mora vâlîsi düstûr vezîrim Mustafa Paşa'nın -iclâlehû- ma'ıyyetine şimdiye değin hareket ve azîmet etmemiş isen işbu emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu anda derhâl hareket ve ma'ıyyet-i müşârunileyhe vusûle sür'at eylemen matlûb-ı kat'ıyy-i cihândârânem olmağla ma'âzallahu te'âlâ bundan böyle dahi dakîka-i vâhide ifâte-i vakti müceb olur vaz'ı tecvîz etmek ihtimâlin olur ise öZR ü illet bir vechile karîn-i kabûl olmayıp beher hâl hakkında ukûbât-ı şedîdenin icrâsı muhakkak ve mukarrer olduğunu ve nâ-mevcûd olan neferâtın nân paraları dahi fimâ-ba'd ibkâ kabûl etmeyecek vechile ref' olunacağını bilip ona göre icrâ-yı muktezâ-yı me'mûriyetine dâmin-i dermiyân-ı gayret eylemen fermânım olmağın ikdâmen ve ihtimâmen ve isti'câlen ve istidâ'an mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve alâ cenâhi't-ta'cîl () ile irsâl olunmuşdur. İmdi bu mevâd da mevâdd-ı uhrâya bir vechile kıyâs olmayıp ziyâde akdem ve ehem-i umûr-ı dîn [ü] devlet-i aliyyemden olmağla eğer şimdiye

kader hareket ve azîmet etmemiş isen işbu emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu sâ'at bilâ-tevakkuf hareket ve ma'îyyet-i müşârunileyhe vusûl ve lühûka dâmin-i dermiyan-ı gayret eylemen matlûb-ı kat'îyy-i pâdişâhânem olduğu ve fimâ-ba'd dahi hilâf-ı emr u rızâ ve mugâyir-i tenbîhât-ı pâdişâhânem dakîka-i vâhide imrâr-ı vakti tecvîz eder isen nedâmet fâide vermeyecek ukûbâta mazhar olacağın bî-iştibâh idiği ma'lûmun oldukda

ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ikdâm ve hilâf-ı fermân te'hîr ve betâ'et gûne vaz'ı tecvîz ile mazhar-ı va'îdât-ı mülûkânem olmakdan be-gâyet hazer ve ittikâ-i tâm eylemen bâbında.

Fî evâsıtı C. sene [1]218

[19-73]

Bir sûreti,

Paşa sancağında vâki' sol kol alaybeyisine, Mora vâlisi müşârunileyh ma'îyyetine me'mûriyetleri için ber-vech-i meşrûh.

[19-74]

Şa'bân-ı şerîfin yirmi üçüncü günü cümle neferâtı ma'îyyetine celb ve savb-ı me'mûra azîmet eylediğini nâlık alaybeyi-i mûmâileyhin arzı mazmûnu bâ-fermân şerh verildi. Fî 23 N. sene [121]8

Bir sûreti,

Tırhala sancağı alaybeyisine, Mora vâlisi müşârunileyh ma'îyyetine me'mûriyetleri için ber-minvâl-i muharrer.

[19-75]

Bir sûreti,

Mora sancağı alaybeyisine, Mora vâlîsi müşârunileyh ma'iyetine me'mûriyetleri için kezâlik.

[19-76]

Bir sûreti,

Mizistre sancağı alaybeyisine, Mora vâlîsi müşârunileyh ma'iyetine me'mûriyetleri için ber-siyâk-ı sâbık.

[19-77]

Bir sûreti,

İnebahtı sancağı alaybeyisine, İnebahtı muhâfızı düstûr vezîrim Musa Paşa - iclâlehû- ma'iyetine me'mûriyetleri için.

[19-78]

İşbu emr-i âlî lede'l-vusûl çend rûz zarfında mahall-i me'mûresine azîmet olacağını nâtik mîralay-ı mûmâileyhin vârid olan tahrîrât ve arzı mazmûnu bâ-fermân-ı âlî şerh verildi. Fî 22 Ş. sene [1]218

Bir sûreti,

Köstendil sancağı alaybeyisine, İnebahtı muhâfızı müşârunileyh ma'iyetine me'mûriyetleri için ber-siyâk-ı sâbık.

[20-79]

Bu dahi.

Üsküb sancağında vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve Üsküb nâzırını Ali Bey ve zikri âtî asâkiri ihrâc ve savb-ı me'mûrine îsâle mukaddemâ mübâşir ta'yîn olunan () - zîde mecduhû-'ya ve a'yân ve vücûh-ı memlekete -zîde kadruhum- hüküm ki,

Siz ki mevlânâ ve Üsküb nâzırını ve a'yân vesâir-i mûmâileyhimsiz, mukaddem ve mu'ahhar şeref-efzâ-yı sudûr olan evâmir-i şerîfemde tafsîl ü beyân olduğu üzere zikr olunan Üsküb sancağı kazâlarından

üç yüz nefer güzîde ve müntehab Arnavud olmayarak asâkir icâleten tertîb ve üzerlerine mücerrebü'l-etvâr ve zabt u a'mâl-i asâkire liyâkati bedîdâr birini başbuğ ta'yîn ve tahsîs ve mübâşir-i mûmâileyh ma'iyyetiyle serî'an ihrâc ve İnebahtı muhâfızı düstûr vezîrim Seyyid Musa Paşa -iclâlehû-ma'iyyetine tamâmen irsâl ü tesyîre kemâl-i ihtimâm u dikkat eylemeniz husûsu her ne kadar tenbîh ve te'kîd olunmuş ise dahi bu husûs mevâdd-ı uhrâya ve bu vakit evkât-ı sâireye kıyâs olunur şeylerden olmayıp asâkir-i merkûmenin bilâ-tevakkuf ma'iyyet-i müşârunileyhe erişdirilmesi umûr-ı ma'rûzadan olduğu bedîdâr ve bu emr-i ehemde tekâsül ve rehâvet ve imrâr-ı vakti tecvîz edenler haklarında ukûbât-ı şedîde icrâsı mukarrer idiği âşikâr olmağla asâkir-i merkûme şimdiye kadar tertîb ve ihrâc olunmamış ise kat'â te'hîr ve tevkîfleri tecvîz olunmayarak derhâl tanzîm ve ihrâc ve savb-ı me'mûra sevk u tesyâra dâmin-i dermiyân-ı gayret ve hilâf-ı fermân ve mugâyir-i tenbîhât iğmâz u rehâvet ve imrâr-ı vakti tecvîz ile mazhar-ı itâb u ikâb-ı hüsrevânem olmakdan be-gâyet tevakkî ve mübâ'adet eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve iltizâmen ve te'kîden ve isti'câlen hâssaten işbu emr-i şerîfim ısdâr ve alâ cenâhi't-ta'cîl () ile irsâl olunmuşdur. İmdi bu husûs mevâdd-ı sâireye bir vechile makîs olmayıp be-gâyet ehemm ve akdem [umûr-ı] mülkiyeden olub bu bâbda sermû te'ahhur ve tevakkuf câiz olmadığı ve asâkir-i mezkûre serî'an ve âcilen ma'iyyet-i müşârunileyhe erişdirilmesi matlûb-ı kat'iyi-pâdişâhânem olduğu ve fimâ-ba'd dahi bu emr-i ehemde hilâf-ı fermân ve mugâyir-i tenbîhât sermû kusûr u rehâvet ve iğmâz u betâ'et ve imrâr-ı vakti mûceb olur vaz'a cesâret olunmak lâzım gelir ise sonra bir vechile cevâba kâdir olamayıp nedâmet fâide

vermeyecek ukübâta mazhar olacağınız bî-iştibâh idiği ma'lûmunuz
oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve infâz-ı emr-i vâride-i
pâdişâhâneme ve tahsîl-i selâmet-i hâlinize bi'l-ittihâd mezîd-i ihtimâm
u dikkat ve hilâfı vaz'ı tecvîz ile mübtelâ-yı itâb u ikâb olmakdan be-
gâyet tehâşî ve mübâ'adet eylesesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâileyhsin
sen dahi mazmûn-ı emr-i şerîfim üzere amel ü harekete ve tekmîl-i emr-
i mübâşeretine ve tahsîl-i selâmet-i hâline sa'y u gayret ve münâfî-i emr
u rızâ sermû tekâsül ü rehâvet ve ifâte-i vakti mûceb olur vaz'ı tecvîz
ile mazhar-ı eşedd-i ukübât olmakdan nefsinî sıyânet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı C. sene [1]218

[20-80]

Bir sûreti,

Köprülü kâdîsına ve a'yân ve mübâşire vesâire, Köprülü kazâsından
münâsib sergerde ile yüz nefer tertîb ve İnebahtı muhâfızî müşârunileyh
ma'iyetine irsâl olunmak üzere asılda olduğu vechile.

[20-81]

Bir sûreti,

Sarıgöl kâdîsına ve mübâşire vesâire, Sarıgöl kazâsından münâsib
sergerde ile yüz nefer tertîb ve muhâfız-ı müşârunileyh ma'iyetine
irsâl olunmak üzere kezâlik.

[20-82]

Bir sûreti,

Hurpeşte kâdîsına ve mübâşire vesâire, Hurpeşte kazâsından münâsib sergerde ile elli nefer tertîb ve muhâfız-ı müşârunileyh ma'îyyetine gönderilmek üzere ber-vech-i meşrûh.

[21-83]

Bu dahi.

Salina ve İzdin ve Ülüdürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir-i Fener havâfîlerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve hâssa silahşorlarımdan Gördoslu Mehmed Nuri ve zikri âtî askeri ihrâc ve savb-ı me'mûrîne îsâle mukaddemâ mübâşir ta'yîn olunan () -zîde mecduhumâ- ve a'yân ve vücûh-ı memlekete -zîde kadruhum-hüküm ki,

Siz ki mevlânâ ve a'yân vesâir-i mûmâileyhimsiz, mukaddem ve mu'ahhar sâdır olan evâmir-i şerîfemde tafsîl ü beyân olunduğu üzere ma'rifetiniz ve silahşor-ı mûmâileyh ma'rifetiyle zikr olunan kazâlardan Mora vâlisi düstûr vezîrim Mustafa Paşa -iclâlêhû- ma'îyyetine tertîb olunan iki yüz elli askeri eğer şimdiye kadar ihrâc ve irsâl etmemiş iseniz vusûl-ı emr-i şerîfimde muktezâ-yı me'mûriyetiniz üzere derhâl ihrâc ve irsâle müsâra'at eylemeniz be-gâyet ehem u akdem umûr-ı dîn [ü] devlet-i aliyyemden olmağla bundan böyle dahi ma'âzallahu te'âlâ bu emr-i ehemde sermû kusûr u rehâvet ve iğmâz u betâ'etle dakîka-i vâhide imrâr-ı vakti müceb olur vaz'ı tecvîz etmek lâzım gelir ise bir vechile özr ü illet karîn-i kabûl olmayıp beher hâl mazhar-ı mu'âhaze ve ikâb olacağımız vâzih ve âşikârdır, ona göre amel ve harekete dâmin-i dermiyân-ı gayret eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve iltizâmen ve te'kîden ve isti'câlen hâssaten işbu emr-i

şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta'cîl () ile irsâl olunmuşdur. İmdi mukaddem ve mu'ahhar şeref-rîz-i sudûr olan evâmir-i aliyyem müceblerince asâkir-i mezkûrenin serî'an ve âcilen ma'iiyet-i müşârunileyhe sevk u tesyîri matlûb-ı kat'iiyy-i cihândârânem idiği fîmâ-ba'd dahi bu emr-i ehemde hilâf-ı rızâ kusûr u rehâvet ve iğmâz u betâ'et ve imrâr-ı vakti müceb olur vaz'a cesâret olunmak lâzım gelir ise nedâmet fâide vermeyecek ukûbâta mazhar olacağınız bî-iştibâh olduğu ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve tahsîl-i selâmet-i hâlinize bi'l-ittihâd

mezîd-i ihtimâm u dikkat ve hilâfı vaz'ı tecvîz ile mübtelâ-yı ikâb u itâb-ı hüsrevânem olmakdan gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylesesiz ve sen ki silahşor-ı mûmâileyhsin, sen dahi mazmûn-ı emr-i şerîfim üzere amel ve harekete ve asâkir-i matlûbe-i mezkûrenin tertîb ve icâleten ihrâca ve tenfîz-i emr-i vâride-i hümâyûnuma bi'l-ittifâk dâmin-i dermiyân-ı gayret ve hilâfindan tevakkî ve mübâ'adet eylesesin ve sen ki mübâşir-i mûmâileyhsin, sen dahi mazmûn-ı emr-i şerîfimle amel ve harekete ve tekmîl-i emr-i mübâşeretine tahsîl-i selâmet-i hâline sa'y u gayret ve münâfî-i emr u rızâ sermû tekâsül ü rehâvet ve ifâte-i vakti müceb olur vaz'ı tecvîz ile mazhar-ı eşedd-i ukûbât ve cezâ olmakdan nefsinı sıyânet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı C. sene [1]218

[21-84]

Bir sûreti,

Dergâh-ı âlî kapıcıbaşlarından Mora vücûhunndan Arnavudzâde Mustafa -dâme mecduhû- ve Salina ve İzdin ve Ülündürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir havâlîlerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve mübâşire vesâire, zikr olunan kazâlardan kapıcıbaşı-yı mûmâileyh ma'iyyetiyle iki yüz elli nefer tertîb ve başbuğ ma'iyyetiyle ihrâc olunmak üzere asılda olduğu vechile.

[22-85]

Bir sûreti,

Salina ve İzdin ve Ülündürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir havâlîlerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve Defter Kethüdâsı Abdi ve mübâşiri () -zîde mecduhumâ-'ya ve defter kethüdâsı mûmâileyh ma'rifetiyle zikr olunan kazâlardan başbuğ ma'iyyetiyle iki yüz elli nefer için.

[22-86]

Bir sûreti,

Mora vâlisi Mustafa Paşa'ya -iclâlehû- ve Salina ve İzdin ve Ülündürük ve Kulhızır ve Sarıgöl ve Yenişehir havâlîlerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve mübâşir vesâire, zikr olunan kazâlar vesâir münâsib mahallerden Mora vâlisi müşârunileyh ma'rifetiyle yedi yüz elli nefer asker tertîb ve ihrâc olunmak üzere asla tatbîkan, iktizâsına göre.

[22-87]

Bu dahi.

Yenişehir-i Fener mollâsına ve zikri âtî askeri ihrâc ve savb-ı me'mûrîne îsâle bundan akdem Der'aliyye'mden mübâşir ta'yîn olunup

el-yevm ol cânibde olan () -zîde mecduhû-'ya ve a'yân ve vücûh-ı memlekete -zîde kadruhum- hüküm ki,

Siz ki mevlânâ ve a'yân vesâir-i mûmâileyhimsiz, mukaddem ve mu'ahhar vârid olan evâmir-i şerîfemde tafsîl ü beyân olunduğu üzere zikr olunan Yenişehir-i Fener kazâsından Mora vâlisi düstûr vezîrim Mustafa Paşa -iclâlêhû- ma'iyetine tertîb olunan iki yüz nefer askeri eğer şimdiye kadar irsâl ve ihrâc etmemiş iseniz vusûl-ı emr-i şerîfimde muktezâ-yı me'mûriyetiniz üzere derhâl ihrâc ve îsâle müsâra'at eylemeniz be-gâyet ehemm ve akdem umûr-ı dîn u devlet-i aliyyemden olmağla bundan böyle dahi bu bâbda ednâ mertebe iğmâz u rehâvet ve öZR ü illet ile dakîka-i vâhide imrâr-ı vakti mûceb olur vaz'ı tecvîz etmek lâzım gelir ise bir vechile öZR ü illetiniz karîn-i kabûl olmayıp beher hâl mazhar-ı mu'âhaze ve ikâb olacağınız vâzih ve âşikârdar, ona göre amel ve harekete dâmin-i dermiyân-ı gayret eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve iltizâmen ve te'kîden ve isti'câlen mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve alâ cenâhi't-ta'cîl () ile irsâl olunmuşdur. İmdi mukaddem ve mu'ahhar sudûr olan evâmir-i aliyyem mûceblerince asâkir-i mezkûrenin icâleten ve müsâra'aten başbuğ ma'iyetiyle ihrâc ve vâlî-i müşârunileyh ma'iyetine sevk u tesyîri sizden matlûb-ı kat'iy-i pâdişâhânem olduğu ve fîmâ-ba'd dahi bu evr-i ehemde hilâf-ı fermân kusûr u rehâvet ve öZR ü illet ve iğmâz u betâ'et ve imrâr-ı vakti mûceb olur vaz'a cesâret olunmak lâzım gelir ise nedâmet fâide vermeyecek ukûbâta mazhar olacağınız bî-iştibâh idiği ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve tahsîl-i selâmet-i hâlinize bi'l-ittifâk sarf-ı vus' u kudret ve hilâfı vaz'ı tecvîz ile mübtelâ-yı itâb u ikâb-ı hüsrevânem olmakdan gâyetü'l-gâye hazer ve

mücânebet eylesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâileyhsin, sen dahi mazmûn-ı emr-i şerîfîm üzere amel ve harekete ve tekmîl-i emr-i mübâşeretine ve tahsîl-i selâmet-i hâline sa'y u gayret ve münâfî-i emr u rızâ sermû tekâsül ü rehâvet ve ifâte-i vakti müceb olur vaz'ı tecvîz ile mazhar-ı eşedd-i ukûbet ve cezâ olmakdan be-gâyet tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı C. sene [1]218

[22-88]

Bir sûreti,

Çatalca kâdîsına ve mübâşir ve a'yân ve vücûh-ı memlekete, Çatalca kazâsından münâsib sergerde ile elli nefer asker tertîb ve Mora vâlisî müşârunileyh ma'iyetine irsâl olunmak üzere asılda olduğu vechile isti'câli hâvî.

[22-89]

İşbu emr-i âlî lede'l-vusûl asâkir-i mezkûre mukaddem mahall-i me'mûrelerine azîmet eylediklerini nâtık vârid olan i'lâma bâ-fermân şerh verildi. Fî 23 N. sene [121]8

Bir sûreti,

Alasonya kâdîsına ve mübâşir ve a'yân ve vücûh-ı memlekete, Alasonya kazâsından münâsib sergerde ile elli nefer asker tertîb ve Mora vâlisî müşârunileyh ma'iyetine irsâl olunmak üzere kezâlik.

[23-90]

Bir sûreti,

Katrin a'yânı kapıcıbaşı Halil'e -dâme mecduhû- ve Katrin kâdîsına ve mübâşir ve vücûh-ı memlekete, Katrin kazâsından münâsib sergerde ile

elli nefer asker tertîb ve Mora vâlisî müşârunileyh ma‘iyyetine irsâl olunmak üzere ber-vech-i meşrûh.

[23-91]

Asâkir-i mezkûre mahall-i me‘mûrelerine irsâl olunduğunu nâtik vârid olan i‘lâma bâ-fermân şerh verildi. Fî 23 N. sene [121]8

Bir sûreti,

Tırhala kâdîsına ve Tırhala mütesellimi () ve mübâşiri () -zîde mecduhumâ-'ya ve vücûh-ı memlekete, Tırhala kazâsından münâsib sergerde ile yüz nefer asker tertîb ve Mora vâlisî müşârunileyh ma‘iyyetine irsâl olunmak üzere kezâlik.

[23-92]

Bir sûreti,

Karaferye kâdîsına ve mübâşir ve Karaferye voyvodasına ve vücûh-ı memlekete, Karaferye kazâsından münâsib sergerde ile elli nefer asker tertîb ve Mora vâlisî müşârunileyh ma‘iyyetine irsâl olunmak üzere ber-vech-i muharrer.

[23-93]

Asâkir-i mezkûre Receb-i şerîfin gününde savb-ı me‘mûrelerine irsâle müte‘ahhid olduğunu nâtik vârid olan i‘lâma bâ-fermân şerh verildi. Fî 23 N. sene [121]8

Bir sûreti,

Rumeli vâlisine ve Manastır kâdîsına ve mübâşire ve a‘yân ve vücûh-ı memlekete, Manastır kazâsından münâsib sergerde ile iki yüz nefer asker tertîb ve Mora vâlisî müşârunileyh ma‘iyyetine irsâl olunmak üzere ber-vech-i meşrûh.

[23-94]

Bir sûreti,

Drama kâdîsına ve Drama nâzırı () ve mübâşiri () -zîde mecduhumâ-
'ya ve vücûh-ı memlekete, Drama kazâsından münâsib sergerde ile elli
nefer asker tertîb ve Mora vâlisi müşârunileyh ma'iyyetine irsâl
olunmak üzere ber-minvâl-i muharrer.

[23-95]

Bir sûreti,

Nevrekop kâdîsına ve mübâşire ve a'yân ve vücûh-ı memlekete,
Nevrekop kazâsından münâsib sergerde ile otuz nefer asker tertîb ve
Mora vâlisi müşârunileyh ma'iyyetine irsâl olunmak üzere ber-vech-i
meşrûh.

[23-96]

İstanbul kâdîsı mevlânâ () -zîdet fezailuhû- ve Dergâh-ı mu'allâm
kapıcıbaşılardan İstanbul Gümrüğü Emîni Hasan'a -dâme mecduhû-
ve Âsitâne-i sa'âdet'imden Manisa'ya varınca yol üzerinde vâki' kuzât
ve nüvvâb -zîde fazlulum- ve kıdvetül-emâcid ve'l-a'yân hâlâ
Manisa'da sâkin Karaosmanzâde Bekir'e -zîde mecduhû- hüküm ki,
Memâlîk-i mahrûsamın bir tarafından iklim-i Mısır'a Kölemen
tâifesinden bir takrîb imrâr etdirilmemek husûsuna irâde-i kâtı'a-i
şâhânem ta'alluk edip tüccâr vesâir bazı kesân yedleriyle veyâhûd elden
ele nakil olunarak iklim-i mezkûra hafî ve celî bir nefer gulâm
imrârından men' u def'i husûsu karârgîr-i nizâm olup ol bâbda hatt-ı
hümâyûn-ı şevket-makrûnum şeref-yâfte-i sudûr etmekden nâşî fimâ-
ba'd tüccâr vesâirin Mısır tarafına hafî ve celî gulâm imrârına vechen
mine'l-vücûh ruhsat ve cevâz gösterilmeyip ale'd-devam taharrî üzere
dikkat ve nezâret olunmak ve o makûlelerin hufyeten veyâhûd tebdil-i

hey'et birle imrârına her kim ruhsat verir ise ruhsat verenler ve gerek kölenin ashâbı olan tüccâr ve esircilerin derhâl te'dîbât-ı lâyikaları bilâ-emân icrâ kılınmak ve her-bâr teccâsüs birle bir takrîb berren ve bahren Mısır için köle makûlesi göndermek murâd ederler ise der-'akab ahz u zabt olunması ve o misillü gulâm kangı zâbit ve gümrükcü vesâirleri taraflarından haber alınıp ahz olunur ise ol gulâm ahz edenlerin olup sâhibi olan ahz ve Dersaadet'ime irsâli ve gulâm-ı mezkûr sefinede bulunur ise sefinesi cânib-i mîrîden zabt olunmak için sefîne re'îsi tevkîf ve keyfiyeti tahrîre müsâra'at olunmak husûsu evâmir-i şerîfem neşriyle tenbîh ve te'kîd olunmuş idi. Ancak Manisa sâkinlerinden Karaosmanzâde mûmâileyh Der'aliyye'mden bir nefer Çerkes Kazak gulâmı mübâya'a ve tesyâr olunmasını bâ-tahrîrât iltimâs etmiş olduğu beyânıyla bir re's gulâm-ı mezbûr mübâya'a ve mûmâileyh tarafına irsâl olunmağla murûruna izin ve ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu âdemîsi Mustafa -zîde kadruhû- bâ-arzuhâl istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki İstanbul kâdîsı mevlânâ ve Gümrük Emîni mûmâileyhimâsız, sâire sirâyet etmemek ve bu vesîle ile hafî ve celî cânib-i Mısır'a gulâm imrârına kat'â cevâz ve ruhsat gösterilmemek şartıyla mârru'l-beyân bir nefer gulâmın Karaosmanzâde mûmâileyhe irsâline izin ve ruhsat-ı şâhânem erzânî kılındığı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i muharrer bir neferin murûruna mûmâna'at etdirmeyesiz ve siz ki esnâ-yı râhda vâki' kuzât ve nüvvâb-ı mûmâileyhimsiz, mârru'l-beyân bir nefer gulâmın murûruna mûmâna'at olunmayıp ve lâkin bu vesîle ile hilâf-ı fermân ve mugâyir-i nizâm hafî ve celî cânib-i mezkûra gulâm imrârına irâ'et-i

ruhsatdan mübâ'adet eyleyesiz ve sen ki Karaosmanzâde mûmâileyhsin, gulâm-ı mezkûr tarafına vürûdunda işbu emr-i şerîfimi battâlde hıfz olunmak için vusûlünü mübeyyin tahrîrâtınla ma'an Der'aliyye'ne irsâle mübâderet eylemen bâbında.

Fî evâili B. sene [1]218

[23-97]

Bir sûreti,

İstanbul kâdîsına ve Gümrük Emîni'ne ve Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından Sirozlu İsmail Bey'e ve Âsitâne'den Siroz'a varınca yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâba mûmâileyh İsmail Bey için mübâya'a ve irsâl olunan bir re'si kebîr beyâz ve üç re'si sagîr beyâz gulâmın murûruna mûmâna'at olunmamak için ber-vech-i muharrer. Fî evâili C. sene [1]218

[24-98]

Hanya ve Resmo muhâfızı vezîrim Abdullah Paşa'ya -iclâlehû- hüküm, Memâlik-i mahrûsatü'l-mesâlik-i pâdişâhânemde vâki' kılâ'ın vakten mine'l-evkât muhâfazadan bir an hulûlu câiz olmayıp ale'd-devâm istihsâl-i esbâb-ı muhâfaza ve muhâreselerine ikdâm u dikkat olunmak akdem-i umûr-ı dîn ü devlet-i aliyyemden olduğu bedîdâr ve sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, muhâfazası muhavvel-i uhde-i hamiyetin kılınan Hanya kal'asının leyl ü Nehâr muhâfaza ve muhâresesi husûsuna i'tinâ ve dikkat eylemen lâzıme-i me'mûriyetin idiği bedîhi ve âşikâr iken bu dakîkalara adem-i sarf-ı inzâr birle Hanya'da vukû'bulan hastalığı vesîle ile Hanya'dan hareket ve ilhâkan mansıbın olan Resmo cânibine azîmet etmiş olduğun bu def'a bi'l-ihbâr ma'lûm ve nümûdâr ve bu hâlde senden me'mûl ve bu ana kadar meşhûd olan

levâzım-ı kâr-âğâhî ve sadâkat ü istikâmete münâfi ve bi'l-vücûh rızâyı hümâyûnumun hilâfi olmayıp ma'âzallahu te'âlâ bir gûne hâlet zuhûr eder ise ne vechile cevâba kâdir olabileceğini bir hoşca tefekkür ve mülâhaza ederek vusûl-ı emr-i şerîfimde derhâl Resmo'dan hareket ve me'mûr-ı muhâfazası olduğun Hanya'ya vusûl ve lühûka müsâra'at ve hıfz u hirâset-i kal'a ve enhâya ihtimâm u dikkat ve vusûlünü derbâr şevket-karârıma tahrîr ve iş'âra müsâra'at ve Resmo kal'asının dahi muhâfazası esbâbını istihsâle bezl-i vus' u makderet ve zinhâr ve zinhâr te'ahhur ve tevakkufdan gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve ilzâmen ve te'kîden ve ihtimâmen mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi kal'a-i merkûmenin bir an ve bir dakîka muhâfazadan hulûlu bir vechile câiz olmadığı ve vusûl-ı emr-i şerîfimde derhâl hareket ve Hanya'ya vusûl ve duhûle müsâra'at ve hıfz u hirâset-i kal'a ve encâya kemâl-i ihtimâm u dikkat eylemen matlûb-ı kat'ıyy-i hüsrevânem olduğu ve hilâf-ı emr u rızâ ve münâfi-i tenbîhât-ı şâhânem dakîka-i vâhide te'ahhur ve tevakkuf vukû'a gelmemek lâzım gelir ise mes'ûl ve mu'âteb olacağın bî-iştibâh idiği ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer vusûl-ı emr-i şerîfimde derhâl Resmo'dan hareket ve me'mûr-ı muhâfazası olduğun Hanya'ya vusûl ve lühûka müsâra'at ve hıfz u hirâset-i kal'a ve encâya kemâl-i i'tinâ ve dikkat ve vusûlünü derbâr-ı ma'delet-karârıma tahrîr ve iş'âra mübâderet ve mukaddem-i me'mûriyetini hâvî sudûr eden emr-i şerîfim mücebince Resmo kal'asının dahi esbâb-ı muhâfaza ve muhâsesesi emrine ikdâm ve mübâderet ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i tenbîhât sermû tekâsül ve

betâ'et ve zühûl ve gaflet misillü vaz'ı tecvîz ile mes'ûl ve mu'âteb olmakdan be-gâyet tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî evâili B. sene [1]218

[24-99]

Yenişehir-i Fener mollâsına vesâir zâbitân ve vücûh-ı memlekete -zîde kadruhum-hüküm,

Memâlik-i mahrûsa-i pâdişâhânemde vâki' bi'l-cümle kazâ ve nevâhîde sâkin ve kâin ashâb-ı emlâk ü arâzî ve çiftlikât üzerlerine edâsı lâzım gelen ve evâmîr-i şerîfemle vâride olan nüzul ve avârız ve tekâlîf ve mübâya'ayı emr u defter mücebince herkesin emlâk ü arâzîsine ve hâl ü tahammüllerine göre takdîr ve tesviye şurûtuna ri'âyet olunarak tarh u tahmîl ve tevzî' ve cem' u tahsîl olunması lâzımeden iken biraz vakitden beru Selanik ve Tırhala sancaklarında vâki' Yenişehir-i Fener vesâir kazâ ve nevâhîde olan a'yân ve vücûh-ı memleket şeref-rîz-i sudûr olan evâmîr-i aliyyeme ve kânûna adem-i iltifât ve rağbet ve hatır ve gönüle ri'âyet ile bazı ricâl ve kibâr ve be-tahsîs Yanya sancağı mutasarrıfı vezîrim Ali Paşa -iclâlehû- ve oğullarının emlâk ü arâzî ve çiftliklerinin hisselerine göre tekâlîf ve mübâya'aları tarh ve tevzî' olunmayıp onların hisseleri sâir aceze ve fukarâ-yı ra'ıyyet üzerlerine hilâf-ı kânûn tarh ve tevzî' ve cebren tahsîl ile zulm ü ta'addî ve perîşânlıklarına bâis ü bâdî harekete ictisâr olduğu bundan akdemce bi'l-ihbâr vâsıl-ı sâmi'a-i şehriyârânem olmakdan nâşî siz ki mevlânâ vesâir-i mûmâileyhimsiz, fîmâ-ba'd bu hâlet-i gayr-ı marzıyenin def'ine mübâderet ve vezîr-i

müşâr ve oğullarının vesâir ricâl ve kibârın ve'l-hâsıl ashâb-ı emlâk ü arâzî ve çiftlikâtdan her kim olur ise olsun üzerlerine edâsı lâzım gelen

ve evâmir-i aliyyemle vâride olan nüzul ve avâriz ve tekâlîf ve mübâya‘ayı emr u defter mücebince herkesin emlâk ü arâzisine ve hâl ü tahammüllerine göre takdîr ve tesviye şurûtuna ri‘âyet olunarak tarh u tevzî‘ ve tahsîl olunup hatır ve gönüle ri‘âyet ile ferd-i âferîde himâyet olunmamak bâbında bundan akdemce şeref-efzâ-yı sudûr olan emr-i âlişanım mübâşiri ile Yenişehir-i Fener'e lede'l-vusûl cümle muvâcehesinde feth u kırâ‘et ve mazmûn-ı münîfi i‘lân ve işâ‘at olundukda merâsim-i itâ‘ati ba‘de'l-edâ fîmâ-ba‘d müceb ve muktezâsı üzere amel ve harekete müsâra‘at olunacağı bu def‘a kazâ-i mezbûr tarafından derbâr-ı şevket-karârıma takdîm olunan bir kıt‘a i‘lâmda derc ve tastîr olunmuş ise dahi bu husûs mevâdd-ı sâire makîs olmayıp emânet-i hâssa olan aceze-i ra‘iyyet ve ahâlî-i memleketin himâyet ü sıyânet ve âsûde-nişîn-i mazalle-i emn u refâhiyet olmaları irâde-i hayriyesine mebnî olmağla fîmâ-ba‘d müşârunileyh ve oğullarının vesâir vüzerâ ve mîrimîran derhâl ve kibâr ve eşrâf ve vücûh ve a‘yân ve bi'l-cümle iş erleri ve söz sâhibleri ve mu‘âf ve gayr-ı mu‘âf ve'l-hâsıl bi'z-zât selâtîn-i izâmdan ashâb-ı emlâk ü arâzî ve çiftlikâtdan her kim ise kat‘â hatır ve gönüle bakılmayarak üzerlerine edâsı lâzım gelen gerek mübâya‘a ve gerek bâ-fermân-ı âlî vâride olan tekâlîf tamâmen tahsîl olunmak ve bazı mer‘iyyü'l-hatır kimesnelerin arâzî ve emlâklarına isâbet eden hisse-i mübâya‘alarından aynî hinta tahsîli lâzımeden iken berây-ı hatır birer mikdâr akçe ile mübâya‘acılar tarafından hisse-i mübâya‘aları bedele kat‘ olunarak edâ tezkireleri verildiğinden bazı çiftlikât hisseleri bakâyâ kalarak matlûbâtın noksânına bâdî ve nizâm-ı mübâya‘anın vesâir mevâddın fesâdlarını mü‘eddî bir keyfiyet olup fîmâ-ba‘d mübâya‘acılar tarafından bedel

ahzı bi'l-küllîye men' u def' birle her kimin alâkası olur ise olsun ma'rifet-i şer'le tevzî' olunan mübâya'a ve tekâlîf-i sâirenin tamâmca tahsîline dikkat ve bundan sonra mübâya'a ve mevâdd-ı sâirede teberru' tezkiresi verildiği mesmû' olur ise gerek mübâya'acılar ve gerek iş erleri ve tezkireyi de ahz eden [25] ashâb-ı emlâk vesâir iktizâ edenlerin te'dîbleri icrâ olunmak ve Yenişehir kazâsında vâki' ashâb-ı alâkanın uhdelerinde olan çiftlikât ne mikdâr ise çiftleri girîhte hesabı olmayarak bi'l-cümle derûnlarında mevcûd çiftlerin aded ve mikdârı sahîhan sicillâtından ihrâc ve defteri Der'aliyye'ne irsâl ve takdîme mübâderet olunmak fermânın olmağın tenbîhen ve te'kîden mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi işbu nizâm ilâ maşallahu te'âlâ düstûrül-amel tutulup

vakten mine'l-evkât vüzerâ ve mîrimîran ve eşrâf ve vücûh ve a'yân ve söz sâhibleri ve iş erleri vesâir her kim olur ise hafî ve celî mikdâr-ı zerre mugâyir-i nizâm ve hilâf-ı fermân harekete cesâreti ihsâs olunur ise kat'â tevkîf ve te'hîr olunmayarak derhâl emvâl ü emlâkleri cânib-i mîrîden ba'de'l-hıfz bilâ-imhâl iktizâ eden cezâları terettüb ve icrâ olunacağını cümlelerin gûş-ı hûşlarına gereği gibi tefhîm ve telkîn birle dâimâ ve müstemirren nizâm-ı mezkûrun icrâsına ve tatarruk-ı halelden vikâyesine bi'l-ittifâk ikdâm ve nezâret eylemeniz matlûb-ı kat'ıyy-i hıdivvânem idiği ve bundan böyle dahi ta'dîl ve tesviye şurûtuna ri'âyet olunmayıp paşa ve mîrimîran derhâl ve kibârın emlâk ü arâzilerine göre hisselerine isâbet eden tekâlîf ve mübâya'a-yı sâire re'âyâ ve aceze ve fukarânın üzerlerine tarh ve tevzî' olunmak lâzım gelir ise bu husûs taharrî ve tecessüsten hâlî olmadığına binâen lede't-tahkîk cesâret eden ve ruhsat verenlerin bilâ-imhâl bâlâda mûnderic va'îdât haklarında icrâ

olunacağı muhakkak ve mukarrer idiği ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer mazmûn-ı emr-i şerîfimi lâzım gelenlere i'lân ve işâ'at ve sicile kayd u sebt birle düstûrül-amel tutulmasına ve vakten mine'l-evkât hilâfi mikdâr-ı zerre hâlet ve harekât vukû'a gelmemesine bi'l-ittifâk ikdâm u dikkat ve Yenişehir-i Fener kazâsında vâki' ashâb-ı alâkanın çiftlikleri ne mikdâr ise çiftleri girihte hesâbı olmayarak bi'l-cümle derûnlarında mevcûd çiftlerin aded ve mikdârlarını sicillâtdan ihrâc ve defter-i sıhhat-eserini Dersaadet'ime irsâl ü takdîme müsâra'at ve hilâfından gâyetü'l-gâye tehâşî ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî evâili B. sene [1]218

[25-100]

Bir sûreti,

Selanik mollâsına vesâire ve Yenişehir tarafından i'lâm geldiği bast u beyân olunarak asla tatbîkan iktizâsına göre.

[25-101]

Bir sûreti,

Tırhala kâdîsına vesâire, ber-vech-i muharrer.

[25-102]

Bir sûreti,

Alasonya kâdîsına vesâire, ber-vech-i muharrer.

[25-103]

Bir sûreti,

Veletsin kâdîsına vesâire, ber-siyâk-ı sâbık.

[25-104]

Bir sûreti,

Çatalca kâdîsına vesâire, ber-vech-i muharrer.

[25-105]

Bir sûreti,

Platimana kâdîsına vesâire, ber-minvâl-i sâbık.

[25-106]

Bir sûreti,

Domnik kâdîsına vesâire, kezâlik.

[25-107]

Bir sûreti,

Armiye kâdîsına vesâire, vech-i meşrûh üzere.

[25-108]

Bir sûreti,

Karaferye kâdîsına vesâire, siyâk-ı muharrer üzere.

[25-109]

Bir sûreti,

Avrathısarı kâdîsına vesâire, kezâlik.

[25-110]

Bir sûreti,

Yenice-i Vardar kâdîsına vesâire, ber-vech-i muharrer.

[25-111]

Bir sûreti,

Vodine kâdîsına vesâire, ber-vech-i meşrûh.

[26-112]

Bir sûreti,

Doyran kâdîsına vesâire, kezâlik.

[26-113]

Bir sûreti,

Lankaza kâdîsına vesâire, ber-vech-i meşrûh.

[26-114]

Bir sûreti,

Ağustos kâdîsına vesâire, ber-vech-i meşrûh.

[26-115]

Rumeli vâlîsi vezîrim Mehmed Paşa'ya -iclâlehû- hüküm ki,
Hemşîre-i muhteremem Beyhan Sultân'ın -dâmet ismetühâ- ber-vech-i mâlikâne uhdesinde olan Şehirköyü mukâta'ası mâlından cem' u tahsîl olunup müşârunileyhâ tarafına irsâl olunacak ma'lûmü'l-mikdâr mâl-ı mukâta'anın hazîne-bend ve âminen Dersaadet'ime irsâli lâzımeden olmakla sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, vusûl-ı emr-i şerîfimde mebâliğ-i ma'lûme-i merkûmeyi ma'rifetinle ihrâc ve esnâ-yı râhda muhâfaza ve muhâresesi esbâbını istihsâl ederek bi'l-emn ve's-selâm tamâmen Dersaadet'ime irsâl ve tesyâra mezîd-i ihtimâm u dikkat eylemen fermânım olmağın mahsûsen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi meblağ-ı mezbûr her ne mikdâr ma'rifetinle ihrâc ve âminen ve sâlimen Dersaadet'ime irsâl ü îsâli husûsuna mezîd-i i'tinâ u dikkat eylemen matlûb-ı kat'ıyy-i pâdişâhânem olduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh mebâliğ-i merkûmeyi ma'rifetinle ihrâc birle esnâ-yı râhda esbâb-ı muhâfaza ve muhâresesine ikdâm u dikkat olunarak tamâmen ve serî'an Der'aliyye'me ba's u

tesyârî husûsuna mezîd-i i'tinâ ve dikkat ve hilâfî vaz'ı tecvîzden tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî evâili B. sene [1]218

[26-116]

Bir sûreti,

Şehirköyü'nden Dersaadet'ime gelince yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâba ve voyvodagân ve mütesellimîn ve a'yân ve zâbitân ve bi'l-cümle iş erlerine, meblağ-ı mezbûr Rumeli vâlîsi müşârunileyh ma'rifetiyle hazîne-bend ve Dersaadet'ime ba's u tesyâr olunmağla hazîne-i mezkûrenin muhâfaza ve muhârese olunarak âminen Der'aliyye'ne îsâli matlûb olduğu beyâniyle hazâin-i mezkûre her kangınızın taht-ı hükûmet ve kazâsına dâhil olur ise bilâ-tevakkuf derhâl iktizâ eden bârgîrleri tedârük ve mikdâr-ı vâfî müselleme cebelü terfîkiyle birbirlerine irsâl ve âminen ve sâlimen Dersaadet'ime îsâle bi'l-ittifâk dâmin-i dermiyân-ı gayret ve hilâf-ı fermân ve mugâyir-i tenbîhât vaz'ı tecvîzden gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylemeleri için iktizâsına göre.

[26-117]

Delilbaşılardan Sarıgöllü Ali'ye -zîde kadruhû- hüküm ki,

Sen ki delilbaşı-yı mûmâileyhsin, Edirne ve havâlîsinin muhâfaza ve muhâresesi zımnında senin Edirne'de meks ü ikâmetin Edirne ahâlîsinin mültemesleri olduğu bu def'a Edirne tarafından vârid olan i'lâm ve tahrîrâtta derc ü iş'âr olunmaktan nâşî ahâlînin iltimâslarına mebnî senin Edirne'de meks ü ikâmetin husûsuna irâde-i aliyyem ta'alluk etmekle Edirne'de ikâmet ve Edirne ve havâlîsi muhâfazasına me'mûr vezîrim Osman Paşa'nın -iclâlehû- emr u re'yi üzere amel ve harekete

mübâderet eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi Edirne'de meks ü ikâmet ve vezîr-i müşârunileyhin emr u re'yi üzere amel ve harekete mübâderet eylemen matlûb-ı mülûkânem olduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer amel ve harekete ve hilâf-ı fermân ve münâfî-i rızâ vaz'ı tecvîzden tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî evâili B. sene [1]218

[27-118]

Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşılardan Edirne bostancıbaşısı Osman ve Edirne a'yânı Mehmed -dâme mecduhumâ-'ya ve Edirne yeniçeri zâbiti () -zîde mecduhû-'ya vesâir zâbitân ve vücûh-ı memlekete -zîde kadrum- hüküm ki,

El-hâletü hâzihî münâsib mahallerde iskânları husûsuna müsâ'ade-i aliyyem erzânî kılınan ve Ali Mollâ vesâir dağlı sergerdelerinin celb ve te'mîn ve tatmîni ve Edirne ve havâlîsinin muhâfaza ve muhâresesi zımnında vüzerâ-yı izâmdan birinin Edirne'de ikâmeti ber-muktezâ-yı vakt ü hâl lâzım geldiği bedîdâr ve Bender kal'ası muhâfazası şartıyla Selanik sancağı mutasarrıfı olup Bergos'da ikâmet üzere olan vezîrim Osman Paşa'nın -iclâlehû- mevâdd-ı merkûmenin tanzîmi için mahrûsa-ı Edirne'de ikâmeti husûsuna irâde-i aliyyem ta'alluk edip ol bâbda me'mûriyetini hâvî müşârunileyhe bu def'a mahsûs emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuş olmakdan nâşî siz ki bostancıbaşı ve a'yân vesâir-i mûmâileyhimsiz, müşârunileyh ol tarafa lede'l-vusûl emr u re'yi üzere amel ve hareket eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi Edirne'de olan

Levend Çiftliği askeri zâbitine dahi kezâlik diğerk emr-i şerîfim ısdâr olunduğı ve müşârunileyhin emr u re'yi üzere amel ve harekete mübâderet eylemeniz matlûb-ı şâhânem idiğı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh müşârunileyhin emr u irâdesi üzere amel ve hareket ve icrâ-yı levâzım-ı kârgüzârî ve sadâkate kıyâm ve müsâra'at ve hilâfından hazer ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî evâili B. sene [1]218

[27-119]

Bir sûreti,

Edirne'de ta'lîme me'mûr Levend Çiftliği askeri zâbiti () -zîde mecduhû-ya, müşârunileyhin ma'iyetinde emr u re'yi üzere amel ve hareket ve ta'yîn ve istihdâm eylediğı hıdemâtın te'diyesine kıyâm ve müsâra'at eylemesi için ber-vech-i meşrûh.

[27-120]

Bender kal'ası muhâfazası şartıyla Selanik sancağı mutasarrıfı olup bu def'a Edirne'de ikâmete me'mûr kılınan vezîrim Osman Paşa'ya hüküm ki,

Sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, bundan akdemce Bender kal'ası muhâfazası şartıyla Selanik sancağı sana tevcîh ve ihsân-ı hümâyûnum olup livâ-i mezbûru mütesellim ile zabt ve sen me'mûr-ı muhâfazası olduğun Bender'e azîmet etmek üzere eğerçi me'mûr ve ta'yîn kılınmışdın. Ancak ber-muktezâ-yı dikkat ü hâl vüzerâ-yı izâmım kâr-dânî ve umûr-ı âşinâlarından birinim Ali Mollâ vesâir dağı sergerdelerinin celb ve ta'yîn ve tanzîmine ve Edirne ve havâlîsinin muhâfazası husûsuna ihtimâm u dikkat eylemek üzere Edirne'de ikâmeti lâzımeden olduğk bedîdâr ve sen vüzerâ-yı izâmımın kârgüzâr

ve sadâkat-şî'ârlarından ve erkân-1 saltanat-1 seniyyemin hayr-hâh ve dirâyetkârlarından olup senden her vechile etvâr-1 âkılâne ve harekât-1 huşmendâne zuhûru me'mûl ve muntazar-1 şâhânem olduğuna binâen Edirne'de ikâmetin husûsuna irâde-i aliyyem ta'alluk etmekle vusûl-1 emr-i şerîfim olduğu mahalden hareket ve doğru Edirne'ye varıp ikâmet ve Ali Mollâ vesâir dağlı sergerdelerinin celb ve te'mîn ve istîmânlarıyla kendi hâllerinde olmaları husûsuna ve Edirne ve havâlisinin muhâfaza ve muhâresesine ikdâm u müsâra'at eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi senin emr u re'yin üzere amel ve hareket eylemeleri için Dergâh-1 mu'allâm kapıcıbaşlarından Edirne bostancıbaşı Osman ve Edirne a'yânı Mehmed -dâme mecduhumâ-'ya ve yeniçeri zâbiti vesâir zâbitân ve vücûh-1 memlekete başka ve Levend Çiftliği zâbitine dahi başka bu def'a evâmir-i şerîfem ısdâr ve tesyâr olduğu ve işbu mevâdd-1 matlûbede senden âkılâne ve hekîmâne ibrâz-1 hüsn-i hizmete ikdâm u gayret me'mûl ve muntazar-1 şâhânem idiği ma'lûm-1 dirâyet-melzûmun oldukda göreyim seni bâlâda mûnderic vesâyâ ve tenbîhât-1 şâhânem muktezâsı ve bu def'a sadr-1 a'zamım tarafından yazılan kâime me'âl ve mü'eddâsı üzere amel ve hareket ve senden me'mûl ve muntazar-1 şâhânem olan etvâr-1 âkılâne ve harekât-1 dirâyet-mendâneyi bu bâbda dahi ibrâz u ızhâra ve hakkında derkâr olan mehâsin-i teveccühât-1 hidivvânemi te'yîd ve tasdîka sarf-1 vus' u kudret ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî evâili B. sene [1]218

[28-121]

Gönye sancağı ilhâkıyla Trabzon vâlisi ve Kaş kal'ası muhâfızı olup bu def'a ilhâkan Erzurum eyâleti dahi kendiye tevcîh ve ihsân olunan vezîrim Seyyid Mahmud Tayyar Paşa'ya -iclâlehû- hüküm ki, Sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, sen vüzerâ-yı izâmım beyinlerinde rüşd ü rü'yet ve kârâğâhî ve dirâyet ile ile şöhet-şi'âr ve şimdiye kadar muhavvel-i uhde-i liyâkatin kılınan mehâmm-ı devlet-i aliyyemin bervefk-i rizâ ve temşiyetde sarf-ı vus' u iktidâr ve ibrâz-ı mesâ'i-i meşkûreye ikdâm ve sa'y-i bî-şumâr edegeldiğin zâhir ve âşikâr ve bundan böyle dahi senden rızâ-bahş-ı ez-kazâ-yı pâdişâhânem muvâfık ve vakt ü hâl iktizâsına mutâbık harekât-ı ber-güzîde ve etvâr-ı pesendîde zuhûru me'mûl-ı zamîr-i ilhâm-semîr-i şehriyârânem idiği bedîhî ve nümûdâr olduğuna binâen bu def'a avâtıf-ı aliyye-i şâhâne ve avârıf-ı seniyye-i tâcidârânemden inâyet-pezîr-i sudûr olan hatt-ı şerîf-i şevket-refî'im mûcebince üzerinde olan Trabzon eyâleti ve Gönye sancağına ilhâkan Erzurum eyâleti dahi sana tevcîh ve ihsân-ı hümâyûnum olmağla zikr olunan Trabzon eyâletine ve Gönye sancağına tarafından mücerrebü'l-etvâr ve müstakîm ve dîndâr mütesellim nasbıyla zabt ve kal'a-i merkûmenin muhâfazası esbâbını dahi istihsâl birle sen olduğun mahalden serî'an hareket ve doğru yoldan mansıbın olan eyâlet-i Erzurum'a varıp makarr-ı vülât olan mahalde ikâmet ve zabt u rabt-ı memleket ve def' u ref'-i erbâb-ı mefsedet ve himâyet ü sıyânet-i sekene vü ra'ıyyet husûslarına ve firâri Osman Paşa'ya dâir mukaddem ve mu'ahhar sâdır olan evâmir-i şerîfemin infâz ve icrâsına bezl-i vus' u kudret eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve tevcîh-i hükm-i münîfime matviyyen () ile irsâl olunmuşdur. İmdi keyfiyet ma'lûm-ı

dirâyet-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh Trabzon eyâletine ve Gönnye sancağına tarafından zabt u rabt-ı memleket ve himâyet ü sıyânet-i ahâlî ve ra'ıyyete muktedir ve mücerrebü'l-etvâr mütesellimin nasbıyla zabt u rabtlarına ve kal'a-i merkûmenin dahi esbâb-ı muhâfazasını istihsâle mübâderet ve sen dahi olduğun mahalden serî'an hareket ve yemîn ü yesâra sapmayarak doğru yoldan eyâlet-i Erzurum'a vusûle müsâra'at ve hilâl-i tarîkde ve mansıbında tarafından ve etbâ'ın câniblerinden sana memalik ve encâ ve gürûh-ı fukarâ ve zu'afâya hilâf-ı şerî'at-ı garrâ ve münâfi-i emr u rızâ mikdâr-ı zerre zulm ü ta'addî vukû'a gelmemesine mezîd-i i'tinâ ve dikkat ve zabt u rabt-ı memleket ve def' u ref'-i fesede ve erbâb-ı mazarrat ve himâyet ü sıyânet-i sekene ve ra'ıyyet husûslarına bezl-i vus' u kudret ve evâmîr-i aliyyemle müfevvez-i dûş-ı ehliyet ve liyâkatin kılınan ve Erzurum vâlîliğine müteferri' olan kâffe-i husûsât-ı mukteziyenin vech-i vecîh-i hüsn ve tavr-ı mergûb ve müstahsen üzere te'diye ve tesviyesine ve merkûm Osman Paşa'ya dâir mukaddem ve mu'ahhar sâdır olan ahkâm-ı celîlemin tenfîz ve icrâsına dâmin-i dermiyân-ı gayret ve senden me'mûl ve muntazır-ı dâverânem olan harekât-ı âkılâne ve etvâr-ı rızâ-cûyâneyi ibrâz ve ızhâra ve hakkında derkâr olan hüsn-i zan ve tevcîh-i şâhânemi tasdîk ve te'yîde ve bir mâddede bir gûne nâ-mülâyim vaz' u hâlet vukû'a gelmemesine sarf-ı bâ-re'y-i liyâkat eylemen bâbında.

Fî evâili B. sene [1]218

[28-122]

Rakka vâlisî vezîrim Timur Paşa'ya -iclâlehû- hüküm ki,
Sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, bu def'a tarafından derbâr-ı şevket-
karârıma tevârüd eden tahrîrâtında Hâricî Abdülaziz'in
sergerdelerinden bir nefer Vehhâbî ve âhar suvârî ile Rakka havâlisinde
vâki' Buka aşâyiri derûnuna vürüd ve aşâyir-i merkûmeyi kendilere
teb'iyet etdirdiklerinden ve Aneze ve Kaskan? vesâir Vahhâbîye tâbi'
olan urbânı dahi Rakka ahâlîsî tarîk kesenleriyle berü yakaya mürûr
etdirdikleri ve kendilere muvâfakat etmiş olduklarından tavâyif-i
Hâriciye'nin kahr u kam'ı ve aşâyir-i merkûme ahâlîsinin te'dîb ve
gûşmâlleri zımnında sen dahi asâkir-i külliye ile üzerlerine varıp
mukâbele ve muhârebeye ibtidâr olunmuş ise dahi bi-hikmetillahi te'âlâ
asâkirine perîşâniyet gelmiş olduğu beyânıyla ...? ile tavâif-i
Hâriciye'nin te'dîb ve gûşmâlleri zımnında senin ve Bağdad vâlisî
düstûreyn vezîrim Ali Paşa ve Haleb vâlisî vezîrim İbrahim Paşa -
iclâlehumâ'-nın me'mûriyetiniz husûsu ve husûsât-ı sâire ber-vech-i
tafsîl derc ve iş'âr olunmuş el-hâletü hâzihî Bağdad vâlisî müşârunileyh
def'-i gavâil-i Hâricî zımnında Dir'iyeye cânibi ser'askeri nasb u ta'yîn
kılınmış olduğundan mâ'adâ Haleb vâlisî müşârunileyhin dahi Haleb
havâlisinde bazı mevâdd-ı mühimmenin rü'yet ve tesviyesine
me'mûriyeti derkâr olmakdan nâşî hâlâ Diyarbekir vâlisî düstûr vezîrim
es-Seyyid el-Hâc Mehmed Paşa -iclâlehû- seninle muhâbere ve ittifâk
ve bi'l-müşâfehe müzâkere ve ittihâd ederek tavâif-i merkûmenin def'
ve tedmîr ve aşâyir-i mezkûrenin te'dîb ve gûşmâllerine ikdâm ve
dikkat eylemek üzere bu def'a bâ-fermân-ı âlî me'mûr ve ta'yîn
kılınmış olmağla sen dahi vusûl-ı emr-i şerîfimde Diyarbekir vâlisî
vezîr-i müşârunileyh bi'l-müşâfehe sûret-i hareket ve azîmetinizi

müzâkere ve ittifâk ve ittihâd ederek hareket ve tâife-i merkûmenin üzerlerine varıp te'dîb ve gûşmâlleriyle taht-ı râbîta ve nizâma idhâle mübâderet ve Rakka ve Buka ahâlîlerinden dahi şakâveti zâhir olanların icrâ-yı te'dîbleriyle taht-ı itâ'ate idhâllerine müsâra'at eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr () ile irsâl olunmuşdur. İmdi [29] Diyarbekir vâlîsi vezîr-i müşârunileyh ile müzâkere ve ittifâk ederek hareket ve tâife-i merkûmenin üzerlerine varıp izâle-i şurûr ve mefâsidleriyle taht-ı râbîta ve nizâma idhâline bezl-i makderet eylemen matlûb-ı mülûkânem idiği ve bu vesîle ile zîr-i destân olan fukarâ-yı ra'ıyyetin pâ-zede-i huyûl-ı hasâr olmalarına bir vechile rızâ-yı hümâyûnum olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan etvâr-ı rızâ-cûyâne ve harekât-ı dirâyet-mendâneyi ibrâz ve ızhâra bezl ü hasl vus' u kudret ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemen bâbında. Fî evâili B. sene [1]218

[29-123]

Bir sûreti,

Hâlâ Diyarbekir vâlîsi vezîrim es-Seyyid el-Hâc Mehmed Paşa - iclâlehû-'ya, Rakka vâlîsi müşârunileyh ile bi'l-müşâfehe müzâkere ve ittifâk ederek tavâif-i merkûmenin üzerlerine hareket eylemesi için me'mûriyetini hâvî iktizâsına göre.

[29-124]

Silivri kazâsı nâibine ve a'yân ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iş erlerine ve Delilbaşı K r Osman'a -z de kadrum- hüküm ki, Del l ocağı öteden beri kad m ve mu'temed ocak iken bir müddetden beri bazı gav il h d suyla niz m ve intiz mlarına ihtim m u dikkat olunmadığından yeri ve yurdu n -ma'l m kimesneler zümre-i merk ma duh l ve bu vechile tekessür edip v zer  ve m rim ran d ireleri bunlara bir vechile taht? olmadığından ekseri serseri geşt   g z r ve tahr b-i bil d ve ızr r-ı ib da ictis r üzere olduklarından t ife-i merk meden her bir ey let ve sancağa h l ve tahammüllerine göre tert b ve h ricde kalan gerek re'is ve gerek nefer t vil yetlerine varıp kendi h llerinde ik met ve k r u kisbleriyle meşg l olmak ve vil yetlerine gitmeyip harek t-ı b ğiy nelerinde ikr r edenlerin üzerlerine varılıp icr -yı m c z tlarına ikd m u dikkat olunmak b bında ey l t v lilerine ve elviye mutasarrıflarına ves ir iktiz  edenlere hit ben bundan akdem emr-i şerifim ısd r ve tesy r olunmuşdu. El-h let  h zihi delilbaşı-i merk m K r Osman yanında olan yüz nefer s v ri delil nefer tıyla s bıkan Kocaeli sancağı mutasarrıfı olan vezir Osman Paşa -icl leh -'nun d iresinden ayrılıp Hav ss-ı Refi'a kaz sı muz f tından Silivri n hiyesinde yem ve yiyecekleri mecc nen verilmiş iken diş kir sı olarak hil f-ı şer 'at-ı garr  ve mug yir-i rız  çanta karyesinden yüz kırk ve Fener karyesinden yüz yirmi ve Gelevri karyesinden elli ve Yerisinekli karyesinden kırk ve şatroş karyesinden seksen ve Masratlı karyesinden elli ve Yeniceler karyesinden altmış guruş ki cem'an beş yüz kırk bir guruş cebren ahz ve ol vechile ved 'a-i cen b-ı perverd-g r olan fukar -yı ra'iyet ve s kk n-ı memlekete env '-ı zulm   has ra ibtid r üzere

oldukları bu def'a bi'l-ihbâr tahkîk-kerde-i şâhânem olup merkûmların bu vechile hilâf-ı şerî'at-ı seyyidü'l-enâm ve mugâyir-i nizâm serseri güşt ü güzâr ve ibâdullahı ızrâra ictisârları bir vechile tecvîz olunur mevâddan olmamağla siz ki mevlânâ ve a'yân vesâir-i mûmâileyhimsiz, ma'rifet-i şer' ve ma'rifetiniz ve bu def'a mahsûs mübâşir ta'yîn olunan başdelil -zîde kadruhû- ma'rifetiyle merkûmların me'hûzları olan meblağ-ı mezkûr tamâmen tahsîl ve ashâbına redd ü teslîm olunduktan sonra delilbaş-ı merkûm bu def'a Saruhan sancağı mütesellimi Kara Osmanzâde el-Hâc Hüseyin -dâme mecduhû- ma'iyetine me'mûr ve ta'yîn kılınmalarıyla Gelibolu ma'berinden karşı Anadolu tarafına güzâr ve andan Kara Osmanzâde mûmâileyh ma'iyetine gitmek üzere Silivri ve havâlîsinden tahrîk ve ihrâca bi'l-ittifâk ikdâm u dikkat ve tereddüd ve muhâlefet ederler ise haklarından gelineceğini kendilerine ifhâm ve tefhîme mübâderet eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve ikdâmen mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mûmâileyh ile irsâl olunmuşdur. İmdi meblağ-ı mezbûru ma'rifet-i şer' ve ma'rifetiniz ve mübâşir-i mûmâileyh ma'rifetiyle tamâmen ve kâmilen tahsîl ve ashâbına redd ü teslîmini ve delilbaş-ı merkûmun neferâtıyla muktezâ-yı me'mûriyeti üzere mûmâileyh Kara Osmanzâde ma'iyetine irsâli husûsuna mezîd-i ihtimâm u dikkat eylemeniz matlûb-ı kat'ıyy-i pâdişâhânem olduğu [30] ve tereddüd ve muhâlefet ederler ise haklarından gelineceği mukarrer ve muhakkak idiği ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve mefhûm-ı emr-i şerîfimi delilbaş-ı merkûmun gûş u hûşuna bir hoşca ifâde ve telkîn ve meblağ-ı mezbûru ma'rifet-i şer' ve ma'rifetiniz ve mübâşir-i mûmâileyh ma'rifetiyle tamâmen tahsîl ve

ashâbına redd ü teslîm birle derhâl ol tarafdân tahrîk ve ihrâc ve mûmâileyh Kara Osmanzâde ma'iyetine irsâli ikdâm u dikkat eylesiz ve sen ki delilbaşî-i merkûmsun, mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi ma'lûmun oldukda fukarâ-yı ra'iyetden hilâf-ı şerî'at-ı garrâ me'hûzun olan meblağ-ı mezbûru tamâmen ashâbına redd ü teslîme ve muktezâ-yı me'mûriyetin üzere derhâl hareket ve müstashabın olan neferât ile Gelibolu'ya varıp andan karşıya güzâr ve doğru mûmâileyh Kara Osmanzâde'nin ma'iyetine varıp istihdâm eylediği hidemâtın te'diyesine kıyâm ve müsâra'at ve hilâf-ı fermân ve mugâyir-i rızâ hareketi tecvîz ile mazhar-ı gazab-ı şâhânem olmakdan tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı B. sene [1]218

[30-125]

Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşılardan Edirne a'yânı Mehmed'e -dâme mecduhû-hüküm ki,

Gümülcine voyvodasının iskânı ve Ali Mollâ'nın iskânı ve Kara Feyzi'nin def'i gâilesi zımnında mevcûd ma'iyetleri olan asâkir ile Filibe'ye doğru teveccüh ve azîmete bâ-fermân-ı âlî me'mûr ve ta'yîn kılınan Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşılardan Sirozlu İsmail Bey ve Tatarpazarı voyvodası Mehmed Bey ve Filibe a'yânı Hüseyin Bey -dâme mecduhum- ile mevcûd ve me'mûr olan müte'ayyinân-ı sâire Filibe'den hareket ve Edirne tarafına teveccüh ve azîmet üzere olduklarından hitâm-ı maslahata kadar müte'ayyinân-ı mûmâileyhimin ve gerek mevcûd ma'iyetleri olan asâkirin zehâyir husûsunda zarûret çekmemeleri için îcâb eden akçesi Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşılardan Nüzul Emîni Abdullah Bey'in -dâme mecduhû-

kazâlardan tahsîl edeceği zahîre bahâsından nüzul emîni mûmâileyh yedinden ahz olunmak üzere muktezî olan zehâyiri sen ki kapıcıbaşı-yı mûmâileyhsin, ma'rifetin ve mukaddemâ mübâşir ta'yîn olunan () - zîde mecduhû- ma'rifetiyle Edirne ve Ma'alkara ve Keşan ve Uzunköprü ve Kırklisise ve Yanbolu ve İslimye ve Ahyolu ve Bergos ve Misivri kazâlarından tedârük ve nüzul emîni kapıcıbaşı-yı mûmâileyhe i'tâ ve teslîmi husûsuna ikdâm u dikkat eylemen bâbında mu'ahharan sana hitâben emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuş olup el-hâletü hâzihî müte'ayyinân-ı mûmâileyhim ve vilâyetlerine me'zûnen avdet ve inhirâf olduklarından zehâyirin lüzûmu olmadığı bedîdâr olmağla fîmâ-ba'd mukaddem ve mu'ahhar şeref-efzâ-yı sudûr olan evâmir-i şerîfeme mebnî müte'ayyinân-ı mûmâileyhim için Edirne ve kazâ-i sâireden zahîre talep olunmamak fermânım olmağın tenbîhen ve ifhâmen mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi müte'ayyinân-ı mûmâileyhim vilâyetlerine teveccüh ve azîmet etmiş olduklarından ba'de-ezîn mukaddemâ sâdır olan evâmir-i şerîfeme mebnî müte'ayyinân-ı mûmâileyh için kazâhâ-i merkûmeden zahîre talep olunmasına rızâ-yı aliyem olmadığı ve bu husûs zikir olunan kazâlara dahi başka başka evâmir-i şerîfemle tenbîh olunduğu ve hilâf-ı fermân vaz' u harekete rızâ-yı aliyem olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve hilâfı vaz'ı tecvîzden tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı B. sene [1]218

[30-126]

Siroz a'yânı tarafından bundan akdemce Çirmen mutasarrıfı ma'iyetine me'mûr ve ta'yîn kılınan asâkir başbuğu () -zîde mecduhû-'ya hüküm ki,

Sen ki başbuğ-ı mûmâileyhsin, bundan akdemce Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından Sirozlu İsmail Bey -dâme mecduhû- tarafından bin beş yüz nefer asker ile Çirmen mutasarrıfı ma'iyetine me'mûr ve ta'yîn kılınmış isen dahi el-hâletü hâzihî Edirne'de ikâmete me'mûr kılınan Selanik sancağı mutasarrıfı düstûr vezîrim Osman Paşa - iclâlehû- ma'iyetinde asâkirin lüzûmu derkâr olduğuna binâen ve me'mûriyetin müşârunileyh ma'iyetine sarf ve tahvîl kılınmasına irâde-i aliyyem ta'alluk etmekle vusûl-ı emr-i şerîfimde müstahabın olan asâkir-i merkûme ile müşârunileyh ma'iyetine varıp emr u re'yi üzere amel ve hareket ve ta'yîn ve istihdâm eylediği hidemâtın te'diyesine kıyâm ve müsâra'at eylemen fermânım olmağın ve me'mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr [31] ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi icâleten hareket ve müşârunileyh ma'iyetine varıp emr u irâdesi üzere amel ve hareket eylemen matlûb-ı kat'ıyy-i dâverânem idiği ve tevakkuf ve imrâr-ı vakit bir vechile câiz olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh serî'an ma'iyet-i müşârunileyhe varıp emr u re'yi üzere amel ve hareket ve ta'yîn ve istihdâm eylediği hidemâtın te'diyesine mübâderet ve hilâf-ı fermân ve mugâyir-i tenbîhât-ı şâhânem vaz'ı tecvîzden ihfâ ve mübâ'adet eylemen bâbında. Fî evâili B. sene [1]2188

[31-127]

Bir sûreti,

Bender kal'ası muhâfazası şartıyla Selanik sancağı mutasarrıfı olup bu def'a Edirne'de ikâmete me'mûr kılınan vezîrim Osman Paşa'ya - iclâlehû-, başbuğ-ı mûmâileyh ma'iyetine lede'l-vusûl hıdemât-ı lâzımede istihdâma mübâderet etmesi için i'lâm-ı hâl siyâkında iktizâsına göre.

[31-128]

Kocaeli sancağı mutasarrıfı vezîrim Seyyid Abdurrahman Paşa'ya - iclâlehû-hüküm ki,

Kocaeli sancağında vâki' Adapazarı kazâsında eşkiyâ zümresi fürce-yâb olup zâbite itâ'at etmediklerinden mâ'adâ alenen esvak ve bâzârda bi-gayri hakkın adam katl eyledikleri ve fukarâ ve zu'afâyâ îsâl-i zulmu hasâra ictisâr etdikleri ve cem'iyetleri ziyâdece olduğundan mazarratlarının def'i serdârın vus'undan hâric idiği bu def'a bi'l-ihbâr vâsıl-ı sâmi'a-i şehriyârânem olup eşkiyâ-yı merkûmenin def-i mazarratlarıyla te'mîn-i ibâd ve tathîr-i bilâda ikdâm lâzımeden olduğuna binâen iktizâ eder ise Bolu voyvodası Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından Ahmed -dâme mecduhû- dahi külliyyetlü piyâde asâkir ile hareket ve emr u re'yin üzere amel ve hareket eylemek üzere bu def'a diğeri emr-i şerîfimle me'mûr ve ta'yîn kılınmağla sen ki vezîri müşârunileyhsin, vusûl-ı emr-i şerîfimde voyvoda-i mûmâileyhimi dahi ma'iyetine celb birle o makûle zâhirü'l-habâse olan olan şekâvetkârların bi-eyyi vechin kâne def-i mazarratlarıyla vedî'atullah olan sekene-i memleket ve fukarâ-yı ra'iyetin terfîh-i hâl ve te'mîn-i bâlerine bezl ü hasl vus' u kudret eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen hassaten işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl

olunmuştur. İmdi iktizâ eder ise voyvoda-i mûmâileyhi ma'iyetine celb birle eşkıyâ-yı merkûmenin def'-i mazarratlarına ikdâm ve sa'y-i mâ lâ-keâm eylemen senden matlûb-ı kat'ıyy-i dâverânem idiği ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh eşkıyâ-yı merkûmenin ne vechile ve ne tarîkle olur ise izâle-i şurûr ve mefâsidlerine ve fukarâ-yı ra'ıyyetin te'mîn ve âsâyîşlerini müceb olur esbâb ve vesâilin istihsâline ve iktizâ eder ise voyvoda-i mûmâileyhi dahi ma'iyetine celb ederek alâ eyyi hâlin eşkıyâ-yı mezkûrenin def'-i mazarratlarına dâmin-i dermiyân-ı gayret ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan kârgüzârî ve dirâyet-levâzımını ibrâz ve ızhâra müsâra'at ve keyfiyetini Dersaadet'ime tahrîr ve işâret eylemen bâbında.

Fî evâsıtı B. sene [1]218

[31-129]

Bir sûreti,

Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından Bolu voyvodası Ahmed'e -dâme mecduhû-, asılda olan emr-i âlî hikâye olunarak vezîr-i müşârunileyhin emr u re'yi üzere amel ve hareket ve eşkıyâ-yı merkûmenin def'-i mazarratlarına mübâderet eylemesi için, iktizâsına göre.

[32-130]

İnöz memlehası emînine hüküm ki,

Ferecik geçidi İnöz memlehası emînleri taraflarından beher sene âhara ilzâm olunagelip murûr u ubûr için i'mâl olunan kayıkların cüz'î ta'mîr ve kalafatları mültezimleri tarafından ve tecdîdi memleha emîni cânibinden rü'yet olunması kâ'ide-i kadîme olmakdan nâşî el-hâletü hâzihî zikr olunan kayıklar külliyyen harâb ve mün'adim olduğu bu def'a bi'l-ihbâr vâsıl-ı sâmi'a-i şâhânem olup sen ki emîn-i mûmâileyhsin,

iktizâ eden kayıkların kâ'ide-i kadîme üzere tarafından derhâl inşâsına mübâderet olunmak fermânım olmağın imdi zikr olunan kayıkların kadîmîsi üzere tarafından derhâl inşâ ve itmâmına ihtimâm ve ikdâm olunması matlûb-ı mülûkânem idiği ve iğmâz ve tesâmuh gûne vaz'a rızâ-yı hümâyûnum olduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer zikr olunan kayıkların derhâl inşâ ve itmâmına mübâderet ve hilâf-ı fermân vaz'ı tecvîzden mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı B. sene [1]218

[32-131]

Kocaeli sancağı mütesellimi Mehmed Mahir'e -zîde mecduhû- hüküm ki,

Bu hilâl-i behcet-iştimâlde hüccâc-ı müslimîn Üsküdar'a güzâr ve çend rûz zarfında Üsküdar'dan fekk-i râbıtâ-i karâr ve cânib-i hicâza teveccüh ve azîmete ibtidâr üzere olmalarıyla ibtida-yı hudûd-ı Kocaeli'den istikbâl ve nihâyet-i hudûda varınca hüccâc-ı zevi'l-ibtihâcı vesâir ebnâ-i sebîli kemâl-i emn u selâmetle îsâlleri emrine sinîn-i sâbıkadan birkaç kat ziyâde ihtimâm u dikkat olunmak lâzımeden olmakdan nâşî sen ki mütesellim-i mûmâileyhsin, vusûl-ı emr-i şerîfimde iktizâ eden yolların ve cisrlerin ta'mîr ve tathîre müsâra'at ve surre-i hümâyûnum emîni Hâssa silahşorlarımdan Mîr Osman -zîde mecduhû- müstashabı olan hüccâc-ı zevi'l-ibtihâc ile Üsküdar'dan hareket ve azîmetinde re's-i hudûddan istikbâl ve nihâyet-i hudûda varınca surre-i hümâyûnumu ve hüccâc-ı zevi'l-ibtihâcı mashûben bi'l-emni ve's-selâm imrârlarına mezîd-i ihtimâm u dikkat ve hilâf-ı fermân ve mugâyir-i tenbîhât vaz'ı tecvîzden gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve ikdâmen mahsûsan

işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi yolların ve cisrlerin tathîr ve ta‘mîri ve surre-i hümâyûnum ve hüccâc-ı müslimînin âminen ve sâlimen imrârları emrine kemâl-i sa‘y u gayret eylemen matlûb-ı kat‘iyy-i pâdişâhânem olduğu ve hilâfı vaz‘a bir vechile rızâyı aliyyem olmadığı ma‘lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve muktezî olan yolları ve cisrleri tathîr ve ta‘mîre müsâra‘at ve surre-i hümâyûn emîni mûmâileyhi re’s-i hudûddan istikbâl ve nihâyet-i hudûda varınca surre-i hümâyûnumu ve hüccâc-ı zevi'l-ibtihâcî âminen ve sâlimen imrârları husûsuna dâmin-i dermiyân-ı gayret ve hilâf-ı fermân kusûr ve rehâvet misillü vaz‘ı tecvîzden be-gâyet tevakkî ve mübâ‘adet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı B. sene [1]218

[32-132]

Dergâh-ı mu‘allâm kapıcıbaşılardan hâlâ Ankara sancağı mütesellimi Mehmed Mesud'a -dâme mecduhû- ve Ankara kazâsı nâibine hüküm ki,

Levend Çiftliği ve Üsküdar Ocağı neferâtının tezâyüd ve teksîrine ihtimâm u dikkat umûr-ı mefrûza-i dîn ü devletden olmak hasebiyle zikr olunan ocaklara bazı mahallerden asker tertîb olunmakda ise dahi öteden beri serhaddât muhafızlarına tevcih olunagelen Ankara sancağı bu def‘a Üsküdar Ocağı'na rabt ve mutasarrıfına âid hazariye ve şehriye akçeleri vakt ü zamânıyla Dersaadet'imde kapıkethüdâsına verilmek üzere mütesellimliği İrâd-ı Cedîd-i Hümâyûn'um hazînesi tarafından idâre ve rü‘yet olunarak livâ-i mezbûr ahâlîleri sâir îrâd-ı cedîd mukâta‘âtı misillü himâyet ü sıyânet olunmak üzere merbûtiyetleri

husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk edip ol bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum sahîfe-i zîr olmakla sen ki kapıcıbaşı-yı mûmâileyhsin, mücebince livâ-i mezbûra mâh-ı Cemâziyelâhir guresinden i'tibâr ile Îrâd-ı Cedîd-i Hümâyûn'um tarafından mahsûs mütesellim nasb u ta'yîn kılınmışdın, ancak senin mütesellim-i sâbık ile mâ-beyn hesâbınız rü'yet ve livâ-i mezbûrun hazariye ve hâs akçelerinden mütesellim-i sâbıkın tahsîlât ve makbûzâtı zâhire ihrâc olunmak lâzımeden olmakdan nâşî zikr olunan Ankara sancağının hazariye ve hâs akçelerinden mütesellim-i sâbıkın mâ-beyn hesâbı mahallinde ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle görülüp livâ-i mezbûr mutasarrıfına âid hazariye ve hâs akçelerinden mütesellim-i sâbık ve lâhıkın zamânlarına isâbet eden her ne ise zâhire ihrâc olunarak mûmzâ defteriyle keyfiyeti Der'aliyye'me arz ve i'lâma mübâderet olunmak bâbında siz ki mütesellim kapıcıbaşı ve mevlânâ-yı mûmâileyhimâsız, size hitâben Dîvân-ı hümâyûn'umdan emr-i şerîfim [33] sudûrunu a'zam-ı ricâl-i devlet-i aliyemden hâlâ şıkk-ı sâni ve îrâd-ı cedîd-i hümâyûnum defterdârı iftihâr el-Hâc İbrahim Reşid -dâme mecduhûbâ-takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve ikdâmen mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi livâ-i mezbûrun hazariye ve hâs akçelerinden mütesellim-i sâbıkın deyn hesâbı mahallinde ma'rifetiniz ve ma'rifet-i şer'le ve cümle ma'rifetleriyle rü'yet olup livâ-i merkûm mutasarrıfına âid hazariye ve hâs akçelerinden mütesellim-i sâbık ve lâhıkın zamânlarına isâbet eden her ne ise zâhire ihrâc ve mûmzâ defteriyle keyfiyeti Dersaadet'ime arz u i'lâma müsâra'at olunmak matlûb-ı kat'ıyy-i pâdişâhânem olduğı ma'lûmunuz oldukda

ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve infâz-ı emr ve irâde-i hüsrevâneme mezîd-i i'tinâ ve dikkat ve hilâf-ı fermân ve münâfî-i tenbîhât vaz'ı tecvîzden gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî evâsıtı B. sene [1]218

[33-133]

Bir sûreti,

Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşılığı pâyesiyle Kayseriye sancağı mütesellimine () - dâme mecduhû- ve Kayseriye kazâsı nâibine () ber-vech-i meşrûh.

[33-134]

İlmuhaberi verilmiştir.

Boğdan voyvodası Kostantinzâde Aleksandırı voyvodaya hüküm ki, Sen ki voyvoda-i mûmâileyhsin, ma'rifetinle kat' ve Kalas İskeleye nakl olunup mevcûd olan dört yüz kırk aded kebîr top kundaklığı elvâhın Tophane-i âmire'ne nakl ü teslîmi mühim ve muktezî olup el-hâletü hâzihî mevsim-i deryâ murûr etmiş olduğundan Dersaadet'imden mahsûs sefîne irsâli müte'azzir olup bundan akdem Âsitâne-i sa'âdet'im ve Anadolu sefâyininden nehr-i Tuna'ya duhûl etmiş ve zahîreden tehî kalmış vâfir sefîne olduğu tahkîk olunmuş idiği beyânıyla icâb eden navulları Dersaadet'imde verilmek üzere sâlifü'z-zikr dört yüz kırk aded elvâh bir veyâhûd iki ve üç sefîneye tahmîl olunmak iktizâ eder ise tarafından me'mûr Kalas serdârı ve Dubrovnik boyarları ma'rifetiyle navulları mukâvele ve kat' olunarak o makûle tehî sefînelere alâ eyyi hâlin tahammülüne göre tahmîl ile elvâhın ve navl-ı sefînelerinin mikdârları takdîmiyle serdâr ve boyarlar taraflarından rüesâ-yı sefâyine

senedât verilerek ol mikdâr elvâh te'kîden Dersaadet'ime tesyîl olunmak bâbında sana hitâben Dîvân-ı hümâyûn'umdan emr-i şerîfim ısdâr ve Başmuhâsebe'ye ilmuhaberi i'tâsını bi'l-fi'il başdefterdârım olan Seyyid Feyzullah -dâme uluvvuhû- i'lâm etmeğin i'lâmı mûcebince amel olunmak fermânım olmağın Dîvân-ı hümâyûn'umdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi îcâb eden navulları Dersaadet'imde verilmek üzere mârru'z-zikr dört yüz kırk aded elvâh kaç kıt'a sefîneye tahmîl olunmak iktizâ eder ise tarafından me'mûr Kalas serdârı ve Dubrovnik boyarları ma'rifetiyle navulları mukâvele ve kat' olunarak o makûle tehî sefînelere alâ eyyi hâlin tahammûlüne göre tahmîl birle elvâhın ve navl-ı sefâyinin mikdârları tasrîhiyle serdâr ve boyarlar taraflarından rüesâ-yı sefâyine senedât verilerek mezkûrül-mikdâr elvâhın Dersaadet'ime sevk u tesyîri husûsuna mezîd-i ikdâm u dikkat eylemen matlûb-ı kat'ıyy-i pâdişâhânem olduğı ve Başmuhâsebe'ye dahi ilmuhaberi verildiğı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve hilâfî vaz'ı tecvîzden tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı B. sene [1]218

[33-135]

Hâlâ Anadolu vâlîsi vezîrim Alaaddin Paşa'ya -iclâlehû- ve husûs-ı âti'z-zkire bu def'a Dersaadet'imden mahsûs mübâşir ta'yîn olunan () -zîde mecduhû-'ya hüküm ki,

Sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, mukaddemce Anadolu eyâleti sana tevcîh olundukda Erzurum'dan hareket ve yemîn ü yesâra sapmayarak doğru yoldan azîmet ve mansıbında ve esnâ-yı râhda tarafından ve etbâ'ın câniblerinden ahâlî-i memleket ve fukarâ-yı ra'ıyyete mikdâr-ı

zerre zulm u ta'addî vukû'unu tecvîzden mübâ'adet eylemen husûsu me'mûriyetin emrinde tenbîh ve iş'âr olunmuş iken Erzurum'dan hareket ve mansıbın olan Kütahya'ya azîmetinde Ankara sancağında Murtazaabad kazâsında kâin Ankara'ya beş sâ'at mesâfede vâki' Gerendos nâm karyeye lede'l-vürûd karye-i mezbûrede iki gün meks u ikâmetinde iktizâ eden konak masârifından ve karyelerden alınan avâidât dan ve ihdâ olunan esb ve şâlîden mâ'adâ hilâf-ı şerî'at-ı garrâ ve mugâyir-i emr u rızâ kazâ-i mezbûrdan on bir bin altı yüz elli guruş ahza ibtidâr etmiş olduğundan sâlifü'z-zikr me'hûzun olan mebâliğ ve hedâyâ ve esb ve şâlî bahâları ve masârîfât-ı sâire min haysü'l-mecmû' yirmi beş bin guruşa resîde olunduğu ve bundan mâ'adâ Bolu sancağında vâki' Gerede kazâsında kâin Çoğullu nâm karyede üç gece beytütet birle kazâ-i mezbûrdan on altı bin beş yüz ve üç re's esb bahâsı olmak üzere bin dört yüz ve karye-i mezbûrede esnâ-yı ikâmetinde şa'îr ve saman ve masârîfât-ı sâirenin altı yüz ve dâirene gönderilen [34] mihmândârlar yedleriyle avâidât ve masârîfât-ı sâire olarak bin guruş ki cem'an yirmi bin beş yüz guruş ahz olunmuş olduğu bu def'a bi'l-ihbâr tahkîk-kerde-i şâhânem olup zikr olunan Ankara ve Bolu sancakları bâ-hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn Levend Çiftliği ve Üsküdar ocaklarına rabt ve ilhâk olunup Îrâd-ı Cedîd-i Hümâyûn'um hazînese tarafından idâre ve kâffe-i mezâlîm ve ta'addiyâtdan vikâye olunarak şerâyit-i nizâmiyelerine i'tinâ ve dikkat ve ale'd-devâm himâyet ü sıyânetlerine kemâliyle ihtimâm ve nezâret olunmak cümleye vâcibe-i zimmet iken senin bu gûne hilâf-ı emr u rızâ harekete ibtidârın senden me'mûl olan rızâ-cûyî ve sadâkat ve fermân-beri ve istikâmete külliyyen münâfi bir hâlet olmakdan nâşî sâlifü'z-zikr me'hûzun olan mebâliğın alâ eyyi

hâlin tahsîl ve ashâbına reddi husûsuna irâde-i kâtı'a-i dâverânem ta'alluk etmekle vusûl-ı emr-i şerîfimde hilâf-ı şerî'at-ı garrâ ve mugâyir-i rızâ kazâteyn-i mezbûreteynden me'hûzun olan mebâliğ-i mezkûreyi ashâbına redd ü teslîm olunmak için ta'yîn olunan mübâşir-i mûmâileyhe alâ eyyi vechin kâne tamâmen ve kâmilen teslîm ve Der'aliyye'me tesyîre müsâra'at ve tahsîl-i rızâ-yı hüsrevânem ve telâfi-i mâ-fâta mezîd-i i'tinâ ve dikkat ve hilâf-ı fermân ve mugâyir-i tenbîhât zinhâr ve zinhâr tereddüd ve öZR ü illet ve iğmâz u betâet gûne vaz'ı tecvîzden gâyetü'l-gâye tehâşî ve mûcânebet eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve ikdâmen Dîvân-ı hümâyûn'umdan mahsûs işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mûmâileyh ile irsâl olunmuşdur. İmdi livâeyn-i mezkûreteynin kâffe-i mezâlîm ve ta'addiyâtдан vâreste ve masûn olmaları şurût-ı merbûtunda ve muktezâ-yı nizâmlarından olmağla kazâeyn-i mezbûretynden hilâf-ı şerî'at-ı garrâ mugâyir-i emr u rızâ me'hûzun olan mebâliğ-i merkûmenin ashâbına redd ü teslîm olunmak için bi-eyyi vechin kâne tamâmen ve kâmilen mübâşir-i mûmâileyhe teslîmen Dersaadet'ime irsâl ve isbâline ve tahsîl-i rızâ-yı mülûkâneme kemâl-i sa'y u ihtimâm eylemen matlûb-ı kat'ıyy-i pâdişâhânem olduğı ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i tenbîhât-ı şâhânem ednâ mertebe iğmâz u rehâvet ve betâet misillü vaz'a cesâret hakkında a'zâr-ı tab'-ı safvet-tîğ-ı mülûkânemi mûceb olacağı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve mebâliğ-i me'hûzenin kâmilen redd ü teslîmi ile tahsîl-i rızâ-yı hüsrevânem mezîd-i i'tinâ ve dikkat ve hilâfi vaz'ı tecvîz ile mes'ûl ve mu'âteb olmakdan be-gâyet tevakkî ve mübâ'adet eylesin ve sen ki mübâşir-i mûmâileyhsin, mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi meczûmun olarak mûceb ve

muktezâsı üzere amel ve hareket birle müşârunileyhin sâlifü'l-beyân sancaklardan me'hûzu olan meblağ-ı mezkûr ashâbına redd ü teslîm olunmak üzere tamâmen ve kâmilen ahz ve bi'l-istishâb Dersaadet'ime îsâle ve tenfîz-i emr ve irâde-i hümâyûnuma ve tekmîl-i emr-i mübâşerete dâmin-i dermiyân-ı gayret ve hilâfı vaz'ı tecvîz ile sen dahi mes'ûl ve mu'âteb olmakdan gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı B. sene [1]218

[34-136]

Hâlâ Sayda ve Kuds-i şerîf ve Nablus sancakları ilhâkıyla Şam ve Trablus-ı Şam vâlisı vezîrim Gazi Cezzâr el-Hâc Ahmed Paşa'ya - iclâlehû- hüküm ki,

Bir müddet[den] beri surre-i hümâyûnum emîni olanların masârîfına medâr olmak için Şam-ı şerîf vâlisı tarafından iki bin ve Trablus-ı Şam vâlisı tarafından sekiz bin beş yüz ve Sayda vâlisı tarafından üç bin cem'an on üç bin beş yüz guruş harc-ı hizmet-i mübâşiriyesi tahsîs kılınıp ziyâde ve noksân kabûl etmemek vechile nizâma rabt olunmuş olduğu beyânıyla mebâliğ-i merkûme işbu sene-i mübârekeye mahsûben kendisine tamâmen edâ ve teslîm olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Hâssa silahşorlarımdan hâlâ surre-i hümâyûnum emîni olan Mîr Osman -zîde mecduhû- bâ-takrîr istid'â etmekden nâşî vech-i meşrûh üzere meblağ-ı merkûmenin i'tâsına mübâderet olunmak fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi meblağ-ı mezbûru işbu sene-i mübârekeye mahsûben emîn-i mûmâileyhe tamâmen i'tâ ve teslîme mübâderet eylemen matlûb-ı şâhânem olduğu sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, ma'lûm-ı

dirâyet-melzûmun oldukda ber-vech-i muharrer mebâlig-i mezkûreyi sene-i mezbûra mahsûben emîn-i mûmâileyhe tamâmen i'tâ ve teslîme mübâderet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı B. sene [1]218

[35-137]

Güğercinlik kâdîsına ve Güğercinlik kazâsı müte'ayyinânından Çelebizâde Hasan'a -zîde kadruhû- hüküm ki,

Der'aliyye'mde odunun killeti ve sekene-i İstanbul'un bu bâbda zarûret ve muzâyakaları derkâr ve kadîmden olageldiği vechile develer ile nefsi Kemer iskelesine tertîb ve iskelelerden sefîneye tahmîlen Der'aliyye'me külliyyetlü odun nakil olunagelir iken bir iki seneden beri ekall-i kalîl tevârüd eylediği bi'l-ihbâr ma'lûm ve âşikâr ve bu husûsa ihtimâm u dikkat olunarak bu mevsimlerde Mart duhûlüne kader ol havâlîden me'mûl üzere odun irsâliyle def'-i zarûret-i ibâda kemâl-i ikdâm ve sa'y-i bî-şumâr olunması cümleye lâzîme-i dikkat idiği bedîhî ve nümûdâr olmakdan nâşî odun kat'ıyla me'lûf olan rençberânı derhâl havâlî-i merkümede kâin dağlara çıkarıp bir taraftan kat' ve bir cânibden iskelede mevcûd olanı varan sefînelere tahmîl ve peyderpey Der'aliyye'me ve civâra efzûn odun irsâline ve Mart'a kadar iskele-i merkümeden sefînelerin ardı ve arası kesilmemesine dâmin-i dermiyân-ı gayret olunmak için sâdır olan emr-i şerîfim iskele-i merkümede ikâmete me'mûr sadr-ı a'zamım çukadârlarından Ali -zîde kadruhû- ile mahalline vâsıl olup ancak öteden beri Kemer'e tâbî' Aynderesi nâm iskeleye hengâm-ı şitâda Türkmen tâifesi cem' olup develer ile hatab tertîb edegelmişler olup lâkin bu sene-i mübârekeke tâife-i mezkûr sen ki mûmâileyhsin, yanında idiği çukadâr-ı mûmâileyhin bu def'a der-

bâr-ı atûfet-karâr vârid olan tahrîrâtında derc ve iş‘âr olunmağla tâife-i merkûmenin karye-i mezbûr cibâline irsâliyle hatab kat‘ ve nakil etdirilmek fermânım olmağın te‘kiden ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuştur. İmdi tâife-i merkûmenin derhâl ihrâc ve cibâl-i mezkûra irsâliyle belağan mâ-belağ hatab kat‘ ve iskeleye sevk ve tenzîli matlûb-ı kat‘iyy-i dâverânem olduğu ve iğmâz ve tesâmuh-gûne vaz‘a bir vechile rızâ-yı dâverânem olmadığı siz ki mevlânâ ve çelebizâde-i mûmâileyhimâsız, ma‘lûmunuz oldukda vusûl-ı emr-i şerîfimde tâife-i merkûmeyi derhâl tahrîk ve ihrâc ve cibâl-i merkûmeye sevk ve irsâl ile iskele-i mezkûreye külliyetlü hatab nakil ve tenzîli esbâbını istihsâle bezl-i vus‘ u makderet ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ vaz‘ı tecvîz ile mazhar-ı mu‘âhaze ve itâb olmakdan tevakkî ve mübâ‘adet eylemeniz bâbında.

Fî evâsıtı B. sene [1]218

[35-138]

Dergâh-ı mu‘allâm kapıcıbaşılardan Tekfurdağı a‘yânı () -dâme mecduhû-ya ve Tekfurdağı nâibine ve vücûh-ı memleket ve iş erlerine hüküm ki,

Bu def‘a tasallut-ı eşkıyâdan Tekfurdağını muhâfaza için Tophane-i âmire'mden beş kıt‘a sür‘at toplarıyla bir topçu ve nısf arabacı ortaları tâkımıyla ta‘yîn ve irsâl olunmağla Tekfurdağı'na vusûllerinde toplar ve mühimmât ve neferât münâsib mahalle yerleşdirilip zikr olunan ortalar zâbitân ve neferâtının iktizâ eden yevmiye ta‘yînâtları sen ki a‘yân-ı mûmâileyhsin, ma‘rifetinle taraf-ı vilâyetden i‘tâ ve idâre olunarak zarûret çekmemelerine ihtimâm u dikkat olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu şikk-ı sâni ve îrâd-ı cedîd-i hümâyûnum

defterdârı ve mu'allim-i asker nâzırı el-Hâc İbrahim Raşid -dâme mecduhû- bâ-takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuştur. İmdi zikr olunan ortalar zâbitân ve neferâtının iktizâ eden yevmiye ta'yînâtları ma'rifetinle taraf-ı vilâyetden i'tâ ve idâre olunarak bir vechile zarûret ve muzâyaka çekmemeleri matlûb-ı hümâyûnum olduğu ve zarûret ve muzâyakalarını müceb olur vaz'a rızâ-yı aliyem olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete kemâliyle ihtimâm u dikkat ve hilâfından hazer ve mücânebet eylesin ve siz ki mevlânâ ve vücûh-ı memleket vesâir-i mûmâileyhimsiz, siz dahi müceb-i emr-i şerîfimle amel ve hareket ve hilâfi vaz'ı tecvîzden ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî evâsıtı B. sene [1]218

[36-139]

Tashîh olunduğu vechile tebdîl olunmuştur. Fî Ş. sene [121]8

Başmuhâsebe'ye ilmuhaberi verilmiştir.

Hâlâ Haleb vâlisı vezîrim el-Hâc İbrahim Paşa'ya -iclâlehû- ve Haleb kâdîsına ve husûs-ı ati'z-zikre Der'aliyye'mden mübâşir ta'yîn olunan () -zîde mecduhû-'ya hüküm ki,

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri öteden beri Devlet-i Aliyye'min sadâkatkâr ve gayret-şî'âr askerinden olup emr u irâde-i şâhâne ve sür'at-i mutâva'at ve vülât-ı izâm ve zâbitlerine itâ'at ve me'mûr oldukları hıdemât-ı gazâ ve cihâdı te'diyeye bezl-i kudret ve dîn yolunda ve devlet-i aliyem uğurunda baş ve cân ile ibrâz-ı gayret ve içlerinde emr-i uli'l-emre ve zâbitlerine adem-i itâ'at ve şer'-i şerîf ve kâ'ide-i ocağa münâfi hareketleri rû-nümâ olanları kendileri ahz ve

zâbitâyâ teslim birle yol ve erkânlarına ri'âyet eylemeleri lâzıme-i zimmet-i ubûdiyetleri iken medîne-i Haleb'de kâin yeniçeri zümresinden bazıları tarîk-i şekâvete sülûk ve def'-i mazarratlarına vülât ve zâbitân taraflarından ihtimâm olundukda yeniçeri gayreti yok mudur diyerek sâir ehl-i ırz zümresini dahi tahrîk ve ifsâd ve Haleb kal'asına duhûl ve tahassun birle vülât-ı izâma sûret-i mukâbele ve huşûnet ibrâz ve ahâlî ve fukarânın islâb-ı emniyetlerini müceb ve esvâk ve pazarın sedd ü bendiyle derûn-ı Haleb'de ta'tîl-i ticâret-i ibâdullahı ve îkâz-ı fitne ve fesâdı müstevcib harekât-ı gayr-ı marziye-i reddiyyeye cesâret ve Mısır seferine evâmir-i müte'addide ile me'mûr kılınmışlar iken hâh ve nâ-hâh Yafa sahrâsına bir mikdârı gelip Ordu-yı hümâyûnum Mısır üzerine azîmete müteheyî oldukda birer ikişer gürîzân ve Haleb'e gelip kemâ fi'l-evvel ızhâr-ı şekâvet ve mel'anete şitâbân ve Ordu-yı hümâyûnum Der'aliyye'ne müteveccihen Haleb'e takarrubunda merkûmlar bâdiye-nişîn olan urbânın yanlarına firâr etmiş oldukları ve Ordu-yı hümâyûnum Haleb'den güzâr eyledikten sonra gelip yine şekâvetlerine ber-devâm edecekleri zâhir olduğundan ism ü resm ve şöhretlerini nâtık mümzâ ve mahtûm defterde mastûr'ül-esâmî kimesnelerden fîmâ-ba'd ferd-i vâhidi ahâlî ve vücûh taraflarından tasahhub [tesâhub] ve himâye olunmamak ve derûn-ı Haleb'e duhûllerine bir vechile ruhsat gösterilmemek ve duhûl ederi olur ise ahz ve lâzım gelen te'dîbleri icrâ olunmak için derhâl vâlîye ihbâr eylemek ve hiçbir vechile mu'âvenet ve müzâheret vukû'a gelmemek üzere vücûh ve ahâlînin cümlesi ta'ahhüd etdirilip nezre kat' ve iktizâ eden ta'ahhüd hücceti ahz ve merkûmların bir kıt'a defteri sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, sana i'tâ ve ol bâbda sâdir olan emr-i şerîfimle sana

tenbîh olunmuşdu. El-hâletü hâzihî firâriyelerden Genç Ahmed vesâirleri taraflarından derbâr-ı re'fet-karârıma takdîm olunan bir kıt'a arzuhâlleri mefhûmunda iki seneden beri dâr u diyârlarından dûr ve iyâl ü evlâdlarından mehcûr ve sefil ve sergerdân ve bî-mekân sahârî ve beyâbânda geşt ü güzâr ve kırk dört neferden on neferi fevt ve mâ'adâsı seyyiât-ı sâbıkalarına tâib ve müstağfir olup fîmâ-ba'd merkez-i ubûdiyetde sâbit ve müstekarr olmak ve cânib-i mîrîye dahi yüz bin guruş vermek şartıyla cürmleri affıyla ve Haleb'e duhûllerine mümâna'at olunmamak ve emvâl ü eşyâ ve hâne ve emlâkleri kendilere teslîm olunmak bâbında afvlarını şâmil emr-i şerîfim sudûrunu istirhâm ve istid'â etmeleriyle merkûmlar bundan böyle ırz ve edeb ve kendi kâr u kisbleriyle meşgûl olup umûr-ı vülât ve vilâyete karışmamak ve evâmir-i aliyyemle bir mahalle me'mûriyetleri zuhûrunda derhâl sür'at-i imtisâl ve mutâva'at eylemek ve içlerinden hilâf-ı şerî'at-ı garrâ ve mugâyir-i kâ'ide-i ocak hareketleri zuhûr edenleri derhâl zâbiti ma'rifetiyle ahz u habs olunup şer'an ve kânûnen hakkında lâzım gelen mücâzât ve te'dîbâtı icrâ olunmak ve sâdât ile mugâyir-i şerî'at-ı garrâ ve münâfî-i uhuvvet-i dîne derkâr olan nefsâniyetleri külliyyen men' u def' olunup bundan böyle dâder misillü hüsn-i mü'âlefe ve imtizâc eylemek ve akvât-ı sekene-i Haleb için taşradan tevârüd eden ecnâs-ı zehâyiri sâbıkı misillü gelir iken istikbâl etmeyip sâhibleri ma'rifetiyle araste ve pazara nakil ve kâ'ide-i kadîme-i belde üzere vâlî ve hâkimü'ş-şer' ve cümle ma'rifetleriyle vaz' u ta'yîn olunan si'r u narh üzere fîrûht olunmak ve fîmâ-ba'd hilâf-ı rızâ-yı bârî ve mugâyir-i nizâm-ı ocağ-ı âmire taraflarından ednâ hâlet zuhûr etmemek ve ihtilâl-i şîrâze-i nizâm-ı memleket ve islâb-ı emniyet-i ahâlîyi müceb olur vakten mine'l-evkât mikdâr-ı zerre hareketde bulunmamak ve müte'ahhid oldukları mârru'l-beyân yüz bin guruşu şer'an hazîne-i âmireme teslîm

etmek şerâyitiyle eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ve iyâl u evlâdlarına merhameten cürümleri afv ve Haleb'de ikâmet eylemeleri husûsuna müsâ'ade-i aliyyem erzânî kılınıp haklarında sudûr olan evâmirin kaydları terkîn olunmağla merkûmların emvâl ü eşyâ ve emlâk ve hâneleri ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve mübâşir-i mûmâileyh ma'rifetiyle kendilere redd ü teslim olunmak fermânım olmağın i'lâmen ve tenbîhen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mûmâileyh ile irsâl olunmuşdur. İmdi şurût-ı merkûme ile mezbûrların cerîde-i cerâyim-i sâbıkalarına kalem-i afv u safh-ı mülûkânem keşîde kılındığı ve kaydları terkîn olunan evâmire

mebnî merkûmlara bir vechile ta'arruz ve ta'addî olduğuna kat'â rızâ-yı aliyyem olmadığı ve emvâl ü eşyâ ve emlâklarının tamâmen kendilere redd ü teslim olunması matlûb-ı kat'ıyy-i mülûkânem idiği siz ki vezîr-i müşâr ve mevlânâ-yı mûmâileyhimâsız, ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i muharrer amel ve harekete ihtimâm u dikkat ve kaydları terkîn evâmire mebnî merkûmlara ta'addî ve ta'arruz vukû'undan hazer ve mübâ'adet eylesesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâileyhsin, sen dahi müceb-i emr-i şerîfimle amel ve hareket ve şurût-ı merkûm ile mezkûrları derûn-ı Haleb'e idhâli ve müşâr ve mevlânâ-yı mûmâileyhim ma'rifetleriyle emvâl ü eşyâ ve emlâk ve hânelerinin tamâmen kendilere redd ü teslimiyle icrâ-yı emr u irâde-i hümâyûnuma ve tekâmîl-i emr-i mübâşeretine sa'y-i bî-şumâr ve hilâf-ı fermân ve münâfî-i rızâ vaz' u hâlet vukû'unu tecvîzden be-gâyet hazer ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı B. sene [1]218

[37-140]

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân otuz üç avcılarının çorbacısı () -zîde mecduhû- ve orta-i mezkûrun sâir zâbitânına -zîde kadruhum- hüküm ki,

El-hâletü hâzihî Edirne etrâfında bazı dağlı eşkıyâsı geşt ü güzâr ve çapulcuları dahi Malkara ve Bergos etrâfında olan karyeler re'âyâsına îsâl-i hasâr etmekte oldukları sâmi'a-i re's-i? şâhânem olup eşkıyâ-yı mezbûrenin avn u inâyet-i bârî ile kahr u tedmîrleri emrine ikdâm ve mefsedet ü hasâretlerinden fukarâ-yı ra'ıyyetin istihlâsına ihtimâm olunması için el-yevm Bergos kasabasında ikâmet üzere olan Selanik mutasarrıfı vezîrim Osman Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ma'ıyyetine asâkir-i lâzıme tertîb ve ihrâc olunmak üzere ise dahi müşârunileyhin cem'ıyyetine kuvvetü'z-zahr olarak ikâmet ve hîn-i iktizâda ileri dahi azîmet ile imdâd u îânet etmek üzere Silivri taraflarında dahi mu'tenâ asâkir-i şâhânemden bir mikdâr asâkirin ikâmesi lâzımeden ve yeneçeri ocağı dilâverleri dahi Devlet-i Aliyye'min serfirâz ve müstesnâ ve mümtâz ve mu'tenâ asâkir-i hâssasından olup öteden beri ocağ-ı merkûmun otuz üç avcılarını ortası neferâtı Silivri havâlîsine kadar gezegeldikleri âdât-ı kadîmeden olmakdan nâşî otuz üç avcılar dilâverlerinden iki yüz elli nefer intihâb ve iktizâ eder ise ileriye azîmet etmek üzere sen ki çorbacıbaşı-yı mûmâileyhsin, Silivri'ye me'mûriyetin husûsuna irâde-i aliyem ta'alluk etmekle vusûl-ı emr-i şerîfimde neferât-ı merkûme ile derhâl hareket ve Silivri'ye vusûle müsâra'at eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi zikr olunan otuz üç avcılarını dilâverlerinden intihâb ve tertîb olunan iki yüz elli nefer ile hareket ve Silivri'ye varıp ikâmet ve iktizâ eder ise

ileriye azîmet ve müşârunileyhin emr u re'yi üzere amel ve hareket eylemen matlûb-ı hüsrevânem idiği ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet ve siz ki orta- i mezkûrun zâbitânı mûmâileyhimsiz, siz dahi mûceb-i emr-i şerîfimle amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet eylesiz deyü bi'l- fi'il Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan Mustafa Ağa -dâme uluvvuhû- tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere amel ve hareket eylemen bâbında.

Fî evâhiri B. sene [1]218

[37-141]

İşbu emr-i âlî Îrâd-ı Cedîd defterine nakil edilmiştir.

Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından Ankara sancağı mütesellimi es-Seyyid Mehmed Mesud'a -dâme mecduhû- ve Ankara nâibiyle Ankara sancağının hâvî olduğu kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a'yân ve zâbitân vesâir bi'l-cümle iş erlerine hüküm ki,

Levend Çiftliği ve Üsküdar ocağı neferâtının tezâyüd ve teksîrine ihtimâm u dikkat umûr-ı mefrûza-i dîn ü devletden olduğuna binâen zikr olunan ocaklara bazı mahallerden asker tertîb olunmakda ise dahi Anadolu'da vâki' sâir münâsib olan yerlerden külliyetlü neferât tertîb ve celb ve ta'lîm olunarak tezâ'uf ve tevfirlerine himmet olunmak lâzımeden olmağla öteden beri bazı mîrimîrana ve serhaddât muhâfızlarına tevcîh olunagelen Ankara sancağından mutasarrıfına âid hazariye ve şehriye akçeleri Îrâd-ı Cedîd-i Hümâyûn'um tarafından verilmek üzere livâ-i mezbûr Üsküdar Ocağı'na rabt ve mütesellimliği Îrâd-ı Cedîd-i Hümâyûn'um tarafından idâre olunmak husûsu nizâma bend olunsa livâ-i mezbûrdan bir ortaya kâfi asker tertîbi ve mahallinde

dahi kışla inşasıyla meşk u ta'lîmi ve hîn-i iktizâda ocağa celb ve istihdâmları mümkün olacağı erbâb-ı vukûf tarafından ihbâr olunduğuna mebnî şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince livâ-i mezbûr Üskûdar Ocağı'na rabt olunup mütesellimliği İrâd-ı Cedîd-i Hümâyûn'um tarafından sen ki kapıcıbaşı-yı mûmâileyhsin, senin uhde-i sadâkatine ihâle birle livâ-i mezkûrun ocağ-ı mezbûra merbûtiyeti nizâmını hâvî bundan akdem şeref-efzâ-yı sudûr olan fermân-ı âlîşânım mahalline lede'l-vürûd cümle ahâlî muvâcehelerinde feth u kırâ'et ve mazmûn-

ı münîfi i'lân ve işâ'at olundukda merâsim-i mutâva'ati ba'de'l-edâ ahâlî-i merkûme haklarında derkâr olan inâyât-ı aliyyemin teşekkürüyle ber-mûceb-i emr-i âlî amel ve harekete müte'ahhid olduklarını bu def'a Dersaadet'ime vârid olan tahrîrâtında iş'âr ve tastîr ve kazâlardan verilen arz u mahzarları dahi takdîm eylemişsin, mazmûn-ı tahrîrât mukaddemâ sâdır olan merbûtiyet emrimin kaydı bâlâsına şerh verilip şimdilik Ankara sancağının hâvî olduğu kazâlardan münâsibi vechile müceddeden altı yüz nefer tahrîr olunması husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk etmekle mukaddemâ alaybeyi ma'rifetiyle tahrîr olunan neferâtdan mâ'adâ bu def'a ma'rifetinle livâ-i mezbûr kazâlarından münâsibi vechile altı yüz nefer tertîb olunup cümlesi yerlü ve yurdlu hâne ve almak ve arâzî sâhibi tuvânâ harb u darb erbâbından olarak tahrîr ve ism ü şöhret ve karye ve mahalle ve kefillerini mübeyyin defterleri Dersaadet'ime ba's u tesyîr olunmak ve askeri yazılan neferâtın hâne ve emlâkleri emsâli üzere cemî'-i tekâlîf-i örfiye ve şâkadan ve avâriz-ı dîvâniye ve imdâd-ı hazariyeden dahi muâf ve müsellemler olup muâfiyetlerine

vakten mine'l-evkât halel gelmemek ve neferât-ı mezbûrenin muâfiyetleri husûsu ahâlî-i sâireye müceb-i bâr u sıklet olmayıp bu bâbda ahâlî-i sâire dahi nazar-ı lütf u inâyet olmak için ahâlî-i sâirenin öteden beri vergeldikleri sâlyâneleri iktizâsına göre tahfif ve taklîb olunarak nizâm-ı kaviye bend olunmak ve zikr olunan altı yüz nefer ber-vech-i muharrer muâfiyet-i kâmile ile livâ-i mezbûr kazâlarının yerlü ve yurdlu tuvânâ harb u darb erbâbından tedârük ve tahrîr olundukça mahallinde tahsîs olunan kışlada meşk u ta'lim eylemeleri için münâvebe tertîb olup münâvebe tarîkiyle kışlak-ı mezkûrda sanâyi'-i harbi meşk etdirilerek ta'lim ve terbiye olunmalarına ve bi-mennihâ te'âlâ bahâra kadar tekmiillerine bi'l-ittifâk mezîd-i ihtimâm ve takayyüd-i tâm olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu e'âzım-ı ricâl-i devlet-i aliyyemden hâlâ Şikk-ı sâni ve Îrâd-ı Cedîd-i Hümâyûn'um defterdârı ve mu'allim-i asker nâzırı el-Hâc İbrahim Raşid - dâme mecduhû- bâ-takrîr irâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak fermânım olmağın tenbîhen [38] ve ifhâmen ve te'kiden ve ikdâmen mahsûs işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi ocağ-ı mezbûra askeri yazılan neferât cemî'-i tekâlîfden muâf ve masûn olduklarından başka ocakda i'mâl ve istihdâm olundukça iktizâ eden libâsları ve ulûfe ve ta'âmîyeleri Îrâd-ı Cedîd-i Hümâyûn'um hazînesinden i'tâ olunacağı ve dâimâ neferlikde kalmayıp giderek onbaşı ve yüzbaşı olarak ulûfe ve ma'âşları ziyâde olacağı ve ocakda eskidikçe hasbe't-tarîk beş yüz paşa ve sağ ve sol kol ağası ve binbaşı ve ocak kethüdâsı ve kapıcıbaşı ile ocak ağası

olacakları ve derece-i isti'dâdlarına göre sâir cihetle dahi ihrâz-ı rütbe edecekleri ve içlerinden hizmeti sebkât ederek alîl ve ihtiyâr olanlar dahi âhar vechile ma'âş tedârüküne muhtâc olmamak için istihkâklarına göre mikdâr-ı vâfi tekâ'üdlük vazîfesi tevcîh olunup her hâlde mazhar-ı lütf u ihsân kılınacakları ta'ahhüd olmağla ona göre haklarında derkâr olan inâyât ve müsâ'ade-i aliyye-i şâhânemi iktizâ edenlere etrâfiyla ifâde ve tefhîm ederek bu def'a ma'rifetinle müceddeden tahrîri fermânım olan altı yüz neferi livâ-i mezbûrun kazâ ve kurâsında sâkin ve mutavattın hâne ve emlâk sâhibi güzîde ve tuvânâ harb u darb erbâbından tedârük ve kavî küfelâyâ rabt ile tahrîr ve her birinin ism ü şöret ve karye ve mahalle ve kefillerini mübeyyin defterlerini Dersaadet'ime ba's u takdîm birle neferât-ı mezbûre bir taraftan tahrîr olundukça tahsîs olunan kışlada münâvebe ile ta'lîm ve ta'allüm ve terbiyelerine ve bi-mennihî te'âlâ bahara kadar tekmîlen tedârük ve tahrîr olunmalarına mezîd-i ihtimâm u dikkat ve kemâl-i sa'y u gayret ve her hâlde infâz-ı emr u irâde-i pâdişâhâneme şitâb ü sür'at ve hilâfi vaz'ı tecvîzden tevakkî ve mübâ'adet eylesesin ve siz ki mevlânâ vesâir-i mûmâileyhimsiz, mazmûn-ı emr-i şerîfim sizin dahi meczûmunuz olarak müceb ve muktezâsı üzere amel ve harekete ve tenfîz-i emr u irâde-i hümayûnuma bi'l-ittifâk mezîd-i ihtimâm u dikkat ve hilâf-ı emr u rızâ ve münâfi-i tenbîhât-ı hüsrevânem vaz'ı tecvîz ile mes'ûl ve mu'âteb olmakdan gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî evâsıtı B. sene [1]218

[38-142]

Bu dahi.

Dergâh-ı mu‘allâm kapıcıbaşlarından Ankara sancağı mütesellimi es-Seyyid Mehmed Mesud'a -dâme mecduhû- ve Ankara nâibine ve Ankara sancağının hâvî olduğu kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a‘yân ve zâbitân vesâir bi'l-cümle iş erlerine hüküm ki,

Sen ki kapıcıbaşı-yı mûmâileyhsin, Ankara sancağında vâki‘ kazâlardan bu def‘a ma‘rifetinle Üsküdar ocağı için müceddeden tahrîri fermânım olan altı yüz neferin ve mukaddem alaybeyi ma‘rifetiyle tahrîr olunan neferâtın ol tarafdandan münâvebe ile meşk u ta‘lîmleri için münâsib mahalde bir kışla tertîb ve inşâsı eğerçi lâzîmeden olup ancak el-hâletü hâzihî mevsim-i şitâ hulûl eylediğine binâen şimdilik müteveffâ Abdi Paşazâde Hasan Bey'in -zîde mecduhû- nefsi-i Ankara'ya yarım sâ‘at mahalde vâki‘ mutasarrıf olduğu çiftliği istîcâr olunarak kışla tahsîs olunması münâsib idiği ihbâr ve tahkîk olunmağla çiftlik-i mezbûr ma‘rifetinle mîr-i mûmâileyhden istîcâr olup şimdilik bahara kadar neferât-ı merkûme iskân olunmasına irâde-i seniyyem ta‘alluk idiğine binâen çiftlik-i mezkûru mu‘tedil kirâsıyla bahara dek mûmâileyhden istîcâr ve neferât-ı merkûmeye kışla tahsîs edip mikdâr-ı kirâsıyla keyfiyeti Dersaadet’ime arz u iş‘âra mübâderet eylemen bâbında emr-i şerîfim sudûrunu a‘zam-ı ricâl-i devlet-i aliyyemden hâlâ Şikk-ı sâni ve Îrâd-ı Cedîd-i Hümâyûn'um defterdârı el-Hâc İbrahim Reşid -dâme mecduhû- bâ-takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak fermânım olmağın hâssaten işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve tesyâr olunmuşdur. İmdi vusûlünde çiftlik-i mezkûr ebniye-i vefîre ve büyü-tü adîdeyi müştamil ve mahall olduğu ihbâr olunmak mülâbesesiyle cânib-i mîrîden mübâya‘a ve iştirâ

olunarak cüz'î muhikk ve isbât ile kışla resmine ifrâğ olunması mümkün olur ise muktezâ-yı sadâkat ve hamiyetin üzere ânı dahi mütâla'a ve müzâkere ederek şimdilik çiftlik-i mezkûru bahara kadar mu'tedil kirâsını i'tâ ile mutasarrıfı mîr-i mûmâileyhden istîcâr ve neferât-ı mezkûreye kışla tahsîs edip verilen kirâsının mikdârıyla keyfiyeti Dersaadet'ime arz u iş'âra mübâderet ve dikkat eyleyesin ve siz ki nâib-i mûmâileyh ve voyvoda vesâirlersiz, siz dahi müceb-i emr-i şerîfimle amel ve harekete mübâderet ve hilâfî vaz' u hâlet vukû'a gelmemesine sa'y u dikkat eylemeniz bâbında.

Fî evâsıtı B. sene [1]218

[38-143]

İşbu emr-i âlî îrâd-ı cedîde dâir olmağla defterine nakil olmuştur.

Îrâd-ı cedîd ve mevkûfât ve tahvîl ve kethüdâ kâtibi ve teşrifâtî taraflarına başka başka ilmuhaberleri verilmiştir.

Rumeli Beylerbeyiliği pâyesi olup hâlâ Karaman beylerbeyisi ve asker başbuğu olan Abdurrahman -dâmet me'âliyahû- ve Aksaray nâibiyle Aksaray sancağında vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a'yân ve zâbitân ve bi'l-cümle iş erlerine hüküm ki,

Levend çiftliği ve Üsküdar ocağı neferâtının tezâyüd ve teksîrine ihtimâm u dikkat umûr-ı mefrûza-i dîn u devlet-i aliyemden olduğuna binâen zikr olunan ocaklara bazı mahallerden asker tezyîd olunmakta ise dahi Anadolu'da vâki' sâir münâsib olan yerlerden külliyyetlü neferât tezyîd ve celb ve ta'lîm olunarak tezâ'uf ve tevfirlerine himmet olunmak lâzımeden idiğine ibtinâen Karaman eyâletinde kâin Aksaray sancağı dahi bundan akdem bâ-hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn Üsküdar ocağına rabt olunan Niğde ve Kayseriye sancakları misillü

ocağ-1 mezbûreye rabt ve mütesellimliği Îrâd-1 Cedîd-i Hümâyûn'um tarafından idâre olunarak livâ-i mezkûrdan münâsibi mikdâr asker tertîb ve tahrîrinin nizâma bend olunması husûsuna irâde-i aliyyeme ta'alluk edip ancak livâ-i mezbûrdan mecmû'-1 harb u darb erbâbı [39] askeri tahrîr olunmak lâzım gelse askeri olanlar cemî'-i tekâlîfden muâf ve müsellemler olmak hasebiyle vilâyetin masârıf-1 zarûriyesi ahili-i sâireye tahmîl olunacağı zâhir olduğundan hem münâsibi mikdâr aksek ihrâc ve istihdâm ve hem vilâyet umûrunun idâresine hâlel gelmemek için ibtidâ livâ-i mezbûrun kasabât ve kurâsında kâin hâneleri birbir ta'dâd olunarak sebt-i defter olup harb u darb erbâbından olan nüfûs-1 ricâli ne mikdâra bâliğ olur ise içinden rub'u veyâhûd humusu mikdârı ocağ-1 mezbûra asker tahrîr ve ale'l-esâmî defteriyle sevk ve tesyîr olunmak ve yine içlerinden zabt u rabta kâdir olanlardan iktizâsına göre zâbitân tertîb ve ta'yîn olunmak üzere tanzîm olunduğu sûretde yarar ve tuvânâ neferât tedârük ve ihrâc olunacağına binâen fîmâ-ba'd Aksaray sancağı Îrâd-1 Cedîd-i Hümâyûn'um hazînesi tarafından zabt ve idâre olunmak üzere Üskûdar ocağına rabt ve ilhâk olup mutasarrıfın hazariye ve şehriyeleri vakt ü zamânıyla bu tarafda hazîne-i merkûmeden verilerek livâ-i merkûm ahâlîsi sâir îrâd-1 cedîd mukâta'âtı misillü himâyet ü sıyânet ve Îrâd-1 Cedîd-i Hümâyûn'um hazînesi tarafından mu'tedil ve mücerrebü'l-etvâr mütesellim nasb u ta'yîn ile zabt ve idâre ve ahâlî ve fukarânın her hâlde muhâfaza ve himâyet ve refâh veistirâhatlerine ihtimâm u dikkat olunmak ve fîmâ-ba'd livâ-i mezbûr müstakil mansıb olarak tevcîh olunmayıp serhaddât muhâfazalarından herkime ilhâkan verilir ise öteden beri mu'ayyen olan hazariye ve şehriyesi Îrâd-1 Cedîd-i Hümâyûn'um hazînesinden vakt ü zamânıyla bu tarafda

kapıkethüdâsına i'tâ kılınmak ve fîmâ-ba'd Karaman vâlîsi tarafından livâ-i merkûma mübâşir ve âdem irsâliyle ahâlî ve fukarâ bir gûne tecrîm ve tekdîr olunmamak ve livâ-i merkûm derûnunda vukû' bulan de'âvî ve mesâlih-i sâire için Dersaadet'imde bir gûne inhâ ve istid'â vukû'unda Îrâd-ı Cedîd-i Hümâyûn'um tarafına havâle ile ba'de't-tahkîk fermân ısdârı iktizâ eder ise âhar sancak mutasarrıflarına hitâben olmayıp bilâ-mübâşir olarak livâ-i mezbûr mütesellimine hitâben ısdâr olunmak ve hasbe'l-iktizâ mütesellimine hitâben fermân ile mübâşir irsâli lâzım geldikde hizmet-i mübâşireyesi ber-mûceb-i şurût müdde'â aleyh veyâhûd müdde'î-i mütemerridden tahsîl olunup ol makûle de'âvî için tevzî' defterlerine hizmet-i mübâşiriye olarak bir akçe ve bir habbe vaz' ve idhâliyle fukarâ ızrâr olunmamak ve zahîre bahâ ve teftîşiye? ve ikrâmiye vesâir bunun emsâli mevâdd-ı zulmiye bi'l-külliyeye memnû' ve merfû' olmağla bundan böyle Karaman vâlîsi tarafından zahîre bahâ ve teftîşiye ve ikrâmiye vesâire diyerek livâ-i mezbûrdan bir akçe ve bir habbe mutâlebe ve haz etdirilmemek ve livâ-i mezbûrun cizye ve avârız ve nüzulleri mâlî için beher sene birir tahsîldâr varıp fukarâyı ızrardan hâlî olmadıklarına binâen ba'de-ezîn livâ-i merkûmun mukayyed olan cizye ve avârız ve nüzulleri mâlî beher sene Îrâd-ı Cedîd-i Hümâyûn'um tarafından mu'ayyen mütesellimi ma'rifetiyle tahsîl ve yerlü yerine edâ ve teslîm olunup âhar tahsîldâr gönderilmemek ve livâ-i merkûmun kâ'ide-i belde üzere rû'yet olunan vilâyet masârıfı her ne ise sâir îrâd-ı cedîd mukâta'âtı misillü rûz-ı Hızır ve rûz-ı Kasım i'tibârıyla senede iki def'a terettüb ve îrâd-ı cedîd tarafına defteri ba's u tesyîr birle îrâd-ı cedîd tarafından izin ve ruhsat verilmedikçe bir habbe mahallinde tevzî' olunmamak ve masârıf-ı sahîhadan ziyâde hafî ve celî fukarâdan

bir akçe ve bir habbe tahsîl olunmamak ve hilâf-ı emr u fermân ziyâde akçe tahsîline cesâret edenler olur ise ba‘de't-tahkîk aldığı akçe geriye red ve kendisi te'dîb olunmak ve mütesellim olanlar dahi bu husûsa vesâir her bir umûra nezâret ve dikkat edip beher altı ayda bir def‘a sancağın masârîf-ı sahîhasını mübeyyin defterini tanzîm ve îrâd-ı cedîd tarafına irsâl birle kable'l-istîzân tevzî‘ olunmamasına ikdâm u dikkat ederek her hâlde sükkân-ı memleket ve fukarâ-yı ra‘iyyetin hıfz u himâyete ve refâh-ı istirâhatlerine ve memleketin her vechile zabt u rabt ve idâre ile eşkiyânın tasallut ve ta‘addîsinin men‘ u def‘ine kemâl-i sa‘y u gayret olunmak ve livâ-i mezbûrda kâin hâne ve büyüte yegân yegân ta‘dâd ve defter olunarak harb u darb erbâbı olan nüfûs-ı ricâlî ne mikdâra resîde olur ise içinden rub‘u veyâhûd humusu mikdârı ocağ-ı mezbûra asker tahrîr ve zâbitân intihâb ve ta‘yîn ve kavî küfelâyâ rabt brile ism ü şöhret ve karye ve mahallelerini mübeyyin memhûr ve mümzâ defteriyle ma‘an Üsküdar ocağına sevk u tesyâr olunmak ve yazılan neferâtın askeri tahrîr olundukları gündün i‘tibâr ile hâne ve emlâk ü arâzîleri cemî‘-i tekâlîfden ve imdâd-ı hazariye ve avârız-ı dîvâniyeden dahi muâf ve müsellemlerle vâkı‘ vâkı‘ mine'l-evkât muâfiyetlerine hâlel gelmemek ve askeri olanların muâfiyetleri husûsu ahâlî-i sâireye müceb-i bâr olmayıp bu mukâbelede sâir ahâlî dahi mazhar-ı lütf u inâyet olmak için livâ-i mezbûr kazâlarının bundan mukaddem senevî vâkı‘ olan cemî‘ vilâyet masrafları sicilden ihrâc ve kalemiyesi tenkîh ve ta‘dîl ve askeri yazılanların hisseleri tenzîl olunarak ahâlî-i sâirenin dahi hisse-i sâlyâneleri tahfîf ve taklîl kılınmak üzere merbûtiyeti hâvî Dîvân-ı hümâyûndan emr-i şerîfim sudûrunu a‘zam-ı ricâl-i devlet-i aliyyemden hâlâ şikk-ı sâni ve îrâd-ı

Cedîd-i Hümâyûn'um defterdârı ve mu'allim-i asker nâzırı iftihâr el-Hâc İbrahim Reşid -dâme mecduhû- bâ-takrîr ifâde ve takrîr-i mezkûr huzûr-ı fâizü'n-nûr-ı pâdişâhâneme lede't-takdîm takrîr mûcebince tanzîm oluna deyü mübâret hatt-ı şerîf-i şevket-redîfim şeref-efzâ-yı sudûr olmakdan nâşî sen ki Karaman beylerbeyisi paşa-yı mûmâileyhsin, şeref-rîz-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak fermânım olmağın merbûtiyetini hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi bâlâda tafsîl ü beyân olunduğu üzere fimâ-ba'd livâ-i mezbûrun mukayyed olan cizye ve avârız ve nüzul mâlı beher sene îrâd-ı cedîd tarafından mu'ayyen mütesellimi ma'rifetiyle tahsîl ve yerlü yerine edâ ve teslîm olunup âhar tahsîldâr gönderilmemek ve livâ-i merkûmun kâ'ide-i belde üzere rû'yet olunan masârıfı her ne ise sâir îrâd-ı cedîd mukâta'âtı misillü rûz-ı Hızır ve rûz-ı Kasım i'tibârıyla senede iki def'a terettüb ve îrâd-ı cedîd tarafına defteri ba's u tesyîr ve îrâd-ı cedîd tarafından izin ve ruhsat verilmedikçe bir habbe mahallinde tevzî' olunmamak ve masârıf-ı sahîhadan ziyâde akçe tahsîli vukû'a gelmemesine ve her hâlde sükkân-ı memleket ve fukarâ-yı ra'iiyyetin hıfz u himâyet ve refâh ve istirahatlerine ve memleketin her vechile zabt u rabt ve idâresiyle eşkiyâ tasallut ve ta'addîsinin men' u def'ine mübâderet ve livâ-i mezbûrda kâin hâne ve büyüüt yegân yegân ta'dâd ve defter olunarak harb u darb erbâbı olan nüfûs-ı ricâli ne mikdâra resîde olur ise içinden rub'u veyâhûd humusu mikdârı ocağ-ı mezbûra asker tahrîr ve zâbitânı bi'l-intihâb ta'yîn ve kavî küfelâyâ rabt birle ism ü şöhet ve karye ve memleketlerini mübeyyin memhûr ve mümzâ defterleriyle ma'an ocağ-ı mezbûra sevk u tesyâra mübâderet ve yazılan

neferâtın askeri tahrîr olundukları günden i'tibâr ile hâne ve emlâk ü arâzîleri cemî'-i tekâlîfden ve imdâd-ı hazariye ve avâriz-ı dîvâniyeden dahi muâf ve müsellemlerle vakten mine'l-evkât muâfiyetlerine halel gelmemek ve askeri olanların muâfiyetlerine halel gelmemek ve askeri olanların muâfiyetleri husûsu ahâlî-i sâireye mûceb-i bâr [40] olmayıp bu mukâbeledede sâir ahâlî dahi mazhar-ı lütf u inâyet olmak için livâ-i mezbûrun hâvî olduğu kazâların bundan akdem senevî vâki' olan cemî' vilâyet masrafları sicilden ihrâc ve tenkîh ve ta'dîl ve askeri yazılanların hisseleri tenzîl olunarak ahâlî-i sâirenin dahi hisse-i sâlyânelerinin tahfîf ve taklîli emrine kemâl-i sa'y ve ikdâm ve işbu nizâm ilâ mâşallahu te'âlâ düstûru'l-amel tutulması husûsuna ihtimâm olunmak matlûb-ı kat'iyî-pâdişâhânem olduğu ve nizâm-ı mezkûr bi-ibâretihâ Dîvân-ı hümâyûnum kalemine kayd ve sebt olduğu ve hilâf-ı emr u rızâ ve mugâyir-i tenbîhât kusûr ve rehâvet ve iğmâz ve betâ'et gûne vaz'a bir vechile rızâ-yı aliyem olmadığı ve iktizâ eden mahallere dahi ilmuhaberleri i'tâ olduğu sen ki paşa-yı mûmâileyhsin, ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve infâz-ı emr u irâde-i pâdişâhâneme ve nizâm-ı mezkûrun devâm ve istikrârına dâimen ve müstemirren i'tinâ ve dikkat ve hilâf-ı fermân ve münâfî-i tenbîhât ser-mû kusûr ve rehâvet ve iğmâz ve betâ'et misillü vaz'ı tecvîzden gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylesin ve siz ki mevlânâ ve a'yân vesâir-i mûmâileyhimsiz, mazmûn-ı emr-i şerîfim sizin dahi meczûmunuz olarak mûceb ve muktezâsı üzere amel ve harekete ve tenfîz-i emr u irâde-i hümâyûnuma bi'l-ittihâd dâmin-i dermiyân-ı gayret ve hilâf-ı emr u rızâ ve mugâyir-i tenbîhât-ı şâhânem zinhâr tekâsül ve rehâvet ve iğmâz ve betâ'et

misillü vaz'ı tecvîz ile mes'ûl ve mu'âteb olmakdan be-gâyet tevakkî ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî evâhiri B. sene [1]218

[40-144]

Bir sûreti,

Yine paşa-yı mûmâileyhe ve Aksaray sancağında vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve Aksaray kazâsı vücûhundan olup bu def'a Aksaray sancağına mütesellim nasb u ta'yîn kılınan Zaimzâde Seyyid Mustafa'ya -zîde mecduhû- ve a'yân ve zâbitân ve bi'l-cümle iş erlerine, Asılda olan fermân-ı âlî hikâye olunarak fimâ-ba'd livâ-i mezbûr Îrâd-ı Cedîd-i Hümâyûn'um hazînesi tarafından mu'tedil ve mücerrebül-etvâr mütesellim nasb u ta'yîn ile zabt u idâre olunmak şartıyla merbûtiyet muktezâsından olmağla Aksaray kazâsı vücûhundan mûmâileyh Zaimzâde kazâ-i mezbûrun hânedân-ı kadîminden ve ashâb-ı nüfûzundan olup icrâ-yı emr u irâde-i seniyyeye muktedir olduğu ve mûmâileyh dahi Üsküdar ocağına merbût sancakludan olmak hasebiyle livâ-i mezbûrun ocağ-ı mezbûra merbûtiyetiyle askeri tahrîr ve ihrâcına ez-dil ü cân sa'y u gayret edeceği bi'l-ihbâr tahkîk-kerde-i şâhânem olup mûmâileyhe îrâd-ı cedîd tarafından livâ-i mezbûra mütesellim nasb u ta'yîn olunmuş olmakdan nâşî paşa-yı mûmâileyhe hâricden ve ahâlîden infâz-ı emr u irâde-i aliyyeye mûmâna'at ve ihtilâl-i nizâmı müceb vaz' u harekete cesâret edenler olur ise derhâl men' u def'ine mübâderet ve dikkat etmek ve bâlâda muharrer olduğu üzere senevî vilâyet masraflarını tenkîh ve ta'dîl edip münâsib mikdâr askerini tertîb ve tahrîr ve zâbitânını intihâb ve ta'yîn ile ocağ-ı mezbûra sevk u tesyîre mezîd-i i'tinâ ve dikkat eylemesi bâbında emr-i şerîf

sudûrunu a‘zam-ı ricâl-i devlet-i aliyyemden hâlâ Şıkk-ı sâni ve Îrâd-ı Cedîd-i Hümâyûn Defterdârı el-Hâc İbrahim Reşid -dâme mecduhû-bâ-takrîr ifâde ve takrîr-i mezkûr atebe-i ulyâ-yı mülûkâneye lede't-takdîm mûcebince tanzîm oluna deyü hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn şeref-yâfte-i sudûr olmağla şeref-efzâ-yı sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mûcebince vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak için iktizâsına göre.

[40-145]

Üsküdar'dan Şam-ı şerîfe varınca yol üzerinde vâki‘ vüzerâ-yı izâm - iclâlehum-ve mevâlî-i fihâm vesair kuzât ve nüvvâba ve a‘yân ve zâbitân -zîde kadruhum-'a hüküm ki,

Şürefâ-yı Mekke-i mükerreme'den on üç nefer ma‘lûmü'l-esâmî şürefâ bu esnada Şam-ı şerîf cânibine âzim ve râhî olmalarıyla mûmâileyhimin esnâ-yı râhda emniyet ve refâh ve râhatları esbâbı istihsâl olunarak âminen ve müreffehen savb-ı maksûda îsâlleri matlûb ve mültezem-i şâhânem olmakdan nâşî siz ki vüzerâ-yı izâm ve mevâlî-i fihâm vesâir-i [41] mûmâileyhimsiz, Üsküdar'dan Şam-ı şerîfe varınca esnâ-yı râhda her kangınızın taht-ı hükûmet ve kazâsına vâsıl olurlar ise münâsib mahalle kondurup merâsim-i mihmândârîye ri‘âyet ve gider olduklarında dahi rükûbları için muktezî olan bârgîrlerin tedârük ve i‘tâsıyla esnâ-yı râhda muhafazaları esbâbı istihsâl olunarak âminen ve sâlimen ve müreffehen birbirinize irsâl ve savb-ı maksûda îsâlleri emrine bi'l-ittifâk kemâl-i ihtimâm u dikkat eylemeniz fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi mûmâileyhim sâire makîs olmayıp tevkîr ve ihtirâmlarına ri‘âyet lâzımeden idiği ve kemâl-i emniyet ve selamet ve mezîd-i itmi‘mân ve

refâhiyetleri esbâbı istihsâl kılınarak savb-ı maksûda îsâlleri husûsuna ihtimâm u dikkat olunmak matlûb-ı mülûkânem idiği ve adem-i emniyet ve bir gûne zarûretlerini mûceb olur vaz‘ vukû‘una kat‘â rızâ-yı hümâyûnum olmadığı ma‘lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh mûmâileyhim her kangınızın taht-ı hükûmet ve kazâsına dâhil olur ise münâsib mahalle kondurup ve gider olduklarında dahi rükûblarına muktezî olan bârgîrlerin tehiye ve i‘tâsına ve esnâ-yı râhda dahi esbâb-ı hıfz u hırâsetleri istihsâl ve dikkat olunarak refâh-ı hâl ve müreffehü'l-bâl ile birbirinize irsâl ve sâlimen savb-ı maksûda îsâlleri husûsuna bi'l-ittifâk ihtimâm u dikkat ve hilâf-ı fermân ve mugâyir-i tenbîhât-ı şâhânem ihmâl ve müsâmahadan ittikâ ve mucânebet eylemeniz bâbında.

Fî evâhiri B. sene [1]218

[41-146]

Hâlâ Anadolu vâlîsi vezîrim Aliyyüddin Paşa'ya -iclâlehû- hüküm ki, Sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, mukaddemce Anadolu eyâleti sana tevcîh olundukda Erzurum'dan hareket ve yemîn u yesâra sapmayarak doğru yoldan mansıbına vürûda müsâra‘at ve mansıbında ve esnâ-yı râhda tarafından ve etbâ‘ın cânibinden ahâl-i memleket ve fukarâ-yı ra‘iyyete zinhâr ve zinhâr zulm ü ta‘addî vukû‘unu tecvîzden mübâ‘adet eylemen husûsu me‘mûriyetini hâvî sudûr olan emr-i şerîfimle sana tenbîh ve iş‘âr olunmuş olduğuna nazaran doğru yoldan gelmek ve fukarâ-yı ra‘iyyete zulm ü ta‘addî misillü vaz‘ı tecvîzden tevakkî ve mübâ‘adet ve tahsîl-i rızâ-yı hüsrevâneme ihtimâm u dikkat eylemen lâzımeden iken eyâlet-i Anadolu'ya lede'l-vürûd râh-ı râsinden Kütahya'ya gelmeyip ilâ hâzihi'l-ân Eskişehir ve Seydigazi ve

Karahisar taraflarında vedî'a-i cenâb-ı rabb-i izzet olan fukarâ-yı ra'iiyyete ve sükkân-ı memlekete zulm ü ta'addîye ictisâr etmekde olduğun bu def'a bi'l-ihbâr tahkîk-kerde-i pâdişâhânem olup tek bir gûne hilâf-ı emr u rızâ harekete ibtidârın hâvî olduğu elviyeyi deverân ederek senden me'mûl olan rızâ-cûyî ve sadâkat ve fermân-berî ve istikâmete külliyyen münâfî ve rızâ-yı aliyyemin hilâfî ve hakkında vahâmeti netîce vereceği bedîhî olmakdan nâşî vusûl-ı emr-i şerîfimde olduğun mahalden derhâl hareket ve yemîn ü yesâra sapmayarak ve fukarâ-yı ra'iiyyeti himâyet ü sıyânet ederek Kütahya'ya vusûle müsâra'at ve hilâf-ı emr u rızâ ve mugâyir-i tenbîhât vaz'ı tecvîz ile mazhar-ı mu'âhaze olmakdan gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylemen fermânım olmağın tevbîhan ve inzâren mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûl-ı emr-i şerîfimde lahza-i vâhide tevakkuf ve te'ahhur etmeyerek olduğun mahalden derhâl hareket ve Kütahya'ya vürûd ve himâyet ü sıyânet-i fukarâ-yı ra'iiyyete ihtimâm u dikkat eylemen matlûb-ı kat'iiyy-i şehriyârânem olduğun ve ba'de-ezîn hilâf-ı emr u rızâ ve münâfî-i tenbîhât-ı şâhânem elviye ve kazâları devir ile fukarâ-yı ra'iiyyet ve sükkân-ı memlekete mikdâr-ı zerre zulm ü ta'addî vukû'a gelmek lâzım gelir ise özr ü illetin bir vechile karîn-i kabûl olmayıp mazhar-ı mu'âhaze ve ikâb olacağın bî-iştibâh idiği ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve tahsîl-i selâmet-i hâline ikdâm ve müsâra'at ve hilâf-ı fermân ve münâfî-i rızâ vaz' u hareket vukû'undan be-gâyet hazer ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî evâhiri B. sene [1]218

[42-147]

Rumeli beylerbeyisi pâyesi olup Maraş beylerbeyisi olan Seyyid Kalendar Paşa - dâmet me'âliyehû- ve Ayıntab nâibiyle zikri âfî mukâta'anın sâir tevâbi'i kazâların kuzât ve nüvvâbına hüküm ki, Sâbıkan Muhâsebe-i evvel Mîr Mehmed Emin'in -dâme mecduhû- ber-vech-i mâlikâne hâlâ berât-ı şerîfimle uhdesinde olan mîrlivâ-i Ayıntab voyvodalığı ve Menbic-i Ravendan voyvodalığı tamâm hisse ile nısfıye karye-i Hayam ve Kelbderesi mukâta'alarını işbu bin iki yüz on sekiz senesi Martı ibtidâsından sene-i mezbûre Şubatı gâyetine gelince bir sene-i kâmile zabt eylemek üzere iltizâmına tâlib ve râğib olan Maraş beylerbeyisi paşa-yı mûmâileyhe bedel-i ma'lûme ile der'uhde ve ilzâm ve zabtı için memhûr ve ma'mûlün bih bir kıt'a zabtnâme i'tâ olunmuş olmağla mâl ve kalemiyesin vakt ü zamânıyla mahallerine edâ ve teslîm eylemek üzere mukâta'a-i merkûmeyi verilen temessük mantûkunca zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmât ve âidât ve tayyârâtı kadîmden olageldiği vechile ahz u kabz edip âhardan bir ferdi dahl u ta'arruz etdirilmemek fermânım olmağın imdi siz ki mevlânâ-yı mûmâileyhimsiz, ber-vech-i muharrer mukâta'a-i merkûmeyi verilen temessük mücebince sene-i mezbûra mahsûben paşa-yı mûmâileyhe zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı kânûn ve defter mücebince ve avâidât ve tayyârâtı dahi olageldiği vechile ahz u kabz etdirip mugâyir-i emr-i âlî ve temessük âhardan ferd-i vâhide dahl ü ta'arruz etdirmeyesiz ve sen ki Maraş beylerbeyisi paşa-yı mûmâileyhsin, re'âyâ-perver ve sadâkat-güster ve fermân-ber ve himâyet u sıyânet-i fukarâ-yı ra'ıyyet ve def'-i şurûr-ı erbâb-ı mefsedete sa'y u gayret edeceğin nezd-i ferd-i mülûkânemde ma'lûm ve meczûm olduğuna binâen voyvodalık-ı mezkûr işbu iki yüz on sekiz senesine mahsûben

bâ-temessük uhde-i sadâkatine ihâle olunmağla mukâta‘a-i merkûmeyi kadîmden olageldiği vechile zabt ve vedî‘atullah olan fukarâ ve zu‘afâ ve ahâlî ve seknesinin vücûh-ı mezâlim ve ta‘addiyâtdan himâyet ü sıyânet ve eşkiyâ ve harâmzâde makûlelerinin endûh-ı şürûr ve mazarratlarına ve şîrâze-i nizâm-ı belde ve asâyîş ve istirahat-ı sükkân-ı vilâyetin istihsâliyle her hâlde cânib-i

cihândârânem için isticlâb-ı da‘avât-ı hayriye ve fukarâya ve senden me‘mûl olan rızâ-cûyî ve sadâkat-levâzımını ibrâz ve ızhâra dâmin-i dermiyân-ı gayret ve mukâta‘a-i merkûmenin mâl ve kalemiyesin vakt ü zamânıyla mahallerine edâ ve teslîme mübâderet ve hilâf-ı emr u rızâ hareketden ittikâ ve mübâ‘adet eylemen bâbında. Fî evâhiri B. sene [1]218

[42-148]

Hâcegân-ı Dîvân-ı hümâyûn'umdan Sultan Bayezid-i Veli Evkâfî kâtibi İsmail'e - zîde mecduhû- hüküm ki,

Sen ki mûmâileyhsin, bu def‘a tarafından derbâr-ı şevket-karârıma tevârüd eden tahrîrâtta bundan akdem Fere'ye iskânı husûsuna irâde-i aliyyem ta‘alluk eden Ali Mollâ ve rüfekâsı muktezâ-yı irâde-i seniyyem üzere Fere'ye iskân olunmuş ise dahi rüfekâsı olan İsaoglu Seyyid Hüseyin ve Vakıflı Seyyid Salih ve Koca Musaoğlu Hüseyin ve Kanber nâm sergerdelerin memleketlerine îvâ ve iskân olunmaları husûsu derc ve iş‘âr olunmuş, merkûmların fimâ-ba‘d hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak ve mugâyir-i şerî‘at-ı mutahhara vedî‘atullah olan sekene-i memleket ve fukarâ-yı ra‘iyyete hafî ve celî mikdâr-ı zerre ta‘addî ve cevr u ezâ etmemek şartıyla şimdilik bahara kadar Fere'de Ali Mollâ ile berâber ikâmet ve inşallahu te‘âlâ evvel-i baharda

cümlesi memleketlerine îvâ ve iskân olunmak üzere cürümlerinin afvı husûsuna irâde-i dâverânem ta'alluk etmekle işbu emr-i şerîfimi cümlesine ibrâz ve muktezâ-yı irâde-i pâdişâhânemi yegân yegân gûş-ı hûşlarına ifâde ve telkîn ve yedlerine teslîm birle kendileri mâdâmeki mürekkez rızâ-cûyî ve sadâkatda pâ-bercâ-yi sebât u karâr ve rızâ-yı devlet-i aliyemi tahsîl etdikce cümlesinin refâh ve râhat ve âsâyîşlerini mûceb olur esbâb ve vesâilin istihsâline sarf-ı himmet olunacağını ve bi-mennihî te'âlâ evvel-i baharda yerlü yerine iskân olunacaklarını bahara kadar zarûret çekmemeleri için civâr kazâlardan mikdâr-ı kifâye zahîre tertîb ve irsâl için mübâşirler ta'yîn olunduğunu etrâfiyla tefhîm ve tenbîhe ikdâm u dikkat eylemen fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuştur. İmdi evvel-i baharda cümlesi memleketlerine îvâ ve iskân olunmak üzere şimdilik bahara kadar merkûmların Ali Mollâ ile berâber ikâmet eylemeleri husûsuna irâde-i aliyem ta'alluk eylediği ve kendileri dâimâ rızâ-yı devlet-i aliyemi tahsîl etdikçe refâh ve râhatlarını mûceb olur esbâbın istihsâline ikdâm olunacağını kendilere etrâfiyla tefhîm ve iş'âra mübâderet eylemen matlûb-ı hüsrevânem idiği ve bahara kadar kendilere vefâ edecek zehâyir civâr kazâlardan i'tâ etdirileceği ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve irâde-i şâhânemi kendilere ifâde ile şimdilik bahara kadar Ali Mollâ ile berâber ikâmetleri emrine bezl-i makderet ve keyfiyeti Dersaadet'ime tahrîr ve işâret eylemen bâbında. Fî evâhiri B. sene [1]218

[43-149]

Keşan ve İbsala ve İnöz kazâlarının kuzât ve nüvvâbına ve a'yân ve voyvodagân vesâir zâbitâna -zîde kadruhum- hüküm ki,

Bundam akdemce Fere taraflarında tekevvün ve tahaddüs eden şikâk ve ihtilâle mebnî Fere ahâlîsinden bazıları kazâ-i mezbûrdan hareket ve Keşan ve İbsala ve İnöz taraflarına müteferrik olarak ol havâlî kasaba ve karyelerinde tavattun olunmuş oldukları bi'l-ihbâr tahkîk-kerde-i şehriyârânem olup el-hâletü hâzihî Fere taraflarında olan ihtilâl bertaraf olup sûret-i âsâyîş revnümâ olmakdan nâşî o makûle müteferrik olan ahâlînin Fere'ye celb ve iskân olunmaları husûsuna irâde-i aliyem ta'alluk etmekle siz ki mevlânâ vesâir-i mûmâileyhimsiz, Fere ahâlîsinden olup taht-ı hükûmet ve kazânızda mutavattın olanları vusûl-ı emr-i şerîfimde derhâl tahrîk ve vatan-ı aslîleri olan Fere kazâsına sevk u iskâna mübâderet ve muhâlefet edenleri olur ise ism ü şöhretleriyle Dersaadet'ime iş'âra müsâra'at eylemeniz fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim isdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi kazâ-i mezbûru terk ile taht-ı kazânızda olan kasaba ve kurâda iskân eden Fere ahâlîsinin vatan-ı kadîmeleri olan kazâ-i mezbûra sevk u iskân olunmaları matlûb-ı şâhânem idiği ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh o makûle Fere ahâlîsinden olup taht-ı hükûmetinizde vâki' kasaba ve kurâda sâkin olanları derhâl tahrîk ve evtân-ı kadîmeleri olan Fere'ye sevk u iskâna mübâderet ve hilâfindan gâyetü'l-gâye tehâşî ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî evâhiri B. sene [1]218

[43-150]

Ber-mûceb-i emr-i âlî amel ve harekete müte'ahhid olduklarını nâtık İznikmid kādîsının vârid olan i'lâmı mazmûnu bâ-fermân şerh verildi.
Fî 4 N. sene [121]8

İznikmid kādîsıyla Üsküdar'dan İznikmid'e varınca vâki' olan kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a'yân vesâir-i zâbitâna -zîde kadruhum- hüküm ki,

Öteden beri evâmir-i mühimme-i müsta'cile ile taraf-ı devlet-i aliyyemden taşra memâlike âmed şod eden kapıcıbaşı ve zu'amâ ve silahşorân ve ocak tatarlarının rükûbları için iktizâ eden bârgîrlere yedlerinde olan menzil ahkâm-ı münîfesi müceblerince i'tâ olunageldiği ma'lûm ve âşikâr iken biraz vakitden beri müjde ile bazı kaçak tatarlar bilâ-fermân cebren menzilhânelere bârgîrlere rükûb ve diledikleri semte azîmete şitâb etmekte oldukları tahkîk-kerde-i şehriyârânem olup bu keyfiyet menzilhânelerin harâbiyetini müstelzim olmağla fîmâ-ba'd bu makûle yedlerinde menzil evâmir-i şerîfem olmayan kimesnelere ve be-husûs kaçak tatarlara kat'â bârgîr i'tâ olunmamak fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi o makûle yedlerinde menzil ahkâm-ı şerîfesi olmayanlara ve kaçak tatarlara bir re's bârgîr verilmemesi matlûb-ı hüsrevânem idiği ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve fîmâ-ba'd yedlerinde menzil ahkâmı olmayanlara ve kaçak tatarlara bârgîr i'tâ olunmamasına bi'l-ittifâk ihtimâm u dikkat ve bu vesîle ile yedlerinde menzil evâmir-i şerîfem olan hademe-i devlet-i aliyyeme ve ulaklara bârgîr i'tâsında tereddüd ve muhâlefet ve avk u te'hîrlerini müceb vaz'ı tecvîzden ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî evâhiri B. sene [1]218

[43-151]

İznikmid'den Üsküdar'a gelince zikri âtî askerinin vâsıl oldukları kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a'yân ve zâbitânına hüküm ki, Dağlı eşkıyâsının kahr u tedmîrleri zımnında Kocaeli sancağı mutasarrıfı düstûr vezîrim Seyyid el-Hâc Abdurrahman Paşa'nın - iclâlehû- me'mûr-ı ihrâcî olduğu ma'lûmü'l-mikdâr asâkirin üzerlerine mu'temed başbuğ nasb u ta'yîn birle medîne-i İznikmid'den ihrâc etmiş olduğu bu def'a bi'l-ihbâr tahkîk-kerde-i pâdişâhânem olup asâkir-i merkûme esnâ-yı râhda Hereke ve Gekbuze ve Kartal ve Üsküdar merhalelerine vürûdlarında me'kûlât husûsunda zarûret çekdirilmeyerek muktezî olan zehâyirin akçeleriyle tedârük ve i'tâsıyla savb-ı me'mûra îsâlleri lâzımeden olmakdan nâşî siz ki mevlânâ vesâir-i mûmâileyhimsiz, asâkir-i merkûme her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olurlar ise kendilerine ve hayvânâtlarına iktizâ eden zehâyiri akçeleriyle tedârük ve i'tâsı husûsuna mezîd-i ihtimâm u dikkat eylemeniz fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi asâkir-i merkûmeye muktezî olan zehâyirin akçeleriyle tedârük ve i'tâ olunarak zehâyir husûsunda zarûret çekmemeleri emrine ihtimâm u dikkat eylemeniz matlûb-ı şâhânem olduğu ve iğmâz ve tesâmüh ile me'kûlât husûsunda zarûret ve muzâyakaya giriftâr olmalarına bir vechile rızâ-yı aliyyem olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh asâkir-i mezkûre her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olurlar ise kendilerine ve hayvânâtlarına dahi iktizâ eden zehâyiri akçeleriyle tedârük ve i'tâyâ ikdâm ve mübâderet ve hilâf-ı fermân vaz'ı tecvîzden ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî evâhiri B. sene [1]218

[44-152]

Ber-mantûk-ı emr-i münîf amel ve harekete müte'ahhid olduklarını nâtik İznikmid nâibinin vârid olan i'lâmı mazmûnu bâ-fermân şerh verildi. Fî 7 Ş. sene [121]8

İznikmid kazâsı nâibine ve Kocaeli sancağı mütesellimine -zîde mecduhû- ve zikri âtî husûsa Der'aliyye'mden mukaddemâ mübâşir ta'yîn olunup el-yevm ol tarafda olan () zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iskele emîni ve iş erlerine hüküm ki,

Der'aliyye'mde odunun killeti ve sekene-i İstanbul'un bu bâbda zarûret ve muzâyakaları derkâr ve nefsi İznikmid ve Baş ve Sekban ve Kazıklı ve Taşlıca ve Değirmenderesi ve Bayramlı ve Yuvacık iskelelerinden lâzım gelen iskelelere mübâşirler birer adamını ikâmet etdirip kendisi iktizâsı üzere iskeleleri geşt ü güzâr ve dağlara çıkıp külliyyetlü odun kat' ve iskelelere tenzîl ve pey-â-pey Dersaadet'ime sevk u tesyâr olunagelir iken bir iki seneden beri havâlî-i merkûmeden ekall-i kalîl odun tevârüd eylediğinden odun kat'ıyla me'lûf olan rençberânı ma'rifetiniz ve mübâşir-i mûmâileyh ma'rifetiyle derhâl havâlî-i merkûmede kâin dağlara çıkarıp bir taraftan kat' ve bir cânibden iskelelerde mevcûd olan ve varan sefînelere vaz' u tahmîl ve peyderpey Der'aliyye'me vürûd ve irsâline ve Mart'a kadar iskelehâ-i merkûmeden sefînelerin ardı ve arası kesilmemesi husûsuna bi'l-ittifâk mezîd-i ihtimâm u dikkat olunmak bâbında siz ki mevlânâ ve mütesellim vesâir-i mûmâileyhimsiz, size hitâben mukaddemâ başka ve ba'dehû te'kîd ve isti'câli hâvî başka eğerçi evâmir-i şerîfem ısdâr ve tesyâr olunmuş idi. Ancak Darhâne-i âmire'min elzem levâzımından olan çam kömürü hark ve nakli hizmetine tahsîs kılınan İznikmid'e tâbi' sâlifü'z-zikr Yuvacık ve Yeniköy ve Bahçecik karyeleri cibâllerinden meşe kömürü ve ağaç

ve hatab kat'ı min külli'l-vücûh memnû' olup ahâlîsi dahi çam kömürü hizmetine maksûr olduklarından Darbhâne-i âmire'min hizmet-i lâzimesinde a'zâr ve ilele tarîk bulmayarak iktizâ eden çam kömürünün tehiyye ve tedârüküne meşgûl olacak mevsimler iken ber-vech-i meşrûh sâdır olan evâmîr-i şerîfeme mebnî zîkr olunan Baş ve Sekban ve Taşlıca iskeleleri tevâbî'inde Bahçecik ve Yeniköy karyelerine tâbî' olmak mülâbesesiyle ahâlîleri odun nakline me'mûr olduklarından çam kömürü hizmetinde kusûr edecekleri âşikâr ve Darbhâne-i âmire'min kâffe edevât ve âlâtı çam kömürüne munhasır ve menût olmak hasebiyle umûr-ı Darbhâne-i âmire'min ta'tîline bâdî olmamak için kurâ-i merkûme hatab husûsundan afv birle verilen evâmirden mârru'z-zîkr iskelelerin kaydı terkîn ve i'lâm-ı hâl siyâkında emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ Darbhâne-i âmire'm nâzırı Ebubekir -dâme mecduhû- bâ-takrîr ifâde etmekden nâşî Darbhâne-i âmire'me müretteb çam kömürüne halel geldiğine kat'an rızâ-yı alıyyem olmamağla mukaddem verilen emirden Yuvacık ve Bahçecik ve Yeniköy karyelerinin hâvî oldukları üç aded iskelelerin kaydları terkîn ile Darbhâne-i âmire'm mürettebâtını vermek üzere diğerk emr-i şerîfim şeref-rîz-i sudûr olmakdan nâşî siz ki mevlânâ ve mütesellim vesâir-i mûmâileyhimsiz, zîkr olunan üç adedden mâ'adâ iskelehâ-i sâire merbût mahallerden külliyyetlü hatab kat' ve iskelelere tenzîl ve Dersaadet'ime nakline tenfîz-i emr u irâde-i şâhâneme ikdâm ve müsâra'at eylemeniz fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen mahsûsan işbu emr-i şerîfim isdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi zîkr olunan karyelerden mâ'adâ mahallerden mukaddem ve mu'ahhar sâdır olan evâmîr-i şerîfem mûceblerince külliyyetlü hatab kat' ve iskelelere tenzîl birle ma'rifetiniz

ve mübâşir-i mûmâileyh ma'rifetiyle mevcûd olan ve bir cânibden varan sefînelere vaz' u tahmîl ve la-yunkatı' Dersaadet'ime külliyehtlü hatabı irsâliyle def'-i muzâyaka-i ibâda bi'l-ittihâd dâmin-i dermiyân-ı gayret eylemeniz matlûb-ı kat'iyy-i pâdişâhânem olduğu ve hilâf-ı fermân ve mugâyir-i tenbîhât vaz'a bir vechile rızâ-yı aliyyem olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve havâfî-i merkûmeden peyderpey Dersaadet'ime odun irsâliyle tevsî'-i dâire-i ma'âş-ı ibâda bi'l-ittifâk ihtimâm u dikkat ve hilâfî vaz'ı tecvîz ile mes'ûl ve mu'âhaze olmakdan gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâileyhsin, sen dahi meceb-i emr-i şerîfimle amel ve hareket ve eyyâm-ı şitâda Der'aliyye'me külliyehtlü hatab irsâl ü tesyâra îfâ-yı muktezâ-yı me'mûriyete dâmin-i dermiyân-ı gayret ve hilâfî vaz'ı tecvîz ile sen dahi mazhar-ı mu'âhaze ve itâb olmakdan tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî evâhiri B. sene [1]218

[44-153]

Bir sûreti,

İznikmid kazâsı nâibine ve Yuvacık zâbitânına, Yuvacık ve Bahçecik ve Yeniköy karyelerinin hâvî oldukları Baş ve Sekban ve Taşlıca iskelelerinin mukadden verilen emirden kaydı terkîn olunduğu beyânıyla Darbhâne-i âmire mürettebâtını vermek üzere iktizâsına göre.

[44-154]

Hâlâ kapudân-ı deryâ vezîrim Gazi Hüseyin Paşa'ya -iclâlehû- hüküm ki,

Sen ki kapudân-ı deryâ vezîr-i dirâkapudân-ı deryâ vezîrim Gazi Hüseyin Paşa'ya -iclâlehû- hüküm ki,

Sen ki kapudân-ı deryâ vezîr-i dirâyet-semîr-i müşârunileyhsin, ma'iyyetinle Bahr-i sefid tarafında olan Donanma-yı hümâyûn'umun sefînelerinin ber-mu'tâd-ı kadîm mersâ-yı Tersâne-i âmire'me avdetleri vakti takarrub etmekden nâşî ber-muktezâ-yı vakt ü hâl îcâb eden tedâbîr-i tecrübeyi istikmâl ve Bahr-i sefid'de muhâfazası muktezî mahallere tertîb ve ta'yîni lâzım gelen gemileri tahsîs birle ma'iyyetinde olan Donanma-yı hümâyûn'um kalyonlarıyla ibrâz-ı şân u şükûh ederek Der'aliyye'me avdet ve Donanma-yı hümâyûn'umu mersâ-yı Tersâne-i âmire'me âminen ve sâlimen îsâle bezl-i celb-i himmet eylemen fermânım olmağın izni muhtevî işbu emr-i şerîfim isdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi kâffe-i umûr-ı bahriye kapudân-ı deryâ olanların süpürde-i uhde-i hamiyet ve muhavvel-i dûş-ı sadâkatleri olduğuna binâen sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, meftûr olduğun kâr-âşinâyı ve dirâyet ve hoşmendî ve basîret-i lâzimesince ber-muktezâ-yı vakt ü hâl husûsât-ı dirâyâtın tanzîmi bi'l-istiklâl berây-ı isâbet-karînine havâle kılınmış idiğine ibtinâen ber-minvâl-i muharrer hırâseti muktezî olan mahallere ta'yîni lâzım gelen sefâyinin tahsîsi vesâir levâzım-ı mukteziyenin vech-i lâyıkı üzere istikmâl ve te'diyesi hâlâtına i'tinâ ve dikkat ve ma'iyyetinde mevcûd avdeti iktizâ eden Donanma-yı hümâyûn'um kalyonlarıyla Der'aliyye'me avdet ve ric'at ve şân u şükûh-ı saltanat-ı seniyyemi ibrâz ve ızhâr ederek mashûben bi'l-emn mersâ-yı Tersâne-i âmire'me gelip lenger-endâz-ı ikâmet ve

ihâle-i dûş-ı kabzın kılınan umûr-ı lâzımenin te'diyesi zımnında iktizâ eden tedâbîr-i müstahsenenin i'mâline sarf-ı nakdîne-i vus' u himmet eylemen bâbında.

Fî evâili B. sene [1]218

[45-155]

Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşılarından mîrahûr-ı evvelim pâyesiyle Ma'âdin-i hümâyûn'um emîni olan Mîr Abdi'ye -dâme mecduhû-hüküm ki,

Bi-tevfikillahi te'âlâ bu evân-ı meyâmin-iktirânda Ma'âdin-i hümâyûn'umdan Keban Ma'deni civârında Kurumekan? nâm mahalde müceddeden cevher zuhûr etmiş olduğu ve cevher-i mezkûrun iki kıt'a sîm ile taş ve kum olarak iki nev' nümûneleri sen ki Ma'âdin-i hümâyûnum emîni mîr-i mûmâileyhsin, tahrîrâtınla ma'an der-bâr-ı şevket-karârıma ba's u tesyâr olunmuş zikr olunan sîm külçeleri ve cevher nümûneelri Darbhâne-i âmire'mde çaşni etdirilip ol bâbda Darbhâne-i âmire'm emîni Ebubekir - dâme mecduhû- tarafından takdîm olunan takrîr ile tahrîrât-ı mersûlenin bi'l-fi'il sadr-ı a'azam-ı sûtûde-şiyem ve vekîl-i mutlak-ı kaviyyü'l-himem vesâtatıyla huzûr-ı lâmi'u'n-nûr-ı cihândârâneme arz u takdîm olundukda manzûr ve mefhûm-ı tahrîrâtın mû-be-mû ma'lûm-ı ilm-i âlem-ârâ-yı pâdişâhânem olup ol bâbda tahsîni hâvî hatt-ı şerîf-i şevket-redîfim sahîfe-pîrâ-yı sudûr olmağla göreyim seni zâtında merkûz olan sıdk u sedâd ve mâye-i isti'dâd-ı hudâdâd muktezâsı üzere ol bâbda dâmin-i gayreti miyân-ı hamîyyete bend ve sadr-ı a'zam-ı müşârunileyh tarafından gönderilen tahrîrât meâl ve müveddâsı üzere amel ve hareket eyleyerek mağara-i merkûmeden külliyyetlü cevher ihrâcına ve cevher-i

mezkûre âhar cevher izâfe ve ilâve olunmayarak yalnız cevher-i mezkûrdan haftada otuz kırk fırın i‘mâline ve hark ve celbi muktezî olan kömürün vakt ü zamânıyla hark ve nakli emrinde lâzım gelen ikdâm ve ihtimâmın icrâsına ve Darbhâne-i âmirem me’ mûlden efzûn ve sene-i sâbıkadan birkaç kat ziyâde sîm hazneleri sevk u irsâliyle isbât-ı mûra‘ât-ı sıdk u istikâmete ve ibrâz-ı hüsn-i hizmete bezl-i nakdîne-i liyâkat ve sarf u hasl-ı vus‘ u kudret eylemen fermânım olmağın hassaten işbu emr-i âlîşânım ısdâr ve () ile irsâl olunmuş idi. Ma‘âdin-i hümayûn'umun ve be-tahsîs müceddeden zuhûr eden mağaranın cevherinden haftada otuz kırk fırının kemâl-i germiyyetle i‘mâliyle sene-i sâbıkadan birkaç kat ziyâde Darbhâne-i âmire'me zer ü sîm irsâlinde ve muktezi olan kömürün nakil ve celbi emrinde senden külli gayret ve hizmet ve sadâkat zuhûru aksâ-yı me‘ârib-i hüsvânem idiği ve bi-avnillahi te‘âlâ semere-i sa‘y u ikdâmın küllî sîm husûle geleceğinde şüphe olmadığı ve hizmet ve emeğin zâyi‘ olmayıp mükâfâtını müşâhade edeceğin bedîhî idiği ma‘lûm ve dirâyet-i melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve senden me’ mûl ve muntazar-ı şâhâneme ve rüşd ü reviiyyet ve kârgüzârî ve sadâkat muktezâsını ol bâbda dahi ibrâz ve ızhâr ile hakkında derkâr olan mehâsin-i tevcîhât-ı mekârim-inâyet-i hidivvânemi ve sadr-ı a‘zam-ı müşârunileyhin vâki‘ olan hüsn-i şehâdetini tasdîk ve te’yîde ve hıdemât-ı sâbıkana mü’esser-i lâhika ilâvesiyle meşkûrû's-sâ‘î olmağa şedd-i nitâk-ı himmet ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî evâhiri B. sene [1]218

[45-156]

Hatlı rikâb takrîri battâliyla ma'an mahfûzudur. Ma'âdin-i hümâyûnum emîni Abdi Bey'ye -dâme mecduhû- Çemişgezek kazâsı nâibine ve a'yân ve zâbitânına hüküm ki,

Kazâ-i mezbûrda mütemekkin Ermeni tâifesinin bu def'a der-bâr-ı atûfet-karârıma takdîm eyledikleri arzuhâllerinde bunlar Ma'den-i hümâyûnum hademesinden olup kazâ-i merkûmda kendilere mahsûs bir bâb kenîsânın duvarları harâb olmak mülâbesesiyle icrâ-yı âyîn etmekde usretleri derkâr olduğundan bahisle kenîsâ-yı mezbûrun bilâ-tevsî' ve lâ-terfî' hey'et-i asliyesi üzere ta'mîr ve termîmine ruhsatı havî emr-i şerîfim sudûru tahrîr ve istid'â ve kenîsâ-yı mezbûrun harâbiyeti ve ta'mîrine mesâğ-ı şer'î olduğunu nâtik sen ki mevlânâ-yı mûmâileyhsin, tarafından i'lâm ve Çemişgezek müftîsi cânibinden verilen fetvâ-yı şerîfeyi ibrâz etmeleriyle keyfiyet mübârek rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneme bâ-takrîr lede'l-arz müsâ'ade oluna deyü şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum ve fetvâ-yı şerîfe mücebince mesâğ-ı şer'î olduğu üzere kadîmi vechile kilîsâ-yı merkûmun bilâ-tevsî' ve lâ-terfî' vaz'-ı kadîm ve hey'et-i asliyesi üzere ta'mîr ve termîmine mûmâna'at olunmamak fermânım olmağın imdî memâlik-i mahrûsamda mütemekkin re'âyâ fukarâsının mesâğ-ı şer'î olduğu vechile icrâ-yı âyîn eylemeleri husûsu karîn-i müsâ'ade olunmak muktezâ-yı ra'iyet-perverîden olduğuna binâen verilen fetvâ-yı şerîfe ve şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince zikr olunan bir bâb kilîsânın hey'et-i asliyesi üzere bilâ-tevsî' ve lâ-terfî' mesâğ-ı şer'î olduğu vechile ziyâde nesne ihdâs olunmayarak ta'mîr ve termîmine izn-i hümâyûnum erzânî kılındığı ve bu bahâne ile re'âyâ fukarâsından gerek tarafınızdan ve gerek sâirleri

câ niblerinden bir akçe alınmak ve aldirmek veyâ hûd kadîmden ziyâde bir nesne yapırmak veyâ hûd bir sûretle cebr u tazyîk olunmak ve kadden [ve] vüs'aten vaz'-ı kadîmini bir karış ve bir parmak tecâvüze ruhsat gösterilmek lâzım gelir ise bir vechile cevâba kâdir olamayıp mazhar-ı mu'âhaze ve ikâb olacağınız muhakkak idiği siz ki ma'den emîni ve mevlânâ vesâir-i mûmâileyhimsiz, ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ile mârru'z-zikr kenîsâ-yı mezbûrun vaz'-ı kadîmi ve hey'et-i asliyesi üzere mesâğ-ı şer'î olduğu vechile bilâ-tevsî' ve lâ-terfî' ta'mîr ve inşâsına mûmâna'at olunmamak bâbında. Fî evâhiri B. sene [1]218

[46-157]

Bunun dahi.

Kal'a-i Sultaniye kazâsı nâibine ve dizdârı ve a'yân ve vücûh-ı memleket -zîde kadruhuma- hüküm ki,

Siz ki mevlânâ ve dizdâr-ı mûmâileyhimsiz, bu def'a tarafınızdan der-bâr-ı atûfet-karârıma vârid olan i'lâm ve tahrîrâtta kazâ-i merkûmda vâki' Ermeni tâifesine mansus olan Hızır İlyas Kilîsâsı murûr-ı ezmine ile müşrif-i harâb olduğundan kilîsâ-yı mezbûrun vaz'-ı kadîmi ve hey'et-i aslîsi üzere ta'mîrine ruhsat-ı seniyye erzânî kılınması husûsu tahrîr ve iş'âr ve ta'mîri husûsuna ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni patriği memhûr arzuhâliyle istid'â veistirhâm eylediğine binâen husûs-ı mezbûr bi'l-fi'il Şeyhülislam ve mütfi'l-enâm olan mevlânâ Ahmed Esad'dan -edâmallahu te'âlâ fezâilehû- istiftâ olundukda bilâd-ı İslamiye'den bir beldede Nasârâ tâifesinin kenîse-i kadîmeleri harâb oldukda tâife-i mezkûre kenîse-i merkûmeyi nesne ziyâde etmeksizin vaz'-ı kadîmi üzere ta'mîr

etmekden men' olunurlar mı, el-cevâb: olunmazlar deyü fetvâ-yı şerîfe verilmekle keyfiyet mübârek rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsvâneme bâ-takrîr lede'l-arz müsâ'ade oluna deyü şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum ve verilen fetvâ-yı şerîfe müceblerince mesâğ-ı şer'î olduğu vechile bilâ-tevsî' ve lâ-terfî' vaz'-ı kadîmi ve hey'et-i asliyesi üzere ta'mîr ve termîmine mûmâna'at olunmamak fermânım olmağın imdi memâlik-i mahrûsamda mütemekkin re'âyâ fukarâsının mesâğ-ı şer'î olduğu vechile icrâ-yı âyîn eylemesi husûsu karîn-i müsâ'ade olunmak muktezâ-yı ra'ıyyet-perverîden olduğuna binâen siz ki mevlânâ vesâir-i mûmâileyhimsiz, cânib-i şer'î-at-ı garrâdan verilen fetvâ-yı şerîfe ve şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince kazâ-i mezbûrda vâki' bir bâb kilisâ-yı mezbûrun bilâ-tevsî' ve lâ-terfî' vaz'-ı kadîmi ve hey'et-i asliyesi üzere mesâğ-ı şer'î olduğu vechile ziyâde bir nesne yapmamak üzere ta'mîr ve termîmine izin ve ruhsat verildiği ve ruhsat bahânesiyle re'âyâ-yı fukarâdan gerek tarafınızdan ve gerek sâir câniblerinden bir akçe almak ve aldirmek veyâhûd tama'-ı hâma teb'iyet ile ve kadden ve vüs'aten vaz'-ı kadîmi bir karış ve bir parmak tecâvûze müsâ'ade ve ruhsat gösterilmek lâzım gelir ise bilâ-emân mazhar-ı ukûbet ve cezâ olacağınız muhakkak olduğu ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ile mârru'z-zikr bir bâb kilisânın vaz'-ı kadîmi ve hey'et-i [asliyesi] üzere bilâ-tevsî' ve lâ-terfî' mesâğ-ı şer'î olduğu üzere ta'mîr ve termîmine mûmâna'at olunmamak bâbında. Fî evâsıtı B. sene [1]218

[46-158]

Tırhala sancağı ahâlîleri bir müddetden beri bazı ilel ve esbâba mebnî ve perâkende [ve] perişân ve harâb ve vîrân ve vücûhla himâyet ü sıyânete şâyân oldukları nümâyân iken bundan akdemce livâ-i mezbubr uhdesine tevcîh olunan vezîr Palaslı Mehmed Paşa'nın hîn-i vürûdundan bu ana gelinceye dek mezâlîm ve ta'addiyâtı hadden eفزûn ve kıyâsdan bîrûn olduğu ecilden ahâlîsi tâb-âver-i tahammül olamayacakları bedîdâr olmakdan nâşî mebzûl-ı âmme-i enâm olan merhamet ve şefkat-i devlet-i aliyye muktezâsından olmak üzere ahâlî-i merkûmenin masârîf-ı âcizânelerine tîr-i eltâf-ı inâyet-i hazret-i zillullahî lem'a-rîz olarak livâ-i mezbûr sebûkbâr bir mütesellim ile zabt olunmak üzere evvelkinden birkaç kat ziyâde i'mâr etmek ve müteferrik olan ahâlîleri cânib-i bendegânemden iktizâ eden iânet icrâsıyla kemâkân yerlerine iskân etdirilmek ve şimdîye dek livâ-i mezbûrda müterâkim olan mübâya'ât ve tekâlîfât-ı pâdişâhâneyi her ne ise tahammül ve münâsibi üzere tesviye birle te'diye olunmak ve fîmâ-ba'd livâ-i mezbûrda vukû'-yâfte olacak tekâlîf ve mübâya'ât-ı pâdişâhi vakt ü zamânıyla edâ ve teslîme dikkat ve mukaddemce oğlum Muhtar Paşa'nın üzerinde olduğu hengâmda himâyet-i fukarâ ve sıyânet-i zu'afâ farîzalarına ri'âyetde kusûr u rehâvet vukû' bulmuş ise dahi bundan sonra zerre mikdârı vukû'a gelmeyerek emr-i himâyelerine bezl-i makderet ve ol havâlîde vâki' mukâta'ât ve iltizâmâta kat'â halel getirilmemek ve müşârunileyhin uhdesinde olan derbendât ma'âbirinin sedd ü bendi husûslarına evvelkinden ziyâde ihtimâm ve gayret ve dâimâ rızâ-cûyâne hareket ve etvâr-ı zulm-âmiz serîkadan dest-keş-i ferâğat birle meslek-i i'tidâl ve insâfa sülûk ve mübâşeret ve sevâhil-i Bahr-i sefîd'e dâir lede'l-hâce muhâfazası elzem olan mahalle veyâhûd

Rumeli taraflarına asker ta'yîni iktizâ eder ise bilâ-tevakkuf mikdâr-ı kifâye asker sevk u tesyârına mübâderet eylemek ve işbu şurûta mugâyir bir hareketi zuhûr ve vukû' olur ise taraf-ı eşref-i devlet-i aliyyeden kendisi mu'âhaze ve livâ-i mezbûr dahi üzerinden ref' olunmak şurûtuyla livâ-i mezbûr Yanya sancağına ilhâkan müşârunileyhin uhde-i âcizânesine tevcîh ve ihsân buyurulmasına müsâ'ade-i seniyye erzânî buyurulmasını livâ-i mezbûr bi'l-umûm kazâları dâhil-i derbendât olduğu cihetden livâ-i mezbûr âharın olduğu sûretde şikâkdan ve fukarâ ve re'âyâsı dahi giriftâr ve hasârdan hâlî olmayacakları bedidâr ve geşt ü güzâr eyden Arnavud haşerâtı vesâir gürûh-ı eşkıyânın kahr u tedmîrâtında dahi su'ûbet derkâr idiği nümûdâr olmakdan nâşî fîmâ-ba'd eşkıyâ-yı merkûmeden bir ferd geşt ü güzâr etdirilmemek ve fukarâ ve re'âyâ dahi min külli'l-vücûh mezâlîm ve ta'addiyâtдан vâreste ve masûn olmak şartı ve bâlâda mezkûr şurût ile livâ-i mezbûrun ilhâkan uhdesine tevcîh ve ihsânını mûmâileyhin kapıçukadârı Şevki Hasan'ın bâ-takrîr inhâ etmekle şifâhen sâdır olan fermân-ı âlî imtisâlen işbu mahalle sebt ve kayd olundu.

Hâlâ Yanya sancağı mutasarrıfı olup bu def'a ilhâkan Tırhala sancağı dahi kendiye tevcîh ve ihsân olunan vezîrim Tepedelenli Ali Paşa'ya - iclâlehû- hüküm ki,

Tırhala sancağı ahâlîleri bir müddetden beri bazı ilel ve esbâba mebnî perâkende ve perîşân ve vücûhla himâyet ü sıyânete şâyân ve livâ-i mezbûr kazâları dâhil-i derbendât olup âharın uhdesinde oldukça geşt ü güzâr eden Arnavud haşerâtı vesâir gürûh-ı eşkıyânın kahr u tedmîrlerinde su'ûbet zâhir ve ayân olduğu beyânıyla sebûkbâr mütesellim ile zabta ve evvelkinden birkaç kat ziyâde i'mârı esbâbı

istihsâl olunmak ve müteferrik olan ahâlî celb ve iâne ile iskân ve livâ-i mezbûrdan matlûb ve müterâkim olan mübâya'a ve tekâlîf-i sâire tamâmen bi't-tesviye te'diye ve bundan böyle vâki' olacak matlûbât vakt ü zamânıyla edâ kılınmak ve ol havâlîde olan mukâta'ât ve iltizâmâta hâlel gelmemek ve sedd-i ma'âbire ve zulm ü ta'addîden ittikâ husûslarına kemâliyle riâyet olunarak sevâhil-i Bahr-i sefid veyâhûd Rumeli taraflarına asker sevki irâde olunur ise bilâ-tevkîf emr-i meşrûhun şerâitiyle livâ-i mezbûrun Yanya sancağına ilhâkan sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, uhdene tevcîh ve ihsân olunması bu def'a derbâr-ı şevket-karârıma takdîm olunan ma'rûzanda iltimâs ve istid'â olunmuş muktezâ-yı ta'ahhüdün üzere şerâit-i merkûmeye riâyet ve livâ-i mezbûru mütesellim ile zabt etmek üzere avâtıf-ı şâmiletü'l-avârıf-ı pâdişâhânemden şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı inâyet-makrûnum mücebince livâ-i mezbûr ilhâkan sana tevcîh ve ihsân-ı şehriyârânem olmağla vusûl-ı emr-i şerîfimde tarafından re'âyâ-perver ve sebûkbâr ve mücerrebü'l-etvâr mütesellim ile livâ-i mezbûru zabt ve bâlâda münderic şerâiti mû-be-mû icrâsına kemâliyle i'tinâ ve dikkat ve vedî'atullah olan sekene-i memleket ve fukarâ-yı ra'iiyyetin her hâlde himâyet ü sıyânet ve asâyîş ü istirâhatlerini müceb olur vesâil ve hâlâtın [47] istihsâline bezl ü hasl-ı vus' u kudret ve hilâfından gâyetü'l-gâye tehâşî ve mübâ'adet eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve tevcîh-i hükm-i münîfime matviyyen () ile irsâl olunmuşdur. İmdi bâlâda bast u beyân olunan şerâite mû-be-mû ri'âyet ve sebûkbâr ve müstakîmü'l-etvâr mütesellim ile zabta mübâderet ve himâyet ü sıyânet-i ahâlî ve ra'iiyete ihtimâm u dikkat eylemen matlûb-ı kat'iyi-i mülûkânem idiği ma'lûm-

ı dirâyet-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve senden me'mûl ve şimdîye dek meşhûd olan etvâr-ı rızâ-cûyî ve levâzım-ı fermân-berî muktezâlarını icrâya dâmin-i dermiyân-ı gayret ve zinhâr ve zinhâr hilâfî vaz'ı tecvîzden gâyetü'l-gâye tehâşî ve mübâ'adet eylemen bâbında. Fî evâhiri B. sene [1]218

[47-159]

Bir sûreti,

Sâbıkan Tırhala sancağı mutasarrıfı olup bu def'a Ohri sancağı kendiye tevcîh olunan vezîrim Palaslı Mehmed Paşa'ya -iclâlehû- hasbe'l-vakt ve'l-hâl Tırhala sancağı müşârunileyh Ali Paşa'ya ve Ohri sancağı dahi kendisine tevcîh olduğu beyânıyla doğru yoldan Ohri'ye varıp zabt u rabt-ı memleket ve himâyet ü sıyânet-i ahâlî ve ra'iyete mübâderet eylemesi için me'mûriyetini hâvî, iktizâsına göre.

[47-160]

Plevne kâdîsına ve a'yân ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iş erlerine hüküm ki,

Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından mîrahor-ı evvelim pâyesiyle Rusçuk a'yânı ve Tırnovi voyvodası Tirsiniklizâde es-Seyyid İsmail'in -dâme mecduhû- def'-i mazarrat-ı eşkıyâ zımında ma'iyetine istihdâm eylediği neferâtın iktizâ eden ma'lûmü'l-mikdâr ulûfeleri fakat bu def'alık civâr olan kazâlardan tahsîl ve i'tâsına irâde-i aliyem ta'alluk etmekden nâşî siz ki mevlânâ vesâir-i mûmâileyhimsiz, mebâliğ-i ma'lûme-i merkûmeden Plevne kazâsının hissesine dokuz bin guruş isâbet etmekle meblağ-ı mezbûru vusûl-ı emr-i şerîfimde kazâ-i mezbûr ahâlîlerine tevzî' ve tamâmen ve serî'an tahsîl ve kapıcıbaşı-yı mûmâileyh tarafından kabzına me'mûra edâ ve teslîme

ihtimâm u dikkat ve iğmâz ve tesâmühden ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi mârru'l-beyân dokuz bin guruşun tamâmen ve serî'an tahsîl ve kapıcıbaşı-yı mûmâileyh cânibine irsâl ve tesyîre ikdâm ve sa'y-ı mâ lâ-keîâm eylemeniz matlûb-ı kat'ıyy-i dâverânem olduğu ve bu bâbda ba'de-ezîn ser-mû te'hîr ve tevakkuf ve tekâsül ve rehâvet vukû'una bir vechile rızâ-yı aliyyem olmadığı siz ki mevlânâ vesâir-i mûmâileyhimsiz, ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh mebâliğ-i merkûmeden kazâ-i merkûmun hissesine isâbet eden mezkûr'l-mikdâr mebâliği vusûl-ı emr-i şerîfimde bilâ-tevakkuf tevzî' ve tahsîl ve kapıcıbaşı-yı mûmâileyh tarafından kabzına me'mûra teslîmen tarafına sevk u tesbîle dâmin-i dermiyân-ı gayret ve hilâf-ı fermân kusûr ve rehâvetden ve bu vesîle ile ahâlî-i fukarâdan mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde ve mükerrer akçe tahsîlinden hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî evâhiri B. sene [1]218

[47-161]

Bir sûreti,

Niğbolu a'yânı kapıcıbaşıya ve Niğbolu kâdîsına vesâire, dokuz bin guruş için ber-vech-i meşrûh.

[47-162]

Bir sûreti,

Lofça kâdîsına ve a'yân vesâire, kazâ-i mezbûrdan yirmi bin guruş için ber-vech-i meşrûh.

[47-163]

Bir sûreti,

Malay? kâdîsına vesâire, kazâ-i mezbûrdan beş bin guruş için ber-vech-i muharrer.

[47-164]

Bir sûreti,

Hezargrad kâdîsına vesâire, kazâ-i mezbûrdan yirmi bin guruş için.

[47-165]

Bir sûreti,

Şumnu kâdîsına ve a'yân vesâire, kazâ-i mezbûrdan yirmi bin guruş için.

[47-166]

Bir sûreti,

Cuma-i atîk kâdîsına ve a'yân vesâire, kazâ-i mezbûrdan sekiz bin guruş için.

[47-167]

Bir sûreti,

Osmanpazarı kâdîsına ve a'yân vesâire, kazâ-i mezbûrdan dokuz bin guruş için.

[47-168]

Bir sûreti,

Yenipazar kâdîsına ve a'yân vesâire, kazâ-i mezbûrdan sekiz bin guruş için.

[47-169]

Bir sûreti,

Prevadi kâdîsına vesâire, kazâ-i mezbûrdan sekiz bin guruş için.

[47-170]

Bir sûreti,

Pazarcık kâdîsına vesâire, kazâ-i mezbûrdan on bin guruş için.

[47-171]

Bir sûreti,

Mangalya kâdîsına ve a'yân vesâire, kazâ-i mezbûrdan sekiz bin guruş için.

[47-172]

Bir sûreti,

Balçık kâdîsına vesâire, kazâ-i mezbûrdan on bin guruş için.

[47-173]

Bir sûreti,

Köstence kâdîsına ve a'yân vesâire, kazâ-i mezbûrdan üç bin guruş için.

[47-174]

Bir sûreti,

Babadağı kâdîsına ve a'yân vesâire, kazâ-i mezbûrdan on bin guruş için.

[47-175]

Bir sûreti,

Varna kâdîsına ve a'yân vesâire, kazâ-i mezbûrdan yedi bin beş yüz guruş için.

[47-176]

Bir sûreti,

Kozluca kâdîsına ve a'yân vesâire, kazâ-i mezbûrdan dört bin guruş için, ber-vech-i meşrûh.

[47-177]

Bir sûreti,

Maçın kâdîsına ve a'yân vesâire, kazâ-i mezbûrdan beş bin guruş için,
ber-vech-i muharrer.

[47-178]

Bir sûreti,

Hırsova kâdîsına ve a'yân vesâire, kazâ-i mezbûrdan dört bin guruş
için, ber-vech-i meşrûh.

[48-179]

Hâlâ İçel sancağı mutasarrıfı olup bu def'a Adana eyâleti dahi ilhâkan
kendiyte tevcîh olunan vezîrim Ahmed Paşa'ya -iclâlehû- hüküm ki,
Sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, vüzerâ-yı izâmımın kâr-dânî ve umûr-
âşnâlarından olup me'mûr ve müstahdem olduğun hıdemât-ı devlet-i
aliyyemin te'diye ve tesviyesinde ibrâz-ı hüsn-i hizmete sarf-ı vus' u
iktidâr edegeldiğin bedîdâr ve bundan böyle dahi senden muvâfık-ı rızâ
hizmet ve sadâkat zuhûru me'mûl ve melhûz-ı şehriyârânem idiği
bedîhî ve âşikâr olduğuna binâen şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı
hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince avâtıf-ı aliyye-i şâhâne ve
avârıf-ı behiyye-i hüsrevânemden üzerinde olan İçel sancağına ilhâkan
Adana eyâleti sana tevcîh ve ihsân-ı hümâyûnum olmağla eyâlet-i
merkûmeyi tarafından re'âyâ-perver ve mücerrebü'l-etvâr mütesellim
ile zabt ve sen kemâkân İçel'de ikâmet ve zabt u rabt-ı memleket ve
himâyet ü sıyânet-i ahâlî ve ra'iyete mübâderet eylemen fermânım
olmağın me'mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve tevcîh-i hükm-
i münîfime matviyyen () ile irsâl olunmuşdur. İmdi keyfiyet ma'lûmun
oldukda ber-vech-i meşrûh eyâlet-i merkûmeyi tarafından mansûb ve
re'âyâ-perver mütesellim ile zabt birle vedî'atullah olan sekene-i

memleket ve fukarâ-yı ra'ıyyetin vücûh-ı mezâlim ve ta'addiyâtdan himâyet ü sıyânetleriyle âsâyiş ve istirahatlerini müceb olur esbâb ve vesâilin istihsâline ihtimâm u dikkat eylesesini ta'yîn edeceğın mütesellimine tavsiye ve tenbîhe müsâra'at ve sen kemâkân İçel'de ikâmet ve zabt u rabt-ı memleket ve encâ ve himâyet ü sıyânet-i ahâlî ve re'âyâyâya ikdâm u dikkat ve hilâf-ı melhûz bir mâddede nâ-mülâyim vaz' u hareketden ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî evâhiri [B.] sene [1]218

[48-180]

İnöz Memlehası emîni -zîde kadruhû'ya- hüküm ki,
Ferecik Geçidi İnöz Memlehası emînleri taraflarından beher sene âhara ilzâm olunagelip murûr u ubûr için i'mâl olunan kayıkların cüz'î ta'mîr ve kalafâtları mültezimleri tarafından ve tecdîdi memleha emînleri cânibinden rü'yet olunması kâ'ide-i kadîmeden idiği ve el-hâletü hâzihî zikr olunan kayıklar külliyyen harâb ve mün'adım olduğı mukaddemce bi'l-ihbâr tahkîk olunduğuna binâen sen ki emîn-i mûmâileyhsin, iktizâ eden kayıkların kâ'ide-i kadîme üzere tarafından derhâl inşâsına mübâderet eylemen bâbında mahsûs emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuş iken ile'l-ân binâ ve inşâsına şurû' ve mübâşeret olunmadığından zikr olunan geçidden murûr etmek üzere mârrîn ü âbirîn geçid başında tecemmu' ve bu vechile su'ûbet ve meşakkate dûçâr oldukları tahkîk-kerde-i şehriyârânem olup senin bu emr-i ehemde vâki' olan iğmâz ve tekâsülün te'dîbini îcâb eder kazâyâdan olmağla vusûl-ı emr-i şerîfimde inşâsına irâde-i aliyem ta'alluk eden mârru'z-zikr kayıklardan evvel be-evvel bir kıt'asını inşâ ve çend rûz zarfında tekmîl ve tertîbe ikdâm ve müsâra'at ve iğmaz ü tesâmühden

tevakkî ve mübâ‘adet eylemen fermânım olmağın te’kîden ve isti‘câlen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuştur. İmdi vusûl-ı emr-i şerîfimde evvel be-evvel derhâl bir kıt‘a kayığın inşâ ve çend rûz zarfında tekmîl ve tertîbine ihtimâm u dikkat eylemen matlûb-ı mülûkânem idiği ve bundan sonra dahi bu bâbda iğmâz u tesâmüh gûne vaz‘a cesâret etmek ihtimâlin olur ise beher hâl te’dîbin icrâ kılınacağı ma‘lûmun olarak ona göre amel ve hareket ve evvel be-evvel bir kıt‘a kayığın inşâ ve çend rûz zarfında tekmîl ve tertîbine bezl-i vus‘ u kudret ve hilâf-ı fermân vaz‘ı tecvîz ile mazhar-ı te’dîb ve nekâl olmakdan ziyâde tehâşî ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî evâli Ş. sene [1]218

[48-181]

İlmuhaberi yazılmışdır.

Boğdan voyvodası Kostantinzâde Aleksandırı voyvodaya -hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr- hüküm ki,

Kereste vesâir mahsûlât-ı memleketden ibâret olacak devlet-i aliyye tertîbâtının mikdârı sâdır olacak evâmir-i aliyyede tasrîh ve bu makûle sudûr olan evâmir-i aliyye Dîvân-ı Boğdan'da alenen feth u kırâ’et oluna ve matlûb olan ne ise memleketden tamâmen veyâhûd bazen tahsîli mümkün müdür, değil midir, boyarân-ı memleket ile müzâkere olunacak olmağla bu bâbda voyvodaları ma‘rifetiyle boyarânın istid‘âsı karîn-i isgâ ola ve tertîbât-ı merkûmenin bahâsı an-nakdin ve bilâ-tereddüd şer‘-i râyiciyle cânib-i mîrîden verilip cihet-i uhrâ ile mübâyâ‘a olunmaya deyü Boğdan nizâmını hâvî sen ki voyvoda-i mûmâileyhsin, sana hitâben bâlâsı hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnumla mu‘anven sene-i mâziyede Dîvân-ı hümâyûnum

tarafından mufassalan sudûr eden emr-i şerîfimde münderic olup el-hâletü hâzihî Bender kal'asının ebniye ve top ve havan kundaklarının ta'mîr ve termîmi için Dergâh-ı mu'allâm gediklilerinden Ahmed -zîde mecduhû- binâ emîni nasb u ta'yîn olunup vârid olan keşif defteri mûcebince kal'a-i merkûmenin iktizâ eden doksan üç bin on guruş masârifından ale'l-hesâb mûmâileyhe on bin guruş i'tâ olunup mahalline lede'l-vürûd muktezî olan [49] ecnâs-ı kereste vesâir levâzım ve ameleden mahallinde mümkün olanlarını kendisi tedârük ve mahallinde tedârükü mümkün olmayan malzeme ve ameleyi Kavşan? ve Eflak voyvodaları ve sen ki voyvoda-i mûmâileyhsin, seninle bi'l-muhâbere celb ve amelenin vech-i lâyıkiyla ücretleri ber-vech-i peşîn i'tâ ve kereste ve malzeme-i sâirenin semeni bu tarafda an-nakdin verilmek üzere makbûzunu müş'ir senedleri i'tâsıyla levâzımât-ı ebniyenin ihzâr ve tehiyyesine sa'y u gayret ve serî'an ve âcilen tekmîl ve tetmîmine ihtimâm u dikkat eylemek üzere me'mûriyetini hâvî emîn-i mûmâileyh başka ve mahallinden tedârükü mümkün olmayıp iktizâ eden malzemenin tedârükü ve amelenin istihzârı mâddelerinde mümkün olduğu mertebe sa'y u gayret ve binâ emîni mûmâileyh ile bi'l-muhâbere kendisi cânsipârâne iânet eylemeleri için Kavşan? ve Eflak voyvodalarına hitâben başka başka evâmir-i şerîfem ısdâr ve tesyâr olunmuş olmağla sen dahi emîn-i mûmâileyh ile bi'l-muhâbere memleket-i Boğdan'dan dahi kat' ve nakli iktizâ eden keresteyi ma'rifetinle kat' ve kal'a-i merkûma nakl ve teslîm ve makbûzunu müş'ir mikdâr ve ecnâsı tasrîhiyle sened ahz ve kapıkethüdâlarına irsâle mübâderet ve hizmetde istihdâm olundukça îcâb eden ücretleri vech-i lâyıki üzere emîn-i mûmâileyh tarafından verilmek üzere kezâlik bi'l-

muhâbere irsâli muktezî olan neccâr ve cerahor ve ameleyi dahi ihrâc ve tesyâra müsâra‘at eylemen bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ısdâr ve Başmuhâsebe'ye ilmuhaberi i'tâsı bi'l-fi'il Başdefterdârım olan Seyyid Feyzullah -dâme uluvvuhû- bâ-takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdar ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi emîn-i mûmâileyh ile bâ-muhâbere memleket-i Boğdan'dan kat‘ ve nakli muktezî olan keresteyi kat‘ ve kal‘a-i merkûma nakl ve irsâle ve kat‘ ve irsâl ve teslîm olunan kerestenin ecnâs ve mikdârı tasrîhiyle ahz edecekleri makbûz senedi kapıkethüdâların cânibinden takdîm ve ibrâz olundukda ber-mûceb-i şurût an-nakdin cânib-i mîrîden verileceği ve amele-i merkûmenin dahi istihdâm olundukça iktizâ eden ücretleri vech-i lâyıky üzere bilâ-cefâ emîn-i mûmâileyh tarafından kendilere i'tâ olacağı ve Başmuhâsebe'ye dahi ilmuhaberi i'tâ olunduğu ma‘lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh üzere mûmâileyh ile bi'l-muhâbere memleket-i Boğdan'dan kat‘ ve nakli iktizâ eden keresteyi derhâl kat‘ ve kal‘a-i mezbûra nakl ve teslîm birle teslîm olunduğunu müş‘ir mikdâr ve ecnâsı tasrîhiyle sened ahz ve îcâb eden bahâsı bu tarafda an-nakdin i'tâ olunmak için kapıkethüdâların cânibine irsâle müsâra‘at ve hizmetde istihdâm olundukça îcâb eden ücretleri vech-i lâyıky üzere emîn-i mûmâileyh tarafından bilâ-cevr u cefâ edâ olunmak üzere kezâlik irsâl olunabilecek neccâr ve cerahor ve ameleyi ihrâc ve isbâle ikdâm ve mübâderet ve cânsipârâne îânet ve senden me’ mûl ve muntazar-ı şâhânem olan gayret ve rızâ-cûyî levâzımını bu bâbda ızhâr ile hakkında derkâr olan hüsn-i zann-ı şâhânemi tasdîk ve te’yîde sarf-ı küll-i miknet ve hilâf-ı fermân

ve münâfi-i rızâ vaz' vukû'a gelmemesi emrine sarf-ı yârâ-yı liyâkat eylemen bâbında. Fî evâli Ş. sene [1]218

[49-182]

İlmuhaberi verilmiştir.

Eflak voyvodası İpsilandizâde Kostantin voyvodaya -hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr-hüküm ki,

Kereste vesâir mahsûlât-ı memleketden ibâret olacak Devlet-i Aliyye tertîbâtının mikdârı sâdır olacak evâmir-i aliyyede tasrîh ve bu makûle sudûr olan evâmir-i aliyye Dîvân-ı Eflak'da alenen feth u kırâ'et oluna ve matlûb olan ne ise memleketden tamâmen veyâhûd bazen tahsîli mümkün müdür, değil midir, boyarân-ı memleket ile müzâkere olunacak olmağla bu bâbda voyvodaları ma'rifetiyle boyarânın istid'âsı karîn-i isgâ ola ve tertîbât-ı merkûmenin bahâsı an-nakdin ve bilâ-tereddüd si'r-i râyiciyle cânib-i mîrîden verilip cihet-i uhrâ ile mübâya'a olunmaya deyü Eflak nizâmını hâvî senki voyvoda-i mûmâileyhsin, sana hitâben bâlâsı hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnumla mu'anven sene-i mâziyede Dîvân-ı hümâyûnum tarafından mufassalan sudûr eden emr-i şerîfimde münderic olup el-hâletü hâzihî Bender kal'asının ebniye ve top ve havan kundaklarının ta'mîr ve termîmi için Dergâh-ı mu'allâm gediklilerinden Ahmed -zîde mecduhû- binâ emîni nasb u ta'yîn olunup vârid olan keşf defteri mücebince kal'a-i merkûmenin iktizâ eden doksan üç bin on guruş masârıfından ale'l-hesâb mûmâileyhe on bin guruş i'tâ olunup mahalline lede'l-vürûd muktezî olan ecnâs kereste vesâir levâzım ve ameleden mahallinde mümkün olanlarını kendisi tedârük ve mahallinde tedârükü mümkün olmayan malzeme ve ameleyi Kavşan ve Boğdan

voyvodaları ve sen ki voyvoda-i mûmâileyh seninle bi'l-muhâbere celb ve amelenin vech-i lâyıkı ücretleri ber-vech-i peşîn i'tâ ve kereste ve malzeme-i sâirenin semeni bu tarafda an-nakdin verilmek üzere makbûzunu müş'ir sened i'tâsıyla levâzımât-ı ebniyenin ihzâr ve tehiyyesine sa'y u gayret ve serî'an ve âcilen tekmîl ve tetmîmine ihtimâm u dikkat üzere me'mûriyetini hâvî emîn-i mûmâileyhe başka ve mahallinde tedârükü mümkün olmayıp iktizâ eden malzemenin tedârükü ve amelenin istihzârı mâddelerinde mümkün olduğu mertebe sa'y u gayret ve binâ emîni mûmâileyh ile bi'l-muhâbere kendisine cânsipârâne iânet eylemeleri için Kavşan ve Boğdan voyvodalarına hitâben başka başka evâmir-i şerîfem ısdâr ve tesyâr olunmuş olmağla sen dahi emîn-i mûmâileyh ile bi'l-muhâbere memleket-i Eflak'dan dahi kat' ve nakli iktizâ eden keresteyi ma'rifetinle kat' ve kal'a-i merkûma nakl ve teslîm ve makbûzunu müş'ir mikdâr ve ecnâsı tasrîhiyle sened ahz ve kapıkethüdâlarına irsâle mübâderet ve hizmetde istihdâm olundukça îcâb [50] eden ücretleri vech-i lâyıkı üzere emîn-i mûmâileyh tarafından verilmek üzere gereği bi'l-muhâbere irsâli muktezî olan neccâr ve cerahor ve ameleyi dahi ihrâc ve tesyâra müsâra'at eylemen bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ısdâr ve Başmuhâsebe'ye ilmuhaberi i'tâsı bi'l-fi'il Başdefterdârım olan Seyyid Feyzullah -dâme uluvvuhû- bâ-takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi emîn-i mûmâileyh ile bi'l-muhâbere memleket-i Eflak'dan kat' ve nakli muktezî olan keresteyi kat' ve kal'a-i merkûma nakl ve irsâle ve kat' ve irsâl ve teslîm olunan kerestenin ecnâs ve mikdârı tasrîhiyle ahz edeceğin makbûz senedi

kapıkethüdâların cânibinden takdîm ve ibrâz olundukda ber-mûceb-i şurût an-nakdin cânib-i mîrîden verileceği ve amele-i merkûmenin dahi istihdâm olundukça iktizâ eden ücretleri vech-i lâyıkı üzere bilâ-cefâ emîn-i mûmâileyh tarafından kendilere i'tâ olunacağı ve Başmuhâsebe'ye dahi ilmuhaberi i'tâ olduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh emîn-i mûmâileyh ile bi'l-muhâbere memleket-i Eflak'dan kat' ve nakli iktizâ eden keresteyi derhâl kat' ve kal'a-i mezbûra nakl ve teslîm birle teslîm olunduğunu müş'ir mikdâr ve ecnâsını tasrîhle sened ahz ve îcâb eden bahâsı bu tarafda an-nakdin i'tâ olunmak için kapıkethüdâların cânibine irsâle müsâra'at ve hizmetde istihdâm olundukça îcâb eden ücretleri vech-i lâyıkı üzere emîn-i mûmâileyh tarafından bilâ-cevr ve cefâ edâ olunmak üzere kezâlik irsâl olunabilecek neccâr ve cerahor ve ameleyi ihrâc ve isbâle ikdâm ve mübâderet ve cânsipârâne îânet ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan gayret ve rızâ-cûyî levâzımını bu bâbda ızhâr ile hakkında derkâr olan hüsn-i zann-ı şâhânemi tasdîk ve te'yîde sarf-ı küll-i miknet ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ vaz' vukû'a gelmemesi emrine sarf-ı yârâ-yı liyâkat eylemen bâbında.

Fî evâili Ş. sene [1]218

[50-183]

Kalender Paşa'ya hitâben tekrâr emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâhiri S. sene [121]9

Haleb vâlîsi vezîrim İbrahim Paşa'ya -iclâlehû- hüküm ki, Ayıntab kazâsı civârında Musabeyli aşîreti ahâlîsinden ve maktûl Musli'nin akrabâsından Kel Selim ve Uzun Mehmed oğulları ve Hamid nâm şekâvet-pîşeler sâir avaneleriyle bundan akdem Ravendan

kurâsından Kürüm karyesi ahâlîlerine katl-i nüfûs ve gasb-ı emvâl misillü eyledikleri ta'addiyâtdan başka Ayıntab kazâsı kurâsı ahâlîlerine ve ebnâ-i sebîle dahi îsâl-i envâ'-ı hasâr eyledikde ol vakit bazı esbâba mebnî sûret-i müdâhalelerine cesâret olunamadığına binâen şekâvetleri yevmen fe-yevmen müzdâd olduğu ve bu esnâda dahi kazâ-i mezbûr dâhilinde Hezek ve Fere ve Bekik? ve Harat? mezra'ası karyeleri ve Kilisecik nâm karye ahâlîlerinin hayvânât ve eşyâlarını gasb vesâir emsâli nâ-mesbûk fezâhata ibtidâr birle turuk ve mesâliki kat' eyledikleri beyânıyla rahmen li'l-fukarâ eşkıyâ-yı merkûmenin te'dîb ve gûşmalleriyle gasb eyledikleri emvâl ü eşyâ ve hayvânât her ne ise tamâmen tahsîl ve ashâbına redd ü teslîm olunmak bâbında sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, sana hitâben emr-i şerîfim sudûru Ayıntab kâdîsının bu def'a der-bâr-ı şevket-karâr-ı hüsrevâneme vârid olan i'lâm ve ahâlîsinin mahzar-gûne arzuhâllerinde tahrîr ve istid'â olunmuş hilâf-ı şerî'at-ı garrâ ve mugâyir-i emr-i rızâ vedî'a-i cenâb-ı rabb-i izzet olan fukarâ-yı ra'ıyyet ve sükkân-ı memlekete zulm ü ta'addîye mütecâsir olan eşkıyâ-yı merkûmenin gasb u gâret eyledikleri emvâl ü eşyâ ve hayvânât her ne ise ma'rifet-i şer'le tamâmen tahsîl ve ashâbına redd ü teslîmi ve te'dîb ve gûşmalleriyle fimâ-ba'd sekene-i memleket ve fukarâ-yı ra'ıyyete mikdâr-ı zerre zulm ü ta'addîleri vukû'a gelmemek üzere bir hüsn-i râbitaya sebt ve tevsîki husûsuna mezîd-i i'tinâ ve dikkat eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve ikdâmen mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi eşkıyâ-yı merkûmenin te'dîb ve gûşmalleriyle emvâl-i maksûbe-i mezkûr her ne ise ma'rifet-i şer'le tamâmen tahsîl ve ashâbına redd ü teslîmi ve bundan böyle sekene-i memleket ve ebnâ-i sebîle mikdâr-ı

zerre ta'addîleri vukû'a gelmemek vechile râbîta-i kavîme rabtı husûsuna ihtimâm eylemen matlûb-ı kat'ıyy-i pâdişâhânem olduğu ve hilâfî vaz'a bir vechile rızâ-yı aliyem olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve infâz-ı emr ü irâe-i pâdişâhâneme kemâl-i ikdâm ve dikkat ve sûret-i râbîta ve nizâmını Der'aliyye'me tahrîr ve işâret ve hilâf-ı fermân vaz'ı tecvîzden ve bu vesîle ile garaz ve tama'a mebnî kazıye-i şekâvetde medhali olmayan bî-cürm makûlesine azv-i töhmet ve isnâd-ı kabâhat ile ta'aruz ve ta'addîden be-gâyet tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî evâhiri B. sene [1]218

[51-184]

İşbu emr-i âlî lede'l-vusûl kömürcü esnâfından lede's-suûl cibâlden mahzenlerine gelen kömürü der-'akab sefâyinine vaz' ve Dersaadet'e irsâl etmeleriyle tertîb olunacak kömürü dahi eğletdirmeyip tesyâra müte'ahhid olduklarını nâtik müşârunileyhin vârid olan tahrîrâtı bâ-fermân şerh verildi. Fî 10 L. sene [121]8

Kocaeli sancağı mutasarrıfı vezîrim Abdurrahman Paşa'ya -iclâlehû- ve Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşılarından olup hâlâ İznikmid'de kereste emîni olan Nuh Bey'e -dâme mecduhû- ve İznikmid nâibine hüküm ki, Âsitâne-i devlet-âşiyânemde sâkin ibâdullahın havâyic-i zarûriyelerinden olan kömürün killet üzere vürûduna binâen bu bâbda ibâdullahın zarûret ve muzâyakaları derkâr ve bir taraftan kömür celbiyle def'-i muzâyaka-i ibâda ikdâm ehemmi mehâmm-ı vâcibü'l-ihtimâmdan olduğu bedîdâr olduğuna ibtinâen havâlî-i merkümeden külliyyetlü kömür hark ve lâ-yunkatı' Dersaadet'ime irsâliyle def'-i muzâyaka-i ibâda ikdâm ve dikkat olunmak bâbında mukaddem ve

mu'ahhar evâmir-i şerîfem ısdârıyla cümleye tenbîh ve te'kîd olunduğuna nazaran şimdiye kadar havâlî-i mezkûreden külliyyetlü kömür sevk u tesyârı lâzımeden iken kereste nakli vesîlesiyle kömür kayıklarının Der'aliyye'ne kömür nakl eylemelerine mûmâna'at olunduğu bu def'a bi'l-ihbâr tahkîk-kerde-i şehriyârânem olmakdan nâşî siz ki vezîr-i müşâr ve kapıcıbaşı ve mevlânâ-yı mûmâileyhimsiz, havâlî-i merkûmeden külliyyetlü kömür hark ve bir taraftan iskele-i mezbûra nakl ve tertîb ve öteden beri kömür nakliyle me'lûf olup iskelede mevcûd olan ve bir cânibden varan sefâyine vaz' u tahmîl ve lâ-yunkatı' Dersaadet'ime külliyyetlü kömür irsâl ve tesyîle tevsî'-i dâire-i ma'âş-ı ibâda bi'l-ittifâk mezîd-i ihtimâm u dikkat ve o makûle sefînelerin kömür nakl eylemelerine mûmâna'at[dan] mübâ'adet olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve ikdâmen mahsûs işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi havâlî-i merkûmeden külliyyetlü kömür hark ve iskeleye nakl ve tesyîr ve öteden beri kömür nakliyle me'lûf olup iskelede mevcûd olan ve bir cânibden varan sefâyine derhâl vaz' u tahmîl ve peyderpey Dersaadet'ime külliyyetlü kömür sekv u tesbîliyle def'-i muzâyaka-i ibâda bi'l-ittifâk mezîd-i i'tinâ ve dikkat eylemeniz matlûb-ı kat'iyi-yi pâdişâhânem olduğu ve hilâf-ı fermân ve mugâyir-i tenbîhât-ı şâhânem kömür hark ve nakline ve kayıklarına mûmâna'at misillü vaz'a bir vechile rızâ-yı aliyem olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve infâz-ı emr u irâde-i hüsrevâneme bi'l-ittihâd kemâl-i sa'y u gayret ve hilâfi vaz'ı tecvîzden be-gâyet tevakkî ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî evâili Ş. sene [1]218

[51-185]

Kapıdağı kazâsı nâibine ve Kapıdağı voyvodası () ve zikri âtî husûsa Der‘aliyye’mden mukaddemâ mübâşir ta‘yîn olunan () ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iskele emîni ve iş erlerine hüküm ki,

Der‘aliyye’nde odunun killeti ve sekene-i İstanbul’un bu bâbda kemâl-i zarûret ve muzâyakaları derkâr ve Kapıdağı kazâsına tâbî Egridere iskelesinden fi’l-asl Dersaadet’ime külliyyetlü odun nakl olunagelir iken bir iki seneden berü ekall-i kalîl tevârüd eylediğinden odun kat‘ıyla me’lûf olan rençberânı cümle ma‘rifeti ve mübâşir-i mûmâileyh ma‘rifetiyle derhâl havâlî-i merkûmede kâin dağlara çıkarıp bir taraftan kat‘ ve bir cânibden iskelede mevcûd olan ve varan sefînelere tahmîl ve peyderpey Der‘aliyye’me me’mûlden efzûn odun irsâline ve Mart’a kadar iskele-i merkûmeden sefînelerin ardı ve arası gelmemesine bi’l-ittifâk dâmin-i dermiyân-ı gayret olunmak bâbında bundan akdem şeref-rîz-i sıdır olan emr-i şerîfim vürûd ve cümle muvâcehesinde feth u kırâ’et ve mazmûn-ı münîfi i‘lân ve işâ‘at ve leb-i deryâ olan Egridere’ye üç çâryek mikdârı karîb dağda meşeden gayrı hadden efzûn hatab olup dağ-ı mezkûrdan hatab kat‘ ve iskele-i mezbûra nakl murâd olundukda odun kat‘ edecek baltacılarız ve iskeleye nakl edecek bârgîrlerimiz yokdur deyü re‘âyâ kocabaşları cevâb etmiş oldukları bi’l-ihbâr tahkîk-kerde-i şâhânem olup bu husûs husûsât-ı sâireye makîs olmayıp ibâdullaha hizmeti olmakdan nâşî sen ki voyvoda-i mûmâileyhsin, ma‘rifetin ve mübâşir-i mûmâileyh ma‘rifetiyle dağ-ı mezbûra karîb olan Erdek kasabasından ve Kapıdağı’nın on bir aded kurâsından baltacılar ve bârgîrler ihrâc ve bir taraftan odun kat‘ ve peyderpey iskeleye nakl ve iskelede mevcûd olan ve varan sefînelere vaz‘ ve tahmîl ve bilâ-yunkatı‘ Der‘aliyye’me hatab irsâline tevsî‘-i

dâire-i ma'âş-ı ibâda dâmin-i dermiyân-ı gayret ve hilâfından tevakkî ve mübâ'adet eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve ikdâmen ve te'kîden ve isti'câlen mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuştur. İmdi zikr olunan kasabadan ve kurâdan baltacılar ve bârgîrleri ma'rifetin ve mübâşir-i mûmâileyh ma'rifetiyle derhâl ihrâc ve cebel-i mezbûra sevk birle ve lâ-yunkatı' hatab kat' ve tenzîl ve iskele-i merkûmede mevcûd olan ve bir taraftan varan sefâyine vaz' ve tahmîl ve peyderpey [52] Dersaadet'ime odun sevk ve tesyâriyle def'-i muzâyaka-i ibâda müsâra'at ve Mart'a kadar iskele-i merkûmeden sefâynin ardı ve arası kesilmemesi emrine dâmin-i dermiyân-ı gayret eylemen matlûb-ı kat'ıyy-i pâdişâhânem olduğı ve hilâf-ı emr u rızâ ve münâfi-i tenbîhât kusûr u rehâvet

ve iğmâz u betâ'et gûne vaz'a cesâret edenin beher hâl icrâ-yı te'dîbinde dakîka fevt olunmayacağı bî-iştibâh idiğı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve infâz-ı emr u irâde-i şâhâneme dâmin-i dermiyân-ı gayret ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i tenbîhât ednâ mertebe kusûr u rehâvet ve iğmâz u betâ'et gûne vaz'ı tecvîz ile mazhar-ı mu'âhaze ve ikâb-ı şâhânem olmakdan gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet ve siz ki mevlânâ vesâir-i mûmâileyhimsiz, mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi meczûmun olarak müceb ve muktezâsı üzere amel ve hareket ve hilâfı vaz'ı tecvîz ile sen dahi mübtelâ-yı nedâmet ve vahâmet olmakdan be-gâyet tevakkî ve mübâ'adet eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâileyhsin, sen dahi müceb-i emr-i şerîfim üzere amel ve hareket ve cebel-i mezkûrdan külliyyetlü hatab kat' ve iskele-i mezbûra tenzîli ve iskelede mevcûd olan ve varan sefâyine vaz' u tahmîl ve peyderpey Dersaadet'ime hatab irsâliyle def'-i muzâyaka-i ibâda kemâl-i

ihitimâm u dikkat ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i tenbîhât ednâ mertebe ihtiyâr-ı kusûr ve rehâvetle sen dahi mazhar-ı mu'âhaze ve ikâb olmakdan be-gâyet tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî evâili Ş. sene [1]218

Battâlı fî Ş. sene [121]8 mühimme torbasındadır.

[52-186]

Selanik sancağı mutasarrıfı olup Bergos'da ikâmet üzere olan vezîrim Osman Paşa'ya -iclâlehû- hüküm ki,

Sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, bundan akdemce sâdır olan emr-i şerîfimle eğerçi Edirne muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn kılınmış idin, ancak el-hâletü hâzihî dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi dedikleri mel'ûn başında olan haşerât ile balkanı berü tarafa güzâr u ugûr ve yemîn ü yesârında olan kazâ ve kasabât ve nevâhî ve kurâyı tahrîb ederek bu günlerde Malkara kazâsına gelip zabt etmiş oldukaları ve bundan sonra dahi berülere tecâvüz ü tahattî ve tahrîb-i bilâd ve ızrâr-ı ibâda cür'et ve tasaddî edecekleri etvâr-ı bed-girdârlarından zâhir ve celî olduğuna binâen avane-i merkûmenin havl ü kuvvet-i cenâb-ı rabb-i kakhâr ile buldukları ve vardıkları mahallerde üzerlerine varılıp tedmîr ve tenkîllerine ve ibâd ve bilâdın şurûr u mazarratlarından te'mîn ve tahlîsine ikdâm ve gayret olunmak vâcibât-ı umûrdan olmakdan nâşî ol havâlî kazâları a'yânları senin emr u re'yin ve tahrîr u sipârîşin üzere amel ve hareket ve Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından Edirne a'yânı Mehmed -dâme mecduhû- dahi Edirne'nin bi'l-cümle harb u darbını ma'iyyetine istishâb ve icâleten hareket ve re'y ü irâdene muvâfakat ve rüsûm-ı muhâbereye ri'âyet ederek eşkıyâ-yı merkûmenin tedmîr ve istîsâllerine mübâderet ve

Edirne bostancıbaşısı Osman -dâme mecduhû- dahi Edirne'de olan mu'allim-i asker ve Rumeli a'yânları tarafından kışla için terk olunan bin beş yüz nefer askeri ma'iyyetinde istihdâm ederek Edirne'nin mazârr-ı eşkıyâdan emr-i muhâfazasına kıyâm ve müsâra'at eylemek üzere başka başka evâmir-i ekîde-i şâhânemle me'mûr ve ta'yîn kılındıklarından mâ'adâ Der'aliyye'mden dahi külliyyetlü top ve mühimmât ile Levend çiftliğinde olan asâkir-i hâssa-i şâhânemden iki bin nefer güzîde ve mu'tenâ asâkir tertîb ve ihrâc ve Der'aliyye'mden vesâir mahallerden dahi külliyyetlü neferât celb ve irsâl olunmak üzere olduğu ve'l-hâsıl eşkıyâ-yı merkûmenin avn-i inâyet-i cenâb-ı rabb-i izzet ile müdâfa'a ve kahr u izmihlâlleri zımnında taraf-ı saltanat-ı seniyyemden lâzım gelen tedâbîr-i mukteziyenin i'mâl ve icrâsında dakîka fevt olunmadığı bedîhî ve nümûdâr ve sen vüzerâ-yı izâmımın kâr-dânâ ve umûr-âşnâlarından olup senden her hâlde muvâfık-ı rızâ etvâr-ı hamîde ve harekât-ı sa'îde zuhûru me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olmak hasebiyle işbu me'mûrları iktizâsına göre eşkıyâ aleyhine i'mâl ve istihdâm ederek eşkıyâ-yı merkûmenin kahr u tedmîrleri ve fukarâ ve zu'afânın şerr ü mefsedetlerinden tahlîsi emrine me'mûriyetin husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk etmekle vusûl-ı emr-i şerîfimde mebcûl olduğun rüşd-i rü'yet ve cevher-i gayret ü hamiyet muktezâsı üzere zikr olunan asâkir-i me'mûre ma'iyyetine lede'l-vusûl cümle ahmâl ü eskâl-i vezâreti Bergos'da terk birle kat'â tevkîf ve bîhûde meks etmeyip derhâl istishâb ve bi'n-nefs hareket ve tarafından kazâlara mü'ekked buyuruldular ve kağıdlar [53] tahrîriyle eşkıyâ üzerine sevk u tahrîs ve Edirne a'yânı vesâir lâzım gelenler ile muhâbere ederek bir taraftan sen ve bir taraftan onlar eşkıyânın

buldukları mahalde üzerlerine varıp kahr u tedmîrlere ve civâr-ı saltanat-ı seniyyemden def'-i tasallut ve izâle-i mâdde-i şurûrlarına dâmin-i dermiyân-ı gayret ve bu bâbda sadrıa'zam-ı sûtûde-şiyem ve vekîl-i mutlak-ı kaviyyü'l-himem tarafından tahrîr olunan kâime mûcebine amel ve harekete mübâderet eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta'cîl () ile irsâl olunmuşdur. İmdi Filibe a'yânı Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından Hüseyin Bey -dâme mecduhû-ve dahi ziyâde asker ile icâleten hareket ve seninle bi'l-muhâbere emr u re'yine mütâba'at ederek ne mahalden eşkıyânın üzerine varması iktizâ eder ise ona göre hareket eylemen ve Kızanlık a'yânı Mustafa -dâme mecduhû- dahi kendisi bi'n-nefs hareket edemediği sûrette kendisine mu'âdil kaviyyü'l-iktidâr başbuğ ile mikdâr-ı kifâye asker tertîb ve ma'iyetine sevk u tesyîr etmek üzere başka başka evâmir-i şerîfem ısdâr ve tesyâr kılınmağla bu bâbda dâmin-i gayreti miyân-ı hamiyete bend ve kâffe-i makdûrunu sarf ve tedâbîr-i lâzımeyi i'mâl ve icrâ ederek eşkıyâ-yı merkûmenin inşallahu te'âlâ kahr u tedmîrleri husûsuna senden küllî hizmet ve sadâkat zuhûru me'mûl ve matlûb-ı hüsrevânem idiği ve işbu me'mûriyet-i mühimmede ibrâz-ı gayret ve sadâkat ederek Devlet-i Aliyye'me ve fukarâ-yı ra'iyete hüsn-i hizmete muvaffak olduğun sûrette mükâfât-ı cemîlesini müşâhade edeceğinde şübhe olmadığı ma'lûmun oldukda göreyim seni, zâtında merkûz olan mâye-i gayret ve hamiyeti bu bâbda ibrâz ve ızhâr ve zikr olunan asâkir-i me'mûre ma'iyetine lede'l-vusûl bi'n-nefs istishâb ve kazâlar a'yânlarına tarafından buyuruldu tahrîriyle eşkıyâ üzerine seviz ve me'mûrîn-i sâire ile muhâbere ederek bir taraftan sen ve bir taraftan onlar eşkıyânın

oldukları mahalde üzerlerine varıp avn-i hakla tedmîr ve tenkîllerine ve sadria'zam-ı müşârunileyh tarafından gönderilen kâimede münderic vesâyâ ve tenbîhât muktezâsı üzere amel ve harekete ve hakkında derkâr olan hüsn-i zan ve teveccüh-i şâhânemin tezâyüdünü müceb olur vesâil ve hâlâtın istihsâline bezl-i cell-i miknet ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı B. sene [1]218

[53-187]

Şiddet-i şitâ duhûl etmekle evvel-i bahârda müte'ayyinân-ı sâire ile hizmet-i me'mûresine azîmete müte'ahhid olduklarını nâtık vârid olan i'lâm bâ-fermân şerh verildi. Fî 15 Za. sene [121]8

Bir sûreti,

Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşılardan Filibe a'yânı Hüseyin Bey -dâme mecduhû-eşkîyâ-yı merkûmenin sûret-i hareket ve tecâvüzleri ve Der'aliyye'den olunan tertîbat ve Osman Paşa'nın sûret-i me'mûriyetini hikâye olunarak kendisi hademe-i Devlet-i Aliyye ve sadâkatkârân-ı saltanat-ı seniyyeden olup kendisinden her hâlde hizmet ve sadâkat zuhûru me'mûl ve muntazır-ı şâhâne olmağla vusûl-ı emr-i şerîfimde bin veyâhûd daha ziyâde güzîde asker tertîb ve bi'n-nefs istishâb ve müşârunileyh Osman Paşa ile sûret-i hareket ve azîmetini ve kangı mahalden eşkıyâ üzerine hücûm eylemesi iktizâ eylediğini muhâbere ve müşârunileyhin emr ü re'yi üzere amel ve hareket ederek eşkıyâ-yı merkûmenin bulunduğu mahalde üzerlerine varıp bâ-avn-i bârî kahr u tedmîrlerine ikdâm u gayret eylemesi için me'mûriyetini hâvî iktizâsına göre.

[53-188]

Bir sûreti,

Kapıcıbaşı Kızanlık a'yânı Mustafa'ya -dâme mecduhû-, kendisi bi'n-nefs hareket edemediği sûretde kendisine mu'âdil kaviyyü'l-iktidâr bir başbuğ ma'iyyetiyle mikdâr-ı kifâye asker tertîb ve icâleten ihrâc ve müşârunileyh Osman Paşa ma'iyyetine irsâl eylemesi için iktizâsına göre.

[54-189]

Bu dahi.

Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından Edirne bostancıbaşısı es-Seyyid Osman'a - dâme mecduhû- hüküm ki,

Sen ki bostancıbaşı-yı mûmâileyhsin, Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından Edirne a'yânı Mehmed -dâme mecduhû- ile bi'l-iştirâk bu def'a Der'aliyye'me vârid olan tahrîrâtınız mazmûnunda dağlı eşkiyâsından Kara Feyzi ve Deli Kadri nâm habâset-pîşeler işbu mâh-ı Recebü'l-ferdin on birinci günü oldukları nevâhî ve kazâsından hareket ve Edirne'ye dört sa'ât mesâfesi olan Akpınar ve Demir ve Hamzabeyli nâm karyeleri yağmâ vü gâret ve katl-i nüfûs ederek on üçüncü Cumartesi ale's-seher Sarıgöllü delîlbaşı Ali'yi -zîde kadruhû-Lahanapaşa? nâm karyede basıp bir mikdâr muhârebeden sonra eşkiyâyı merkûme zafer bulamadıklarından hâiben ol taraftan hareket ve Mahmud Paşa ve Hasköy civârlarından murûr ve Baba-yı Atîk ve Bergos taraflarına gittikleri tarafınıza ihbâr olundukda derhâl Edirne'nin darb u harb erbâbından delîlbaşı Ali ve Velvele Ahmed ve Mehmed ve Eliyo? -zîde kadrum-ma'iyyetlerine konaklarınızda mevcûd olan adamlarınızı terfik ve mûmâileyh delîlbaşı Sarıgöllü ile bi'l-muhâbere eşkiyânın verâsından ta'kîb eylemek üzere irsâl

olundukları ve verâlarından dahi Edirne'nin bi'l-cümle erbâb-ı harb u darbı ihrâc ve irsâl olunmak üzere idiği tafsîlen derc ve tastîr olunmuş, bu vechile gayûrâne ve müdebbirâne vâki' olan hareketiniz karîn-i tahsîn olmuştur. Hemîşe berhûr-dâr olasın, eşkıyâ-yı merkûmenin ta'kîb ve tedmîrleri rütbe-i vücûbda olduğundan Edirne a'yânı kapıcabışı-yı mûmâileyh sâir vücûh ile bi'l-ittifâk Edirne'den hareket ve Selanik sancağı mutasarrıfı düstûr vezîrim Osman Paşa -iclâlehû- ile muhâbere ederek bâ-avn ve kuvvet-i cenâb-ı rabb-i izzet şu eşkıyânın ne vechile ve ne tarikle olur ise kahr u tedmîrleriyle bilâd ve ibâdı şerr ü mazarratlarından kurtarmağa dâmin-i dermiyân-ı gayret ve sarf-ı nihâyet-i vus' u kudret eylemek üzere bu def'a sâdir olan emr-i şerîfimle me'mûr kılınmaktan nâşî sen Edirne'de olan Levend Çiftliği askeri ve bu def'a Rumeli vâlisi tarafından Edirne'ye me'mûr bin beş yüz nefer asker ile Edirne'nin muhâfazası emrine ihtimâm u dikkat eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuştur. İmdi keyfiyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh sen asker-i sâlifetü'l-beyân ile Edirne'nin emr-i muhâfaza ve muhâresesine ve kahr u tenkîl-i eşkıyâyı müceb olur vesâil ve hâlâtın istihsâline ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan âsâr-ı kâr-güzârî ve sadâkat-i levâzimetî ibrâz u ızhâra dâmin-i dermiyân-ı gayret ve kemâl-i ihtimâm u dikkat ve zühûl ü gaflet ve iğmâz u betâ'etden gâyetü'l-gâye tehâşî ve mübâ'adet eylemen bâbında. Fî evâsıtı B. sene [1]218

[54-190]

Edirne a'yânı kapıcıbaşı-yı mûmâileyhe, asılda olan emr-i âlî hikâye olunarak mecbûl olduğu gayret ve şecâ'at muktezâsı üzere Edirne'nin sâir vücûhuyla bi'l-ittifâk hareket ve Bergos'da olan müşârunileyh ile muhâbere ve emr u re'yine mütâba'at ederek eşkıyâ-yı merkûmenin üzerlerine varıp kahr u tedmîrlerine ve levs-i vücûd-ı habâset-âlûdlarından havâlî-i merkûmenin tasfiye ve tathîrlerine kemâl-i sa'y u gayret eylemisi için iktizâsına göre.

[54-191]

Bu dahi.

Kocaeli sancağı mutasarrıfı vezîrim es-Seyyid Osman Abdurrahman Paşa'ya - iclâlehû- hüküm ki,

Bilâd ve ibâd üzerlerinden izâle-i şurûr ve mefâsidlerine irâde-i aliyyem ta'alluk eden dağlı eşkıyâsından Kara Feyzi nâm habâsetbaşının bundan akdem üzerine ta'yîn olunan me'mûrlar ile lede'l-muhârebe şakî-i merkûm münhedimen ve makhûren balkanın öte tarafına firâr etmiş iken me'mûrların avdeti hasebiyle şakî-i merkûm başına cem' eylediği haşerât ile balkanın berü tarafına murûr ve bu günlerde Malkara ve Keşan taraflarına doğru geldiği ve ugûrunda ve yemîn ü yesârında olan sekene-i memleket ve fukarâ-yı ra'iiyete envâ'-ı [55] hasârete mübâderet üzere olduğu bu def'a bi'l-ihbâr vâsıl-ı sâmi'a-i şâhânem olup şakî-i merkûmun tez elden üzerine asâkir-i külliye ta'yîniyle bilâd ve ibâd üzerlerinden def' u ref'-i mazarratları husûsuna ikdâm-ı rûtbe-i vücûbdan olmakdan nâşî sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, Adapazarı'na me'mûriyetini şimdilik terk ile işbu emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu ânda dâirende olan delîl ve tüfenkçi vesâir zümre-i askeriyenin üzerlerine kethüdâ veyâhûd hazînedârını ve bunlar olmadığı sûretde

mücerrebü'l-etvâr ve idâre-i askere liyâkati bedîdâr erbâb-ı nüfûzdan birini başbuğ nasb birle bir nihâyet iki gün zarfında ihrâc ve serî'an ve âcilen Der'aliyye'me irsâl ve tesyîre kemâl-i sa'y u gayret ve mezîd-i ihtimâm u dikkat eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta'cîl mübâşir ta'yîn olunan () -zîde kadruhû- ile tesyâr olunmuşdur. İmdi bu husûs mevâdd-ı sâireye bir vechile makîs olmayıp be-gâyet ehemm ve ikdâm-ı umûrdan olmağla dâirende olan delîl ve tüfenkçi ve içaçasını ve'l-hâsıl bi'l-cümle zümre-i askeriyenin üzerlerine zabt u rabtlarına kâdir mücerrebü'l-etvâr ve sâhib-i nüfûz ve i'tibâr birini başbuğ nasb birle işbu emr-i şerîfimin vusûlünden bir nihâyet iki gün zarfında alâ eyyi hâlin ol tarafdân ihrâc ve icâleten irsâl ve tesyîre kemâl-i ihtimâm u dikkat ve sarf-ı nihâyet-i vus' u kudret eylemen matlûb-ı kat'ıyy-i mülûkânem idiği ve bundan akdem Adapazarı'na olan me'mûriyetin şimdilik terk olunması lâzım geldiği ve bu emr-i ehemde iğmâz u rehâvet ve tekâsül ü betâ'et ve benim Adapazarı'na me'mûriyetim vardır deyü öZR ü illet ibrâzına teşebbüs olunmak lâzım gelir ise bir vechile cevâba kâdir olamayıp mazhar-ı mu'âhaze ve ikâb olacağımıza şüphe olmadığı ma'lûm-ı dirâyet-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve göreyim seni matlûb olan askeri bir iki üç gün zarfında Der'aliyye'me yetiştirmeğe ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan gayret ve sadâkat ve rızâ-cûyî ve himâyet levâzımını ibrâz ve ızhâra dâmin-i dermiyân-ı gayret ve bezl ü hasl-ı vus' u miknet ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ mikdâr-ı zerre tekâsül ve rehâvet ve dakîka-i vâhide imrâr-ı vakti müceb olur vaz' u hareket vukû'unu tecvîz

ile mazhar-ı mu'âhaze ve ikâb olmakdan gâyetü'l-gâye tehâşî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı B. sene [1]218

[55-192]

Bir sûreti,

Anadolu vâlîsi vezîrim Alaaddin Paşa'ya -iclâlehû-, Adapazarı me'mûriyeti lafzı tayy ile bir-minvâl-i meşrûh.

[55-193]

Bu dahi.

Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşılardan Tekfurdağı a'yânı Osman'a - dâme mecduhû- ve Tekfurdağı nâibine ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iş erlerine hüküm ki,

Dağlı eşkıyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi nâm şakî bu esnâda balkanı berü tarafa murûr ve Edirne vesâir ol havâlîde serseri geşt ü güzâr ve hilâf-ı şerî'at-ı garrâ ve mugâyir-i rızâ ızrâr-ı ibâd ve tahrîb-i bilâda ictisâr etmekde olduğu tahkîk-kerde-i şehriyârânem olup şakî-i merkûm ve başında olan haşerât mazarr-ı ibâd ve muhrîb-i bilâd şekâvetkârlardan olduğuna binâen cürümleri heder olmağla eşkıyâ-yı merkûmenin izâle-i vücûdlarıyla gâileleri zımnında bu def'a Dersaadet'imden top ve mühimmât ile asâkir tertîb ve ihrâc olunmak üzere olmakdan nâşî siz ki kapıcıbaşı ve mevlânâ vesâir-i mûmâileyhimsiz, vusûl-ı emr-i şerîfimde cümleiniz gönül birliği ve ittihâd ederek kazânızın hudûd ve sınırını muhâfaza ve muhârese ederek eşkıyâ-yı merkûme ol taraflara gelirlerse mütevekkilen alellahi te'âlâ müdâfa'a ve kahr u tedmîrlerine dâmin-i dermiyân-ı gayret ve bir hatve kazâ ve kurânız hudûdlarına ziyâde tecâvüz olmalarına irâ'et-i

ruhsatdan gāyetü'l-gāye tevakkī ve mübâ'adet eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi bu husûs sâir kazâlara dahi bu def'a başka başka evâmir-i ekîde-i pâdişâhânemle tenbîh ve te'kîd olunduğu ve şekâvetkâr-ı merkûmların demleri heder olmağla her ne mahalle varırlarsa i'dâm ve izâleleri matlûb-ı hüsrevânem idiği ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh kazânızın hudûd ve sınırını hıfz u hırâset ve bu bâbda birbiriniz ile ittîfâk ve ittihâd ederek ol havâlîye gelirlerse bâ-avn-i bârî müdâfa'a ve kahr u tedmîrlerine kemâliyle ihtimâm u dikkat ve bir neferinin kazânız hudûduna duhûle fûrce-yâb olamamaları esbâb-ı vesâilinin istihsâline bezl-i makderet ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî evâsıtı B. sene [1]218

[56-194]

Ta'ahhüdü vârid olan i'lâm bâ-fermân şerh verildi. Fî 7 Ş.

sene [121]8 Bir sûreti,

Kırkkilise nâibine ve a'yân vesâire, ber-vech-i muharrer.

[56-195]

Bir sûreti,

Cisr-i Ergene nâibine vesâire, ber-minvâl-i meşrûh.

[56-196]

Bir sûreti,

Bergos nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-197]

Müte'ahhid olduklarını nâtik vârid olan i'lâm bâ-fermân şerh verildi.

Fî 7 Ş. sene [121]8

Bir sûreti,

Pınarhisarı nâibine vesâire, kezâlik.

[56-198]

Müte'ahhid olduğunu nâtik vârid olan i'lâm bâ-fermân şerh verildi. Fî

7 Ş. sene [121]8

Bir sûreti,

Vize nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-199]

Ta'ahhüdü hâvî vârid olan i'lâm bâ-fermân şerh verildi. Fî 7 Ş.

sene [121]8 Saray-ı Vize nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-200]

Müte'ahhid olduklarını nâtik olan i'lâm bâ-fermân şerh verildi. Fî 7 Ş.

sene [121]8

Bir sûreti,

Baba-yı Atîk nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-201]

Müte'ahhid olduklarını nâtik vârid olan i'lâm bâ-fermân şerh verildi.

Fî 7 Ş. sene [121]8

Bir sûreti,

Hayrabolu nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-202]

Bir sûreti,

Malkara nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-203]

Bir sûreti,

Gelibolu nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-204]

Bir sûreti,

İncelik nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-205]

Bir sûreti,

Şehirköyü nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-206]

Bir sûreti,

İpsala nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-207]

Bir sûreti,

Keşan nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-208]

Bir sûreti,

İnoz nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-209]

Müte'ahhid olduklarını nâtik vârid olan i'lâm bâ-fermân şerh verildi.

Fî 7 Ş. sene [121]8

Bir sûreti,

Havass-ı Mustafa Paşa nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-210]

*Ta'ahhüdü hâvî vârid olan i'lâm bâ-fermân şerh verildi. Fî 7 Ş.
sene [121]8 Bir sûreti,*

Ahyolu Bergosu nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-211]

*Müte'ahhid olduklarını nâtık vârid olan i'lâm bâ-fermân şerh verildi.
Fî 7 Ş. sene [121]8*

Bir sûreti,

Misivri nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-212]

*Ta'ahhüd olunduğunu nâtık bâ-fermân şerh verildi. Fî 7 Ş.
sene [121]8 Bir sûreti,*

Aydos nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-213]

*Müte'ahhid olduklarını nâtık vârid olan i'lâm bâ-fermân şerh verildi.
Fî 7 Ş. sene [121]8*

Bir sûreti,

Karinabad nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-214]

*Müte'ahhid olduklarını nâtık vârid olan i'lâm bâ-fermân şerh verildi.
Fî 7 Ş. sene [121]8*

Bir sûreti,

Yanbolu nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-215]

Müte'ahhid olduklarını nâtik vârid olan i'lâm bâ-fermân şerh verildi.

Fî 7 Ş. sene [121]8

Bir sûreti,

İslimye nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-216]

Bir sûreti,

Silivri nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-217]

Müte'ahhid olduklarını nâtik vârid olan i'lâm bâ-fermân şerh verildi.

Fî 7 Ş. sene [121]8

Bir sûreti,

Çorlu nâibine ve a'yân vesâire, kezâlik.

[56-218]

Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşılardan Edirne a'yânı Mehmed'e -dâme mecduhû-hüküm ki,

Sen ki kapıcıbaşı-yı mûmâileyhsin, Edirne'nin bi'l-cümle harb u darb erbâbını ma'ıyyetine istishâb birle icâleten hareket ve delîlbaşı Velvele Ahmed ve Sarıgöllü Ali ve Eliyo -zîde kadrum- ile bi'l-ittifâk dağlı eşkiyâsı sergerdelerinden Kara Feyzi ve Deli Kadri nâm habâset-pîşeleri ta'kîb ve hâlâ Selanik sancağı mutasarrıfı olup Bergos'da ikâmet üzere olan düstûr vezîrim Osman Paşa -iclâlehû- ile muhâbere ve emr u re'yine mütâba'at ederek eşkiyâ-yı merkûmenin kahr u tedmîrlerine ikdâm ve gayret eylemen husûsu bundan akdemce mahsûs emr-i şerîfime sana tenbîh ve iş'âr olunmuş idi. Mefhûm-ı emr-i şerîfime ve muktezâ-yı tahrîrine nazaran şimdiye değin Edirne'den hareket ve icrâ-yı muktezâ-yı me'mûriyete ikdâm ve sür'at eylemen

lâzımeden iken el-hâletü hâzihî Edirne'den hareket ve eşkıyâyı ta'kîb eylemediğinden eşkıyâ-yı merkûme Malkara ve Keşan vesâir ol havâlîde geşt ü güzâr ve rast geldikleri ve elleri erişdiği kasabât ve kurâyı ihrâb bi'n-nâr ve ibâdullahı ızrâr etmekde oldukları tahkîk-kerde-i şehriyârânem olup eşkıyâ-yı merkûmenin bâ-avn-i bârî havâlî-i merkûmeden külliyyen def' u tenkîlleri zımnında taraf-ı Devlet-i Aliyye'mden elzem gelen tedâbîr [57] ve tedarükâtın i'mâl ve icrâsında dakîka fevt olmadığından mâ'adâ müşârunileyh Osman Paşa müretteb ma'ıyyeti olan asâkir ile hareket ve seninle vesâir lâzım gelenler ile bi'l-muhâbere eşkıyânın buldukları mahalde üzerlerine varıp kahr u tedmîrlere ikdâm eylemek üzere me'mûr ve ta'yîn kılınmış olmağla sen dahi vusûl-ı emr-i şerîfimde kat'â tevakkuf ve ârâmı tecvîz etmeyerek muktezâ-yı me'mûriyetin üzere Edirne'nin bi'l-cümle harb u darb erbâbını bi'l-istishâb derhâl hareket ve müşârunileyh ile bi'l-muhâbere emr u re'yine mütâba'at ederek eşkıyâ-yı merkûmenin buldukları mahalde üzerlerine varıp avn-ı hakla havâlî-i merkûmeden def' u tenkîl ve kahr u tedmîrlere ve icrâ-yı lâzıme-i kârgüzârî ve sadâkate dâmin-i dermiyân-ı gayret ve te'hîr ve tevakkufdan gâyetü'l-gâye tehâşî ve mübâ'adet eylemen fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta'cîl () ile irsâl olunmuşdur. İmdi şimdîye dek hareket etmemiş isen işbu emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu sâ'at kat'â tevakkuf ve ârâmı tecvîz etmeyerek muktezâ-yı me'mûriyetin üzere Edirne'nin bi'l-cümle harb u darb erbâbını istishâb ve icâleten eşkıyânın buldukları mahalde üzerlerine varıp müşârunileyh ile bi'l-muhâbere kahr u tedmîrlere ve havâlî-i merkûmenin levs-i vücûd-ı habâset-âlûdlarından tasfiye ve

tathîrine ikdâm ve sa'y-ı mâ lâ-keâm matlûb-ı kat'ıyy-i dâverânem idiği ve te'hîr ve tevakkuf gûne harekete cesâret hakkında müntic-i vahâmet ve nedâmet olacağı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan etvâr-ı rızâ-cûyâne ve harekât-ı gayûrâneyi ibrâz ve ızhâra müsâra'at ve hilâfından gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı B. sene [1]218

[57-219]

Bir sûreti,

Selanik sancağı mutasarrıfı olup Bergos'da ikâmet üzere olan vezîrim Osman Paşa'ya -iclâlehû-

Der'aliyye'den tertîb olunan Levend Çiftliği ve asâkir-i sâire ma'ıyyetine lede'l-vusûl kat'â tevakkuf etmeyip bi'l-istishâb hareket ve ol havâlî kazâları a'yânlarına tarafından buyurulduklar ve kağıdlar tahrîri ve Edirne a'yânı kapıcıbaşı-yı mûmâileyh vesâir lâzım gelenler ile muhâbere ederek eşkıyâ-yı merkûmenin buldukları mahalde bir taraftan kendisi ve bir taraftan dahi Edirne a'yânı üzerlerine varıp kahr u tedmîrlere ikdâm u dikkat eylemesi husûsu mukaddemce bâ-emr-i âlî tenbîh olunmuş olduğu beyânıyla muktezâ-yı me'mûriyetin üzere icâleten hareket ve eşkıyâ-yı merkûmenin kahr u tedmîrlere ikdâm eylemesi için isti'câli hâvî, iktizâsına göre.

[57-220]

Siroz a'yânı tarafından zikri âtî asker başbuğu olup bu def'a li-ecli'l-muhâfaza Edirne bostancıbaşısı ma'ıyyetine me'mûr ve ta'yîn kılınan () başbuğa -zîde mecduhû-hüküm ki,

Sen ki başbuğ-ı mûmâileyhsin, bundan akdemce sâdır olan emr-i şerîfimle düstûr vezîrim Osman Paşa -iclâlehû- ma'iyetine me'mûr ve ta'yîn kılınmış idin. Ancak ber-muktezâ-yı vakt ü hâl Edirne'nin muhâfaza ve muhâresesi zımnında Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından Edirne bostancıbaşısı Osman'ın -dâme mecduhû- ma'iyetine külliyyetlü askerinin lüzûmu derkâr bulunduğuna binâen me'mûriyetin bostancıbaşı-yı mûmâileyh ma'iyetine sarf u tahvîl kılınması husûsuna irâde-i aliyyem ta'alluk etmekle vusûl-ı emr-i şerîfimde müstashabın olan asâkir ile Edirne'ye gelip ikâmet ve bostancıbaşı-yı mûmâileyhin ma'iyetinde emr u re'yi üzere amel ve ahâlînin mazârr-ı eşkiyâdan muhâfaza ve muhâresesine dâmin-i dermiyân-ı gayret eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvî işbu emr-i âlîşânım ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi keyfiyet ma'lûmun oldukça ber-vech-i meşrûh olduğun mahalden hareket ve müstashabın olan asâkir ile Edirne'ye gelip ikâmet ve bostancıbaşı-yı mûmâileyhin ma'iyetinde emr u re'yi üzere amel ve hareket ve mahrûsa-i Edirne'nin keyd ü mazârr-ı eşkiyâdan hıfz u hırâsetine ve icrâ-yı kârgüzârî ve sadâkate ve îfâ-yı me'mûriyete dâmin-i dermiyân-ı gayret ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî evâsıtı B. sene [1]218

[57-221]

Bir sûreti,

Edirne'de ta'lîme me'mûr asker zâbiti () -zide mecduhû-ya, mukaddemce eğerçi müşârunileyh Osman Paşa ma'iyetine me'mûr kılınmış idi. Ancak Edirne'nin muhâfazası lâzımeden olduğu beyânıyla

bostancıbaşı ma'iyyetine tahvil-i me'mûriyetleri için, ber-vech-i meşrûh.

[58-222]

Rumeli vâlîsi vezirim Mehmed Paşa'ya -iclâlehû- hüküm,
Sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşılarından Siroz a'yânı İsmail Bey -dâme mecduhû- canibinden tarafına vârid olup bu def'a Der'aliyye'ne takdîm olunan tahrîrât ve defterde mîr-i mûmâileyh ve müte'ayyinân-ı sâire meştâ hizmeti zımnında bin beş yüz yetmiş nefer asker terk etmiş oldukları ve asâkir-i merkûmenin üzerlerine mîr-i mûmâileyh Osman -zîde kadruhû-'yu başbuğ nasb ettiği ve ne mahalle me'mûr kılınırlar ise hey'et-i mecmû'alarıyla cümlesi topdan ta'yîn kılınması husûsları tahrîr ve iş'âr olunmuş Edirne ve havâlîsinin muhâfaza ve muhâresesi lâzımeden bulunduğundan asâkir-i merkûme Edirne'ye gelip Edirne bostancıbaşısı mu'iyyetinde emr-i muhâfazada kıyâm ve ârâm eylemeleri için başbuğ-ı mûmâileyhe bundan akdemce diğer emr-i şerîfimle tenbîh olunmuş olmağla asâkir-i merkûmeyi oldukları mahalden hey'et-i mecmû'alarıyla derhâl tahrîk ve yanlarına tarafından adam ta'yîniyle tamâman ve serî'an Edirne'ye bostancıbaşı-yı mûmâileyh ma'iyyetine irsâle ikdâm ve ihtimâm-ı mâ lâ- kelâm eylemen fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta'cîl () ile irsâl olunmuştur. İmdi asâkir-i merkûmenin yanlarına adamlar terfîk birle tamâman ve serî'an ve âcilen Edirne bostancıbaşısı mûmâileyh ma'iyyetine erişdirmeğe mezîd-i ihtimâm u dikkat eylemen matlûb-ı kat'ıyy-i mülûkânem idiği ma'lûmun oldukda ber-vech asâkir-i mezkûre oldukları mahalden derhâl tahrîk ve ihrâc ve yanlarına adamlar terfikiyle icâleten Edirne'ye yetişdirmeğe ziyâde sa'y

u gayret ve kusûr ve rehâvetden gâyetü'l-gâye hazer ve mübâ'adet olunmak bâbında.

Fî evâhiri B. sene [1]218

[58-223]

Hasköy a'yânı Emin'e -zîde mecduhû- hüküm ki,

Kara Feyzi ve Deli Kadri nâm habâsetbaşılar bu esnâlarda ızhâr-ı tuğyân ve Edirne ve Malkara taraflarına doğru geldikleri ve uğurlarında ve yemîn ü yesârlarında olan kurâ ahâlîlerine envâ'-ı hasârete cesâret eyledikleri bi'l-ihbâr bedîhî ve nümâyân olduğuna binâen Edirne'nin bi'l-cümle darb u harbini istishâb ve eşkıyâ-yı merkûmenin ardlarına düşüp bilâd ve ib[â]d üzerlerinden def'-i mazarratlarına ikdâm eylemek üzere Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşılarında Edirne a'yânı Mehmed -dâme mecduhû- me'mûr ve ta'yîn kılınmağla sen ki a'yân-ı mûmâileyhsin, senin sadâkat ve istikâmetin bedîhî ve zâhir ve Hasköy'den müfârakatin bir veçhile câiz olmadığı vâzıh ve bâhir olmağla vusûl-ı emr-i şerîfimde derhâl Edirne a'yânı kapıcıbaşı-yı mûmâileyh ma'iyetine bir mikdâr asker irsâline ve senden me'mûl olan gayret ve sadâkat muktezâsını icrâya ihtimâm u dikkat eylemen fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta'cîl () ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûl-ı emr-i şerîfimde a'yân-ı mûmâileyh ma'iyetine icâleten bir mikdâr asker irsâline sa'y u gayret eylemen matlûb-ı kat'ıyy-i mülûkânem idiği ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve senden me'mûl olan gayret ve sadâkat levâzımını ibrâz u ızhâra ve devâma ve sa'y-i mâ lâ-kelâm ve hilâfindan hazer ve ittikâ-i tâm eylemen bâbında.

Fî evâhiri B. sene [1]218

SONUÇ

Kitabımıza konu olan 219 numaralı mühimme defterini incelediğimiz ilk 60 sayfalık kısımda yaklaşık 223 adet hüküm bulunmaktadır. 1803 yılının son çeyreğine denk gelen bu hükümlerde genel olarak devletin iç ve dış gâileler ile uğraştığı dikkatleri çekmektedir. Mısır'ın Fransa tarafından işgaliyle başlayan Ege ve Akdeniz'de ki büyük güçlerin egemenlik yarışı Osmanlı Devletini de etkilemiş ve Osmanlı Devleti özellikle Mora Yarımadasındaki egemenliğini kaybetmemek için yoğun bir çaba sarfetmiştir. Dışarıda dönemin egemen emperyalist güçleriyle mücadele eden Osmanlı Devleti içeride de asilerle mücadele etmiştir. Özellikle Trakya ve Balkanlarda asayiş sorunuyla karşılaşmış ve bunun aşılması için yoğun bir çaba sarfedilmiştir. Eşkîyalık faaliyetlerini bastırmak için asker teminine ihtiyaç duyan yerel yöneticilere yardım maksatlı hükümler çıkarılan divan da, civardaki yöneticilere asayiş olaylarına müdahale etmeleri yönünde emirler verilmiştir.

Bir diğer dikkat çekici husus da vergi ile ilgili hükümlerdir. İmparatorluğun çeşitli bölgelerine gönderilen hükümlerle birlikte halktan toplanan vergilerin herkesin gelirine uygun ve adil bir şekilde tahsiline dikkat edilmesi istenmiştir.

İmparatorluğun en uzun yüzyılında yaşanan olayları sebep sonuç ilişkisi içerisinde anlamak için bu araştırmanın önemli bir kaynak olacağı düşünülmektedir.

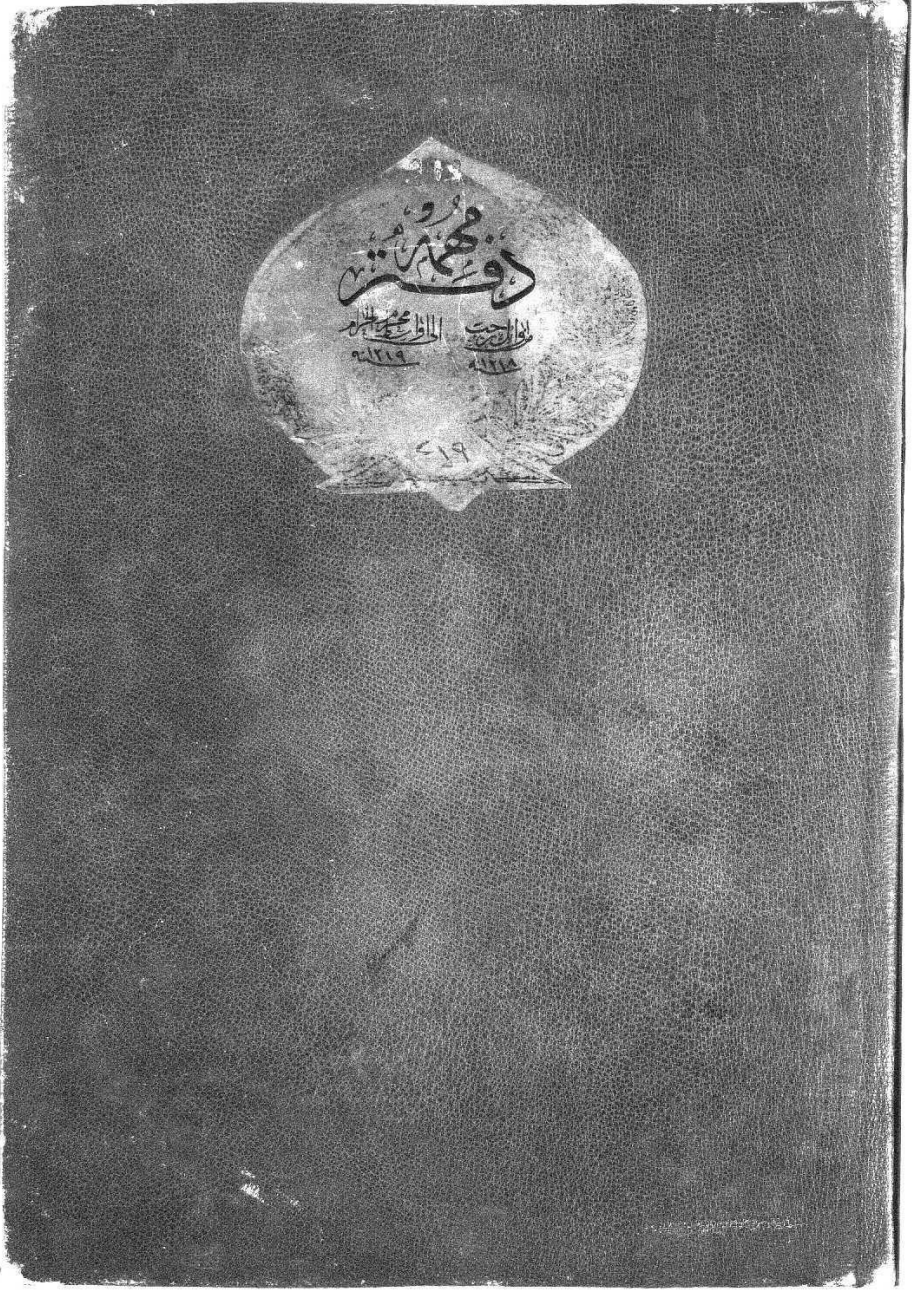
KAYNAKÇA

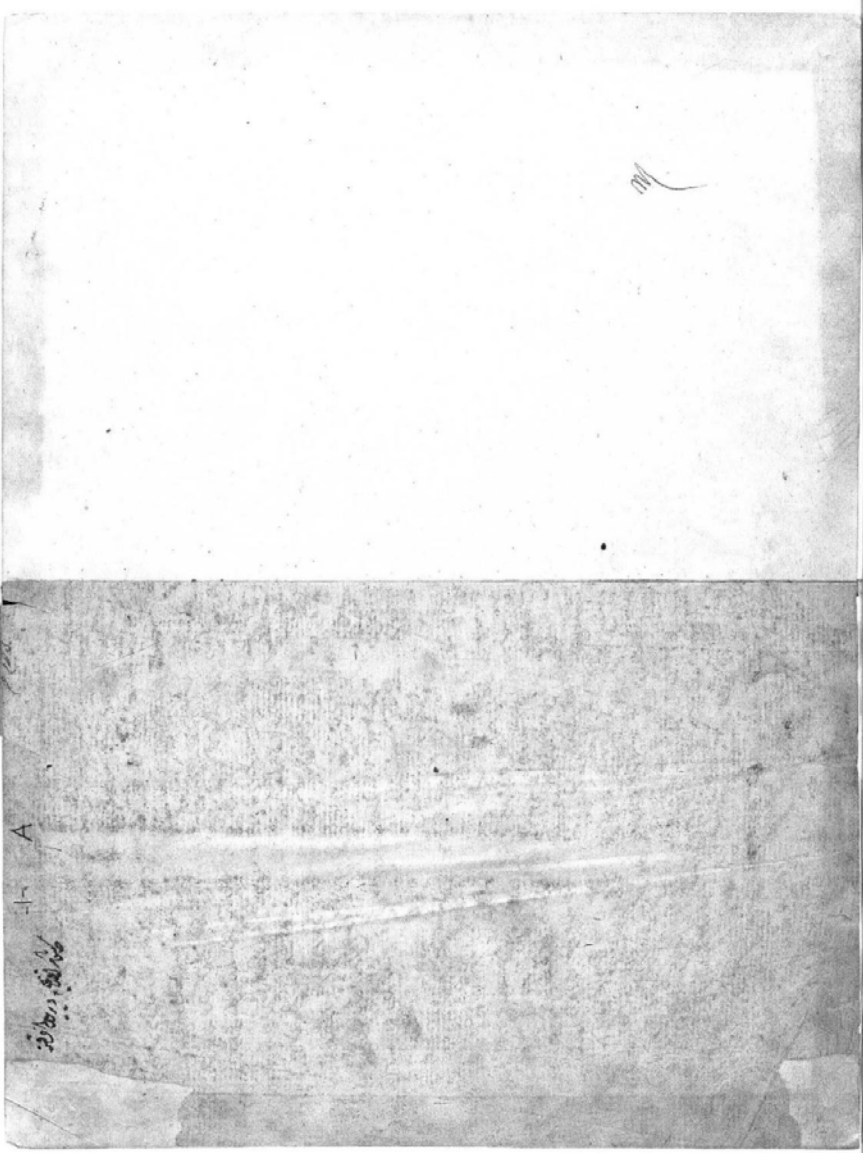
- Ahıskalı, Recep, “Divânı-ı Hümâyün Teşkilatı”, *Osmanlı, Yeni Türkiye Yayınları*, Ankara 1988, IV, 24-33.
- Aşıkpaşazade (Ahmed Âşıkî), *Tevârihi-i Âl-i Osman*, (Düzenleyen: N. Atsız Çiftçioğlu) İstanbul 1949.
- Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, DAGM. Yay. (Yayına Haz.: Yusuf İhsan Genç ve Diğerleri), İstanbul 2000.
- Bingül, Şeyhmus, “(H.1252/M.1836) Yılı Nüfus Sayımına Göre Van Kazasına Bağlı Müslim Köylerin Demografik Yapısı”, *Tarih Okulu Dergisi*, Sayı: XXVI, 2016, s. 87-115.
- Bingül, Şeyhmus, “(H.1252/M.1836) Yılı Nüfus Sayımına Göre Van Kazasına Bağlı Gayrimüslim Köylerin Demografik Yapısı”, *Journal of History and Future*, Sayı: 3, 2016, s. 101-116.
- Bingül, Şeyhmus, *Tanzimat Dönemi Diplomasisi Çerçevesinde Osmanlı-İran Hududunun Belirlenme Çabaları ve Derviş Paşanın Tahkikatı Tanzimat’tan Günümüze Olaylar ve Kişiler Ekseninde Türk Hariciyesi*, Editörler: İrşad Sami Yuca, Hidayet Kara, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2019
- Bingül, Şeyhmus, *Tanzimat Döneminde Devlet ve Aşiret: Van’da Modernleşme Çabaları ve Aşiretler*, *Dünyada Van*, Ed. Ercan Çağlayan, İletişim Yayınları, İstanbul, 2019, s. 157-169.
- Cesar, Mustafa, *Mufassal Osmanlı Tarihi*, Cilt: III, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 2011.

- Çabuk, Fehminaz, “Osmanlı Devleti'nin Eşkîyalık Faaliyetlerini Önlemeye Yönelik Aldığı Tedbirler: Hemavend Aşireti Örneği (1880)”, *Tarih Okulu Dergisi*, Mart 2018, s.519-550;
- Çabuk, Fehminaz, 19. Yüzyılda Diyarbakır Vilayeti'nde Yaşayan Bazı Kürt Aşiretleri: Aşiret, Din ve Eşkîyalık Meseleleri Üzerinden Bir Değerlendirme”, Edit. İbrahim Özcoşar Ali Karakaş Mustafa Öztürk Ziya Polat, Ensar Yay, *Osmanlıdan Günümüze Diyarbakır*, Ensar yay. s.103 -134.
- Durhan, İbrahim, “Divân-ı Hümâyûn'un Yargı Yetkisi”, *Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi*, IV(1), Erzincan 2000, 56-65.
- Emecen, Feridun, “Osmanlı Divanının Ana Defter Serileri: Ahkâm-ı Mirî, Ahkâm-ı Kuyûd-ı Mühimme ve Ahkâmı Şikâyet”, *Osmanlı Klasik Çağında Hanedan, Devlet ve Toplum*, Timaş Yayınları, İstanbul 2011, 107-137.
- İlgürel, Mücteba, *Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmî*, Enderun Kitapevi, İstanbul 1992.
- İlgürel, Mücteba, “Zirveden Dönüş II. Selim'den III. Mehmed'e”, *Genel Türk Tarihi*, Yeni Türkiye Yay., Cilt: VI, Ankara 2002, 643-667.
- Hâlâçoğlu, Yusuf, “Klasik Dönemde Osmanlı Devlet Teşkilâtı”, *Türkler*, Ankara 2002, IX, 795-838.
- , *XIV-XVII. Yüzyıllarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2007.
- Jorga, Nicoloe, *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*, Cilt: III, Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2009,

- Karaer, Nihat “Paris’te ilk İkamet Elçiliğimiz kuruluncaya kadar (1797) Osmanlı –Fransız Diplomasi ilişkilerinin genel seyri”, *OTAM*, S.28, Ankara 2010, s.65-85
- Karaer, Nihat “Fransa’da İlk İkamet Elçiliğinin Kurulması Çalışmaları Ve İlk İkamet Elçimiz Seyyid Ali Efendinin Paris Büyükelçiliği (1797-1802) Sürecinde Osmanlı-Fransız Diplomasi İlişkileri”, *Tarih Araştırmaları Dergisi*, C.XXXI, S.51, Ankara 2012, s.63-92
- Karaer, Nihat “Abdürrahim Muhip Efendi’nin Paris Büyükelçiliği (1806-1811) ve döneminde Osmanlı-Fransız diplomasi ilişkileri”, *OTAM*, S.30 Ankara 2011, s.1-26.
- Kartal, Kazım, “XVIII. Yüzyılda Sivas’da Eşkıyalık Faaliyetleri (1735-1780)”, *SOBİDER*, Yıl 6, s.33, Ocak 2019, s.341-350.
- Kartal Kazım & Serpil Sevim Kartal, ‘‘H.1256/M.1840-41 Tarihli Müslim Nüfus Defterlerine Göre Karahisar-ı Develi (Yeşilhisar) Kazası: Sosyo ekonomik Ve Demografik Yapısı’’, *Sosyal, Beşeri ve İdarı Bilimler Alanında Yenilikçi Yaklaşımlar*, C.2, Gece Akademi yay., Ankara 2018, s. s. 111-130.
- Kartal, Kazım, “Tanzimat Süresince Diyarbakır’ın Sosyal Ve Ekonomik Yapısı Üzerine Bir Değerlendirme (1847/1848)”, Edit: Oktay Bozan & Hakan Asan vd., *Tanzimat’tan Günümüze Diyarbakır*, C.1, Manas Yay., Ankara 2019, s.191-225.
- Kantemir, Dimitri, *Osmanlı İmparatorluğu’nun Yükseliş ve Çöküş Tarihi-I*, (Çev. Özdemir Çobanoğlu), Cumhuriyet Kitap Kulübü, İstanbul 1998.

- Kütükoğlu, Mübühat S., *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, Kubbealtı Neş., Yay., İstanbul 1994.
- , “Mühimme Defterlerindeki Muâmele Kayıtları Üzerine”, *Tarih Boyunca Paleografya ve Diplomatik Semineri*, 30 Nisan-2 Mayıs 1986, Bildiriler, İstanbul 1988, 95-112.
- Mansuroğlu, Mecdud, “Dîvân”, *İslam Ansiklopedisi*, Milli Eğitim Bakanlığı, İstanbul 1979, III, 595-598.
- Mumcu, Ahmet, *Divân-ı Hümayûn*, Birey ve Toplum Yay., Ankara 1986.
- , “Dîvân-ı Hümayûn”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Cilt: IX, İstanbul 2010, 430-432.
- , *Osmanlı Devleti'nde Siyaseten Kâtl*, (2.Baskı), Birey ve Toplum Yay., Ankara 1985.
- Gürbüz, Tufan, *Osmanlı Teşkilat Tarihi El Kitabı*, (2. Baskı), Grafiker Yayınları, Ankara 2013.
- Öztuna, Yılmaz, *Büyük Türkiye Tarihi*, Cilt: IV, Ötüken Yayınevi, İstanbul 1983.
- Taneri, Aydın, “Divân”, *DİA*, Cilt: IX, İstanbul 1994, 383-385.
- Selaniki Mustafa Efendi, *Tarih-i Selanik-i*, Cilt: II, (Haz. Mehmet İpşirli), Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1999.
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı*, TTK Yay., Ankara 1988.
- , *Osmanlı Tarihi*, Cilt: III, Türk Tarih Kurumu Yay., Ankara 1998.

A.DVN.MHM.219

19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

A.DVN.MHM.d 219

250
 219 NOLU MÜHİMME DEFTERİNİN TRANSKİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ

12
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

10
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190

180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190

191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200

191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200

Handwritten Ottoman Turkish text in two columns, likely a transcription of a historical document. The text is densely packed and written in a cursive style. The left page is numbered 157 and the right page is numbered 158. The text appears to be a detailed account or report, possibly related to military or administrative matters, given the context of the document's title. The script is consistent throughout, with some variations in line spacing and alignment. The right page shows a significant portion of the text being written in a more compact, almost vertical arrangement, possibly indicating a continuation or a specific section of the document.

A.DVN.MHM.d 219

192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

IKSAD
Publishing House

978-625-7029-05-6